

Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

Yazar:

Yazarı: Ebulfetih Abdulvahid Amidi

Türkçe

2010-02-15 09:05:50

Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

Alulbeyt Yayınları: 07

Eserin Adı: Gururu'l-Hikem ve Dururu'l-Kelim

Yazarı: Ebulfetih Abdulvahid Amidi

Çeviri: Komisyon

Web:www.alulbeyt.com

Komisyonunda Bulunan Hocalarımız

(Turgut Atam, Latif Yılmaztekin, Metin Atam, Ali İrfan, Serdar Aytekin, Zeynelabidin Solhan, Ersan Baydemir, Rahmi Onurşan, Ehet Solhan)

Bu ölümsüz eser, İmam Ali (a.s) aşığı gençlerimiz tarafından basılmıştır.

ÖNSÖZ

Bu Kitap Üzerinde Çalışmamın Nedeni

Uzun bir süredir saygıdeğer ahlak üstadı Allame Abdulvahid Temimî Âmidî'nin derlediği çok muhtevalı, faydalı ve Nehcü'l-Belaga'nın seviyesinde olduğu söylenebilecek Gururu'l-Hikem ve Dururu'l-Kelim adlı eseri okuyordum.

Kitabın oldukça dolu, edebî içerikli ve düzenli olduğunu gördüm. Kitaptaki ilgi çekici eşsiz konuları birbirinden ayırmak için uzun bir zamana ihtiyaç vardı.

Örneğin; cihat, dünya, takva, ilim, alimler, savaş, cephe, ömür fırsatı, kabir, kıyamet vb. gibi rivayetlere ulaşmak isteyen birinin saatlerce, hatta günlerce uğraşması gerekirdi.

Bu nedenle kitaptaki rivayetleri konularına göre ayırmanın gerekli olacağını düşündüm. Allah'ın yardımıyla tashih ve tatbik işlemlerinden sonra konuları

ayırdım.

Oldukça akıcı sayılabilecek bir tercüme ve kısa açıklamalar yaparak bu eseri imanlı kardeşlerimin istifadesine sunuyorum. Ümit ederim ki hem yazara, hem de okuyucuya faydalı olsun; dünya ve ahirette kurtuluşumuza neden olsun.

Âmidî Kimdir?

Değerli araştırmacı ve büyük muhaddis Kummî, el-Kuna ve'l-Elqab'da; "Âmidî; fazilet sahibi, alim, muhaddis ve İmamiye Şî'î'si bir şahsiyettir" der ve şöyle devam eder: "Kısacası, bir grup fazilet sahibi alim, onu İmamiye'nin büyük alimlerinden saymıştır. İbn-i Şehrâşub, bunlardan biridir. O, el-Menaqıb adlı eserin giriş bölümünde,

önemli kitaplar arasında bu kitapların senetlerini beyan ederken şöyle der: 'Âmidî, Gururu'l-Hikem'deki rivayetleri nakletmek için bana izin verdi. Mevla el-Mustazafî el-Bihar, ona ve kitabına itimat etmiş, onu İmamiye'den saymış ve kitabından nakiller yapmıştır... Kısacası o, İmamiye alimlerindendir.'"

Muhaddis-i Kummî, Âmidî'nin vefat tarihini Hicrî Kamerî 510 olarak yazmıştır. Müstedrek'te ise şöyle yazılıdır: "Onun seyitlerden olmadığı meşhurdur." Bazıları onun da Seyit Razî gibi seyitlerden olduğunu zannettikleri için bu ibare kullanılmıştır. Aynı eserde daha sonra şöyle yazılıdır: "Kısacası, bir grup fazilet sahibi, onu İmamiye'nin büyük alimlerinden saymıştır.

" Bazıları onun Sünnî olduğunu sanabilir endişesiyle, Merhum Muhaddis Kummî, Fevaidu'r-Razeviye adlı eserinde (s.360) şunları yazmıştır: "Engin ve derin ilmi olan ve ravileri çok inceleyen Riyazu'l-Ulema müellifi, Âmidî'ye Sünnî olma ihtimalini vermiştir. Aksine, bir grup fazilet sahibi, onu İmamiye alimlerinden saymıştır."

Muhaddis Kummî, Âmidî'nin Fırat ve Dicle arasındaki büyük şehirlerden birinden olduğunu yazar. İbn-i Şehrâşub, Maalimu'l-Ulema adlı eserinde (s.81) şöyle yazar: "Gururu'l-Hikem ve Dururu'l-Kelim adlı kitap, Abdulvahid b. Muhammed... 'indir. Mezkur kitapta Müminlerin Emiri Hz. Ali'nin sözlerini zikreder."

Yine, Riyazu'l-Ulema'da (c.3, s.281) şöyle yazılıdır: "Şeyh Ebulfetih Abdulvahid'in, Müminlerin Emiri Hz. Ali'nin sözlerini içeren Gururu'l-Hikem ve Dururu'l-Kelim adlı bir eseri vardır. Bu eser, Hindistan ve Sayda'da basılmıştır. Kendisi İbn-i Şehrâşub'un üstatlarından. Muhakkik Cemaluddin el-Hansarî, bu kitaba şerh yazmıştır."

Başkaları ise Âmidî hakkında şunları söylemiştir: Onun azametine, İbn-i Şehrâşub'un Menaqıb-ı Ali b. Ebî Talib adlı eserinin giriş bölümünde yazdığı şu cümle yeterlidir: "Âmidî, Gururu'l-Hikem'den rivayet nakletmem için bana izin verdi." [1]

Gureru'l-Hikem ve Dureru'l-Kelim

Merhum Muhaddis Kummî, bu kitabın özelliğini şöyle anlatır: "Bu kitap, hikmetli sözleri içeren kalın ve büyük bir kitaptır. Alfabetik olarak yazılmıştır. Kulağa hoş gelmesi, kalplere ve zihinlere etki etmesi için hikmetlerin sonu kafiye olarak biter. Allah, ona (bu kitabı derleyen Âmidî'ye) hayırlı mükâfat versin." [2]

ez-Zeria'da (c.16, s.38) şöyle yazılıdır: "Ali b. Ebu Talib'in (a.s) sözlerinden derlenen Gureru'l-Hikem, Şeyh Ebulfetih Abdulvahid'e aittir. Kitabın arkasında yazdığına göre onun ölüm tarihi Hicrî Kamerî 510'dur. Şeyh Mahmud el-Âmulî ye göre bu kitap 1007 yılında Beyrut'ta yazılmıştır. Nitekim, Mucemu'l-Metbuat adlı eserinde de buna değinmiştir.

Bu kitapta Hz. Ali'nin (a.s) hikmetli sözleri ve nasihatleri alfabetik sıraya göre toplanmıştır. Müellif, Reşiduddin Muhammed b. Ali b. Şehrâşub es-Servî'nin (ö.588 h.k.) üstatlarındandır."

Bu kitabın önemi hakkında rical kitaplarında bu gibi tabirler çok gelmiştir. Bütün bunlar, onu derleyen kimsenin hadis ilminin büyüklerinden olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu Kitap Üzerinde Yapılan Çalışmalar

"Bu kitap üzerinde nasıl bir çalışma yapıldı ki, onu diğerlerine göre ayrıcalıklı hâle getirmiştir?" diye sorulabilir. Bu konunun aydınlanması için birkaç noktaya dikkatinizi çekiyorum:

1- Bu kitabın hadisleri başka nüshalarıyla defalarca karşılaştırılmıştır. Bu yüzden bu nüshanın en doğru nüsha olduğu iddiası yapılabilir. Çünkü Gureru'l-Hikem'in el yazması ve matbaa baskısı nüshalarının karşılaştırılması yanı sıra, bazen de Nehcü'l-Belâğa, Biharu'l-Envar ve Nasih'le de karşılaştırılmıştır.

2- Rivayetler, değerli araştırmacı Cemal Hansârî'nin şerhine (üniversite nüshası) numaralandırılmıştır. Böylece hem Gureru'l-Hikem kitabının aslı (elinizdeki kitabı okumak, Gureru'l-Hikem'i okumak anlamına gelse de) korunmuş olur ve tümüyle unutulmaz; hem de kitaptaki hadisleri görmek isteyenler bu büyük insanın şerhinden de faydalanma imkânı bulabilirler.

3- Bazı rivayetlerin başında iki numara vardır. Bu, o rivayetin başka bir yerde tam olarak aktarıldığı anlamına gelmektedir.

4- Bazı konularda aynı anlama gelen çeşitli tabirler kullanılmış olabilir. Örneğin; "dünya" konusunda "el-âcil, el-fâniye, el-fait"; "metih" konusunda "el-itra, es-sena, el-tezkiye; "kardeşlik ve kardeşler" konusunda da "er-refakat" vb. gibi tabirler

kullanılmıştır. Bunlar genellikle bir konu altında toplanmışlardır.

5- Rivayetlerin çoğu çeşitli konu başlıkları altında toplandığı için aranan herhangi bir kelime bulunamadığı takdirde aynı anlama gelen başka bir kelimeye müracaat edilmelidir.

6- Bazıları bu işin merhum muhaddis Ermevî tarafından düzenlendiğini düşünebilir. Ama araştırma ehli bir kimse her iki kitaba da müracaat edecek olsa, aradaki farkı açıkça görecektir:

a) Muhaddis Ermevî çok emek sarf etmesine ve emeği takdire şâyan olmasına rağmen, tüm yaptıkları bir fihristten öteye geçmemiştir.

b) Bu kitapta rivayetlere harekeler konmuştur; ama onun kitabında bu, yapılmamıştır.

c) Daha sonra eklenen altı cildin dışında onun kitabında tercüme ve şerh yoktur; oysa birçok rivayetin tercüme ve şerhe ihtiyacı vardır. Hatta bazı rivayetler, Allame Hansarî'ye (r.a) kapalı kalmış, bu yüzden bazı rivayetlere beş-altı ihtimal vermiştir. Halbuki kaynaklarına inilecek olsaydı, o rivayetlere birden fazla ihtimal verilmezdi.

d) Bu kitaptaki konular, onun kaleme aldığı kitaptakinden daha fazladır. Araştırma ehli bir kimse bunu hemen anlar.

Son olarak şunu da hatırlatmak gerekir ki, alanlarında uzman bazı kimseler, üstatlar ve fazilet sahibi saygıdeğer şahsiyetler bir kısım rivayetlerde daha çok uygunluk görebilir. Ancak dikkat etmek gerekir ki, böyle bir çalışma çok zor olduğu gibi dakik olmayı da gerektirir. Gaflet edilmiş ya da o anda küçük bir münasebet onu o baptan çıkarmış olabilir.

Nitekim, daha işin başlangıcında naçizane üç arkadaşımdan yardım talebinde bulundum. Onlar da iki ay emek sarf etmelerine rağmen bir şey hâsıl olmadı. Bu yüzden onları bir kenara bırakarak işe en baştan kendim başladım. Allah yardım etti ve ben de herkesin faydalanabileceği bu eseri nihayet tamamlayabildim.

"En sevdiğim kardeşim, ayıbımı bana hediye edendir" rivayeti gereği, bu eserde herhangi bir kusur, eksiklik görür de bildirirseniz, ben de daha sonraki baskılarda bu hataları gideririm.

Bu kitabın Gururu'l-Hikem'in tamamını kapsaması için kitabın orijinalindeki hutbeyi de teberrük olsun diye aynen getiriyorum. Ümit ederim ki, bu kitaptan Âmidî'nin pak ve mutahhar ruhu da sevap alır.

Hamd Allah'a mahsustur. Ondandır yardım diliyor ve ona tevekkül ediyoruz.

ACELE ETMEK

.. أَلْعَجَلَةُ مَذْمُومَةٌ فِي كُلِّ أَمْرٍ إِلَّا فِيمَا يَدْفَعُ الشَّرَّ /11950

1- Kötülüğü def etmek dışında acele etmek, bütün işlerde kınanmıştır. /1950

.. إِحْذَرُوا أَلْعَجَلَةَ فَإِنَّهَا تُنْمِرُ النَّدَامَةَ /22581

2- Acele etmekten kaçın! Çünkü pişmanlık meyvesi verir. /2581

.. إِيَّاكَ وَالْعَجَلَ فَإِنَّهُ عُتْوَانُ الْقَوْتِ وَاللَّدَمِ /32636

3- Acele etmekten kaçın; zira (acelecilik), fırsatın elden çıkması ve pişmanlığın başlangıcı demektir. /2636

.. إِيَّاكَ وَالْعَجَلَ فَإِنَّهُ مَفْرُؤُنِ بِالْعِنَارِ /46660

4- Acele etmekten kaçın, çünkü acelecilik yanılma ile iç içedir. /6660

.. الْعَجَلُ (أَلْعُجْبُ) يُوجِبُ الْعِنَارَ /5432

5- Acele etmek hataya neden olur. /432

.. أَلْعَجَلَةُ تَمْنَعُ الْإِصَابَةَ /6927

6- Acele etmek isabetli (iş yapmayı) engeller. /927

.. الْعَجَلُ قَبْلَ الْإِمْكَانِ يُوجِبُ الْغُصَّةَ /71333

7- İmkân olmadan bir işte acele etmek, kedere neden olur. /1333

.. تَمَرَةُ أَلْعَجَلَةِ الْعِنَارُ /84615

8- Acele etmenin meyvesi hatadır. /4615

.. مِنَ الْحُمُقِ أَلْعَجَلَةُ قَبْلَ الْإِمْكَانِ /99394

9- Ortam hazır olmadan acele etmek ahmaklıktandır. /9394

.. مَعَ الْعَجَلِ يَكْثُرُ الزَّلَلُ /109740

10- Acele etmekle yanlışlık çoğalır. /9740

.. أَلْعَجُولُ مُخْطِئٌ وَإِنْ مَلَكَ /111228

11- Acele eden hata eder, her ne kadar o işe malik olsa da. /1228

125388/ رَاكِبُ الْعَجَلِ (الْعَجَلَةِ) مُسْرِفٍ (مُسْرِفٍ) عَلَى الْكِبَوَةِ

12- Acelecilik (bineğini) binen, uçurumun ağzında ve düşmek üzeredir. /5388

136478/ فِي الْعَجَلِ عِثَارٌ

13- Acele eden tökezler. /6478

146525/ فِي الْعَجَلَةِ النَّدَامَةُ

14- Acele işte pişmanlık vardır. /6525

156726/ فَلَمَّا يُصِيبُ رَأْيُ الْعَجُولِ

15- Acele edenin kararının doğru ve isabetli olması azdır. /6726

166741/ فَلَمَّا تَنْجَحْ حِيلَهُ الْعَجُولِ , أَوْ تَذُومُ مَوَدَّةِ الْمَلُولِ

16- Acele edenin (derdine) çare bulup başarılı olması veya bıkkının dostluğunun devamlılığı azdır. /6741

176759/ قَلَّ مَنْ عَجَلَ إِلَّا هَلَكَ

17- Acele edip de helak olmayan çok azdır. /6759

186902/ كُلُّ مُعَاجِلٍ يَسْأَلُ الْإِنْتَظَارَ

18- Bütün aceleciler mühlet ister. /6902

197117/ كَثُرَ الْعَجَلُ يُرِلُّ الْإِنْسَانُ

19- Fazla aceleci olmak, insanın hata yapmasına neden olur. /7117

207409/ لَنْ يُلْقَى الْعَجُولُ مَحْمُوداً

20- Acele eden asla övülmez. /7409

217657/ مَنْ عَجَلَ زَلَّ

21- Acele eden yanılır. /7657

227715/ مَنْ يَعَجَلْ يَعْثُرْ

22- Acele eden tökezler. /7715

237838/ .. مَنْ عَجَلَ كَثُرَ عِنَاؤُهُ

23- Acele edenin sürçmesi çok olur. /7838

248049/ .. مَنْ رَكِبَ الْعَجَلَ أَذْرَكَ الرَّكْلَ

24- Acele (merkebine) binen yanılgıya düşer. /8049

258050/ .. مَنْ عَجَلَ تَدِمَ عَلَى الْعَجَلِ

25- Acele eden acelesinden pişman olur. /8050

268387/ .. مَنْ رَكِبَ الْعَجَلَ كَبَاهِهِ الرَّكْلُ

26- Acele (merkebine) bineni, hataları yüz üstü yere vurur. /8387

279095/ .. مَنْ رَكِبَ الْعَجَلَ رَكِبْنُهُ الْمَلَامَةُ

27- Acele (merkebine) binene, kınama ve azarlama biner. /9095

2810444/ .. لَا إِصَابَةَ لِعَجُولٍ

28- Acele edenin isabetli (kararı) olmaz. /10444

293308/ .. أَشَدُّ النَّاسِ تَدَامَةً، وَأَكْثَرُهُمْ مَلَامَةً، الْعَجَلُ النَّزِقُ الَّذِي لَا يُدْرِكُهُ عَقْلُهُ، إِلَّا بَعْدَ قَوْتِ أَمْرِهِ

29- Halkın en çok pişmanlık duyup kınanana, iş işten geçtikten sonra doğruyu anlayan sabırsız acelecidir. /3308

301290/ .. دَرِ الْعَجَلَ، فَإِنَّ الْعَجَلَ فِي الْأُمُورِ لَا يُدْرِكُ مَطْلَبَهُ وَلَا يُحْمَدُ أَمْرُهُ

30- Acele etmekten kaçın! Çünkü acele eden hedefine ulaşmadığı gibi, işi övülmeyecektir. /5189

311290/ .. أَخْطَأَ مُسْتَعْجِلٌ أَوْ كَادَ

31- Acele eden hata yapar, veya hataya yaklaşır. /1290

ACELECİ OLMAMAK

11937/ .. التَّوَدُّةُ مَمْدُوحَةٌ فِي كُلِّ شَيْءٍ إِلَّا فِي فُرْصِ الْخَيْرِ

1- Hayrın dışında her yerde aceleci olmamak övgüye layıktır. /1937

21949/ .. التَّسَبُّتُ خَيْرٌ مِنَ الْعَجَلَةِ إِلَّا فِي فُرْصِ الْخَيْرِ (الْبَرِّ)

2- Hayırdan başka yerlerde dikkatli düşünmek, acele etmekten daha iyidir. /1949

3193 .. التَّائِي حَرْمٌ /

3- Aceleci olmamak basirettir. /193

4433 .. التَّائِي يُوجِبُ الاسْتِظْهَارَ /

4- Aceleci olmamak, sırtı kuvvetlendirir. /433

51310 .. التَّائِي فِي الْفِعْلِ يُؤْمِنُ الْحَطْلَ /

5- Yapılan işlerde acele etmemek, saçmalamayı önler. /1310

64226 .. بالتَّائِي تَسْهَلُ الْقَطَالِبُ /

6- Aceleci olmamak, istenilen şeylere ulaşmayı kolaylaştırır. /4226

71359 .. التَّبَهُتُ فِي الْقَوْلِ يُؤْمِنُ الْعِنَارَ وَالزَّلَلَ /

7- Dikkatli konuşmak, sürçmeyi ve düşmeyi önler. /1359

84309 .. بالتَّائِي تَسْهَلُ الْأَسْبَابُ /

8- Aceleci olmamakla vesileler kolaylaşır. /4309

95432 .. رُوَيْدًا يُسْفِرُ الظَّلَامُ، كَأَنْ قَدْ وَرَدَتِ الْأَطْعَانُ يُوشِكُ مَنْ أَسْرَعَ أَنْ يَلْحَقَ /

9- Yavaş ol hele! Karanlıklar aydınlandı aydınlanacak. (Kervandan) ayrılanlar, varacakları yere vardılar. Acele eden, neredeyse onlara katıldı katılacak. /5432

105849 .. صَلِّ عَجَلَتَكَ بِتَأْنِيكَ، وَسَطْوَتَكَ بِرِفْقِكَ، وَشَرَّكَ بِخَيْرِكَ، وَانْصُرِ الْعَقْلَ عَلَى الْهَوَى تَمْلِكِ اللَّهُ /

10- Aceleciliğini yavaşlıkla, sertliğini yumuşaklıkla, şerrini hayırla birbirine bağla. Heva-hevesin için aklına yardım et ki idrakine sahip olasın. /5849

116090 .. عَلَيْكَ بِالْأَنَاءِ فَإِنَّ الْمُتَأَنِّي حَرِيٌّ بِالْإِصَابَةِ /

11- Sakın aceleci olma! Zira dikkatli davranan, doğruluğa daha layıktır. /6090

126477 .. فِي التَّائِي اسْتِظْهَارٌ /

12- Dayanıklılık, aceleci olmamakta yatar. /6477

136526 .. فِي الْأَنَاءِ السَّلَامَةُ /

13- Sağlamlık, aceleci olmamakta yatar. /6526

148051 .. مَنْ إِيَّادَ أَمِينَ مِنَ الرَّزْلِ /

14- İşlerinde aceleci olmayan hatadan güvende olur. /8051

.. لَا إِصَابَةَ لِمَنْ لَا أَنَاةَ لَهُ / 1510783

15- Dikkatli olmayan amacına ulaşmaz. /10783

.. الْأَنَاةُ حُسْنٌ / 1660

16- Dikkatli olmak güzeldir. /60

.. الْأَنَاةُ إِصَابَةٌ / 17128

17- Dikkatlilik, doğruluktur. /128

.. الْمُتَأَنِّي حَرِيٌّ بِالْإِصَابَةِ / 1791

18- Aceleci olmayan doğruluğa daha iyi yaraşır. /791

.. الْمُتَأَنِّي مُصِيبٌ وَإِنْ هَلَكَ / 21229

19- Acele etmeyen helak olsa da hedefine ulaşır. /1229

.. أَصَابَ مُتَأَنِّ أَوْ كَادَ / 31290

20- Acele etmeyen hedefine ulaşmış ya da ulaşmak üzeredir. /1290

ACİZ /ACİZLİK

.. أَعْجَزُ النَّاسِ آمْنُهُمْ لَوْقُوعِ الْخَوَارِثِ , وَهُجُومِ الْأَجْلِ / 13339

1- Halkın en âcizi, olaylara ve ansızın gelen ecele karşı (kendinden) emin olan kimsedir. /3339

.. رُبَّمَا أَدْرَكَ الْعَاجِزُ حَاجَتَهُ / 25375

2- Aciz, bazen isteğine ulaşır. /5375

.. أَلْعَجْزُ مَعَ لُزُومِ الْحَيْرِ حَيْرٌ مِنَ الْقُدْرَةِ مَعَ رُكُوبِ الشَّرِّ / 31973

3- İyilikle beraber olan acizlik, kötülük işlemedeki kudretten daha iyidir. /1973

.. أَلْعَجْزُ إِضَاعَةٌ / 4118

4- Acizlik (kendini) zayi etmektir. /118

.. أَلْعَجْزُ مَصِيعَةٌ / 5170

5- Acizlik (kendini) mahvetmektir. /170

.. أَلْعَجُزُ سَبَبُ التَّضْيِيعِ /6416

6- Kendini acizliğe vurmak, helaketi doğurur. /416

.. أَلْعَجُزُ شَرُّ مَطِيَّةٍ /7655

7- Acizlik binilecek en kötü devedir. /655

.. أَلْعَجُزُ يُنْمِرُ الْهَلَكَةَ /8712

8- Acizliğin meyvesi helakettir. /712

.. أَلْعَجُزُ يُطْمِعُ الْأَعْدَاءَ /91079

9- Acizlik düşmanları tamahlandırır.

.. تَمَرُهُ أَلْعَجُزِ قَوْتُ الطَّلَبِ /104597

10- Acizliğin meyvesi, istenilen şeyin elden gitmesidir. /4597

- أَلْعَجُزُ إِشْتِغَالُكَ بِالْمَضْمُونِ لَكَ عَنِ الْمَقْرُوضِ عَلَيْكَ وَتَرَكُ الْقَنَاعَةَ بِمَا أُوتِيتَ /11

11- Aciz görünmek, yani; sana kefil olunan şeylerle meşgul olup vacip olan şeylerden gafil olman ve sana verilen şeyde kanaati terk etmendir. /1490

AÇĞÖZLÜLÜK /TAMAH

.. أَلْمَدَلَّةُ وَالْمَهَاتَةُ وَالشِّقَاءُ، فِي الطَّمَعِ، وَالْحِرْصِ /12095

1- Zillet, alçaklık ve bedbahtlık hırsta ve açğözlülüktedir. /2095

.. أَلطَّمْعُ مُورِدٌ غَيْرُ مُصْدِرٍ، وَضَامِنٌ غَيْرُ مُوفٍ /22098

2- Açğözlülük getirendir, götürmez; kefildir, vefa etmez. /2098

.. أَهْلَكَ شَيْءٌ الطَّمَعُ /32879

3- En helak edici şey açğözlülüktür. /2879

.. أَصْرُ شَيْءٍ الطَّمَعُ /42890

4- En zararlı şey açğözlülüktür. /2890

.. أَفْبَحُ السِّيمِ الطَّمَعُ /52896

5- En çirkin huy açgözlülüktür. /2896

.. أَسْوَأُ شَيْءٍ الطَّمَعُ /62995

6- En kötü şey tamahtır. /2995

.. أَضْلُ الشَّرِّ الطَّمَعُ, وَتَمَرُّهُ أَلَمَامُهُ /73094

7- Hırsın kökü açgözlülük, meyvesi ise kınanmaktır. /3094

.. أُرَى يَنْفُسِهِ مَنْ اسْتَشْعَرَ الطَّمَعُ /83136

8- Açgözlülüğü kuşanan kendini lekeler. /3136

.. أَكْثَرُ مَصَارِعِ الْعُقُولِ تَحْتَ بُرُوقِ الْمَطَامِعِ /93175

9- Akılların en çok ayağının kaydığı yer, tamahların alevlendiği yerlerdir. /3175

.. الطَّمَعُ مُضِرٌّ /1053

10- Tamah insana zarar verir. /53

.. الطَّمَعُ وَحَنَةٌ /11120

11- Tamah zorluktur. /120

.. الطَّمَعُ رِقٌّ /12126

12- Tamah köleliktir. /126

.. الطَّمَعُ فَقْرٌ /13137

13- Tamah fakirliktir. /137

.. الطَّمَعُ مُذِلٌّ / أَلَوْرَعُ مُجِلٌّ /14190

14- Tamah zelil eder, dindarlık ise yüceltir. /190

.. الطَّمَعُ أَوَّلُ الشَّرِّ /15297

15- Tamah şerrin başıdır. /297

.. الطَّمَعُ فَقْرٌ حَاصِرٌ (طَاهِرٌ) /16308

16- Tamah sıkıcı (veya aşikâr) bir perişanlıktır. /308

.. الطَّمَعُ مَذَلُّهُ حَاضِرُهُ /17440

17- Tamah zillet yeri veya hazırlanmış zillettir. /440

.. الدُّلُّ مَعَ الطَّمَعِ /18445

18- Zillet tamahla birliktedir. /445

.. أَلَمَطَامِيعُ تُذِلُّ الرِّجَالَ /19633

19- Tamahlar büyük insanları zelil eder. /633

.. أَلَطَّمَعُ رِقٌّ مُخَلَّدٌ /20755

20- Tamah ebedi köleliktir. /755

.. أَلَطَّمَعُ يُذِلُّ الْأَمِيرَ /211093

21- Tamah sultanı zelil eder. /1093

.. إِنْ أَطَعْتَ الطَّمَعِ أَزْدَاكَ /223753

22- Tamahın sözünü dinlersen helak olursun. /3753

.. بِالْأَطْمَاعِ تَذِلُّ رِقَابُ الرِّجَالِ /234359

23- Tamah yüzünden büyük insanların başları aşağı olur. /4359

.. يَنْسَى قَرِينُ الدِّينِ الطَّمَعُ /244409

24- Tamah dindarlığın (dinin) ne de kötü arkadaşıdır! /4409

.. تَمَرَةُ الطَّمَعِ الشِّفَاءُ /254609

25- Tamahın meyvesi talihsizliktir. /4609

.. تَمَرَةُ الطَّمَعِ ذُلُّ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ /264639

26- Tamahın meyvesi dünyada ve ahirette zelil olmaktır. /4639

.. ذَرِ الطَّمَعِ , وَ الشَّرَّه , وَعَلَيْكَ يَلُزُّومِ الْعِفَّةِ وَالْوَرَعِ /275184

27- Tamah ve hıristan elini çek, iffetli ve dindar ol, onlardan ayrılma. /5184

.. ذُلُّ الرِّجَالِ فِي الْمَطَامِيعِ , وَفَنَاءُ الْأَجَالِ فِي غُرُورِ الْأَمَالِ /285202

28- Büyük insanların zilleti tamahlarındadır, ömürlerinin ellerinden çıkması ise uzun arzulara kanmalarındandır. /5202

295248/ رَأْسُ الْوَرَعِ تَرُكُ الطَّمَعِ ..

29- Dindarlığın başı tamahı terk etmektir. /5248

305311/ رُبَّ طَمَعٍ كَاذِبٍ لِأَمَلٍ غَائِبٍ (خَائِبٍ) ..

30- Olmayan arzular için nice yalancı tamahlar vardır. /5311

315419/ رُكُوبُ الْأَطْمَاعِ يَقْطَعُ رِقَابَ الرِّجَالِ ..

31- Tamahlara binenler büyük insanların boyunlarını keserler. /5419

325513/ سَبَبُ فَسَادِ الْيَقِينِ الطَّمَعُ ..

32- Tamah yakinin yok eder. /5513

335548/ سَبَبُ فَسَادِ الْوَرَعِ الطَّمَعُ ..

33- Tamah dindarlığı mahveder. /5548

345916/ ضَادُّوا الطَّمَعِ بِالْوَرَعِ ..

Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

34- Tamahı dindarlıkla ortadan kaldırın. /5916

356299/ عَبْدُ الْمَطَامِعِ مُسْتَرْقٍ, لَا يَجِدُ أَبَدًا الْعِنَقَ ..

35- Tamahların kölesi hiçbir zaman özgür olmaz. /6299

366401/ عَشَّ نَفْسَهُ مَنْ شَرَّهَا الطَّمَعُ ..

36- Nefsine tamah (şerbetinden) içiren ona ihanet etmiştir. /6401

376551/ فَسَادُ الدِّينِ الطَّمَعُ ..

37- Dinin ortadan kalkması, bozulması tamah yüzündendir. /6551

386717/ قُرِنَ الطَّمَعُ بِالذُّلِّ ..

38- Tamah zilletle iç içedir. /6717

399056/ مَنْ بَاغَ الطَّمَعِ بِالْيَأْسِ لَمْ يَسْتَطِعْ عَلَيْهِ النَّاسُ ..

39- Kim tamahı ümitsizliğe satarsa millet ona üstünlük taslamaz. /9056

409919/ نَعَمْ عَوْنُ الْأَمَلِ الطَّمَعُ ..

40- Tamah arzunun iyi bir yardımcısıdır. /9919

419967/ .. تَكْذُّ الدِّينِ الطَّمَعُ، وَصَلَاةُ الْوَرَعِ

41- Dinin zevali tamahlı olmak, kurtuluşu ise dindar olmaktır. /9967

429974/ .. تَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الْمَطَامِيعِ الدَّيَّيَةِ، وَالْهَمَمِ الْغَيْرِ الْمَرْضِيَّةِ

42- Alçak tamahlardan ve Rabb'inin razı olmadığı himmetlerden Allah'a sığınırım. /9974

4310157/ .. لَا تَطْمَعُ فِيمَا لَا تَسْتَحِقُّ

43- Hakkın olmayan şeylere tamah etme. /10157

4410218/ .. لَا يَسْتَرْقِيَنَّكَ الطَّمَعُ وَكُنْ عَزُوفًا

44- Hiçbir zaman tamah seni kölesi yapmasın ve (dünyaya karşı) rağbetsiz ol. /10218

4510289/ .. لَا تُطْمِعَنَّ نَفْسَكَ فِيمَا قَوْقُ الْكَفَافِ قَيِّلِكَ بِالرِّبَادَةِ

45- İhtiyacından fazlasının dışında nefsini tamahlandırma. Böyle olursa istediğinden fazlası sana ulaşır. /10289

4610317/ .. لَا يَسْتَرْقِيَنَّكَ الطَّمَعُ وَقَدْ جَعَلَكَ اللَّهُ حُرًّا

46- Tamah seni kölesi yapmasın, Allah seni özgür kılmıştır. /10317

4710557/ .. لَا يُفْسِدُ الدِّينَ كَالطَّمَعِ

47- Tamah gibi hiçbir şey dini bozmaz. /10557

4810645/ .. لَا شَيْمَةَ أَذَلُّ مِنَ الطَّمَعِ

48- Tamahtan daha aşağılık bir huy yoktur. /10645

4910906/ .. لَا ذُلَّ أَعْظَمُ مِنَ الطَّمَعِ

49- Tamahtan daha büyük zillet yoktur. /10906

5010981/ .. يَسِيرُ الطَّمَعُ يُفْسِدُ كَثِيرَ الْوَرَعِ

50- Az tamah çok dindarlığı mahveder. /10981

5111012/ .. يُفْسِدُ الطَّمَعُ الْوَرَعَ، وَالْفُجُورُ التَّقْوَى

51- Tamah dindarlığı, yalan (veya günah) takvayı mahveder. /11012

521751/ .. أَلْخَلَّاصُ مِنْ أَسْرِ الطَّمَعِ يَكْتَسِبُ الْيَأْسَ

52- Tamahtan kurtulmanın yolu ümitsizliği ele getirmektir. /1751

531645/ .. أَلطَّمَعُ أَحَدُ الدُّلَيْنِ

53- Tamah iki zilletten biridir.[3] /1645

548304/ .. مَنْ لَزِمَ الطَّمَعِ عَدِمَ الْوَرَعَ

54- Tamahtan ayrılmayan dindarlığı yok eder. /8304

558654/ .. مَنِ اتَّخَذَ الطَّمَعِ شِعَارًا جَرَّعَتْهُ الْحَيَبَةُ مِرَارًا

55- Tamahı kendine şiar eden devamlı hüsrana uğrar. /5654

568731/ .. مَنْ حَدَّثَ نَفْسَهُ بِكَاذِبِ الطَّمَعِ كَذَّبَتْهُ الْعَطِيَّةُ

56- Kim nefesine yalan tamahları anlatırsa, bağışlar onu yalanlayacaktır. /8731

578871/ .. مَنْ لَمْ يُنَزِّهِ نَفْسَهُ عَنْ ذَنَاءَةِ الْمَطَامِعِ فَقَدْ أَذَلَّ نَفْسَهُ , وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَذَلُّ وَأَحْزَى

57- Kim nefisini tamahın çirkeflüğinden temizlemese gerçekte kendini zelil kılmıştır, kıyamette ise daha zelil ve rezil olacaktır. /8871

586821/ .. قَلِيلُ الطَّمَعِ يُفْسِدُ كَثِيرَ الْوَرَعِ

58- Az tamah, dindarlığın çoğunu mahveder. /6821

597095/ .. كَثُرَ الطَّمَعِ غُنَوَانُ قَلْبِهِ الْوَرَعِ

59- Tamahın çokluğu, az dindarlığın göstergesidir. /7095

607653/ .. مَنْ مَلَكَهُ الطَّمَعُ ذَلَّ

60- Tamah kime sulta kurarsa o kimse zelil olur. /7653

618169/ .. مَنْ لَزِمَ الطَّمَعِ عَدِمَ الْوَرَعَ

61- Tamahtan el çekmeyen kimse dindarlığını kaybeder. /8169

628299/ .. مَنْ كَثُرَ طَمَعُهُ عَظُمَ مَضَرُّهُ

62- Tamahı büyük olanın, düşmesi de büyük olur. /8299

636832/ كُلُّ طَامِعٍ أُسِيرٌ ..

63- Her tamahkâr esirdir. /6832

646944/ كَمْ مِنْ طَامِعٍ بِالصَّفْحِ عَنْهُ ..

64- Ne çok tamahkârdan geçilmiştir. /6944

659129/ مَنْ طَمِعَ ذَلَّ وَتَعَتَّى ..

65- Tamah eden zelil olup zahmete düşer. /9129

6610593/ لَا أَدَلَّ مِنْ طَامِعٍ ..

66- Tamah edenden daha zelili yoktur. /10593

672863/ أَفْقَرُ النَّاسِ الطَّامِعُ ..

67- Halkın en fakiri tamahlı olandır. /2863

683265/ .. أَعْظَمُ النَّاسِ ذُلًّا الطَّامِعُ الْحَرِيصُ الْمُرِيبُ ..

68- Halkın en zelili şekke düşmüş, hırslı tamah edendir. /3265

69840/ .. أَلْطَّامِعُ أَبْدَأَ ذَلِيلٌ ..

69- Tamahlı olan her zaman zelildir. /840

701439/ .. أَلْطَّامِعُ أَبْدَأَ فِي وَثَاقِ الذُّلِّ ..

70- Tamahlı kimse zilletin esiridir. /1439

AÇLIK

11769/ .. الْجُوعُ خَيْرٌ مِنْ ذُلِّ الْخُصُوعِ ..

1- Açlık, boyun eğme zilletinden daha hayırlıdır. 1769

2903/ .. النَّجْوُوعُ أَنْفَعُ الدَّوَاءِ، السَّيِّعُ يُكْثِرُ الْأَدْوَاءَ/ ..

2- Aç kalmak en yararlı ilaçtır; tokluk hastalıkları çoğaltır. /903

31446/ .. الْجُوعُ خَيْرٌ مِنَ الْخُصُوعِ ..

3- Açlık, (zenginler karşısında) tevazu etmekten daha hayırlıdır. /1446

44561/ .. تَأَدَّبَ بِالْجُوعِ وَتَأَدَّبَ بِالْفُتُوعِ ..

4- Açlığı meze et, kanaatle edeplen.[4] /4561

59918/ نَعْمَ الْإِدَامُ الْجُوعُ/

5- Ne de güzel mezedir açlık! /9918

69923/ نَعْمَ عَوْنُ الْوَرَعِ التَّجَوُّعُ/

6- Aç kalmak, dindarlığa ne de güzel yardımcıdır! /9923

79942/ نَعْمَ الْعَوْنُ عَلَى أَشْرِّ (أَسْر) النَّفْسِ وَكَسْرِ عَادَتِهَا التَّجَوُّعُ/

7- Aç kalmak, nefsin kibrini ve onun (kötü) alışkanlığını kırmak için de ne güzel yardımcıdır! /9942

ADALET /ADİL

11656/ .. أَلْعَدْلُ أَفْضَلُ السِّيَاسَتَيْنِ/

1- Adalet, iki siyasetin en hayırlısıdır. /1656

21704/ .. أَلْعَدْلُ رَأْسُ الْإِيمَانِ, وَجَمَاعُ الْإِحْسَانِ/

2- Adalet imanın başı, iyiliklerin toplayıcısıdır. /1704

31954/ .. أَلْعَدْلُ قِوَامُ الرَّعِيَّةِ , وَجَمَالُ الْوَلَاةِ/

3- Adalet halkın dayanağı, hakimlerin güzelliğidir. /1954

42131/ .. أَلْعَدْلُ أَتَكَ إِذَا طُلِمْتَ أَنْصَفْتَ, وَالْفَضْلُ أَتَكَ إِذَا قَدَرْتَ عَفْوَتَ/

4- Adalet, sana zulmedildiğinde (karşılık verirken) insafli olmandır; fazilet ise, üstünlük kurduğunda bağışlamandır. /2131

52223/ .. إِعْدِلْ تَحْكُمُ/

5- Adil ol ki hükmedesin. /2223

62253/ .. إِعْدِلْ تَمْلِكُ/

6- Adil ol ki padişah olasın. /2253

72285/ .. إِعْدِلْ تَدُمَ لَكَ الْقُدْرَةُ/

7- Adil ol ki kudretin sürekli olsun. /2285

82408/ .. إِسْتَعِنْ عَلَى الْعَدْلِ بِحُسْنِ النَّيَّةِ فِي الرَّعِيَّةِ, وَقَلَّةِ الطَّمَعِ, وَكَثْرَةِ الْوَرَعِ/

8- Halk karşı iyi niyetli olmak, az tamah ve çok dindarlıkla adaletten yardım iste. /2408

.. أَسْتَى الْمَوَاهِبِ الْعَدْلُ /92883

9- En yüce bağış adalettir. /2883

.. أَحْسَنُ الْعَدْلِ نُصْرَةُ الْمَظْلُومِ /102977

10- En güzel adalet mazluma yardım etmektir. /2977

.. اَعْدِلُ النَّاسِ مَنْ أَنْصَفَ مَنْ طَلَمَهُ /113186

11- Halkın en adili kendisine zulmedene karşılık insafı olanıdır. /3186

.. إِنَّ مِنَ الْعَدْلِ أَنْ تُنْصِفَ فِي الْحُكْمِ، وَتُجَنِّبَ الظُّلْمَةَ /123441

12- Hüküm verirken insafı olup zulümden kaçınmak adalettendir. /3441

- إِنَّ الْعَدْلَ مِيزَانُ اللَّهِ سُبْحَانَهُ الَّذِي وَصَّعَهُ فِي الْحَلْقِ، وَتَصَبَّهَ لِإِقَامَةِ الْحَقِّ، فَلَا تُخَالِفُهُ فِي مِيزَانِهِ، وَلَا تُعَارِضُهُ فِي سُلْطَانِهِ /3464

13- Gerçekten de adalet, Allah tarafından halk arasında bırakılmış bir ölçüdür; Allah onu, hakkı ikame etmekle görevlendirmiştir. Öyleyse ölçüsünde O'na muhalefet etme ve padişahlığının karşısında durma. /3464

.. إِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ أَمَرَ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ، وَنَهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالظُّلْمِ /143563

14- Gerçekten de Allah, adalet ve ihsanı emretmiş, çirkin sıfatlardan ve zulümdense men etmiştir. /3563

.. اَلْعَدْلُ مَأْلُوفٌ، اَلْجَوْرَ عَسُوفٌ /156

15- Adalet beğenilen, zulüm ise beğenilmeyendir. /6

.. الْقِسْطُ رُوحُ الشَّهَادَةِ /16356

16- Adalet, tanıklığın ruhudur. /356

.. اَلْعَدْلُ حَيَاةُ الْأَحْكَامِ /17386

17- Adalet hükümlerin canıdır. /386

.. اَلْقِسْطُ خَيْرُ الشَّهَادَةِ /18388

18- Adalet en iyi tanıklıktır. /388

19496/ .. أَلْعَدْلُ يُصْلِحُ الْبَرِّيَّةَ

19- Adalet halkı ıslah eder. /496

20584/ .. أَلْعَدْلُ فَضِيلَةُ السُّلْطَانِ

20- Adalet sultanın faziletidir. /584

21686/ .. أَلْعَدْلُ أَعْتَى الْعَنَاءِ

21- Adalet en büyük zenginliktir. /686

22157/ .. أَلْعَدْلُ إِئْصَافٌ

22- Adalet insaftır. /157

23217/ .. أَلْعَدْلُ مِلَاكٌ , أَلْجَوْرُ هَلَاكٌ

23- Adalet ölçü, zulüm ise helaktır. /217

241638/ .. أَلْعَادِلُ رَاعٍ يَنْتَظِرُ أَحَدَ الْجَزَائِنِ (أَحْسَنَ الْجَرَاعِينَ)

24- Adil,[5] iki mükâfattın en iyisini bekleyen gözetleyicidir.

253014/ .. أَعْدَلُ الْخَلْقِ اقْضَاهُمْ بِالْحَقِّ

25- Halkın en adili, hak üzere hükmedenidir. /3014

26 - أَعْدَلُ النَّاسِ مَنْ أَنْصَفَ عَنْ قُوَّةٍ, وَأَعْظَمُهُمْ حِلْمًا مَنْ حَلَّمَ عَنْ قُدْرَةٍ

26- Halkın en adili, hakkını almaya kuvveti olduğunda insaflı davranandır; halim sahibi ise kudreti olduğunda yumuşak davranandır. /3242

274211/ .. بِالْعَدْلِ تَتَضَاعَفُ الْبَرَكَاتُ

27- Adalet bereketi artırır.[6] /4211

284215/ .. بِالْعَدْلِ تَصْلُحُ الرَّعِيَّةُ

28- Adalet halkı ıslah eder. /4215

294789/ .. جَعَلَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ الْعَدْلَ قِوَامًا لِلْأَنَامِ, وَتَنْزِيهَاً مِنَ الْمَقَالِمِ وَالْآثَامِ, وَتَسْنِيَةً لِلْإِسْلَامِ

29- Allah adaleti, halkı ayakta tutmak; zulmü ve günahları temizlemek, İslam'ın gelişmesini sağlamak için takdir etmiştir. /4789

304819/ .. حُسْنُ الْعَدْلِ نِظَامُ الْبَرِّيَّةِ

30- Adaletin güzelliği halkın düzenidir. /4819

314948/ حَيْرُ السَّيَاسَاتِ الْعَدْلُ ..

31- Siyasetlerin en hayırlısı adalettir. /4948

326969/ كَيْفَ يَعْدِلُ فِي غَيْرِهِ مَنْ يَظْلِمُ نَفْسَهُ؟! ..

32- Kendine zulmeden, başkasına nasıl adaletli davranır? /6996

337031/ كَفَى بِالْعَدْلِ سَائِسًا ..

33- Siyasetçi olmak için adil olmak yeterlidir. /7031

347395/ لَيَكُنْ مَرْكَبُكَ الْعَدْلَ فَمَنْ رَكِبَهُ مَلَكَ ..

34- Bineğin adalet olsun, zira ona binen padişah olur. /7395

357426/ لَنْ يُتِمَّكَ الْعَدْلُ حَتَّى يَزِلَّ الْبَحْسُ ..

35- Haksızlık bitmedikçe adalet asla sağlanmaz. /7426

367500/ لَيْسَ مِنَ الْعَدْلِ الْقَضَاءُ عَلَى التَّقَةِ بِالظَّنِّ ..

36- Zanna dayanarak hüküm vermek adaletten değildir. /7500

377711/ مَنْ عَدَلَ تَمَكَّنَ ..

37- Adaletli olan güçlü (zengin) olur. /7711

387845/ مَنْ عَدَلَ تَقَدَّ حُكْمُهُ ..

38- Adaletli olanın hükmü etkili olur. /7845

397939/ مَنْ عَدَلَ عَظُمَ قَدْرُهُ ..

39- Adaletli olanın değeri artar. /7939

408410/ مَنْ كَثُرَ عَدْلُهُ حُمِدَتْ أَيَّامُهُ ..

40- Adaleti çok olan her zaman övülür. /8410

418638/ مَنْ عَدَلَ فِي الْبِلَادِ نَشَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ الرَّحْمَةَ ..

41- Şehirlerde adaletli olana Allah rahmetini yayar. /8638

428656/ مَنْ طَابَقَ سِرُّهُ غَلَابَتَهُ، وَوَاقَقَ فِعْلُهُ مَقَالَتَهُ فَهُوَ الَّذِي أَدَّى الْأَمَانَةَ، وَتَحَقَّقَتْ عَدَالَتُهُ ..

42- Kimin dışı içiyle bir olur, ameli sözünü doğrularsa böyle kimse emaneti yerine getirmiş ve adaleti sabit olmuştur. /8656

438722/ .. مَنْ عَمِلَ بِالْعَدْلِ حَصَّنَ اللَّهُ مُلْكَهُ

43- Allah, adaletli davrananın saltanat ve mülkünü sağlamlaştırır.

445039/ .. خُذْ بِالْعَدْلِ وَأَعْطِ بِالْقَضْلِ تَحْزِرِ الْمُنْقَبِثِينَ

44- Adaleti al, çok bağışta bulun, böylece iki menkıbeyi ele getirmiş olursun. /5039

455592/ .. سِيَاسَةُ الْعَدْلِ ثَلَاثٌ: لِينٌ فِي حَزْمٍ, وَاسْتِغْفَاءٌ فِي عَدْلٍ, وَإِفْضَالٌ فِي قَصْدٍ

45- Adaletin siyaseti üçtür: Kararlılıkta ılımlı olmak, adaleti sonuna vardırarak, mutedil bir şekilde ihsan etmek. /5592

465769/ .. سَيِّئَانِ لَا يُورَنُ تَوَاتُهُمَا: الْعَفْوُ, وَالْعَدْلُ

46- İki şeyin sevabı ölçülmez: Af ve adalet. /5769

475804/ .. صَلاَحُ الرَّعِيَّةِ الْعَدْلُ

47- Adalet halkın salahıdır. /5804

486130/ .. عَلَيْكَ بِالْعَدْلِ فِي الصَّدِيقِ, وَ الْعَدْوِ, وَالْقَصْدِ فِي الْفَقِيرِ وَالْغِنَى

48- Dostun ve düşmanın hakkında adil ol, fakirlik ve zenginlikte ise mutedil ol! /6130

496368/ .. غَايَةُ الْعَدْلِ أَنْ يَعْدِلَ الْمَرْءُ فِي نَفْسِهِ

49- Adaletin son derecesi insanın kendi nefesine karşı adil olmasıdır. /6368

506482/ .. فِي الْعَدْلِ الْإِحْسَانُ

50- Adalette ihsan vardır. /6482

516491/ .. فِي الْعَدْلِ صَلاَحُ الْبَرِيَّةِ

51- Adalette halkın salahı vardır. /6491

526496/ .. فِي الْعَدْلِ الْإِقْتِدَاءُ بِسُنَّةِ اللَّهِ وَتَبَاتُ الدُّوَلِ

52- Adalette, Allah'ın sünnetine uymak ve devletlerin istikrarı vardır. /6496

536522/ .. فِي الْعَدْلِ سَعَةٌ , وَمَنْ ضَاقَ عَلَيْهِ الْعَدْلُ فَالْجَوْرُ عَلَيْهِ أَصْبَقُ

53- Adalette genişlik vardır; adaletin zor geldiği kimseye zulüm daha zor gelir. /6522

.. مِنْ لَوَازِمِ الْعَدْلِ التَّاهِي عَنِ الظُّلْمِ /549340

54- Zulümden kaçınmak, adaletin gerektirdiği şeylerdendir. /9340

.. مَا عُمِرَتِ الْبُلْدَانُ بِمِثْلِ الْعَدْلِ /559543

55- Adalet gibi bir şeye sahip olmadıkça şehirler kalkınamaz. /9543

.. لَا تُؤَيِّسُ الضُّعَفَاءُ مِنْ عَذْلِكَ /5610225

56- Zayıfları adaletinden ümitsiz etme! /10225

.. لَا عَدْلَ أَفْضَلُ مِنْ رَدِّ الْمَظَالِمِ /5710841

57- Zulümle alınan şeyleri geri vermek gibi üstün adalet yoktur. /10841

.. أَلْعَدْلُ حَيَاةٌ /58247

58- Adalet hayattır. /247

.. أَلْعَدْلُ خَيْرُ الْحُكْمِ /59302

59- Adalet en hayırlı hükümdür. /302

.. أَلْعَدْلُ قَوْرٌ وَكَرَامَةٌ (مَكَاتَةٌ) /60685

60- Adalet kurtuluş ve yüceliktir. /685

.. أَلْعَدْلُ قِوَامُ الرَّعِيَّةِ (الْبَرِّيَّةِ) /61697

61- Adalet halkın desteği, dayanağıdır. /697

.. أَلْعَدْلُ فَضِيلَةُ السُّلْطَانِ /62703

62- Adalet sultanın faziletidir. /703

.. أَلْعَدْلُ نِظَامُ الْإِمْرَةِ /63774

63- Adalet hükümdarlığın düzenidir. /774

.. أَلْعَدْلُ أَقْوَى أَسَاسٍ /64806

64- Adalet en sağlam temeldir. /806

65977/ .. أَلْعَدْلُ أَفْضَلُ سَجِيَّةٍ

65- Adalet en üstün huydur. /997

661437/ .. أَلْعَدْلُ يُرِيحُ الْعَامِلَ بِهِ مِنْ تَقَلُّدِ الْمَظَالِمِ

66- Adalet, ona amel edeni zulümlerin kısılcısından rahatlığa çıkarır. /1437

673953/ .. آفَةُ الْعَدْلِ أَلْطَّالِمُ الْقَادِرُ

67- Adaletin baş belası kudretli zalimdir. /3953

684095/ .. إِذَا تَقَدَّ حُكْمُكَ فِي تَفْسِيكَ تَدَاعَتْ أَنْفُسُ النَّاسِ إِلَى عَذْلِكَ

68- Kendi hükmün nefsine etki ettiğinde halkın nefsi de senin adaletine yönelecektir. /4095

693937/ .. آفَةُ الْعُدُولِ قِلَّةُ الْوَرَعِ

69- Adil insanların afeti az dindarlıktır. /3937

705110/ .. دَوْلَةُ الْعَادِلِ مِنَ الْوَاجِبَاتِ

70- Adil devlet, fazlardandır. /5110

715274/ .. رَبِّ عَادِلٍ جَائِرٍ

71- Nice adil (gözüken) insanlar vardır ki, zalimdirler. /5274

ADEMOĞLU

- مِسْكِينُ ابْنِ آدَمَ، مَكْنُومُ الْأَجَلِ، مَكْنُونُ الْعِلَالِ، مَحْفُوطُ الْعَمَلِ تُؤْلِمُهُ الْبَقَّةُ، وَتُسَبِّهُ الْعَرَقَةُ، وَتَقْتُلُهُ السَّرَقَةُ / 9844

1- Âdemoğlu ne kadar da çaresizdir; eceli gizli, hastalığı saklı, amelleri gözüktündedir; sinek bile onu incitir, teri onu kokutur; bir boğaz tıkaması (bir damla su) dahi onun ölümüne neden olur. /9844

210093/ .. وَيَحِ ابْنُ آدَمَ مَا أَعْقَلَهُ، وَعَنْ رُشْدِهِ مَا أَذْهَلَهُ

2- Yazıklar olsun Âdemoğluna! Nedir onu gaflete düşüren ve mükemmelliğe kavuşmasından alıkoyan şey? /10093

- وَيَحِ ابْنُ آدَمَ أَسِيرُ الْجُوعِ، صَرِيحُ الشَّبَعِ، عَرَضُ الْآفَاتِ، خَلِيقَةُ الْأُمُوتِ

3- Yazıklar olsun Âdemoğluna! (Zira insan,) açlığa esir, tokluğa sevdalı, belalara

hedef, ölümlere halifedir. /10096

ÂDET /GELENEK

1- أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ عَلَى الْعَادَةِ 1

1- En büyük ibadet adetlere galip gelmektir. / 2876

2- أَلْعَادَةُ طَعْنٌ ثَانٍ 2

2- Adet insanın ikinci huyudur.

3- أَلْعَادَةُ عَدُوٌّ مُتَمَلِّكٌ 3

3- Adet insana hakim olup (onu köleleştiren) düşmandır.

4- آفَةُ الرِّيَاضَةِ عَلَى الْعَادَةِ 4

4- Adetlerin insanı galip gelmesi nefsi terbiye etmenin afetidir.

5- يَغْلِبَةُ الْعَادَاتِ الْوُصُولُ إِلَى أَشْرَفِ الْمَقَامَاتِ 5

5- Adetlere hakim olmakla büyük makamlara ulaşılır.

6- يَنْسِنَ الْعَادَةُ الْقُصُولُ 6

6- Yersiz ve boş işler ne de kötü adettir.

7- غَيَّرُوا الْعَادَاتِ تَسْهَلْ عَلَيْكُمُ الطَّاعَاتِ 7

7- Allah'a itaatin kolay olması için adetleri değiştirin.

8- غَيْرُ مُدْرِكٍ الدَّرَجَاتِ مَنْ أَطَاعَ الْعَادَاتِ 8

8- Adetlerden itaat eden yüce mertebeleri derk edemez.

9- لِلْعَادَةِ عَلَى كُلِّ إِنْسَانٍ سُلْطَانٌ 9

9- Adetlerin her insan üzerinde hakimiyeti vardır.

10- مَنْ جَعَلَ دَيْدَنَهُ الْهَزْلَ لَمْ يُعْرِفْ جِدَّهُ 10

10- Adetlerini şaka ve alay konusu yapanın ciddi tanınmaz.

ADET /YOL /HAL /DAVRANIŞ

12925 - أَقْبَحُ السَّيْرِ الظُّلْمُ /

1- En çirkin adet/ yol, zulümdür. /2925

.. بِالسَّيْرِ الْعَادِلَةِ يُفْهَرُ الْمُنَاوِي / 24267

2- Adaletli davranmakla düşman mağlup olur. /4267

.. حُسْنُ السَّيْرِ عُتْوَانُ حُسْنِ السَّرِيرَةِ / 34848

3- Adet ve davranışın güzelliği, insanın kalbinin güzelliğine delildir. /4846

.. حُسْنُ السَّيْرِ جَمَالُ الْقُدْرَةِ وَحِصْنُ الْإِمْرَةِ / 44847

4- Güzel siret ve adet, kudretin güzelliği ve hükümetin kalesidir. /4847

.. مَنْ سَاءَتْ سِيرَتُهُ سَرَّتْ مَنِيَّتُهُ / 57942

5- Sireti ve davranışı kötü olanın ölümü sevindirir. /7942

.. مَنْ سَاءَتْ سِيرَتُهُ لَمْ يَأْمَنْ أَبَدًا / 68216

6- Siret ve davranışı kötü olan, hiçbir zaman emniyet içinde olmaz. /8216

.. وَبَلْ لِمَنْ سَاءَتْ سِيرَتُهُ، وَجَارَتْ مَلَكَتُهُ وَتَجَبَّرَ وَاعْتَدَى / 710090

7- Siret ve davranışı kötü olana, zulmederek hakim olana ve tekebbür ederek zulmedene yazıklar olsun! /10090

ADİLİK / CİMRİLİK / KÖTÜLÜK

.. أَلُّوْهُمُ إِنِّتَارُ حُبِّ الْمَالِ عَلَي لَدَّةِ الْحَمْدِ وَالنَّاءِ / 11846

1- Cimrilik, mal sevgisini hamd ve senâ lezzetine tercih etmektir. /1846

.. أَلُّوْهُمُ مُضَادُّ لِسَائِرِ الْفَضَائِلِ، وَجَامِعٌ لِجَمِيعِ الرِّذَائِلِ وَ السَّوْءَاتِ وَ الدَّنَائِيَا

2- Adilik / cimrilik, faziletlerin zıddı, bütün rezilliklerin, kötülüklerin ve alçaklıkların toplayıcısıdır. /2177

.. أَعْظَمُ اللُّوْمِ، حَمْدُ الْمَذْمُومِ / 32978

3- En büyük adilik, kınanmış birini övmektir. /2978

.. أَلُّوْهُمُ أَسُّ السَّرِّ / 4649

4- Adilik / cimrilik kötülüğün temelidir. /649

.. أَلُّوْهُمُ جَمَاعُ الْمَذَامِّ / 5646

5- Adilik / cimrilik, kınanmaların toplayıcısıdır. /646

.. أَلُّوْمٌ يُوجِبُ الْعِشَّ / 6790

6- Cimrilik veya kötülük aldatmaya sebep olur. /790

.. أَلُّوْمٌ إِثَارُ الْمَالِ عَلَى الرَّجَالِ / 71324

7- Cimrilik, malı değerli kişilere tercih etmektir. /1324

.. أَلُّوْمٌ قَبِيحٌ فَلَا تَجْعَلُهُ لِنَفْسِكَ / 81338

8- Kötülük/cimrilik çirkindir; o halde onu kendine giysi edinme. /1338

.. مِنْ عَلَامَاتِ اللَّوْمِ تَعْجِيلُ الْعُقُوبَةِ / 99293

9- Cezalandırmada acele etmek alçaklığın belirtilerindendir. /9293

.. مِنْ عَلَامَاتِ اللَّوْمِ الْعَذْرُ بِالْمَوَائِقِ / 109298

10- Ahitlere vefasızlık, alçaklığın belirtilerindendir. /9298

.. مِنْ عَلَامَةِ اللَّوْمِ سُوءُ الْجَوَارِ / 119306

11- Kötü komşuluk adiliğin belirtisidir. /9306

.. مِنْ أَفْبَحِ اللَّوْمِ غَيْبَةُ الْأَخْيَارِ / 129311

12- İyilerin dedikodusunu yapmak en çirkin kötülüktür. /9311

.. مِنَ اللَّوْمِ أَنْ يَصُونَ الرَّجُلُ مَالَهُ وَ يَبْدُلَ عِرْصَهُ / 139344

HZ.ALi'dEN (A.S) HİKMETLİ İNCİLER HZ.ALi'dEN (A.S) HİKMETLİ İNCİLER

13- Kişinin malını koruyup, onurunu bağışlaması adiliktir. /9344

.. مِنْ أَعْظَمِ اللَّوْمِ إِخْرَازُ الْمَرْءِ نَفْسَهُ وَ إِسْلَامُهُ عِرْسَهُ / 149347

14- Kişinin kendi nefsinı koruyup eşini korumaması en büyük adiliklerdendir. /9347

.. مِنَ اللَّوْمِ سُوءُ الْخُلُقِ / 159388

15- Kötü ahlak adiliktendir. /9388

ADSIZ-SANSIZ

.. إِنَّ فِي الْخُمُولِ لَرَّاحَةً / 13375

1- Adsız-sansız kalmakta şüphesiz rahatlık vardır.[7] /3375

AĞLAMAK

.. الْبُكَاءُ مِنْ خِيفَةِ اللَّهِ لِلْبُعْدِ عَنِ اللَّهِ عِبَادَةُ الْعَارِفِينَ / 11791

1- Kulun Allah'tan uzaklaşmak korkusuyla ağlaması, ariflerin ibadetidir. /1791

.. الْبُكَاءُ مِنْ حَسْبَةِ اللَّهِ يُنِيرُ الْقَلْبَ وَيَعْصِمُ مِنْ مُعَاوَدَةِ الذَّنْبِ / 22016

2- Allah korkusuyla ağlamak kalbi nurlandırır, (insanı) günaha dönmekten alıkoyar. /2016

.. الْبُكَاءُ مِنْ حَسْبَةِ اللَّهِ مِفْتَاحُ الرَّحْمَةِ / 32051

3- Allah korkusuyla ağlamak, rahmetin anahtarıdır. /2051

.. الْبُكَاءُ سَجِيَّةُ الْمُشْفِقِينَ / 4669

4- Ağlamak, şefkatli insanların huyudur. /669

.. بِالْبُكَاءِ مِنْ حَسْبَةِ اللَّهِ تُمَحَّصُ الذُّنُوبُ / 54355

5- Allah korkusundan ağlamakla günahlar temizlenir. /4355

.. بُكَاءُ الْعَبْدِ مِنْ حَسْبَةِ اللَّهِ يُمَحَّصُ ذُنُوبُهُ / 64432

6- Kulun Allah korkusundan ağlaması, günahlarını temizler. /4432

.. طَوْبَى لِمَنْ وُقِفَ لِطَاعَتِهِ، وَبَكَى عَلَى خَطِيئَتِهِ / 75946

7- Allah'a itaat edebilene ve günahlarına ağlayana ne mutlu! /5946

AHİRET

.. الْآخِرَةُ قَوْرُ السَّعْدَاءِ / 1695

1- Ahiret, iyi insanların kurtuluşudur. /695

.. اِسْتِغَالُكَ بِاصْلَاحِ مَعَارِكَ يُنَجِّيكَ مِنْ عَذَابِ النَّارِ / 21484

2- Ahiretini ıslah etmeye çalışman seni ateşin azabından kurtarır. /1484

.. الرَّابِعُ مَنْ بَاعَ الْعَاجِلَةَ بِالْآجِلَةِ / 31488

3- Asıl kazanç sahibi, dünyasını ahiretine satandır. 1488

.. أَلْمَالُ وَالْبُنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ حَرْثُ الْآخِرَةِ، 41841

4- Mal ve evlat, dünya hayatının ziyneti; salih amel ise, ahiretin tarlasıdır. /1841

.. أَحْوَالُ الدُّنْيَا تَتَّبِعُ الْأَتْفَاقَ وَأَحْوَالُ الْآخِرَةِ تَتَّبِعُ الْإِسْتِحْقَاقَ / 52036

5- Dünya hâli tesadüflere tâbidir; ahiretteki güzelliklere ise hak etmekle ulaşılır. /2036

- إِنَّ أَمَامَكَ عَقَبَةً كَوْودًا، أَلْمَخِفُّ فِيهَا أَحْسَنُ حَالًا مِنَ الْمُتَّقِلِ، وَالْمُبْطِئُ عَلَيْهَا أَقْبَحُ أَمْرًا مِنَ الْمُسْرِعِ، 6-
إِنَّ مَهْيَطَهَا بِكَ لَا مُحَالَةَ عَلَى جَنَّةٍ أَوْ نَارٍ / 3588

6- Şüphesiz, önünde çok zor bir engel var. Yüğü hafif olanın durumu, ağır olandan daha iyidir. Oraya doğru yavaş hareket edenlerin durumu, hızlı gidenlerden daha kötüdür. Er ya da geç (bu hal) seni ya cennete götürecektir ya da ateşe atacaktır. /3588

- إِنَّ الْغَايَةَ الْقِيَامَةَ، وَكَفَى بِذَلِكَ وَاعِظًا لِمَنْ عَقَلَ، وَمُعْتَبَرًا لِمَنْ جَهِلَ، وَبَعْدَ ذَلِكَ مَا تَعْلَمُونَ مِنْ هَوْلِ
الْمُطَلِّعِ، وَرَوْعَاتِ الْفَرَعِ، وَاسْتِكَائِ الْأَسْمَاعِ، وَاحْتِلَافِ الْأَصْلَاحِ، وَضَيْقِ الْأَرْمَاسِ، وَشِدَّةِ الْأَبْلَاسِ / 3630

7- Doğrusu son hedef, kıyamettir. Öğüt için akıl sahibine, ibret için cahile bu (haber) yeter. Sonra da bildiğiniz şeyler olacak: Çeşitli korku sahneleri, kulakların sağırlığı, kaburga kemiklerinin ıstırabı, kabrin darlığı ve şiddetli hüznün. /3630

.. إِنَّ رَغْبَتَكُمْ فِي الْفَوْزِ وَكَرَامَةِ الْآخِرَةِ فَخَذُّوا فِي الْقَنَاءِ لِلْبَقَاءِ / 83746

8- Eğer ahiretin esenliğini ve ikramını diliyorsanız, geçici dünyadan kalıcı âlem için yararlanın. /3746

.. إِنَّكَ فِي سَبِيلٍ مَنْ كَانَ قَبْلَكَ، فَاجْعَلْ جِدَّكَ لِآخِرَتِكَ، وَلَا تَكْتَرِثْ بِعَمَلِ الدُّنْيَا / 93786

9- Sen, kendinden öncekilerin yolunu tutmuş gidiyorsun. Artık ahiretin için çaba harca ve dünya işlerini önemseme. /3786

.. إِنَّكَ مَخْلُوقٌ لِلْآخِرَةِ فَاعْمَلْ لَهَا / 103810

10- Sen, ahiret için yaratıldın. O halde ahiretin için çalış. /3810

.. إِنَّكَ إِنْ عَمِلْتَ لِلْآخِرَةِ فَارَ قَدْ حُكَّ / 113816

11- Eğer ahiret için çalışırsan, okun hedefini bulur. /3816

123821 .. إِنَّكُمْ إِلَى الْآخِرَةِ صَائِرُونَ وَعَلَى اللَّهِ مَعْرُوضُونَ /

12- Şüphesiz, ahirete doğru ilerliyorsunuz ve Allah'ın huzuruna çıkacaksınız. /3821

134880 .. حَلَاوَةُ الْآخِرَةِ تُذْهِبُ مَضَاصَةَ شَقَاءِ الدُّنْيَا /

13- Ahiretin lezzeti dünyanın acılarını unutturur. /4880

144916 .. حَصِّلُوا الْآخِرَةَ يَتْرِكِ الدُّنْيَا، وَلَا تُحْصَلُوا يَتْرِكِ الدُّنْيَا /

14- Ahireti, dünyayı terk ederek elde edin; dini terk ederek dünyayı elde etmeye çalışmayın. /4916

154/154 .. الْآخِرَةُ أَبَدٌ /

15- Ahiret ebedîdir. /4

165980 .. طُوبَى لِمَنْ ذَكَرَ الْمَعَادَ فَأَحْسَنَ /

16- Ahireti yâd edip de iyilikte bulunana ne mutlu! /5980

176014 .. طَالِبُ الْآخِرَةِ يُدْرِكُ مِنْهَا أَمَلَهُ وَيَأْتِيهِ مِنَ الدُّنْيَا مَا قُدِّرَ لَهُ /

17- Ahireti arzulayan oradaki amacına varır; dünyada da ona ne yazıldıysa gelir, ona ulaşır. /6014

186135 .. عَلَيْكَ بِالْجِدِّ وَالْاجْتِهَادِ فِي إِصْلَاحِ الْمَعَادِ /

18- Ahiretini düzeltmek için çalış, çaba göster. /6135

196250 .. عَجِبْتُ لِمَنْ أَتَكَرَّ النَّشْأَةَ الْآخِرَى وَهُوَ يَرَى النَّشْأَةَ الْأُولَى /

19- İlk hayatı (dünya) görüp de ikinci hayatı (ahiret) inkâr edene şaşarım. /6250

206353 .. غَايَةُ الْآخِرَةِ الْبَقَاءُ /

20- Ahiretin amacı, (orada) ebedî kalmaktır. /6353

216495 .. فِي الْآخِرَةِ حِسَابٌ وَلَا عَمَلٌ /

21- Ahirette sadece hesap vardır; amel yoktur. /6495

227194 .. كُونُوا مِنْ أَبْنَاءِ الْآخِرَةِ وَلَا تَكُونُوا مِنْ أَبْنَاءِ الدُّنْيَا فَإِنَّ كُلَّ وَلَدٍ سَيَلْحَقُ بِأُمِّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ /

22- Ahiretin evladı olun; dünya evladı olmayın. Zira kıyamet günü bütün evlatlar analarına kavuşacaktır. /7194

238044 .. مَنْ عَمِلَ لِلْمَعَادِ طَفِيرَ السَّادِ /

23- Ahiret için çalışan zafere ulaşır. /8044

248348 .. مَنْ عَمَرَ آخِرَتَهُ بَلَغَ آمَالَهُ /

24- Ahiretini âbat eden muradına erer. /8348

258236 .. مَنْ ابْتِغَى آخِرَتَهُ يَدُيَاهُ رِبْحُهُمَا /

25- Kim dünyasını satarak karşılığında ahiretini alırsa, her ikisini de kazanır. /8236

268298 .. مَنْ عَمَرَ دَارَ إِقَامَتِهِ فَهُوَ الْعَاقِلُ /

26- Asıl akıllı, kalıcı evini âbat edendir. /8298

278421 .. مَنْ أُيْقِنَ بِالْآخِرَةِ أُعْرِضَ عَنِ الدُّنْيَا /

27- Ahirete yakîn eden dünyaya sırt çevirir. /8421

288368 .. مَنْ أَصْلَحَ الْمَعَادَ طَفِيرَ السَّادِ /

28- Ahiretini ıslah eden zafere ulaşır. /8368

298256 .. مَنْ أُيْقِنَ بِالْآخِرَةِ لَمْ يَحْرِصْ عَلَى الدُّنْيَا /

29- Ahirete yakîn eden dünyaya düşkün olmaz. /8256

308441 .. مَنْ حَرَصَ عَلَى الْآخِرَةِ مَلَكَ /

30- Ahireti arzulayan ona sahip olur. /8441

317298 .. لِكُلِّ شَيْءٍ مِنَ الْآخِرَةِ خُلُودٌ وَبَقَاءٌ /

31- Ahiretin her şeyinde sonsuzluk ve bekâ vardır. /7298

327502 .. لَيْسَ عَنِ الْآخِرَةِ عَوَضٌ، وَلَيْسَتِ الدُّنْيَا لِلنَّفْسِ بَتَمَنٍ /

32- Ahiretin bedeli asla yoktur; dünya ise asla canınızın bedeli değildir. /7502

337531 .. لَيْسَ بِمُؤْمِنٍ مَنْ لَمْ يَهْتَمَّ بِإِصْلَاحِ مَعَادِهِ /

33- Ahiretini düzeltmeyi önemsemeyen mümin değildir. /7531

348507 .. مَنْ رَغِبَ فِي تَعِيمِ الْآخِرَةِ قَنَعَ بِتَسِيرِ الدُّنْيَا /

34- Ahiret nimetlerini arzulayan dünyanın azına kanaat eder. /8507

.. مَنْ أَحْسَرَ مِمَّنْ تَعَوَّضَ عَنِ الْآخِرَةِ بِالدُّنْيَا؟! / 358509

35- Ahiretini dünyasıyla değiştenden sana daha zararlı kim olabilir ki? /8509

.. مَنْ جَعَلَ كُلَّ هَمِّهِ لِآخِرَتِهِ طَفِرَ بِالْمَأْمُولِ / 368512

36- Bütün hedefi ahiret olan kimse arzusuna kavuşur. /8512

.. مَنْ سَعَى لِدَارٍ إِقَامَتِهِ خُلِصَ عَمَلُهُ وَكَثُرَ وَجَلُّهُ / 378599

37- Kalıcı evi için çalışanın ameli ihlaslı olur; (Allah) korkusu artar. /8599

.. مَنْ أَيْقَنَ بِالْآخِرَةِ سَلَ عَنْ الدُّنْيَا/ 388665

38- Ahirete yakîn eden dünyadan yüz çevirir. /8665

.. مَنْ أَكْثَرَ مِنْ ذِكْرِ الْآخِرَةِ قُلْتُ مَعْصِيَّتُهُ / 398769

39- Ahireti çokça yâd edenin günahı az olur. /8769

.. مَنْ أَصْلَحَ أَمَرَ آخِرَتِهِ، أَصْلَحَ اللَّهُ لَهُ أَمْرَ دُنْيَاهُ/ 408857

40- Kim ahiretini düzeltirse, Allah da onun dünyevî işlerini düzeltir. /8857

.. مَنْ كَانَتْ الْآخِرَةُ هِمَّتُهُ بَلَغَ مِنَ الْخَيْرِ غَايَةَ أُمْنِيَّتِهِ / 418902

41- Tüm gayreti ahiret olan kimse arzuladığı hayırların doruğuna ulaşır. /8902

.. مَنْ لَمْ يَعْمَلْ لِلْآخِرَةِ لَمْ يَتْلُ أَمَلَهُ/ 428994

42- Ahiret için çalışmayan arzusuna ulaşmaz. /8994

- مَنْ كَانَ فِيهِ ثَلَاثٌ سَلِمَتْ لَهُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ: يَأْمُرُ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ وَيَتَّقِي اللَّهَ وَاعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُ وَخَشْوَةَ آلِهِ إِنَّهُ هُوَ الْوَكِيلُ

عَنِّهٖ، وَيُحَافِظُ عَلَى حُدُودِ اللَّهِ جُلًّا وَعِلًا/9076

43- Kimde şu üç özellik varsa, ahireti de dünyası da güvende olur: İyiliği emretmek ve kendi onu kabullenmek, kötülükten sakındırmak ve kendi de sakınmak, Allah'ın koyduğu kanunları gözetmek. /9076

.. ما أَحْسَرَ مَنْ لَيْسَ لَهُ فِي الْآخِرَةِ نَصِيبٌ / 449625

44- Ahiretten nasibi olmayan nasıl da ziyandadır! /9625

.. مِرَارَةُ الدُّنْيَا حَلَاوَةُ الْآخِرَةِ / 459793

45- Dünyanın acısı ahiretin lezzetidir.[8] /9793

- مَا الْمَعْرُورُ الَّذِي طَفِرَ مِنَ الدُّنْيَا بِأَدْنَى سَهْمَتِهِ (بِأَعْلَى هِمَّتِهِ) كَالْآخِرِ الَّذِي طَفِرَ مِنَ الْآخِرَةِ بِأَعْلَى هِمَّتِهِ (بِأَدْنَى سَهْمَتِهِ) /9686

46- Bütün çabalarıyla dünyadan az bir nasip alarak buna kanan kimseyle bütün çabalarıyla ahirette zafere ulaşan kimse asla bir olmaz. /9686

.. نَالَ الْمُنَى مَنْ عَمِلَ لِدَارِ الْبَقَاءِ / 479951

47- Ahireti için çalışan arzusuna kavuşur. /9951

.. لَا تَبِيعُوا الْآخِرَةَ بِالْأُنْيَا، وَلَا تَسْتَبْدِلُوا الْفَنَاءَ بِالْبَقَاءِ / 4810335

48- Ahiretinizi dünyaya satmayın, kalıcıyı geçiciye değişmeyin. /10335

.. لَا يَسْغَلَنَّكَ عَنِ الْعَمَلِ لِلْآخِرَةِ شُغْلٌ فَإِنَّ الْمُدَّةَ قَصِيرَةٌ / 4910286

49- Hiçbir şey seni ahiret için çalışmaktan alıkoymasın. Doğrusu süre, pek kısadır. /10286

.. لَا تَجْتَمِعُ الْآخِرَةُ وَالْأُنْيَا / 5010575

50- Ahiret ile dünya asla bir arada olmaz. /10575

.. لَا تَجْتَمِعُ الْفَنَاءُ وَالْبَقَاءُ / 5110576

51- Kalıcı ile geçici asla bir arada olmaz. /10576

.. لَا يُدْرِكُ أَحَدٌ مَا يُرِيدُ مِنَ الْآخِرَةِ إِلَّا يَتْرُكْ مَا يَشْتَهِي مِنَ الدُّنْيَا / 5210822

52- Dünyadan arzuladığını terk etmeyen kimse ahiretten istediğine ulaşamaz. /10822

.. يَنْبَغِي لِمَنْ أُقِنَ بَبَقَاءِ الْآخِرَةِ وَدَوَامِهَا أَنْ يَعْمَلَ لَهَا / 5310934

53- Ahiretin kalıcı ve devamlı olduğuna yakîn eden kimseye orası için amel etmek yakışır. /10934

.. لَا يَتْرُكُ النَّاسُ شَيْئًا مِنْ دُنْيَاهُمْ لِإِصْلَاحِ آخِرَتِهِمْ إِلَّا عَوَّضَهُمُ اللَّهُ سُبْحَانَهُ خَيْرًا مِنْهُ / 5410830

54- Ahiretini düzeltmek için dünyadan yana bir şey terk edene Allah ondan daha hayırlısını nasip eder. /10830

.. ارْغَبُوا فِيمَا وَعَدَ اللَّهُ الْمُتَّقِينَ، فَإِنَّ أَصْدَقَ الْوَعْدِ مِيعَادُهُ / 552514

55- Allah'ın takvalılar için söz verdiği şeylere rağbet edin. Doğrusu en samimi vaat, onun vaadidir. /2514

.. إِنَّ عَدَا مِنْ الْيَوْمِ قَرِيبٌ، يَذْهَبُ الْيَوْمُ بِمَا فِيهِ، وَيَأْتِي الْعَدُوُّ لَاحِقًا بِهِ / 563503

56- Yarın, bugüne çok yakındır. Bugün, içindekilerle birlikte gidecek, ama yarın bugünün ardından gelecektir. /3503

.. إِنَّ الْغَايَةَ أَمَامَكُمْ، وَإِنَّ السَّاعَةَ وَرَاءَكُمْ تَخْذُواكُمْ / 573508

57- Hedef, önünüzdedir. Kıyamet ise arkanızdan sizi itmektedir. /3508

.. إِنَّ لَكُمْ نِهَآيَةً فَاتَتْهُوَ إِلَى نِهَآيَتِكُمْ، وَإِنَّ لَكُمْ عِلْمًا فَاتَتْهُوَ بِعِلْمِكُمْ / 583509

58- Sizin, er ya da geç ulaşacağınız bir hedefiniz var; ona doğru ilerleyin. Önünüzde ise bir kılavuz [Ehl-i Beyt (a.s)] var; o halde kılavuzunuzu izleyin. /3509

- إِنَّ الْمَرْءَ قَدْ يَسُرُّهُ دَرَكٌ مَا لَمْ يَكُنْ لِيَقُوتَهُ، وَيَسُوءُهُ قَوْتُ مَا لَمْ يَكُنْ لِيُذِرْكَهٗ، فَلْيَكُنْ سُرُورُكَ بِمَا نَلَيْتَ 3586 - مِنْ آخِرَتِكَ، وَلْيَكُنْ أَسْفُكَ عَلَى مَا فَاتَكَ مِنْهَا، وَلْيَكُنْ هَمُّكَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ / 3586

59- İnsan bazen kavuşmaması gereken şeye kavuşur, sevinir; bazen de ulaşmaması gereken şeyi kaybeder, üzüldür. Sevincin, ahiretinden kavuştuğun şeyler için; üzüntün, ahiretten kaybettiğin şeyler için; çabaların da ölümden sonrası için olsun. /3586

- اجْعَلْ هَمَّكَ لآخِرَتِكَ، وَخُزْنَكَ عَلَى نَفْسِكَ، فَكَمْ مِنْ حَزِينٍ وَقَدْ يَهْجُرُهُ عَلَى سُرُورِ الْآبِدِ، وَكَمْ مِنْ 60 2453 مَهْمُومٍ أَدْرَكَ أَمَلُهُ.

60- Çabalarını ahiretin için kıl, nefsinden dolayı da hüzünlen. Nice insanın hüznü, onu sonsuz sevince götürür; nice kederli ise arzusuna ulaşır. /2453

.. اسْتَعِدُّوا لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ وَتَتَدَلَّى لِهَولِهِ الْعُقُولُ وَتَتَبَلَدُ الْبَصَائِرُ / 612573

61- Gözlerin fal taşı gibi açılacağı, akılların dehşete düşeceği ve bakışların değişeceği o güne hazırlanın. /2573

.. اخْذَرُوا يَوْمًا تُفْحَصُ فِيهِ الْأَعْمَالُ، وَتَكْتُرُ فِيهِ الرُّزَالُ، وَتَشِيبُ فِيهِ الْأَطْفَالُ / 622629

62- Amellerin araştırılacağı, titremelerin artacağı ve çocukların yaşlanacağı o günden çekinin. /2629

- إِيَّاكَ أَنْ تَخْذَعَ عَنْ دَارِ الْقَرَارِ، وَمَحَلِّ الطَّيِّبِينَ الْأَخْيَارِ، وَالْأَوْلِيَاءِ الْأَبْرَارِ الَّتِي تَطَّقُ الْقُرْآنُ يَوْصِفُهَا، 63 2734 وَأَتْنَى عَلَى أَهْلِهَا، وَذَلِكَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ عَلَيْهَا وَدَعَاكَ إِلَيْهَا.

63- Kalıcı yerden, seçkin insanların ve pak velilerin mekânından sakın gafil olma. Allah orayı Kurân'da anlatmış, içindekileri övmüş, sana oranın yolunu göstermiş ve seni oraya davet etmiştir. /2734

.. أَلَا مُتَرَوِّدٌ لآخِرَتِهِ قَبْلَ أُرُوفِ رِخْلَتِهِ / 642755

64- Dünyadan yola çıkmadan önce ahireti için yol azığı hazırlayan yok mu? /2755

.. أَلَا خِرَةُ دَارٍ مُسْتَقَرٌّكُمْ، فَجَهِّزُوا إِلَيْهِمَا مَا يَبْقَى لَكُمْ / 652050

65- Ahiret sizin kalıcı yurdunuzdur. Öyleyse orada sizin için kalıcı olabilecek şeyler hazırlayın. /2050

.. اجْعَلْ هَمَّكَ وَجِدَّكَ لآخِرَتِكَ / 662288

66- Tüm çaba ve gayretini ahiret için sarf et. /2288

.. اجْعَلْ هَمَّكَ لِمَعَادِكَ تَصْلَحْ / 672308

67- Çabanı ahiretin için sarf et ki ıslah olasın. /2308

.. اسْتَفِرْ جَهْدَكَ لِمَعَادِكَ تُصْلَحْ مَنُوكَ، وَلَا تَبِعْ آخِرَتَكَ بِدُنْيَاكَ / 682411

68- Ahiret yurdunu düzenlemek için bütün gayretini kıyamete harca ve sakın ahiretini dünyaya satma. /2411

.. اجْعَلْ جِدَّكَ لِإِعْدَادِ الْجَوَابِ لِيَوْمِ الْمَسْئَلَةِ (المُسَائَلَةِ) وَالْحِسَابِ / 692436

69- Sorgu ve hesap gününe cevap yetiştirmek için çalış. /2436

.. أَوْفِرْ النَّاسِ حَطًّا مِنَ الْآخِرَةِ أَقْلُهُمْ حَطًّا مِنَ الدُّنْيَا / 703222

70- Ahiretten en çok nasiplenecek olan, dünyasından en az nasiplenendir. /3222

- إِنِّي أَمَرْتُكُمْ بِحُسْنِ الاسْتِعْدَادِ وَالْإِكْتِنَارِ مِنَ الرَّادِ لِيَوْمِ تَقْدِمُوكَ عَلَى مَا تُقَدِّمُونَ، وَتَنْدَمُوكَ عَلَى مَا - 3784 تُخْلِفُونَ، وَتُجَرِّوْنَ بِمَا كُنْتُمْ تُسْلِفُونَ / 713784

71- Ben, size iyi hazırlanmayı, gönderdiklerinizin size ulaşacağı, arkanızda bıraktıklarınıza pişman olacağınız ve yaptıklarınızın karşılığını göreceğiniz o gün için çok azık toplamanızı emrediyorum. /3784

- إِذَا أَعْرَضْتَ عَنْ دَارِ الْقَتَاءِ، وَتَوَلَّيْتَ بَدَارَ الْبَقَاءِ، فَقَدْ فَارَ قِدْحُكَ، وَفُتِحَتْ لَكَ أَبْوَابُ النَّجَاحِ، وَظَفِرَتْ - 4140 بِالْقَلَاحِ / 724140

72- Geçici evden yüz çevirip kalıcı eve yönelirsen hedefi bulmuş, kurtuluş kapıları yüzüne açılmış ve esenliğe ulaşmış olursun. /4140

.. ثَوَابُ الْآخِرَةِ يُنْسِي مَسَقَّةَ الدُّنْيَا / 734692

73- Ahiretin sevabı, dünyanın meşakkatini unutturur. /4692

.. خُذْ مِمَّا لَا يَبْقَى لَكَ وَلَا يَبْقَى لَهُ لِمَا لَا تُفَارِقُهُ وَلَا يُفَارِقُكَ / 745094

74- Sana kalmayacak ve senin de ona kalmayacağıın yerden (dünya) senin ondan, onun da senden ayrılmayacağı yer (ahiret) için bir şeyler al. /5094

755096 .. خُذْ مِنْ صَالِحِ الْعَمَلِ، وَخَالِلْ حَيَّرَ حَلِيلٍ، فَإِنَّ لِلْمَرْءِ مَا اكْتَسَبَ، وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مَعَ مَنْ أَحَبَّ /

75- Salih amel işle ve iyi dost edin. Zira insan, kazandığının sahibidir ve ahirette sevdiğiyle beraber olur. /5096

765126 .. دَارُ الْبَقَاءِ مَحَلُّ الصَّادِقِينَ وَمَوْطِنُ الْأَبْرَارِ وَالصَّالِحِينَ /

76- Ahiret evi siddıkların yeri, iyiler ve salihlerin de vatanıdır. /5126

775175 .. ذِكْرُ الْآخِرَةِ دَوَاءٌ وَشِفَاءٌ /

77- Ahireti yâd etmek ilaç ve şifadır. /5175

785220 .. رَجِمَ اللَّهُ امْرَأً أَحَدَ مَنْ حَيَاةٍ لِمَوْتٍ، وَمِنْ فَنَاءٍ لِبَقَاءٍ، وَمِنْ ذَاهِبٍ لِدَائِمٍ /

78- Hayattan ölüm için, geçiciden kalıcı için, gidiciden daimî için bir şeyler hazırlayana Allah rahmet etsin. /5220

796080 .. عَلَيْكَ بِالْآخِرَةِ تَأْتِكَ الدُّنْيَا صَاغِرَةً /

79- Ahirete yönel ki dünya sana alçalarak gelsin. /6080

80 - وَكُلُّ شَيْءٍ مِنَ الْآخِرَةِ عِبَائُهُ أَعْظَمُ مِنْ سَمَاعِهِ، (فَلْيَكْفِكُمْ مِنَ الْعِيَانِ السَّمَاعُ وَمِنَ الْعَيْبِ الْخَيْرُ) / 6907.

80- Ahirette göreceğiniz şeyler, dünyada şu an duyduklarınızdan daha azametlidir. /6907

816976 .. كَيْفَ يَعْمَلُ لِلْآخِرَةِ الْمَشْغُولُ بِالدُّنْيَا؟! /

81- Dünyayla meşgul olan ahiret için nasıl çalışabilir ki? /6976

823832 .. إِنَّكُمْ إِلَى عِمَارَةِ دَارِ الْبَقَاءِ أَحْوَجُ مِنْكُمْ إِلَى عِمَارَةِ دَارِ الْقَنَاءِ /

82- Sizler geçici evinizden ziyade kalıcı evinizi mâmur etmeye daha muhtaçsınız. /3832

833843 .. إِنَّكُمْ إِنَّمَا خُلِقْتُمْ لِلْآخِرَةِ لَا لِلدُّنْيَا، وَلِلْبَقَاءِ لَا لِلْقَنَاءِ /

83- Siz ancak ahiret için yaratıldınız, dünya için değil; sonsuzluk için yaratıldınız, yokluk için değil. /3843

843862 .. إِنَّكُمْ خُلِقْتُمْ لِلْبَقَاءِ لَا لِلْقَنَاءِ، وَإِنَّكُمْ فِي دَارِ بُلْعَةٍ وَمَنْزِلِ قُلْعَةٍ /

84- Siz ancak sonsuzluk için yaratıldınız, yokluk için değil. Doğrusu siz, yeterlilik yurdunda ve ödünç bir evdesiniz. /3862

855806 .. صَلَاحُ الْآخِرَةِ رَفُضُ الدُّنْيَا /

85- Ahiretin salâhı, dünyayı terk etmektedir. /5806

866265 .. عَجِبْتُ لِمَنْ عَرَفَ رَبَّهُ كَيْفَ لَا يَسْعَى لِدَارِ الْبَقَاءِ؟! /

86- Rabbini tanıdığı halde kalıcı evi için çalışmayana şaşarım. /6265

878422 .. مَنْ أَيْقَنَ يَمَا يَبْقَى زَهْدَ فِيمَا يَفْنَى /

Hz.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hz.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

87- Kalıcı olana yakîn eden kimse yok olacak şeylere karşı zahit olur. /8422

888593 .. مَنْ أَحَبَّ الدَّارَ الْبَاقِيَةَ لَهُى عَنِ الدَّلَّاتِ /

88- Kalıcı evi seven, lezzetlerden yüz çevirir. /8593

899020 .. مَنْ أَقْلَ ثَوَابِ الْحُسْنَى لَمْ تُكْذَرْ آمَالُهُ /

89- Ahiret hayrını arzulayanın arzusu boşa çıkmaz. /9020

90 - أَيْسُرُكَ أَنْ تُلْقَى اللَّهَ عَدَاً فِي الْقِيَامَةِ وَهُوَ عَلَيْكَ رَاضٍ غَيْرُ عَصْبَانَ؟ كُنْ فِي الدُّنْيَا

زَاهِداً، وَفِي الْآخِرَةِ رَاغِباً، وَعَلَيْكَ بِالتَّقْوَى وَالصَّدْقِ، فَهُمَا جِمَاعُ الدِّينِ، وَالزَّمْ أَهْلَ الْحَقِّ، وَاعْمَلْ عَمَلَهُمْ
تَكُنْ مِنْهُمْ / 2827

90-Yarın kıyamet gününde Allah'ın huzuruna çıktığında onun sana gazap etmeyip bilakis senden razı olmasını ister misin? Öyleyse dünyada zahit ol, ahireti arzula; takvalı ve doğru ol. Çünkü dini bu ikisi bütünleştirir. Hak ehlinden ayrılma ve onlar gibi amel et ki onlardan olasın. /2827

919558 .. مَا ظَفَرَ بِالْآخِرَةِ مَنْ كَانَتْ الدُّنْيَا مَطْلَبَةً /

91- Hedefi dünya olan kimse ahirette zafere ulaşmaz. /9585

92 - مَا الْمَغْبُوطُ الَّذِي فَارَّ مِنْ دَارِ الْبَقَاءِ بِبُعَيْتِهِ كَالْمَغْبُوتِ الَّذِي فَاتَهُ النَّعِيمُ بِسُوءِ اخْتِيَارِهِ وَشَقَاوَتِهِ /
9687.

92- Kötü niyeti ve kötü seçimiyle dünyaya meyledip ahiret nimetlerini kaybedenle, ahirette isteğine ulaştığından dolayı herkesin gıpta ettiği kimse bir olmaz. /9687

93 - لَا تَكُنْ مِمَّنْ يَرْجُو الْآخِرَةَ بِغَيْرِ عَمَلٍ، وَيُسَوِّفُ التَّوْبَةَ بِطُولِ الْأَمَلِ، يَقُولُ فِي الدُّنْيَا يَقُولِ الرَّاهِدِينَ،

وَيَعْمَلُ فِيهَا يِعْمَلِ الرَّاعِبِينَ / 10404

93- Amel etmeden ahireti arzulayanlardan olma. Onlar arzularının çokluğu nedeniyle tövbe etmeyi geciktirir; dünya hayatında zahitlerin sözünü söyler, ama amelde dünyaya meyledenler gibi davranırlar. /10404

.. لَا يُنْعَمُ بِنَعِيمِ الْآخِرَةِ إِلَّا مَنْ صَبَرَ عَلَى بَلَاءِ الدُّنْيَا / 9410752

94- Dünyanın belalarına sabretmeyenler, ahiretin nimetlerine ulaşamazlar. /10752

.. لَا يَنْفَعُ الْعَمَلُ لِلْآخِرَةِ مَعَ الرَّعْبَةِ فِي الدُّنْيَا / 9510829

95- Dünyaya rağbet ederek ahiret için yapılan amelin faydası olmaz.

.. لَا يُدْرِكُ أَحَدٌ رِفْعَةَ الْآخِرَةِ إِلَّا بِإِحْلَاصِ الْعَمَلِ، وَتَقْصِيرِ الْأَمَلِ، وَلُزُومِ التَّقْوَى / 9610864

96- Ahiretin yüce makamlarını ancak ameli ihlaslı, arzusu kısa ve takvaya riayet eden kimseler elde edebilirler. /10864

.. اسْتَجِئُوا مِنَ اللَّهِ مَا أَعَدَّ لَكُمْ بِالتَّجَرُّ لَصِدْقٍ مِيعَادِهِ وَالْحَذَرِ مِنْ هَؤُلَاءِ مَعَادِهِ / 972515

97- Allah'ın sizler için hazırladığı (cenneti), onun verdiği vaatleri onaylayıp ahiret azabından korkarak kazanın. /2515

AHLAK / HUY

.. الْخُلُقُ السَّجِيحُ أَحَدُ التَّعَمَّتِينَ / 11658

1- Yumuşak huy, iki nimetten biridir. /1658

.. أَحْسَنُ شَيْءٍ الْخُلُقُ / 22847

2- Güzel huy/ ahlak, en güzel şeydir. /2847

.. أَكْرَمُ الْحَسَبِ الْخُلُقُ / 32866

3- Güzel huy en değerli haseptir. /2866

.. أَحْسَنُ الشَّيْمِ شَرَفُ الْهَمَمِ / 42982

4- Huyların en güzeli, himmetlerin yüce olmasıdır. /2982

.. أَرْبَنُ الشَّيْمِ الْجِلْمُ وَالْعِفَافُ / 53006

5- En süslü huy hilim ve iffettir. /3006

63032 .. أَطْهَرُ النَّاسِ أَغْرَاقًا أَحْسَنُهُمْ أَخْلَافًا /

6- İrk açısından insanların en temiz, ahlakları en güzel olanlarıdır.

73072 .. أَرْضَى النَّاسَ مَنْ كَانَتْ أَخْلَافُهُ رَضِيَّةً /

7- İnsanların en hoşnudu ahlakı güzel olandır. /3072

83203 .. أَحْسَنُ السَّنَاءِ الْخُلُقُ السَّجِيحُ /

8- En güzel makam yumuşak huyluluktur. /3203

93256 .. أَشْرَفُ أَخْلَاقِ الْكَرِيمِ تَغَافُلُهُ عَمَّا يَعْلَمُ /

9- Asil insanın en üstün ahlakı, bildiği şeylere göz yummasıdır. /3256

103271 .. أَفْضَلُ السَّيِّمِ السَّخَاءُ وَالْعِفَّةُ وَالسَّكِينَةُ /

10- Huyların en üstünü cömertlik, iffet ve vakardır. /3271

113299 .. أَحْسَنُ الْأَخْلَاقِ مَا حَمَلَكَ عَلَى الْمَكَارِمِ /

11- En güzel ahlak, seni iyi işlere sevk edendir. /3299

123476 .. إِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى يُحِبُّ السَّهْلَ النَّفْسِ، السَّيِّحَ الْحَلِيقَةِ، الْقَرِيبَ الْأَمْرِ /

12- Şüphesiz Allah yumuşak mizaçlı, bağışlayıcı yapıya sahip ve işinin eri olan kimseyi sever. /3476

133543 .. إِنَّ مِنْ مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ: أَنْ تَصِلَ مَنْ قَطَعَكَ، وَتُعْطِيَ مَنْ حَرَمَكَ، وَتَعْفُو عَمَّنْ طَلَمَكَ /

13- Şüphesiz senden kopana sıla-ı rahimde bulunman, senden esirgeyene vermen ve sana zulmedenı affetmen güzel ahlaklardandır. /3543

1443 .. الْمَكَارِمُ بِالْمَكَارِهِ /

14- Güzel ahlaklar hoş gelmeyen şeylerle olur. /43

151280 .. الْخُلُقُ الْمَحْمُودُ مِنْ ثَمَارِ الْعَقْلِ /

15- Beğenilen ahlak, aklın meyvelerindendir. /1280

- [وَقَالَ (ع) فِيمَنْ أُنْتَى عَلَيْهِ]: إِنْ تَطَفَّؤُوا صَدَقُوا، وَإِنْ صَمْتُوا لَمْ يُسَبِّحُوا، إِنْ تَطَرَّوْا عَتَبَرُوا، وَإِنْ أَعْرَضُوا لَمْ يَلْهُوْا، إِنْ تَكَلَّمُوا ذَكَّرُوا، وَإِنْ سَكَتُوا تَفَكَّرُوا

16- İmam (a.s) övdüğü kişiler hakkında şöyle buyurmaktadır:

Konuştuklarında doğruyu söylerler; sustuklarında önlerine geçen olmaz;
baktıklarında ibret alırlar; yüz çevirdiklerinde boşa saymazlar; konuştuklarında
(Allah'ı) yd ederler; sustuklarında ise düşünürler. /3728

.. إِنْ كُنْتُمْ لَا مُحَالَةً مُتَنَافِسِينَ فَتَنَافَسُوا فِي الْخِصَالِ الرَّغِيْبَةِ، وَخِلَالِ الْمَجْدِ 17

17- İster istemez rekabete girdiğinizde güzel huylarda ve büyük sıfatlarda yarışın.
/3740

.. مَنْ سَاءَتْ سَجِيَّتُهُ سَرَّتْ مَيِّتُهُ / 188317

18- Huyu kötü olanın ölümü (insanları) sevindirir. /8317

.. إِذَا حَسُنَ الْخُلُقُ لَطَفَ الشُّطُوقُ / 194050

19- Ahlak güzel olduğu zaman konuşma latif olur. /4050

.. إِذَا كَانَ فِي الرَّجُلِ حَلَّةٌ رَائِقَةٌ فَاتَّظَرَ مِنْهُ أَحْوَاتُهَا / 204142

20- İnsanda güzel bir huy olduğu zaman ona benzer sıfatları da ondan bekle. /4142

.. إِذَا دَعَاكَ الْقُرْآنُ إِلَى حَلَّةٍ جَمِيلَةٍ فَخُذْ نَفْسَكَ بِأَمْنَالِهَا / 214143

21- Kuran-ı Kerim güzel bir sıfata davet ettiği zaman aynılarını kendine al. /4143

.. يَحْسُنِ الْأَخْلَاقُ يَطِيبُ الْعَيْشُ / 224263

22- Güzel ahlak ile yaşam güzel olur. /4263

.. يَحْسُنِ الْأَخْلَاقُ تَدْرُ الْأَرْزَاقُ / 234281

23- Güzel ahlak ile rızklar çoğalıp akar. /4281

.. تَحَرَّى الصَّدَقِ، وَتَجَنَّبَ الْكِذْبِ، أَجْمَلُ شَيْمَةٍ وَأَفْضَلُ أَدَبٍ / 244488

24- Doğruluğu seçmek ve yalandan kaçınmak, en güzel sıfat, en üstün edeptir.
/4488

.. تَنَافَسُوا فِي الْأَخْلَاقِ الرَّغِيْبَةِ، وَالْأَحْلَامِ الْعَظِيْمَةِ، وَالْأَخْطَارِ الْجَلِيْلَةِ، يَعْظُمُ لَكُمْ الْجَزَاءُ / 254556

25- Mkfatınızın büyük olması için güzel ahlakta, büyük sabırlarda ve yüce düşüncelerde yarışın. /4556

.. تَعَصَّبُوا لِخِلَالِ الْحَمْدِ، مِنْ الْجِفْظِ لِلْجَارِ، وَالْوَفَاءِ بِالذِّمَامِ، وَالطَّاعَةِ لِلْبِرِّ، وَالْمَعْصِيَةِ لِلْكَبِيرِ، وَتَحَلَّوْا 26
4558 بِمَكَارِمِ الْخِلَالِ /

26- Komşunun saygınlığını gözetmek, ahde vefa etmek, iyiliğe uymak, tekebbürle savaşmak gibi beğenilen erdemlerde inatçı olun ve yüce değerlerle bezenin. /4558

274564 .. تَحَيَّرَ لِنَفْسِكَ مِنْ كُلِّ خُلُقٍ أَحْسَنَهُ، فَإِنَّ الْحَيَّرَ عَادَةُ /

27- Nefsin için ahlakların en güzelini seç; zira hayır, alışkanlıktır. /4564

284808 .. حُسْنُ الْخُلُقِ لِلنَّفْسِ، وَحُسْنُ الْخُلُقِ لِلْبَدَنِ /

28- Güzel ahlak nefse, güzel yaratılış ise bedene özgüdür. /4808

294809 .. حُسْنُ الْخُلُقِ أَفْضَلُ الدِّينِ /

29- Güzel ahlak, en güzel dindarlıktır. /4809

304840 .. حُسْنُ الْخُلُقِ حَيْرٌ قَرِينٌ، وَالْعُجْبُ دَاءٌ دَفِينٌ /

30- Güzel ahlak en iyi eş, kendini beğenme ise gizli bir hastalıktır. /4840

314842 .. حُسْنُ الْخُلُقِ مِنْ أَفْضَلِ الْقِسَمِ، وَأَحْسَنِ السَّيَمِ /

31- Güzel ahlak, en üstün kismetlerden ve en güzel huylardandır. /4842

324851 .. حُسْنُ الْخُلُقِ أَحَدُ الْعَطَائِنِ /

32- Güzel ahlak iki (ilahi) vergiden biridir. /4851

334855 .. حُسْنُ الْأَخْلَاقِ بُرْهَانُ كَرَمِ الْأَعْرَاقِ /

33- Güzel ahlak huyların (asaletin) değerli olmasının kanıtıdır. /4855

344856 .. حُسْنُ الْأَخْلَاقِ يُدِرُّ الْأَرْزَاقَ، وَيُونِسُ الرَّفَاقَ /

34- Güzel ahlak, rızkları çoğaltıp akıtır ve dostları kaynaştırır. /4856

354857 .. حُسْنُ الْخُلُقِ رَأْسُ كُلِّ بَرٍّ /

35- Güzel ahlak her iyiliğin başıdır. /4857

364864 .. حُسْنُ الْخُلُقِ يُورِثُ الْمَحَبَّةَ وَيُؤَكِّدُ الْمَوَدَّةَ /

36- Güzel ahlak muhabbeti getirir, dostluğu perçinleştirir. /4864

374975 .. حَيْرُ الْأَخْلَاقِ أَبْعَدُهَا عَنِ اللَّجَاجِ /

37- Ahlakın en hayırlısı, inattan en uzak olanıdır. /4975

.. حَيْرُ السَّيِّمِ أَرْضَاهَا / 384981

38- Huyların en hayırlısı, en beğenilir olanıdır. /4981

.. حَيْرُ الْخَلَائِقِ الرَّفْقُ / 394995

39- Huyların en hayırlısı yumuşaklıktır. /4995

.. حَيْرُ الْخِلَالِ صِدْقُ الْمَقَالِ، وَمَكَارِمُ الْأَفْعَالِ / 405004

40- En hayırlı sıfat, doğru konuşmak ve güzel işler yapmaktır. /5004

.. رَأْسُ الْإِيمَانِ حُسْنُ الْخُلُقِ، وَالتَّحَلِّي بِالصِّدْقِ / 415259

41- İmanın esası, güzel ahlak ve doğrulukla süslenmektir. /5259

(- كَانَ لِي (1) فِيْمَا مَضَى أُنْ فِي اللّٰهِ وَكَانَ يُعْظِمُهُ فِي عَيْنِي صِغَرُ الدُّنْيَا فِي عَيْنِهِ (2)

وَكَانَ خَارِجاً مِنْ (عَنْ) سُلْطَانِ بَطْنِهِ، فَلَا يَنْتَهِي مَا لَا يَجِدُ وَلَا يُكْنِزُ إِذَا وَجَدَ (3) وَكَانَ أَكْثَرَ دَهْرِهِ صَامِتاً فَإِنْ قَالَ بَدَأَ الْفَائِلِينَ وَتَقَعَ غَلِيلَ السَّائِلِينَ (4) وَكَانَ ضَعِيفاً مُسْتَضْعِفاً فَإِنْ جَاءَ الْجِدُّ فَهُوَ لَيْتٌ عَادٍ وَصِلٌ (وَإِ) (5)

لَا يُذْلِي بِحُجَّةٍ حَتَّى يَأْتِيَ قَاضِياً (6) وَكَانَ لَا يَلُومُ أَحَدًا عَلَى مَا (لَا) يَجِدُ الْعُذْرَ فِي مِثْلِهِ يَسْمَعُ اغْتِدَارَهُ (7) وَكَانَ لَا يَشْكُو وَجَعاً إِلَّا عِنْدَ بُرْئِهِ (8) وَكَانَ يَفْعَلُ مَا يَقُولُ وَلَا يَقُولُ مَا لَا يَفْعَلُ (9) وَكَانَ إِذَا (إِنْ) غُلِبَ (عَلَى الْكَلَامِ لَمْ يُغْلَبْ عَلَى الشُّكُوتِ (10)

وَكَانَ عَلَى أَنْ يَسْمَعَ أَحْرَصَ مِنْهُ عَلَى أَنْ يَتَكَلَّمَ (11) وَكَانَ إِذَا بَدَّهَ أَمْرَانِ تَطَرَّ أُتُهُمَا أَقْرَبُ إِلَى الْهَوَى فَخَالَفَهُ (12) فَعَلَيْكُمْ بِهِذِهِ الْخَلَائِقِ قَالَرْمُوهَا وَتَنَافَسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِيعُوهَا فَاعْلَمُوا أَنَّ أَخَذَ الْقَلِيلَ حَيْرٌ مِنْ تَرْكِ الْكَثِيرِ / 7264

42- İmam Ali (a.s) büyük bir şahsiyetin vasıflarını zikrederken şöyle buyurdu:

Vaktiyle kendini Allah'a adayan bir kardeşim vardı; onun gözünde dünyanın küçük olması, benim gözümde yüceltirdi onu; karnının hakimiyeti altında değildi; bulmadığını arzulamazdı; bulduğu zaman da çok yemezdi; çoğu zaman sessizdi; konuştuğunda söz söyleyenlere galip gelir, soru soranların (ilme olan) susuzluğunu giderirdi; zayıf ve mustazaftı; (savaş ve cihat meydanında) canla başla savaşma zamanı gelip çattığında öfkesinden var gücüyle kükreyen aslan ve su yüzü görmeyen (öldürücü) bir yılan kesilirdi; delili hazırlayıp hakimnin yanında hazır olmazdı;

mazeretini dinlemeyinceye kadar özrü olanları azarlamadığı gibi, (özrü olmayanları da) azarlamazdı; iyileştiğinde ancak derdini şikâyet ederdi; söylediğini yapar, yapmadığını söylemezdi; konuşurken mağlup düştüğünde susmakta mağlup olmazdı;

dinlemeyi, konuşmaktan daha çok severdi; iki işle karşılaştığında o işlerde hangisinin nefsine daha yakın olduğuna bakar, ona muhalefet ederdi. Bu sıfatlar sizlere gereklidir; öyleyse ayrılmayın onlardan ve yarışın o sıfatlarda. Onların hepsine sahip olmazsanız bilirsiniz ki az olanı almak, çok olanı terk etmekten daha iyidir. /7264

.. لَمْ يَضِقْ شَيْءٌ مَعَ حُسْنِ الْخُلُقِ / 437545

43- Hiçbir şey güzel ahlak ile daralmaz. /7545

.. مَنْ كَرَّمَ خُلُقَهُ اتَّسَعَ رِزْقُهُ / 448024

44- Yüce ahlaka sahip olanın rızkı genişler. /8024

.. مَنْ حَسَّنَتْ خَلِيقَتُهُ طَابَتْ عِشْرَتُهُ / 458153

45- Ahlakı güzel olanın kaynaşması güzel ve temiz olur. /8153

.. مَنْ حَسَّنَ خُلُقَهُ سَهَّلَتْ لَهُ طَرِيقُهُ / 468493

46- Ahlakı güzel olana (hayat) yolları kolaylaştır. /8493

.. مَنْ حَسَّنَ خُلُقَهُ كَثُرَ مُجِيبُوهُ، وَأَتَسَتْ التُّقُوسُ بِهِ / 479131

47- Ahlakı güzel olanı sevenler çok olur ve gönüller ona bağlanır. /9131

.. مَا أَعْطَى اللَّهُ سُبْحَانَهُ الْعَبْدَ شَيْئًا مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ إِلَّا يَحْسُنِ خُلُقَهُ، وَحُسْنُ بَيْتِهِ / 489670

48- Allah-u Teala kuluna dünya ve ahiret iyiliğini, bir şeyi ancak güzel ahlak ve iyi niyetinin vesilesiyle verir. /9670

.. نَعَمَ الْحَسَبُ حُسْنُ الْخُلُقِ / 499882

49- Güzel ahlak ne de güzel haseptir! /9882

.. نَعَمَ الشَّيْمَةُ حُسْنُ الْخُلُقِ / 509934

50- Güzel ahlak ne de güzel huydur! /9934

.. نَعَمَ الْإِيمَانُ جَمِيلُ الْخُلُقِ / 519946

51- Güzel ahlak ne de güzel imandır! /9946

.. حَوَافِي الْأَخْلَاقِ تَكْشِفُهَا الْمُعَاشَرَةُ / 525099

52- Ahlakın gizliliklerini arkadaşlık ortaya çıkarır. /5099

535267 .. رَأْسُ الْعِلْمِ التَّمْيِيزُ بَيْنَ الْأَخْلَاقِ وَإِظْهَارُ مَحْمُودِهَا وَقَمْعُ مَذْمُومِهَا /

53- İlmin başı ahlakı birbirinden ayırt etmek ve onun beğenilir olanını ortaya çıkarmak ve kınanmışını ise söküp atmaktır. /5267

545465 .. رَبُّنُ السَّيِّمِ رَعَى الدِّمَمِ /

54- Huyların süsü, ahitlere uymaktır. /5465

555631 .. سِنَّهُ تُخَبِّرُ بِهَا أَخْلَاقُ الرِّجَالِ: الرِّضَا، وَالْغَضَبُ، وَالْأَمْنُ، وَالرَّهْبُ، وَالْمَنْعُ، وَالرَّعْبُ /

55- Kişilerin ahlakı altı şeyle denenir: Hoşnutluk, öfke, güven, korku, men ve rağbette. /5631

566100 .. عَلَيْكَ بِحُسْنِ الْخُلُقِ فَإِنَّهُ يُكْسِبُكَ الْمَحَبَّةَ /

56- Güzel ahlaklı olmaya çalış; zira o sana sevgiyi kazandırır. /6100

576513 .. فِي سَعَةِ الْأَخْلَاقِ كُنُوزُ الْأَرْزَاقِ /

57- Rızkların hazineleri ahlakın genişliğindendir. /6513

586906 .. كُلُّ شَيْءٍ يُسْتَطَاعُ إِلَّا تَغْلَ الطَّبَاعُ /

58- Huyları değiştirmek dışında her şeyi yapmak mümkündür. /6906

596972 .. كَمْ مِنْ وَضِيعٍ رَفَعَهُ حُسْنُ خُلُقِهِ /

59- Nice alçak insanlar vardır ki güzel ahlakları onları yüceltir. /6972

609005 .. مَنْ لَمْ يُحَسِّنْ خُلُقَهُ لَمْ يَنْتَفِعْ بِهِ قَرِيبُهُ /

60- Ahlakını güzelleştirmeyenin, dostuna faydası olmaz. /9005

619188 .. مَنْ لَمْ يُحَسِّنْ خَلَائِقُهُ لَمْ تُحْمَدْ طَرَائِقُهُ /

61- Ahlakları güzel olmayanın (gittiği) yolları övülmez. /9188

6210547 .. لَا قَرِينَ كَحُسْنِ الْخُلُقِ /

62- Güzel ahlak gibi eş (arkadaş) yoktur. /10547

6310765 .. لَا عَيْشَ أَهْنًا مِنْ حُسْنِ الْخُلُقِ /

63- Güzel ahlaktan daha hoş ve rahat bir yaşam yoktur. /10765

644098 .. إِذَا رَأَيْتَ فِي غَيْرِكَ خُلُقًا دَمِيمًا فَتَجَنَّبْ مِنْ نَفْسِكَ أَمْثَالَهُ /

64- Başkasında kınanmış bir ahlak gördüğün zaman onun benzerlerini kendinden uzaklaştır. /4098

.. إِنَّ طِبَاعَكَ تَدْعُوكَ إِلَى مَا أَلْفَنَّهُ / 653420

65- Şüphesiz huyların, seni ona alıştırdığın şeylere davet eder. /3420

.. إِنَّ هَذِهِ الطَّبَائِعُ مُتَّبَايِنَةٌ، وَخَيْرُهَا أَبْعَدُهَا مِنَ الشَّرِّ / 663450

66- Şüphesiz huylar farklıdır; onların en hayırlısı kötülükten en uzak olanıdır. /3450

.. إِنَّمَا طَبَائِعُ الْأَبْرَارِ طَبَائِعُ مُحْتَمِلَةٍ لِلْخَيْرِ، فَمَهْمَا حُمِلَتْ مِنْهُ إِحْتَمَلْنَهُ / 673902

67- İyilerin huyları ancak hayrı taşıyan huylardır. O halde ondan bir şey yüklenildiklerinde onu taşırlar. /3902

- وَقَالَ (ع) فِي حَقِّ مَنْ دَمَّه: إِنَّ سَقِيمَ فَهْوٍ تَادِمٌ عَلَى تَرْكِ الْعَمَلِ، وَإِنْ صَحَّ أَمِينَ مُغْتَرّاً فَأَخَّرَ الْعَمَلَ، 68-
إِنْ دُعِيَ إِلَى حَزْثِ الدُّنْيَا عَمِلَ، وَإِنْ دُعِيَ إِلَى حَزْثِ الْآخِرَةِ كَسَلَ، إِنْ اسْتَعْنَى بِطَرٍّ وَقَتَّنَ، إِنْ افْتَقَرَ قَتَطَ
وَوَهَنَ، إِنْ أَحْسَنَ إِلَيْهِ جَحَدَ، وَإِنْ أَحْسَنَ تَطَاوَلَ، وَامْتَنَ، إِنْ عَرَضَتْ لَهُ

مَعْصِيَةٌ وَاقَعَهَا بِالْإِتِّكَالِ عَلَى التَّوْبَةِ، إِنْ عَزَمَ عَلَى التَّوْبَةِ سَوَّقَهَا، وَأَصَرَّ عَلَى الْحَوْبَةِ إِنْ غُوفِيَ طَلٌّ أَنْ قَدْ
تَابَ، إِنْ ابْتُلِيَ طَلٌّ وَارْتَابَ، إِنْ مَرَضَ أَخْلَصَ وَأَنَابَ، إِنْ صَحَّ تَسَبَّى وَعَادَ وَاجْتَرَى عَلَى مَطَالِمِ الْعِبَادِ، إِنْ
أَمِنَ إِفْتَنَّ لَاهِيًا بِالْعَاجِلَةِ، فَتَسَبَّى الْآخِرَةَ وَعَقَلَ عَنِ الْمُعَادِ / 3731

68- İmam Ali (a.s) kınadığı ve azarladığı biri hakkında şöyle buyurdu:

Eğer hastalanırsa ameli terk ettiğinden dolayı pişman olur; eğer sıhhatine kavuşursa güvende olduğuna aldanarak ameli geciktirir; dünya tarlasına çağırıldığında çalışır, amel eder; ahiret tarlasına çağırıldığında tembelleşir; zenginleştğinde azıtır, fitneye düşer; fakirleştğinde ümitsizliğe kapılır, gevşer; kendisine iyilik edildiğinde nankörlük eder;

iyilik ettiğinde gururlanır, minnet bırakır; kendisine günah sunulursa tövbeye itimat ederek günaha düşer; tövbe etmeye azmettiğinde onu geciktirir, günahında ısrar eder; afiyete kavuştuğunda kesin olarak tövbe ettiğini zanneder; belaya duçar olduğunda (Allah hakkında) kötü zanna kapılır, şekke düşer; hastalandığında (amelini) halis kılar, tövbe eder; sağlığına kavuştuğunda unuttur, günahlarına geri döner ve kulların haklarını almaya cüret eder; güvende olduğunu hissettiğinde dünya oyununa dalarak fitneye düşer, böylece ahireti unuttur ve dönüş gününden (kıyametten) gafil olur. /3731

.. أَدَا رَأَيْتَ فِي غَيْرِكَ خُلُقًا دَمِيمًا فَتَجَنَّبْ مِنْ تَفْسِيكَ أَمْثَالَهُ / 694099

69- Başkasında kınanmış bir ahlak gördüğün zaman onun benzerlerini kendinden uzaklaştır. /4099

704393 -- يَنْسَ السَّجِيَّةَ الْعُلُولُ /

70- Ne de kötü huydur kin! /4393

714425 -- بُعْدُ الْمَرْءِ عَنِ الدَّيَّةِ قُتُوَّةُ /

71- Kişinin aşâğılık (huylardan uzak olması) yigittir. /4425

724540 -- تَجَنَّبُوا الْبُخْلَ وَالتَّفَاقُ، فَهُمَا مِنْ أَدَمِّ الْأَخْلَاقِ /

72- Cimrilik ve nifaktan kaçının; zira onlar, en kınanmış ahlaktır. /4540

734565 -- تَجَنَّبْ مِنْ كُلِّ خُلُقٍ أَسْوَأَهُ، وَجَاهِدْ نَفْسَكَ عَلَى تَجَنُّبِهِ فَإِنَّ الشَّرَّ لَجَاحَةٌ /

73- Ahlakların en kötüsünden kaçın; onlardan uzak durması yolunda nefsinle savaş; zira kötülük inattır. /4565

745069 -- خَلَّتَانِ لَا تَجْتَمِعَانِ فِي قَلْبِ مُؤْمِنٍ: سُوءُ الْخُلُقِ وَالْبُخْلُ /

74- İki sıfat müminin kalbinde toplanmaz: Kötü ahlak ve cimrilik. /5069

755566 -- سُوءُ الْخُلُقِ شُوْمٌ، وَالْإِسَاءَةُ إِلَى الْمُحْسِنِ لُؤْمٌ /

75- Kötü ahlak uğursuzluk, iyi insanlara kötülük etmek ise alçaklıktır. /5566

765567 -- سُوءُ الْخُلُقِ شَرُّ قَرِينٍ /

76- Kötü ahlak en kötü arkadaştır. /5567

775593 -- سُوءُ الْخُلُقِ يُوحِشُ الْقَرِيبَ، وَيُبْعِدُ الْبَعِيدَ /

77- Kötü ahlak yakını ürkütür, uzağı salıverir. /5593

785639 -- سُوءُ الْخُلُقِ تَكْدُ الْعَيْشِ وَعَذَابُ النَّفْسِ /

Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

78- Kötü ahlak yaşamın lekesi, nefsin azâbıdır. /5639

792005 -- الْخِلَالُ الْمُتَبَيِّحَةُ لِلشَّرِّ الْكَذِبُ، وَالْبُخْلُ، وَالْجَوْرُ، وَالْجَهْلُ /

79- Yalan, cimrilik, zulüm ve cahillik kötülüğü doğuran huylardır. /2005

805640 -- سُوءُ الْخُلُقِ يُوحِشُ النَّفْسَ وَيَرْفَعُ الْأَنْسَ /

80- Kötü ahlak nefsi ürkütür, ülfeti ortadan kaldırır. /5640

815689 .. سَرُّ الْأَخْلَاقِ الْكَذِبُ وَالْتِفَاقُ /

81- En kötü ahlak yalan ve iki yüzlülüktür. /5689

825721 .. سَرُّ السَّيِّمِ الْكَذِبُ /

82- En kötü huy yalandır. /5721

836619 .. قَدْ تُزْرِي الدَّيَّيَّةُ /

83- Bazen alçaklık insanı lekeler. /6619

846880 .. كُلُّ دَاءٍ يُدَاوَى إِلَّا سُوءَ الْخُلُقِ /

84- Kötü huydan başka her hastalık tedavi edilir. /6880

858581 .. مَنْ حَسُنَتْ عَرِيكَتُهُ أَفْقَرَتْ حَاسِبَتُهُ /

85- Kaba huylu olanın etrafında kimse kalmaz. /8581

868156 .. مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ /

86- Huyu kötü olan kendisini azaplandırmıştır. /8156

878595 .. مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ مَلَأَ أَهْلُهُ /

87- Huyu kötü olandan ailesi bıkar. /8595

888773 .. مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ قَلَاهُ مُصَاحِبُهُ وَرَفِيقُهُ /

88- Ahlakı kötü olanın yoldaşı ve dostu düşman kesilir. /7873

899187 .. مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ أَعْوَزَهُ الصَّدِيقُ، وَالرَّفِيقُ /

89- Ahlakı kötü olanın dostu ve arkadaşı az olur. /9187

909324 .. مِنْ سُوءِ الْخُلُقِ الْبُحْلُ، وَسُوءُ التَّقَاضِي /

90- Cimrilik ve (kabaca) dilemek, kötü ahlaktır. /9324

912603 .. إِحْدَرِ الْهَرْلَ، وَاللَّعَبَ، وَكَثْرَةَ الْمَرْحِ، وَالصَّحْكَ، وَالتَّرَهَاتِ /

91- Laubalilikten, boş şeyden, fazla şaka ve gülmekten, bâtıl ve faydasız sözlerden kaçın. /2603

922628 .. إِحْدَرُوا مَنَافِحَ الْكِبَرِ، وَعَلَبَةَ الْحَمِيَّةِ، وَتَعَصَّبَ الْجَاهِلِيَّةِ /

92- Kibri (ruha) üfleyen şeylerden, bağnazlığın galip gelmesinden ve cahiliyet taassubundan kaçının. /2628

.. أَبَاكَ وَحُبَّتِ الطَّوَيَّةُ، وَافْسَادَ النَّبِيَّةِ، وَزُكُوبَ الدَّيَّةِ، وَعُزُورَ الْأُمِّيَّةِ / 932729

93- Bâtini kötülüklerden, niyeti bozmaktan, alçak (işlere) bulaşmaktan ve arzulara aldanmaktan uzak dur. /2729

.. أَقْبَحُ الْأَخْلَاقِ الْخِيَانَةُ / 942906

94- Hıyanet en çirkin ahlaktır. /2906

.. أَلَامُ الْخُلُقِ الْحَقْدُ / 952917

95- Kin en kınanmış huydur. /2917

.. أَسْوَأَ الْخَلَائِقِ النَّحْلِيُّ بِالرَّذَائِلِ / 962981

96- Ahlakların en kötüsü rezil sıfatlarla süslenmektir. /2981

.. أَلْخُلُقُ الْمَذْمُومُ مِنْ نِمَارِ الْجَهْلِ / 971281

97- Kınanmış huy cahilliğin meyvelerindendir. /1281

.. مَا أَقْبَحَ شَيْمِ اللَّئَامِ، وَأَحْسَنَ سَجَايَا الْكَرَامِ / 989702

98- Ne çirkindir alçak kişilerin huyları, ne de güzeldir kerim insanların huyları! /9702

.. مُقَارَبَةُ الرِّجَالِ فِي خَلَائِقِهِمْ أَمِنْ عَوَائِلِهِمْ / 999803

99- İnsanlara kendi ahlaklarıyla yaklaşmak, onların belalarından güvende olmak demektir. /9803

.. لَا خَيْرَ فِي خُلُقٍ لَا يَزِينُهُ حِلْمٌ / 10010709

100- Sabrın süslemediği ahlakta bir hayır yoktur. /10709

.. لَا خَيْرَ فِي شَيْمَةِ كِبَرٍ، وَتَجَبُّرٍ، وَقَحْرِ / 10110897

101- Kibir, bencillik ve büyüklük taslama sıfatında hiçbir hayır yoktur. /10897

.. لَا عَيْشَ لِسَيِّئِ الْخُلُقِ / 102105

102- Kötü ahlaklının bir yaşantısı olmaz. /105

.. لَا وَحْشَةَ أَوْحَشُ مِنْ سُوءِ الْخُلُقِ / 10310766

103- Kötü ahlaktan daha korkunç bir dehşet yoktur. /10766

1041604 .. أَلَسَّيْتُ الْخُلُقِ كَثِيرَ الطَّيِّشِ مُنْعَصُ الْعَيْشِ /

104- Kötü ahlaklı çok akılsız ve tatsız, acı hayatı olandır. /1604

1051667 .. أَلْخُلُقُ السَّيِّءُ أَحَدُ الْعَذَابَيْنِ /

105- Kötü ahlak iki azaptan biridir. /1667

1067798 .. مَنْ أَسَاءَ خُلُقَهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ /

106- Ahlakını kötüleştiren nefsinin azaplandırır. /7798

1077952 .. مَنْ ضَاقَ خُلُقُهُ مَلَّهْ أَهْلُهُ /

107- Ahlakı dar olanı ailesi bıktırır. /7952

1088023 .. مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ ضَاقَ رِزْقُهُ /

108- Ahlakı kötü olanın rızkı dar olur. /8023

1098963 .. مَنْ لَمْ يُؤَكِّدْ قَدِيمَهُ بِحَدِيثِهِ، شَانَ سَلَقَهُ وَخَانَ خَلَقَهُ /

109- Eskisini yenisiyle sağlamlaştırmayan, geçmişlerini (atalarını) lekelemiş ve geleceğine (nesline) hıyanet etmiştir. /8963

AHMAK

11728 .. الْأَحْمَقُ غَرِيبٌ فِي بَلَدِيهِ، مُهَانٌ بَيْنَ أَعْرَابِيهِ /

1- Ahmak, kendi şehrinde garip, dost ve akrabalarının arasında zelildir. /1728

21790 .. الْأَحْمَقُ لَا يَخْسُنُ بِالْهَوَانِ، وَلَا يَنْفَكُ عَنْ نَقْصِ وَحْشَرَانِ /

2- Ahmak adam zelil olmakla düzelmez, devamlı noksanlık ve hüsrana içindedir. /1790

3 - اخْذِرِ الْأَحْمَقَ، فَإِنَّ مُدَارَاتَهُ تُعَيِّبُكَ (تُغَيِّبُكَ)، وَمُوَافَقَتُهُ تُزْدِيكَ، وَمُخَالَفَتُهُ تُؤْذِيكَ، وَمُصَاحَبَتُهُ وَبَالُ غَلِيكَ / 2593.

3- Ahmak adamdan uzak dur, çünkü onunla dostça geçinmek seni zorluğa sokar (veya seni bitkin eder), onunla hemfikir olmak seni helak eder, onun muhalefeti sana eziyet, dostluğu ise kötülük olur. /2593

43089 .. أَحْمَقُ النَّاسِ مَنْ طَنَّ أَنَّهُ أَغْلُ النَّاسِ /

4- Kendisini halkın en akıllısı zanneden onların en ahmağıdır. /3089

.. أَحْمَقُ النَّاسِ مَنْ يَمْنَعُ الْبِرَّ وَيَطْلُبُ الشُّكْرَ وَيَفْعَلُ الشَّرَّ وَيَتَوَقَّعُ ثَوَابَ الْحَيْرِ / 53283

5- İnsanların en ahmağı, ihsan etmediği halde teşekkür, kötülük ettiği halde hayırın sevabını bekleyen kimsedir. /3283

.. أَحْمَقُ النَّاسِ مَنْ أَنْكَرَ عَلَى غَيْرِهِ رَذِيلَةً وَهُوَ مُقِيمٌ عَلَيْهَا / 63343

6- İnsanların en ahmağı, kendisinden başkasına kötü saydığı sıfatı kendisi ısrarla yapan kimsedir. /3343

.. الْأَحْمَقُ لَا يَخْسُنُ بِالْهَوَانِ / 71236

7- Ahmak insan zelil olmakla düzelmez. /1236

.. بُعْدُ الْأَحْمَقِ خَيْرٌ مِنْ قُرْبِهِ، وَسُكُوتُهُ خَيْرٌ مِنْ نُطْقِهِ / 84451

8- Ahmak adamın uzak durması yakınlığından, susması konuşmasından daha iyidir. /4451

.. تُعْرِفُ حِمَاقَةَ الرَّجُلِ بِالْأَشْرِ فِي النَّعْمَةِ، وَكَثْرَةِ الدُّلِّ فِي الْمِحْنَةِ / 94520

9- Ahmak adam, nimetin bolluğunda sevinip, sıkıntı ve mihnette zilleti ile tanınır. /4520

.. تُعْرِفُ حِمَاقَةَ الرَّجُلِ فِي ثَلَاثٍ: فِي كَلَامِهِ فِيمَا لَا يَغْنِيهِ، وَجَوَابِهِ عَمَّا لَا يُسْأَلُ عَنْهُ، وَتَهَوُّرِهِ فِي الْأُمُورِ / 4542

10- İnsanın ahmaklığı üç şeyle tanınır: Kendisini ilgilendirmeyen şey hakkında konuşması, sorulmadığında cevap vermesi, düşünüp taşınmadan kendini ortaya atmasıdır. /4542

.. قَطِيعَةُ الْأَحْمَقِ حَرْمٌ / 116732

11- Ahmak adamdan ilişkiyi kesmek, ileri görüşlü olmaktır. /7185

.. كُنْ عَلَحْدَرٍ مِنَ الْأَحْمَقِ إِذَا صَاحَبْتَهُ، وَمِنْ الْفَاجِرِ إِذَا عَاشَرْتَهُ، وَمِنْ الظَّالِمِ إِذَا عَامَلْتَهُ / 127185

12- Ahmak adamla dost, fasık ile arkadaş ve zalim ile iş yaptığında dikkatli olup ihtiyatlı davran. /7185

.. لِلأَحْمَقِ مَعَ كُلِّ قَوْلٍ يَمِينٌ / 137336

13- Ahmak adamın her sözünde yemin vardır. /7336

.. إِيَّاكَ وَمَوَدَّةَ الْأَحْمَقِ، فَإِنَّهُ يَضُرُّكَ مِنْ حَيْثُ يَرَى أَنَّهُ يَنْفَعُكَ، وَيَسُوءُكَ وَهُوَ يَرَى أَنَّهُ يَسُرُّكَ / 142731

14- Ahmak adamla dost olma, çünkü sana yarar sağladığını zannettiği yerde zarar verir, seni sevindirmek isterken üzer, rahatsız eder. /2731

.. السُّكُوتُ عَلَى الْأَحْمَقِ أَفْضَلُ جَوَابِهِ / 151160

15- Ahmak adamın karşısında susmak, ona cevap vermekten daha iyidir. /1160

.. مِنْ أَمَارَاتِ الْأَحْمَقِ كَثْرَةُ تَلَوُّنِهِ / 169445

16- Renkten renge girmek, ahmak insanın nişanelerindendir. /9445

.. مُقَاسَاةُ الْأَحْمَقِ عَذَابُ الرُّوحِ / 179831

17- Ahmağın (dostluğundan dolayı) acı çekmek ruhun azabıdır. /9831

.. لَا تَعْظِمَنَّ الْأَحْمَقَ، وَإِنْ كَانَ كَبِيرًا / 1810281

18- Büyük insan da olsa ahmağı büyük sayma. /10281

AHMAKLİK / KABALIK

.. الْخُرْقُ مُعَادَاةُ الْآرَاءِ، وَمُعَادَاةُ مَنْ يَقْدِرُ عَلَى الصِّرَافِ / 11807

1- Düşüncelere (görüşlere) kabalık göstermek ve insana zarar vermeye gücü olan birine düşman kesilmek aptallıktır. /1807

.. إِيَّاكَ وَالْخُرْقَ، فَإِنَّهُ شَيْنُ الْأَخْلَاقِ / 22654

2- Ahmaklıktan kaçın; zira kabalık, ahlakın ayıbıdır. /2654

.. أَقْبَحُ شَيْءٍ الْخُرْقُ / 32848

3- Ahmaklık en çirkin şeydir. /2848

.. اسْوَأُ شَيْءٍ الْخُرْقُ / 42885

4- Ahmaklık en kötü şeydir. /2885

.. الْخُرْقُ شَيْنُ الْخُلُقِ / 5787

5- Ahmaklık ahlakın ayıbıdır. /787

.. الْخُرْقُ شَرُّ خُلُقٍ / 6788

6- Ahmaklık en kötü huydur. /788

74384 /.. يَنْسَ السَّيِّئَةُ الْخُرْقُ

7 Ahmaklık ne de kötü huydur! /4384

85225 /.. رَأْسُ الْجَهْلِ الْخُرْقُ

8- Cahilliğin başı ahmaklık. /5225

97884 /.. مَنْ كَثُرَ خُرْفُهُ اسْتُرْزِلَ

9- Ahmaklığı çok olan zelil sayılır. /7884

106973 /.. كَمْ مِنْ رَفِيعٍ وَصَعَةٍ قُبْحُ خُرْقِهِ

10- Nice yüce insanlar vardır ki onların ahmaklıklarının kötülüğü onları alçaltmıştır. /6973

119325 /.. مِنَ الْخُرْقِ الْعَجَلَةُ قَبْلَ الْإِمْكَانِ، وَالْأَنَاءُ بَعْدَ إِصَابَةِ الْفُرْصَةِ

11- İmkân olmadan acele etmek ve fırsat geldikten sonra beklemek ahmaklıktandır. /9325

129389 /.. مِنَ الْفُحْشِ كَثْرَةُ الْخُرْقِ

12- Ahmaklığın çokluğu küfürdendir. /9389

139441 /.. مِنَ الْخُرْقِ تَرْكُ الْفُرْصَةِ عِنْدَ الْإِمْكَانِ

13- İmkân dahilinde fırsatı kaçırmak ahmaklıktandır. /9441

149518 /.. مَا كَانَ الْخُرْقُ فِي شَيْءٍ إِلَّا شَأْنُهُ

14- Ahmaklık kimde olursa olsun onu lekeler. /9518

1510630 /.. لَا خُلُقَ أَشْيَيْنِ مِنَ الْخُرْقِ

15- Ahmaklıktan daha çirkin bir huy yoktur. /10630

1610651 /.. لَا خُلَّةَ أَوْزَرَى مِنَ الْخُرْقِ

16- Ahmaklıktan daha alçakça dostluk yoktur. /10651

AHMAKLIK

11914 .. الْحُمُقُ الاسْتِهْتَاؤُ بِالْفُضُولِ، وَمُصَاحَبَةُ الْجَهُولِ /

1- Gereksiz işler ile uğraşıp cahillere eşlik etmek ahmaklıktır. /1914

21793 .. الْحُمُقُ دَاءٌ لَا يُدَاوَى، وَمَرَضٌ لَا يَبْرِءُ /

2- Ahmaklık, çaresi olmayan dert ve iyileşmeyen hastalıktır. /1793

32849 .. أَفْقَرُ الْفَقْرِ الْحُمُقُ /

3- En kötü fakirlik ahmaklıktır. /2849

42884 .. أَصَرُّ شَيْءٍ الْحُمُقُ /

4- En zararlı şey ahmaklıktır. /2884

52915 .. أَحَمَقُ الْحَمَقِ الْاِغْتِرَازُ /

5- Ahmaklığın sonu aldanmaktır. /2915

62985 .. أَكْبَرُ الْحَمَقِ الْاِغْرَاقُ فِي الْمَدْحِ وَالذَّمِّ /

6- En büyük ahmaklık, övgü ve yermeye mübalağa etmektir. /2985

73248 .. أَعْظَمُ الْحِمَاقَةِ الْاِخْتِيَالُ فِي الْفَاقَةِ /

7- En büyük ahmaklık yoksul iken tekebbür etmektir. /3248

814 .. الْحُمُقُ سَيْنٌ /

8- Ahmaklık ayıptır. /14

9500 .. الْحُمُقُ أَصَرُّ الْأَصْحَابِ /

9- Ahmaklık en zararlı dosttur. /500

10687 .. الْحُمُقُ أَدْوَى الدَّاءِ /

10- Ahmaklık en kötü hastalıktır. /687

11936 .. الْحُمُقُ يُوجِبُ الْفُضُولَ /

11- Ahmaklık, boş/fazla işlerin doğmasına neden olur. /936

121197 .. الْحُمُقُ مِنْ ثَمَارِ الْجَهْلِ /

12- Ahmaklık, cahilliğin meyvesindendir. /1197

131292 .. الْحُمُقُ فِي الْوَطَنِ غُرْبَةٌ /

13- Ahmaklık, insanı kendi vatanında garip eder. /1292

144383 .. يَنْسِنُ الدَّاءُ الْحُمُقُ /

14- Ne de kötü hastalıktır ahmaklık. /4383

156549 .. فَقُرَّ الْحُمُقُ لَا يُغْنِيهِ الْمَالُ /

15- Ahmaklık fakirliğini mal-mülk zengin etmez. /6549

169312 .. مِنْ كَمَالِ الْحِمَاةِ الْاِخْتِيَالُ فِي الْعَاقَةِ /

16- Ahmaklığın kemali fakirken tekebbür etmektir. /9302

179312 .. مِنْ أَعْظَمِ الْحُمُقِ مُوَاحَاةُ الْفُجَّارِ /

17- Fasık kimseler ile kardeş/dost olmak, ahmaklığın büyüklüğündendir. /9312

189395 .. مِنَ الْحُمُقِ الدَّالَّةُ عَلَى السُّلْطَانِ /

18- Padişaha karşı küstah olmak ahmaklıktandır. /9395

199418 .. مِنْ دَلَائِلِ الْحُمُقِ دَالَّةٌ يَغْيِرُ آلَهُ، وَصَلَفٌ يَغْيِرُ شَرَفِي /

19- Elinde hiçbir şeyi olmadan küstahlık etmek, makam ve mevkii olmadan yapmak övünmek ahmaklıktandır. /9418

2010543 .. لَا يُدْرِكُ مَعَ الْحُمُقِ مَطْلَبُ /

20- Ahmaklık ile isteğe ulaşılmaz. /10543

2110629 .. لَا دَاءَ أَدْوَأُ مِنَ الْحُمُقِ /

21- Ahmaklıktan daha ağır hastalık yoktur. /10629

2210650 .. لَا فَاقَةَ أَشَدُّ مِنَ الْحُمُقِ /

22- Ahmaklık kadar kötü fakirlik yoktur. /10650

23207 .. الْحُمُقُ شَفَاءُ /

23- Ahmaklık talihsizliktir. /207

AKIBET / SONUÇ

17299/ لِكُلِّ أَمْرٍ عَاقِبَةُ خُلُوهُ أَوْ مَرَّةٌ

1- Her işin acı veya şirin bir akıbeti vardır. /7299

27805/ مَنِ انْتَضَرَ الْعَوَاقِبَ سَلِمَ

2- Sonuçları bekleyen sağlam kalır. /7805

37912/ مَنِ تَطَرَّ فِي الْعَوَاقِبِ سَلِمَ

3- Bir şeyin sonuçlarını düşünen sağlam kalır. /7912

48039/ مَنِ تَطَرَّ فِي الْعَوَاقِبِ سَلِمَ مِنَ النَّوَائِبِ

4- Sonuçlarına dikkat eden, musibetlerden korunur. /8039

58198/ مَنِ رَاقَبَ الْعَوَاقِبَ أَمِنَ الْمَعَاطِبَ

5- Akıbetlere dikkat eden helaketlerden güvende olur. /8197

68307/ مَنِ انْتَضَرَ الْعَاقِبَةَ صَبَرَ

6- Akıbeti bekleyen sabreder. /8307

78681/ مَنِ رَاقَبَ الْعَوَاقِبَ سَلِمَ مِنَ النَّوَائِبِ

7- Akıbetlere dikkat eden musibetlerden salim kalır./8681

84119/ إِذَا هَمَمْتَ بِأَمْرٍ فَاجْتَنِبْ دَمِيمَ الْعَوَاقِبِ فِيهِ

8- Bir işi yapmaya karar verdiğinde onun kötü akıbetlerinden uzak dur. /4119

95435/ رَاقِبِ الْعَوَاقِبِ تَنَجَّ مِنَ الْمَعَاطِبِ

9- Akıbetlere dikkat et, musibetlerden kurtulursun. /5435

106506/ فِي الْعَوَاقِبِ شَافٍ أَوْ مُرِيحٍ

10- Akıbetlerde şifa verip rahatlatan vardır. /6506

119730/ مَلَكَ الْخَوَاتِمِ مَا أَسْقَرَ عَنْ رِضَى اللَّهِ سُبْحَانَهُ

11- Akıbetin ölçüsü Allah rızasının aşikâr olmasıdır. /9730

AKIBET

.. قَلِيلٌ تُحْمَدُ مَعْبَهُ خَيْرٌ مِنْ كَثِيرٍ تَصُرُّ عَاقِبَتُهُ /16742

1- Akibeti hayırlı olan az, akibeti zararlı olan çoktan daha iyidir. /6742

AKIL

.. أَلْعَقْلُ شَرَفٌ كَرِيمٌ لَا يَبُلَى /11590

1- Akıl eskimeyen değerli bir şereftir./1590

.. أَلْعَقْلُ غَرِيبَةٌ، تَزِيدُ بِالْعِلْمِ وَالتَّجَارِبِ /21717

2- Akıl ilim ve tecrübelerle çoğalan bir içgüdüdür. /1717

.. أَلْعَقْلُ، وَ أَلْعِلْمُ، مَقْرُونَانِ فِي قَرْنٍ، لَا يَفْتَرِقَانِ، وَ لَا يَتَبَايَنَانِ /31738

3- Akıl ve ilim birbirlerine bağlıdır; ne ayrılırlar, ne de ihtilaf ederler.. /1783

.. أَلْعَقْلُ أَعْتَى الْعِنَى، وَغَايَةُ الشَّرَفِ فِي الْآخِرَةِ وَالْأُتَى /41822

4- Akıl en büyük zenginlik, dünya ve ahiret de en yüce şereftir. /1822

.. أَلْعَقْلُ أَجْمَلُ رَبِّتِهِ، وَالْعِلْمُ أَشْرَفُ مَرَبَّتِهِ /51940

5- Akıl en güzel ziynet, ilimse en değerli özelliiktir. /1940

.. أَلْعَقْلُ أَصْلُ الْعِلْمِ، وَدَاعِيَتُهُ الْقَهْمُ /61959

6- Akıl ilmin temeli, idrakin sebebidir. /1959

.. أَلْعَقْلُ مَنَفَعَةٌ، وَ أَلْعِلْمُ مَرْفَعَةٌ، وَ الصَّبْرُ مَذْفَعَةٌ /72041

7- Akıl menfaat, ilim yücelik, sabır uzaklaştırmaktır. /2041

.. أَلْعَقْلُ خَلِيلُ الْمُؤْمِنِ، وَ أَلْعِلْمُ وَزِيرُهُ، وَ الصَّبْرُ أَمِيرُ جُنُودِهِ، وَ الْعَمَلُ قِيَمُهُ /82092

8- Akıl, müminin dostu; ilim, veziri; sabır, ordusunun komutanı; amel ise temsilcisidir. /2092

- أَلْعَقْلُ صَاحِبُ جَيْشِ الرَّحْمَنِ، وَ الْهَوَى قَائِدُ جَيْشِ الشَّيْطَانِ، وَالنَّفْسُ مُتَجَاذِبَةٌ بَيْنَهُمَا، فَأَيُّهُمَا غَلَبَ - كَانَتْ فِي خَيْرِهِ /2099

9- Akıl Allah ordusunun sahibi (komutanı), heva-heves şeytan ordusunun komutanıdır; nefis ise ikisi arasında kalmıştır, hangisi galip gelirse onun yanında

olur. /2099

.. أَلْعَقْلُ وَ الشَّهْوَةُ ضِدَّانِ, وَ مُؤَيِّدُ الْعَقْلِ الْعِلْمُ, وَ مُرَبِّبُ الشَّهْوَةِ الْهَوَى, وَ النَّفْسُ مُتَنَارِعَةٌ بَيْنَهُمَا, فَأَيُّهُمَا 10
قَهَرَ كَانَتْ فِي جَانِبِهِ /2100

10- Akıl ve şehvet birbirinin zıddıdır. Akılı destekleyen ilim, şehveti güzelleştiren heva-hevestir. Nefis ise ikisi arasında kalmıştır; hangisi galip gelirse onun yanında olur. /2100

.. أَلْعَقْلُ أَلَّا تَقْتَصِدُ فَلَا تُسْرِفُ, وَ تَعِدُ فَلَا تُخْلِفُ, وَ إِذَا غَضِبْتَ حَلَمْتَ /112130

11- Akıllılık; mutedil olup israf etmemen, söz verdiğinde yapman ve öfkелendiğinde sabretmendir. /2130

.. أَلْعَقْلُ أَنْ تَقُولَ مَا تَعْرِفُ, وَ تَعْمَلَ بِمَا تَنْطَلِقُ بِهِ /122141

12- Akıl, bildiğini söyleyip söylediğine amel etmendir. /2141

.. أَلْعَقْلُ يَهْدِي وَ يُنْجِي, وَ الْجَهْلُ يُغْوِي وَ يُزْدِي /132151

13- Akıl hidayet eder, kurtarır; cehaletse saptırır, helak eder. /2151

.. أَلْعَقْلُ صَدِيقٌ مَحْمُودٌ /142218

14- Akıl övgüye layık dosttur. /2218

.. إِسْتَرْشِدِ الْعَقْلَ, وَ خَالِفِ الْهَوَى تُنْجِحْ /152310

15- Aklından doğru yolu göstermesini iste ve heva-hevesine karşı çık ki kurtuluşa eresin. /2310

.. إِعْقِلْ عَقْلَكَ, وَ اْمْلِكْ أَمْرَكَ, وَ جَاهِدْ نَفْسَكَ, وَ اْعْمَلْ لِلْآخِرَةِ جَهْدَكَ /162406

16- Aklını derket, işine malik ol, nefsinle savaş, gücünü ahiret için amel etmede kullan. /2406

.. أَيْنَ الْعُقُولُ الْمُسْتَضِيحَةُ لِمَصَابِيحِ الْهُدَى ؟! /172824

17- Nerede hidayet meşalelerini tutuşturan akıllar? /2824

.. أَفْضَلُ الْعَقْلِ الرَّشَادُ /182864

18- En üstün akıl, insanı kemale ulaştırandır. /2864

.. أَفْضَلُ النَّعْمِ الْعَقْلُ /192881

19- En üstün nimet akıldır. /2881

.. أَوَّلُ الْعَقْلِ التَّوَدُّدُ /202923

20- Aklın evveli dostluktur. /2923

.. أَفْضَلُ الْعَقْلِ الْأَدَبُ /212947

21- En üstün akıl edeptir. /2947

.. أَفْضَلُ الْعَقْلِ مُجَابَّتُهُ لِلَّهِ /223001

22- En üstün akıl boş işten uzak durmaktır. /3001

.. أَفْضَلُ الْعَقْلِ مَعْرِفَةُ الْإِنْسَانِ نَفْسَهُ, فَمَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ عَقَلَ, وَمَنْ جَهَّلَهَا ضَلَّ /233220

23- En üstün akıl, insanın nefsini tanımasıdır; nefsini tanıyan akıllı olur, ona cahil kalan helak olur. /3220

.. أَفْضَلُ الْعَقْلِ الْإِعْتِبَارُ, وَأَفْضَلُ الْحَزْمِ الْإِسْتِظْهَارُ, وَ أَكْبَرُ الْحُمُقِ الْإِعْتِرَارُ /243273

24- En üstün akıl ibret almak, en üstün basiret yardım istemek, en büyük ahmaklık ise aldatılmaktır. /3273

.. أَفْضَلُ حَطِّ الرَّجُلِ عَقْلُهُ, إِنْ ذَلَّ أَعَزَّهُ, وَإِنْ سَقَطَ رَفَعَهُ, وَإِنْ ضَلَّ أَرْشَدَهُ, وَإِنْ تَكَلَّمَ سَدَّدَهُ /253354

25- İnsanın en üstün nasibi aklıdır; zelil olsa akılı onu aziz yapar, düşerse kaldırır, saparsa kurtarır, konuştuğunda akılı onu yönlendirir. /3354

Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

.. إِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ يُحِبُّ الْعَقْلَ الْقَوِيمَ, وَالْعَمَلَ الْمُسْتَقِيمَ /263410

26- Şüphesiz Allah aslına uygun olan akılı ve doğru ameli sever. /3410

.. إِنَّ مَنْ رَزَقَهُ اللَّهُ عَقْلاً قَوِيماً, وَعَمَلاً مُسْتَقِيماً, فَقَدْ ظَاهَرَ لَدَيْهِ النِّعْمَةُ, وَأَعْظَمَ عَلَيْهِ الْمِنَّةُ /273545

27- Şüphesiz Allah, sağlam akıl ve doğru amelle rızıklandığı kimseye nimetini zahir etmiş, ona büyük minnet bırakmıştır. /3545

.. أَلْعَقْلُ رَيْنٌ, الْحُمُقُ سَيْنٌ /2814

28- Akıl ziynet, ahmaklık ise kusurdur. /14

.. أَلْعَقْلُ قُرْبَةٌ, الْحُمُقُ عُزْبَةٌ /29111

29- Akıl yakınlık, ahmaklık uzaklıktır. /111

30206/ .. أَلْعَقْلُ شِفَاءٌ، أَلْخُمُّ شَفَاءٌ

30- Akıl şifa, ahmaklık bedbahtlıktır. /206

31227/ .. الْعُقُولُ مَوَاهِبُ، الْآدَابُ مَكَاسِبُ

31- Akıllar Allah vergisidir, edepler ise kazanılarak elde edilir. /227

32252/ .. أَلْعَقْلُ فَضِيلَةُ الْإِنْسَانِ

32- Akıl insanın üstünlüğüdür. /252

33272/ .. أَلْعَقْلُ رَسُولُ الْحَقِّ

33- Akıl Hakk'ın elçisidir. /272

34324/ .. أَلْعَقْلُ صَدِيقٌ مَقْطُوعٌ

34- Akıl kesin dosttur.[9] /324

35404/ .. أَلْعَقْلُ مُصْلِحٌ كُلِّ أَمْرٍ

35- Akıl her işin düzenleyicisidir. /404

36427/ .. أَلْعَقْلُ لَا يَتَّخِذُ

36- Akıl aldanmaz. /427

37473/ .. أَلْعَقْلُ دَاعِي الْفَهْمِ

37- Akıl idrakin davetçisidir. /473

38475/ .. أَلْعَقْلُ أَقْوَى أُسَاسٍ

38- Akıl en sağlam temeldir. /475

39479/ .. أَلْعَقْلُ أَفْضَلُ مُرْجُوٍّ

39- Akıl en üstün umuttur. /479

40495/ .. أَلْعَقْلُ يُحَسِّنُ الرَّوِيَّةَ

40- Akıl davranışı güzelleştirir. /495

41657/ .. أَلْعَقْلُ يَنْبُوعُ الْحَيْرِ

41- Akıl hayır pınarıdır. /657

42673/ .. أَلْعَقْلُ جِفْطُ التَّجَارِبِ

42- Akıl deneyimleri korumaktır. /673

43813/ .. أَلْعَقْلُ أَحْسَنُ حِلْيَةٍ

43- Akıl en güzel ziynettir. /813

44814/ .. أَلْعَقْلُ يُوجِبُ الْحَذَرَ

44- Akıl günahtan uzak durmaya neden olur. /814

45816/ .. أَلْعَقْلُ مَرْكَبُ الْعِلْمِ

45- Akıl ilmin bineğidir. /816

46824/ .. أَلْعَقْلُ حُسَامٌ قَاطِعٌ

46- Akıl keskin kılıçtır. /824

47976/ .. أَلْعَقْلُ أَشْرَفُ مَرْيَةٍ

47- Akıl en değerli erdemdir. /976

481235/ .. أَلْعَقْلُ تَوْبٌ جَدِيدٌ لَا يَبْلَى

48- Akıl eskimeyen yeni giysidir. /1235

491250/ .. أَلْعَقْلُ مُنْتَرَهُ عَنِ الْمُنْكَرِ أَمِيرٌ بِالْمَعْرُوفِ

49- Akıl kötülüklerden temizleyen, iyiliği emredendir. /1250

501251/ .. أَلْعَقْلُ حَيْثُ كَانَ آلِفٌ , مَأْلُوفٌ

50- Akıl bulunduğu her yerde kaynaştıran ve kaynaşandır. /1251

511254/ .. أَلْعَقْلُ شَجَرَةٌ, تَمْرُهَا السَّخَاءُ وَالْحَيَاءُ

51- Akıl bir ağaç, cömertlik ve hayâ da onun meyveleridir. /1254

521276/ .. أَلْعَقْلُ رَبٌّ لِمَنْ رَزَقَهُ

52- Akıl, verildiği kişinin ziynetidir. /1276

531291/ .. أَلْعَقْلُ فِي الْعُرْبَةِ قُرْبَةٌ

53- Akıl uzakta yakınlıktır. /1291

541325/ .. أَلْعَقْلُ رَقِيٌّ إِلَى عَلِيٍّ

54- Akıl yüce mertebelere yükselmektir. /1325

- إِنِّي إِذَا اسْتَحْكَمْتُ فِي الرَّجُلِ حَصْلَةً مِنْ خِصَالِ الْخَيْرِ احْتَمَلْتُ لَهَا، وَ اعْتَفَرْتُ لَهُ فَقَدْ مَا سِوَاهَا، وَلَا55

أَعْتَفَرْتُ لَهُ فَقَدْ عَقِلَ، وَلَا عَدَمَ دِينٍ لَأَنَّ مُفَارَقَةَ الدِّينِ مُفَارَقَةُ الْأَمْنِ، وَلَا تَهْتَأُ حَيَاةٌ مَعَ مَخَافَةٍ، وَ عَدَمُ أَلْعَقْلِ عَدَمُ الْحَيَاةِ وَلَا تُعَاشِرُ الْأَمْوَثَ /3785

55- Şüphesiz bir insanın hayırlı sıfatlardan birine sıkı sıkıya sarıldığını görürsem bu sıfatından dolayı onu yükseltir (kabul eder, inayette bulunurum), o sıfattan dışında başka sıfatlara sahip olmasa dahi onu bağışlarım; ama onu akılsız ve dinsiz olmasından dolayı bağışlamam.

Çünkü dinsizlik emniyetten ayrılmaktır ve korku ile yaşamak da faydasızdır. Akıl olmazsa hayat da olmaz ve ölümlerle dostluk olmaz. /3785

563812/ .. إِنَّكَ مَوْزُونٌ يَعْقِلُكَ فَرَكَهِ بِالْعِلْمِ

56- Şüphesiz sen aklınla ölçülürsün, öyleyse onu ilimle çoğalt. /3812

573887/ .. إِنَّمَا أَلْعَقْلُ التَّجَنُّبُ مِنَ الْإِثْمِ، وَ النَّظَرُ فِي الْعَوَاقِبِ، وَ الْأَخْذُ بِالْحَرَمِ

57- Şüphesiz akıl günahattan uzak durmak, akıbetlere bakıp temkinli olmaktır. /3887

583956/ .. آفَةُ اللَّبِّ أَلْعُجْبُ

58- Aklın belası kendini beğenmektir. /3956

594011/ .. إِذَا تَمَّ أَلْعَقْلُ تَقَّصَ الْكَلَامُ

59- Akıl kemale erdiğinde söz azalır. /4011

604054/ .. إِذَا كَمَلَ أَلْعَقْلُ تَقَصَّتِ الشَّهْوَةُ

60- Akıl ikmale erdiğinde şehvet azalır. /4054

614208/ .. بِالْعَقْلِ يُسْتَخْرَجُ عَوْرُ الْحِكْمَةِ

61- Akıl vesilesi ile hikmetin özü çıkarılır. /4208

624202/ .. بِالْعَقْلِ تُنَالُ الْخَيْرَاتُ

62- Akıl ile hayırlı işlere ulaşılır. /4202

634217/ .. بِالْعَقْلِ صَلَاحُ الْبَرِّيَّةِ

63- Akıl ile halkın faydası elde edilir. /4217

644274/ .. يُوَفِّرُ الْعَقْلُ يَتَوَقَّرُ الْجِلْمُ

64- Aklın çoğalmasıyla sabır da çoğalır. /4274

654275/ .. بِالْعُقُولِ تُنَالُ ذِرْوَةُ الْعُلُومِ (الْأُمُورِ)

65- Akıllar ile ilimlerin doruğuna ulaşılır. /4275

664291/ .. يَتْرِكُ مَا لَا يَغْنِيكَ يَتِمُّ لَكَ الْعَقْلُ

66- Sana faydası olmayan işi terk etmekle aklın kemale erer. /4291

674318/ .. بِالْعَقْلِ كَمَالُ النَّفْسِ

67- Nefsin kemali akılladır. /4318

684320/ .. بِالْعَقْلِ صَلَاحُ كُلِّ أَمْرٍ

68- Her işin hayrı akıl iledir. /4320

694464/ .. تَمَامُ الْعَقْلِ (الْعَمَلِ) إِسْتِكْمَالُهُ

69- Aklın bütünlüğü (veya amelin büyüklüğü) onu tamamlamaktır. /4464

704474/ .. تَرْكِيَةُ الرَّجُلِ عَقْلُهُ

70- İnsanın tezkiyesi akıldır. /4474

714589/ .. تَمَرُّهُ الْعَقْلِ الْإِسْتِقَامَةُ

71- Aklın meyvesi sebatır. /4589

724602/ .. تَمَرُّهُ الْعَقْلِ لُزُومُ الْحَقِّ

72- Aklın meyvesi haktan ayrılmamaktır. /4602

734616/ .. تَمَرُّهُ الْعَقْلِ صُحْبَةُ الْأَخْيَارِ

73- Aklın meyvesi iyi insanlarla oturmaktır. /4616

744626/ .. تَمَرُّهُ الْعَقْلِ الْعَمَلُ لِلنَّجَاةِ

74- Aklın meyvesi kurtuluş için çalışmaktır. /4626

754629/ .. تَمَرُّهُ الْعَقْلِ مُدَارَاةُ النَّاسِ

75- Aklın meyvesi halkla iyi geçinmektir. /4629

764643/ .. تَمَرُهُ أَلْعَقْلُ الصَّدْقُ ..

76- Aklın meyvesi doğruluktur. /4643

774654/ .. تَمَرُهُ أَلْعَقْلُ مَقْتُ الدُّنْيَا , وَقَمْعُ الْهَوَى ..

77- Aklın meyvesi dünyadan iğrenmek ve nefsi kontrol etmektir. /4654

784664/ .. ثَلَاثٌ يُمْتَحَنُ بِهَا عُقُولُ الرِّجَالِ: هُنَّ الْمَالُ, وَ الْوَلَايَةُ, وَالْمُصِيبَةُ ..

78- Erkeklerin aklı üç şeyle sınanır: Mal, velayet ve musibet. /4664

794681/ .. ثَلَاثَةٌ تَدُلُّ عَلَى عُقُولِ أَرْبَابِهَا: الرَّسُولُ, وَ الْكِتَابُ, وَالْهَدِيَّةُ ..

79- Üç şey sahiplerinin aklına delalet eder: Elçi, kitap ve hediye. /4681

804807/ .. حُسْنُ أَلْعَقْلِ جَمَالُ الطَّوَاهِرِ وَ الْبَوَاطِينِ ..

80- Aklın güzelliği, zahirin de bîatinın da güzel olmasıdır. /4807

814826/ .. حُسْنُ أَلْعَقْلِ أَفْضَلُ رَأْيٍ ..

81- Aklın güzelliği en iyi rehberdir. /4826

824901/ .. حَدُّ أَلْعَقْلِ النَّظَرُ فِي الْعَوَاقِبِ, وَ الرِّضَا بِمَا يَجْرِي بِهِ الْقَضَاءُ ..

82- Aklın sınırı sonuçları düşünmek ve ilahi takdire razı olmaktır. /4901

834902/ .. حَرَامٌ عَلَى كُلِّ عَقْلٍ مَعْلُولٍ (مَعْلُولٍ) بِالشَّهْوَةِ أَنْ يَنْتَفِعَ بِالْحِكْمَةِ ..

83- Şehvet tuzağına düşmüş, eli kolu bağlanmış aklın hikmetten faydalanması haramdır. /4902

844905/ .. حَدُّ أَلْعَقْلِ الْإِنْفِصَالُ عَنِ الْفَانِي, وَ الْإِتِّصَالُ بِالْبَاقِي ..

84- Aklın sınırı fani dünyadan el çekip ahirete sarılmaktır. /4905

854921/ .. حِفْظُ أَلْعَقْلِ بِمُخَالَفَةِ الْهَوَى, وَالْعُرُوفِ عَنِ الدُّنْيَا ..

Konuların davamı

85- Akı korumak, heva-hevese karşı çıkıp dünyadan yüz çevirmekle olur. /4921

864947/ .. خَيْرُ الْمَوَاهِبِ أَلْعَقْلُ ..

86- Nimetlerin en hayırlısı akıldır. /4947

.. دَلِيلُ عَقْلِ الرَّجُلِ قَوْلُهُ /875101

87- İnsanın akıllı olmasının delili sözüdür. /5101

.. ذَهَابُ أَلْعُقْلِ بَيْنَ الْهَوَى وَ الشَّهْوَةِ /885180

88- Nefis ve şehvet arasında akıl yitirilir. /5180

.. ذَاكَ عَقْلَكَ بِالْأَدَبِ كَمَا تُذَكِّي النَّارُ بِالْحَطَبِ /895200

89- Ateşin odun ile alevlendiği gibi, sen de aklını edep ile alevlendir. /5200

.. رَزَاتُهُ أَلْعُقْلُ تُحْتَبَرُ فِي الرِّضَا، وَالْحُزْنِ /905439

90- Aklın ciddiyeti, rıza ve hüznle imtihan edilir. /5439

.. زِيَادَةُ أَلْعُقْلِ تُنْجِي /915484

91- Aklın çokluğu kurtarır. /5484

.. سِتَّةُ تُحْتَبَرُ بِهَا عُقُولُ الرِّجَالِ: الْمُصَاحَبَةُ، وَ الْمُعَامَلَةُ، وَ الْوِلَايَةُ، وَ الْعَزْلُ، وَ الْغِنَى، وَ الْفَقْرُ /925600

92- Altı şey ile erkeğin aklı sınanır: Dostluk, muamele, hükümet, azletmek, zenginlik ve fakirlik. /5600

.. سِتَّةُ تُحْتَبَرُ بِهَا عُقُولُ النَّاسِ: الْحِلْمُ عِنْدَ الْعَصَبِ، وَ الصَّبْرُ عِنْدَ الرَّهْبِ، وَ الْقَصْدُ عِنْدَ

الرَّغْبِ، وَ تَقْوَى اللَّهِ فِي كُلِّ حَالٍ، وَ حُسْنُ الْمُدَارَاةِ، وَ قِلَّةُ الْمُمَارَاةِ /5608

93- Altı şey ile halkın aklı denenir: Öfke anında tahammülle, korku anında sabırla, meyil anında niyetle, her halükârda ilahi takva, güzel geçinme ve kavganın azlığıyla. /5608

.. صَلَاحُ أَلْعُقْلِ الْأَدَبُ /945799

94- Aklın hayrı edeptir. /5799

.. صَدِيقُ كُلِّ أَمْرٍ عَقْلُهُ، وَ عَدُوُّهُ جَهْلُهُ /955854

95- Herkesin dostu aklı, düşmanı ise cahilliğidir. /5854

.. ضَلَالُ أَلْعُقْلِ يُبْعَدُ مِنَ الرَّشَادِ وَيُغْسِدُ الْمَعَادَ /965903

96- Aklın sapıklığı doğru yoldan uzaklaştırır, kıyameti bozar (unutturur). /5903

.. صَلَّالُ الْعَقْلِ أَشَدُّ صَلَّةً، وَذَلَّةُ (رَلَّةُ) الْجَهْلِ أَعْظَمُ ذَلَّةً (رَلَّةً) /975935

97- Aklın sapıklığı en büyük sapıklık, cehaletin zilleti ise en aşağılık zillettir. /5935

.. عَلَيْكَ بِالْعَقْلِ فَلَا مَالَ أَعُودُ مِنْهُ /986094

98- Akıllı ol! Ondan daha faydalı mal yoktur. /6094

.. عِنْدَ الْخَبَرَةِ (الْحَيَرَةِ) تَتَكَشَّفُ عُقُولُ الرِّجَالِ /996207

99- İnsanların akli imtihan zamanında (veya şaşkınlık esnasında) belli olur. /6207

.. عِنْدَ بَدِيهِهِ الْمَقَالِ تُخْتَبَرُ عُقُولُ الرِّجَالِ /1006221

100- Düşünmeden yapılan konuşmalarda insanların akli imtihan olunur. /6221

.. عِنْدَ غُرُورِ الْأَطْمَاعِ، وَالْآمَالِ، تَتَحَدِّغُ عُقُولُ الْجُهَّالِ وَ تُخْتَبَرُ أَلْبَابُ الرِّجَالِ /1016222

101- Hırs ve arzuların kandırmasında cahillerin akılları aldanır, erkeklerin akılları denenir. /6222

.. عُتُونُ الْعَقْلِ مُدَارَاةُ النَّاسِ /1026321

102- Halkla iyi geçinmek aklın nişanesidir. /6321

.. عَقْلُ الْمَرْءِ يَطَامُهُ، وَ أَدَبُهُ قِوَامُهُ، وَ صِدْقُهُ إِمَامُهُ، وَ شُكْرُهُ تَمَامُهُ /1036335

103- Erkeğin akli nizamı, edebi ayakta tutanı, doğruluğu imamı, şükrü ise kemalidir. /6335

.. عُقُولُ الْفُضَلَاءِ فِي أَطْرَافِ أَقْلَامِهَا (مِهْمٌ) /1046339

104- Fazilet sahibi insanları akılları kalemlerinin yanındadır. /6339

.. غَايَةُ الْمَرْءِ حُسْنُ عَقْلِهِ /1056366

105- Erkeğin (faziletinin) nihayeti aklının güzelliğidir. /6366

.. غَايَةُ الْعَقْلِ الْإِعْتِرَافُ بِالْجَهْلِ /1066375

106- Aklın nihayeti cahilliğini itiraf etmesidir. /6375

.. غَرِيزَةُ الْعَقْلِ تَحْدُو عَلَى اسْتِعْمَالِ الْعَدْلِ /1076392

107- Adaletli davranmaya zorlamak aklın huyudur. /6392

.. غَرِيزَةُ الْعَقْلِ تَأْبَى دَمِيمَ الْفِعْلِ /1086393

- 108- Aklın huyu, kötü işten kaçınmasıdır. /6393
- 1096397/ .. عَيْرُ مُتَنَفِعٍ بِالْحِكْمَةِ عَقْلٌ مَغْلُولٌ بِالْعَصَبِ وَالشَّهْوَةِ
- 109- Öfke ve şehvet hastalığına duçar olan akıl, hikmetten faydalanamaz. /6397
- 1106434/ .. غِطَاءُ الْغُيُوبِ الْعَقْلُ
- 110- Ayıpların perdesi akıldır. /6434
- 1116534/ .. فَقَدْ أَلْعَقْلُ شَقَاءٌ
- 111- Aklın elden gitmesi talihsizliktir. /6534
- 1126552/ .. فَسَادُ الْعَقْلِ الْإِغْتِرَاؤُ بِالْخَدَعِ
- 112- Aklın fesadı hilelere aldanmasıdır. /6552
- 1136560/ .. فَضِيلَةُ الْعَقْلِ الرَّهَادَةُ
- 113- Aklın fazileti dünyaya rağbet etmemesidir. /6560
- 1146647/ .. قَدْ يَضِلُّ الْعَقْلُ الْقَدُّ
- 114- Bazen yalnız (kalan) akıl sapar. /6647
- 1156921/ .. كَمْ مِنْ دَلِيلٍ أَعْرَضَهُ عَنْهُ
- 115- Bazı zelilleri akılları aziz kılar. /6921
- 1166923/ .. كَمْ مِنْ عَقْلٍ أَسِيرٍ عِنْدَ هَوًى أَمِيرٍ
- 116- Bazı akıllar heva ve hevesin komutasında esir kalır. /6923
- 1177015/ .. كَفَى بِالْعَقْلِ غِنًى
- 117- Zenginlik için akıl yeterlidir. /7015
- 1187041/ .. كَفَى بِالْمَرْءِ عَقْلاً أَنْ يُجْمَلَ فِي مَطَالِبِهِ
- 118- İsteklerinde güzel ve mutedil olması için kişiye akli yeterlidir. /7041
- 1197078/ .. كَفَاكَ مِنْ عَقْلِكَ مَا أَبَانَ لَكَ رُشْدَكَ مِنْ عَيْبِكَ
- 119- Sapık yol karşısında doğru yolu sana aşikâr etmesi için aklın yeterlidir. /7078
- 1207182/ .. كُنْ لِعَقْلِكَ مُسْعِفاً وَلِهَوَاكَ مُسَوِّفاً

120- Aklının dediğine icabet et ve heva-hevesinin isteklerini geciktir. /7182

.. كَلَّمَا ارْدَادَ عَقْلُ الرَّجُلِ قَوِيَ إِيمَانُهُ بِالْقَدَرِ، وَاسْتَحَفَّ بِالْغَيْرِ /1217202

121- Bir kimsenin akli çoğalınca ilahi kaza ve kadere olan imanı artar; zorlu olaylar (onun yanında) kolaylaşır. /7202

.. كَسَبُ الْعَقْلِ كَفُّ الْأَذَى /1227220

122- Aklın kazancı eziyet ve zarardan (insanı) alıkoymasıdır. /7220

.. كَيْفِيَّةُ الْفِعْلِ تَدُلُّ عَلَى كَمِّيَّةِ الْعَقْلِ، فَأَخْسِنُ لَهُ الْإِخْتِيَارَ، وَ أَكْثِرْ عَلَيْهِ الْإِسْتِطْهَارَ /1237226

123- İşin keyfiyeti aklın miktarına delalet eder. Öyleyse onun için güzeli seç ve galip gelmeyi çoğalt. /7226

.. كَسَبُ الْعَقْلِ الْإِعْتِبَارُ وَالْإِسْتِطْهَارُ، وَ كَسَبُ الْجَهْلِ الْعَقْلُ وَالْإِعْتِرَازُ /1247227

124- Aklın kazancı ibret almak ve temkin, cehaletin kazancı ise gaflet ve aldanmaktır. /7227

.. كَمَالُ الْمَرْءِ عَقْلُهُ وَوَقِيمَتُهُ فَضْلُهُ /1257235

125- Erkeğin kemali akli, değeri faziletidir. /7235

.. كَمَالُ الْإِنْسَانِ الْعَقْلُ /1267244

126- İnsanın kemali akıldır. /7244

.. لِكُلِّ شَيْءٍ غَايَةٌ وَ غَايَةُ الْمَرْءِ عَقْلُهُ /1277300

127- Her şeyin bir nihayeti vardır, erkeğin nihayeti ise akıldır. /7300

.. لِكُلِّ شَيْءٍ رَكَاةٌ وَ رَكَاةُ الْعَقْلِ إِحْتِمَالُ الْجُهَالِ /1287301

128- Her şeyin zekâtı vardır, aklın zekâtı ise cahillere tahammül etmektir. /7301

.. لَنْ يُزَانَ الْعَقْلُ حَتَّى يُوَازِرَهُ الْجِلْمُ /1297338

129- Sabır aklın veziri olmadıkça ziynetleşmez. /7448

.. لَوْ صَحَّ الْعَقْلُ لَا عُتِّمَ كُلُّ امْرِءٍ مَهْلَهُ /1307579

130- Akıl sağlam olursa şüphesiz insan elindeki mühleti ganimet sayacaktır. /7579

.. مَنْ اسْتَرْقَدَ الْعَقْلُ أَرْقَدَهُ /1317756

- 131- Kim akıldan yardım isterse akıl ona yardım edecektir. /7756
- 1327925/ .. مَنِ اسْتَعَانَ بِالْعَقْلِ سَدَّدَهُ
- 132- Kim akıldan yardım dilerse akıl onu doğru yola zorlar. /7925
- 1337985/ .. مَنْ قَلَّ عَقْلُهُ سَاءَ خِطَابُهُ
- 133- Akıllı az olanın hitabı kötü olur. /7985
- 1348088/ .. مَنْ لَا عَقْلَ لَهُ لَا تَرْجِيهِ
- 134- Akıllı olmayana ümit etme (bel bağlama). /8088
- 1358226/ .. مَنْ كَمَلَ عَقْلُهُ اسْتَهَانَ بِالشَّهَوَاتِ
- 135- Akıllı kâmil olan şehvetleri zillet sayar. /8226
- 1369295/ .. مَنْ أَوْكَدَ أَسْبَابَ الْعَقْلِ رَحِمَهُ الْجُهَالُ
- 136- Akıllı onaylayan sebeplerinden biri de cahillere merhamet etmesidir. /9295
- 1379300/ .. مَنْ كَمَالَ النَّعْمِ وَفُورَ الْعَقْلِ
- 137- Akılın çokluğu nimetlerin kemalindendir. /9300
- 1389320/ .. مَنِ الْعَقْلُ مُجَاتِبُهُ التَّيْدِيرِ، وَ حُسْنُ التَّيْدِيرِ
- 138- İyi tedbir ve israftan kaçınmak akıldandır. /9320
- 1399339/ .. مِنْ أَحْسَنِ الْعَقْلِ التَّحَلِّي بِالْحِلْمِ (بِالْعِلْمِ)
- 139- Sabır (veya ilim) ile süslenmek en güzel akıldandır. /9339
- 1405803/ .. صَلاَحُ الْبَرِّيَّةِ الْعَقْلُ
- 140- Akıl insanların menfaatidir. /5803
- 14110957/ .. يُسْتَدَلُّ عَلَى عَقْلِ كُلِّ امْرِئٍ بِمَا يَجْرِي عَلَى لِسَانِهِ
- 141- Her insanın akıllı diliyle ölçülür. /10957
- 14210961/ .. يُسْتَدَلُّ عَلَى عَقْلِ الرَّجُلِ بِحُسْنِ مَقَالِهِ، وَ عَلَى طَهَارَةِ أَصْلِهِ بِجَمِيلِ أَعْقَالِهِ
- 142- İnsanın güzel konuşması aklına, hal ve hareketlerinin güzelliği ise asaletine delildir. /10961

14310975/ .. يُسْتَدَلُّ عَلَى عَقْلِ الرَّجُلِ بِكَثْرَةِ وَقَارِهِ، وَحُسْنِ اخْتِمَالِهِ، وَعَلَى أَكْرَمِ أَصْلِهِ بِحُسْنِ أَفْعَالِهِ

143- insanın aklına vakarının çokluğu, güzel tahammülü; yüce bir asalete sahip olmasına ise güzel davranışı, hal ve hareketi delildir. /10975

1448357/ .. مَنْ غَلَبَ عَقْلُهُ هَوَاهُ أَفْلَحَ

144- Akıllı heva-hevesine galip gelen kurtulur. /8357

1458357/ .. مَنْ غَلَبَ هَوَاهُ عَقْلُهُ إِفْتَصَحَ

145- Heva-hevesi aklına galip gelen rezil olur. /8357

1468700/ .. مَنْ فَاتَهُ الْعَقْلُ لَمْ يَعْدُهُ الذُّلُّ

146- Akılını yitirenden zillet ayrılmaz. /8700

1478701/ .. مَنْ قَعَدَ بِهِ الْعَقْلُ قَامَ بِهِ الْجَهْلُ

147- Akılın oturttuğu kimseyi cehalet kaldırır. /8701

14810882/ .. لَا يَبْرُكُو عِنْدَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ إِلَّا عَقْلٌ عَارِفٌ وَ نَفْسٌ عَزُوفٌ

148- Allah katında arif akıldan ve dünyadan yüz çevirmiş nefisten başka bir şey temiz kılınmamıştır. /10882

14910909/ .. لَا شَيْءَ أَحْسَنُ مِنْ عَقْلٍ مَعَ عِلْمٍ، وَ عِلْمٍ مَعَ حِلْمٍ، وَ حِلْمٍ مَعَ قُدْرَةٍ

149- İlimle birlikte olan akıldan, hilimle birlikte olan ilimden ve kudretle birlikte olan hilimden daha güzel bir şey yoktur. /10909

15010956/ .. يُسْتَدَلُّ عَلَى عَقْلِ الرَّجُلِ بِالتَّحَلِّيِّ بِالْعِفَّةِ وَالْقَنَاعَةِ

150- İnsan aklı iffet ve kanaatle süslenmesiyle ölçülür. /10956

15110472/ .. لَا غِنَى كَالْعَقْلِ

151- Akıl gibi zenginlik yoktur. /10472

15210503/ .. لَا عَقْلٌ كَالْتَّجَاهِلِ

152- Kendini cahilliğe vurmak gibi akıllılık yoktur. /10503

1531074/ .. لَا يَجْتَمِعُ الْعَقْلُ وَالْهَوَى

153- Akıl ile nefsanî arzular bir araya gelmez. /1074

15410618/ .. لَا مَالَ أَغْوَدُ مِنَ الْعَقْلِ

154- Akıldan daha kazançlı mal yoktur. /10618

15510639/ .. لَا جَمَالَ أَرْيَنُ مِنَ الْعَقْلِ

155- Akıldan daha güzel ziynet yoktur. /10639

15610672/ .. لَا نِعْمَةَ أَفْضَلُ مِنَ عَقْلِ

156- Akıldan daha üstün nimet yoktur. /10672

15710698/ .. لَا يَغُشُّ الْعَقْلُ مَنْ اتَّصَحَّهْ

157- Akıl nasihat aldığı kimseye ihanet etmez. /10698

15810742/ .. لَا خَيْرَ فِي عَقْلِ لَا يُقَارِنُهُ حِلْمٌ

158- Hilimle birlikte olmayan akılda hayır yoktur. /10742

15910763/ .. لَا مَرَضَ أَضْنَى مِنْ قِلَّةِ الْعَقْلِ

159- Aklın azlığından daha ağır hastalık yoktur. /10763

16010768/ .. لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَقْلَ لَهُ

160- Akı olmayanın dini olmaz. /10768

1618240/ .. مَنْ صَبَّحَ عَاقِلًا دَلَّ عَلَى صَعْفِ عَقْلِهِ

Hz.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hz.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

161- Akıllı insanı zayi etmek, aklın zayıflığına delildir. /8240

1628270/ .. مَنْ قَدَّمَ عَقْلَهُ عَلَى هَوَاهُ حَسُنَتْ مَسَاعِيهِ

162- Aklını nefsi isteklerinden öne geçirenin çalışmaları iyi olur. /8270

1638282/ .. مَنْ مَلَكَ عَقْلَهُ كَانَ حَكِيمًا

163- Aklına sahip olan hekim olur. /8282

1648295/ .. مَنْ اعْتَبَرَ بِعَقْلِهِ اسْتَبَانَ

164- Akı ile ibret alan (veya bir şeyi ölçen) arif olur. /8295

1658303/ .. مَنْ قَوِيَ عَقْلُهُ أَكْثَرَ الْإِغْتِيَارِ

165- Aklı güçlü olan çok ibret alır. /8303

1669371/ .. مِّنَ الْعَقْلِ التَّرَوُّدُ لِيَوْمِ الْمَعَادِ

166- Kıyamet için azık hazırlamak akıldandır. /9371

1679416/ .. مِّنْ دَلَائِلِ الْعَقْلِ التُّطُقُ بِالصَّوَابِ

167- Doğru konuşmak aklın delillerindendir. /9371

1689430/ .. مِّنْ عَلَامَاتِ الْعَقْلِ الْعَمَلُ بِسُنَّةِ الْعَدْلِ

168- Adaletli davranmak aklın alametlerindendir. /9430

1699473/ .. مَا جَمَلَ الْقَضَائِلَ كَاللُّبِّ

169- Faziletlerin akıl gibisi güzelleştirmedir. /9473

1709605/ .. مَا قَسَمَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ بَيْنَ عِبَادِهِ شَيْئاً أَفْضَلَ مِّنَ الْعَقْلِ

170- Yüce Allah kulları arasında akıldan daha üstün bir şeyi paylaştırmadı. /9605

1719679/ .. مَا اسْتَوْدَعَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ امْرَأً عَقْلاً إِلَّا لِيَسْتَقِذَّهُ بِهِ يَوْماً

171- Allah-u Teala insana akı, bir gün sıkıntıdan kurtarması için emanet olarak verdi. /9679

1729713/ .. مِلَاكُ الْأَمْرِ الْعَقْلُ

172- İşlerin ölçüsü akıldır. /9713

1739741/ .. مَعَ الْعَقْلِ يَتَوَقَّرُ الْجِلْمُ

173- Hilim akılla çoğalır. /9741

1749749/ .. مَيِّزَةُ الرَّجُلِ عَقْلُهُ، وَجَمَالُهُ مُرُوءَتُهُ

174- İnsanın ayrıcalığı akı, güzelliği mürüvvetidir. /9749

1758209/ .. مَنْ عَجَرَ عَنْ حَاضِرِ لُبِّهِ، فَهُوَ عَنْ غَائِبِهِ أَعْجَزُ وَمَنْ غَائِبُهُ أَعْوَزُ ؟

175- Hazır aklından aciz olan, o olmadığında daha aciz olur. Öyleyse kaybından daha aciz olan kimdir? (Nehc'ül-Belaga/113. Hutbe) /8209

175 6742/ .. قَلِيلٌ تُحَمَّدُ مَعْبَهُ خَيْرٌ مِنْ كَثِيرٍ تَصُرُّ عَاقِبَتُهُ

175- Akıbeti hayırlı olan az, akıbeti zararlı olan çoktan daha iyidir. /6742

AKILLI

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ عَقَلَ لِسَانَهُ /11591

1- Akıllı, dilini bağlayan kimsedir. /1591

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ تَعَمَّدَ الذُّنُوبَ بِالْعُفْرَانِ /21697

2- Akıllı günahlarını tövbe ile örtendir. /1697

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ هَجَرَ شَهْوَتَهُ، وَبَاعَ دُنْيَاهُ بِآخِرَتِهِ /31727

3- Akıllı, şehvetinden uzaklaşan ve dünyasını ahiretine satandır. /1727

.. أَلْعَاقِلُ لَا يَتَكَلَّمُ إِلَّا بِحَاجَتِهِ أَوْ حُجَّتِهِ /41732

4- Akıllı sadece gerektiğinde veya kendi hakkını ispatlamak için konuşandır. /1732

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ تَوَرَّعَ عَنِ الذُّنُوبِ، وَتَتَرَّعَ مِنَ الْعُيُوبِ /51737

5- Akıllı günahlardan kaçınıp ayıplardan arınandır. /1737

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ عَقَلَ لِسَانَهُ إِلَّا عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ /61741

6- Akıllı Allah zikri dışında dilini bağlayandır. /1741

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ عَصَى هَوَاهُ فِي طَاعَةِ رَبِّهِ /71747

7- Akıllı Rabb'ine itaatte, nefsinin isteklerine uymayandır. /1747

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ أَحْسَنَ صَنَائِعَهُ، وَوَضَعَ سَعْيَهُ فِي مَوَاضِعِهِ /81798

8- Akıllı yaptıklarını güzelleştirip çabasını gerektiği yerde harcayan kimsedir. /1798

.. أَلْعَاقِلُ إِذَا سَكَتَ فَكَّرَ، وَ إِذَا تَطَوَّقَ ذَكَرَ، وَإِذَا تَطَرَّعَ عَتَبَرَ /91813

9- Akıllı sustuğunda düşünür, konuştuğunda zikreder, baktığında ibret alır. /1813

.. أَلْعَاقِلُ مَنِ انْتَهَمَ رَأْيَهُ، وَ لَمْ يَتَّقِ بِكُلِّ مَا تُسْأَلُ لَهُ نَفْسُهُ /101851

10- Akıllı kendi nazarını kınar, nefsinin güzel cilve verdiği şeylere itimat etmez. /1851

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ زَهَدَ فِي دُنْيَا فَايَبَهُ دِينُهُ، وَ رَغِبَ فِي جَنَّةِ سَيِّئَةٍ خَالِدَةٍ عَالِيَةٍ /111868

11- Akıllı fani ve aşağılık dünyaya rağbet etmez; yüksek, ebedi, güzel cennete

rağbet eder. /1868

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ وَصَعَ الْأَشْيَاءَ مَوَاضِعَهَا وَ الْجَاهِلُ صِدُّ ذَلِكَ /121911

12- Akıllı her şeyi olması gereken yerine bırakan, cahil ise bunun tam tersini yapan kimsedir. /1911

.. أَلْعَاقِلُ إِذَا عَلِمَ عَمَلٍ, وَ إِذَا عَمِلَ أَخْلَصَ, وَإِذَا أَخْلَصَ إِغْتَرَلَ /131936

13- Akıllı öğrendiğinde amel eder, amel ettiğinde ihlaslı yapar, halis yaptığında bir kenara çekilir. /1936

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ صَانَ لِسَانَهُ عَنِ الْغِيْبَةِ /141955

14- Akıllı dilini gıybetten koruyandır. /1955

.. أَلْعَاقِلُ يَجْتَهِدُ فِي عَمَلِهِ وَ يُقَصِّرُ مِنْ أَمَلِهِ /151966

15- Akıllı işinde çalışkan olan ve arzularından kısıan kimsedir. /1966

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ غَلَبَ هَوَاهُ, وَ لَمْ يَبِيعْ آخِرَتَهُ بِدُنْيَاهُ /161983

16- Akıllı nefsinin isteklerine galip gelip ahiretini dünyasına satmayandır. /1983

.. أَلْعَاقِلُ لَا يَفْرُطُ بِهِ عُنفٌ, وَلَا يَقْعُدُ بِهِ ضَعْفٌ /171995

17- Akıllı sertliğin ifrata itemediği ve zaafın oturtamadığı kimsedir. /1995

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ يَمْلِكُ نَفْسَهُ إِذَا عَصِبَ, وَ إِذَا رَغِبَ وَ إِذَا رَهَبَ /182015

18- Akıllı öfkелendiğinde, istediğinde ve korktuğunda nefesine hakim olan kimsedir. /2015

.. أَلْعَاقِلُ يَتَّقَاضِي نَفْسَهُ بِمَا يَحِبُّ عَلَيْهِ, وَ لَا يَتَّقَاضِي لِنَفْسِهِ بِمَا يَحِبُّ لَهُ /192066

19- Akıllı nefesine vacip olan şeylerde onu hesaba çeker; ama nefsinin lehine olan şeylerde ise hesaba çekmez. /2066

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ لَا يُضِيعُ لَهُ نَفْسًا فِيمَا لَا يَنْفَعُهُ, وَ لَا يَقْتَنِي مَا لَا يَصْحَبُهُ /202163

20- Akıllı faydasına olmayan şeyde kendini heder etmeyen ve yanında olmayanı tedarik etmeyen kimsedir. /2163

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ غَلَبَ تَوَارِعَ أَهْوِيَّتِهِ /212181

21- Akıllı nefisini kabartan isteklerine galip gelen kimsedir. /2181

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ سَلَّمَ إِلَى الْقَضَاءِ, وَ عَمِلَ بِالْحَرَمِ /222195

22- Akıllı ilahi takdire razı olup ileriye görerek çalışan kimsedir. /2195

.. أَلْعَاقِلُ (الْكَامِلُ) مَنْ قَمَعَ هَوَاهُ بِعَقْلِهِ /232198

23- Akıllı nefsi isteklerini akıyla kontrol altına alan kimsedir. /2198

.. إِعْقِلْ تُدْرِكْ /242254

24- Düşün, bulursun. /2254

.. أَلَا وَ إِنَّ اللَّيْبَ مَنْ اسْتَقْبَلَ وَجْهَ الْآرَاءِ بِفِكْرِ صَائِبٍ, وَ تَطَرَّ فِي الْعَوَاقِبِ /252778

25- Bilesiniz ki akıllı, isabetli fikirle ve sonuçlarını düşünerek değişik görüşleri karşılayan kimsedir. /2778

.. أَعْقَلُكُمْ أَطْوَعُكُمْ /262830

26- En akıllınız en itaatkâr olanınızdır. /2830

.. أَعْقَلُ النَّاسِ مَنْ أَطَاعَ الْعُقَلَاءَ /272861

27- Halkın en akıllısı akıllı kimselere itaat edendir. /2861

.. إِذَا لَوَّحْتَ لِلْعَاقِلِ فَقَدْ أَوْجَعْتَهُ عِنَابًا /284103

28- Akıllı için işaret ettiğinde doğrusu onu kınayarak acı vermiş olursun. /4103

.. أَسْعَدُ النَّاسِ أَلْعَاقِلُ /292877

29- Halkın en bahtıyarı akıllı olanıdır. /2877

.. أَعْقَلُ النَّاسِ أَحْيَاهُمْ /302900

30- Halkın en akıllısı en hayâlî olanıdır. /2900

.. أَعْقَلُ الْإِنْسَانِ مُحْسِنٌ خَائِفٌ /312937

31- En akıllı insan korkarak iyilik yapandır. /2937

.. أَعْقَلُ النَّاسِ أَعَذَّرُهُمْ لِلنَّاسِ /322988

32- Halkın en akıllısı halkın mazeretini (en çabuk) kabul edendir. /2988

.. أَعْقَلُ النَّاسِ أَبْعَدُهُمْ عَنْ كُلِّ دَنِيَّةٍ /333073

33- Halkın en akıllısı her türlü pislik ve aşağılıktan en uzak olandır. /3073

343147/ .. أَعْقَلُ النَّاسِ أَطْوَعُهُمْ لِلَّهِ سُبْحَانَهُ

34- Halkın en akıllısı Allah'a en itaatkâr olanıdır. /3147

353228/ .. أَعْقَلُ النَّاسِ أَقْرَبُهُمْ مِنَ اللَّهِ

35- Halkın en akıllısı Allah'a en yakın olanıdır. /3228

363233/ .. أَعْقَلُ النَّاسِ مَنْ كَانَ يَعْيِيهِ بَصِيرًا وَ عَنْ عَيْبِ غَيْرِهِ صَرِيرًا

36- Halkın en akıllısı kendi ayıplarını gören, başkalarının ayıplarınıysa görmezlikten gelen kimsedir. /3233

373313/ .. أَعْقَلُ النَّاسِ مَنْ لَا يَتَجَاوَزُ الصَّمْتَ فِي عُقُوبَةِ الْجَهَالِ

37- Halkın en akıllısı cahillerden intikam almak istediğinde sadece susan kimsedir. /3313

383340/ .. أَفْضَلُ النَّاسِ عَقْلًا، أَحْسَنُهُمْ تَقْدِيرًا لِمَعَاشِيهِ، وَ أَشَدُّهُمْ اهْتِمَامًا بِإِصْلَاحِ مَعَادِيهِ

38- Akılca halkın en üstünü, harcamasını en iyi ayarlayan ve ahiretini düzeltmeye en çok önem gösterendir. /3340

393355/ .. أَعْقَلُ النَّاسِ مَنْ غَلَبَ جِدُّهُ هَرْلَهُ، وَ أَسْتَظْهَرَ عَلَى هَوَاهُ يَعْقِلِيهِ

39- Halkın en akıllısı, ciddiyeti boş zaman öldürmesine galip gelen ve nefsi isteklerine karşı aklından yardım isteyendir. /3555

403356/ .. أَعْقَلُ النَّاسِ مَنْ دَلَّ لِلْحَقِّ قَاعُطَاهُ مِنْ نَفْسِهِ، وَ عَزَّ بِالْحَقِّ قَلَمُ يَهْنُ إِقَامَتَهُ، وَ حُسْنُ الْعَمَلِ بِهِ

40- Halkın en akıllısı hakka itaat ederek ona nefsinden bağıшта bulunan, hak ile aziz olup, sonrada hakkı ikame edip ona güzel bir şekilde uymaya önem verendir. /3756

413368/ .. أَعْقَلُ النَّاسِ أَنْظَرُهُمْ فِي الْعَوَاقِبِ

41- Halkın en akıllısı sonuçları en çok düşünendir. /3368

423424/ .. إِنَّ الْعَاقِلَ لَا يَتَحَدِّغُ لِلطَّمَعِ (بِالطَّمَعِ)

42- Akıllı tamah ile (veya tamah için) aldanmaz. /3424

433547/ .. إِنَّ الْعَاقِلَ مَنْ عَقَّلَهُ فِي إِرْشَادٍ، وَ مَنْ رَأَيْتُهُ فِي اِزْدِيَادٍ، فَلِذَلِكَ رَأَيْتُهُ سَدِيدٌ، وَ فِعْلُهُ حَمِيدٌ

43- Akıllı, hakka hidayeti düşünen ve telakkisi artış halinde olan bu yüzdende görüşü isabetli ve işi beğenilen kimsedir. /3547

.. إِنَّ الْعَاقِلَ يَنْعِطُ بِالْأَدَبِ وَ التَّهَائُمِ لَا تَنْعِطُ إِلَّا بِالضَّرْبِ /443547

44- Akıllı edeple ibret alandır, dört ayaklılar ise sadece vurmak ile ibret alırlar. /3560

- إِنَّ الْعَاقِلَ مَنْ تَطَرَّ فِي يَوْمِهِ لِعَدِهِ، وَ سَعَى فِي فِكَالِكَ تَفْسِيهِ، وَ عَمِلَ لِمَا لَا بُدَّ لَهُ مِنْهُ، وَلَا مَحِصَ لَهُ عَنْهُ /3570

45- Akıllı, bugününden yarınını düşünüp nefsini özgür kılmaya çalışan, çaresiz olduğu ve kurtuluşu olmadığı şeye amel eden kimsedir. /3570

- إِنَّ الْعَاقِلَ يَتَّبِعِي أَنْ يَخْدَرَ الْمَوْتُ فِي هَذِهِ الدَّارِ، وَ يُحْسِنَ لَهُ التَّأَهُّبَ قَبْلَ أَنْ يَصِلَ إِلَى دَارِ يَتَمَمَّى /3611
فِيهَا الْمَوْتُ فَلَا يَجِدُهُ /3611

46- Şüphesiz akıllıya bu diyarda ölümden korkması yakışır. Ölümü arzu edip bulamayacağı bir diyara gitmeden önce hazırlık yapması güzel olur. /3611

- شَيْمَةُ ذَوِي الْأَبَابِ وَ التُّهَى الْإِقْبَالُ عَلَى دَارِ الْبَقَاءِ، وَ الْإِعْرَاضُ عَنْ دَارِ الْقَنَاءِ، وَ التَّوَلُّهُ بِجَنَّةِ الْمَأْوَى /5791

47- Akıl sahipleri kalıcı diyara yönelir, fani diyardan yüz çevirerek Me'va cennetine aşık olurlar. /5791

.. يَتَّبِعِي لِلْعَاقِلِ أَنْ يُقَدِّمَ لِآخِرَتِهِ، وَ يَغْمُرَ دَارَ إِقَامَتِهِ /4810932

48- Akıllı insana yakışan, ahiretine bir şeyler göndererek kalıcı diyarını güzelleştirmesidir. /10932

.. أَلْعَاقِلُ يَأْلِفُ مِثْلَهُ /49326

49- Akıllı kendi gibisiyle samimi olur. /326

.. أَلْمَرْءُ صَدِيقُ مَا عَقَلَ /50424

50- İnsan, akıl ettiği şeyin dostudur. /424

.. أَلْعَاقِلُ عَدُوٌّ لَدَيْهِ /51448

51- Akıllı lezzetinin düşmanıdır. /448

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ عَقَلَ لِسَانَهُ /52502

52- Akıllı dilini bağlayan kimsedir. /502

.. أَلْعَاقِلُ يَطْلُبُ الْكَمَالَ , أَلْجَاهِلُ يَطْلُبُ الْمَالَ /53579

53- Akıllı kemali, cahil ise malı ister. /579

.. أَلْعَاقِلُ يَصْعُقُ نَفْسَهُ فَيَرْتَفِعُ /54677

54- Akıllı nefsinı (kenara) bırakarak yükselir. /677

.. أَلْعَاقِلُ مَهْمُومٌ , مَعْمُومٌ /55959

55- Akıllı dertli ve hüzünlüdür. /959

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ أَخْرَزَ أَمْرَهُ /561113

56- Akıllı, işini koruyandır. /1113

.. أَلْتَّعْرِضُ لِلْعَاقِلِ أَشَدُّ عِتَابِهِ /571161

57- İma edilerek yapılan uyarı, akıllı için en ağır azarlamadır. /1161

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ وَعَظَنَّهُ النَّجَارُ /581189

58- Akıllı tecrübelerin nasihat verdiği kimsedir. /1189

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ أَمَاتَ شَهْوَتَهُ /591194

59- Akıllı şehvetini öldüren kimsedir. /1194

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ بَدَّلَ تَدَاهُ /601262

60- Akıllı cömertçe bağışta bulunandır. /1262

.. أَلْعَاقِلُ يَعْتَمِدُ عَلَى عَمَلِهِ , أَلْجَاهِلُ يَعْتَمِدُ عَلَى أَمَلِهِ /611240

61- Akıllı ameline, cahil arzusuna itimat eden kimsedir. /1240

.. أَلْعَاقِلُ مَنِ اتَّعَطَ بِغَيْرِهِ /621284

62- Akıllı başkasından ibret alandır. /1284

.. أَلْعَاقِلُ مَنِ صَدَّقَ (صَدَّقَتْ) أَقْوَالَهُ أَفْعَالُهُ /631390

63- Akıllı, ameli sözünü tasdik eden kimsedir. /1390

.. أَلْعَاقِلُ مَنْ وَقَفَ حَيْثُ عَرَفَ /641391

64- Akıllı bildiğinde duran kimsedir. /1391

651523/ .. أَلْعَاقِلُ مَنْ يَرْهَدُ فِيمَا يَزَعَبُ فِيهِ الْجَاهِلُ

65- Akıllı, cahilin rağbet ettiği şeye rağbet göstermeyen kimsedir. /1523

663863/ .. إِنَّمَا الْعَاقِلُ مَنْ وَعَظَّمَهُ النَّجَارُ

66- Şüphesiz akıllı, tecrübelerinden nasihat alan kimsedir. /3863

673868/ .. إِنَّمَا اللَّيِّبُ مَنْ اسْتَسَلَّ الْأَحْفَادَ

67- Şüphesiz akıllı kinlerin kökünü kurutandır. /3868

684169/ .. إِذَا شَابَ الْعَاقِلُ شَبَّ عَقْلُهُ

68- Akıllı yaşlandığında akıllı gençleşir. /4169

694497/ .. تَلْوِيحُ رَلَّةِ الْعَاقِلِ لَهُ مِنْ أَمَصِّ عِتَابِهِ (أَمَصَّ مِنْ عِتَابِهِ)

69- Akıllıya hatasını kinaye ile demek en acı kınamadır. /4497

704708/ .. تَرَوُهُ الْعَاقِلُ فِي عِلْمِهِ وَ عَمَلِهِ

70- Akıllının serveti ilim ve amelindedir. /4708

714879/ .. حُبُّ الْعِلْمِ، وَ حُسْنُ الْجِلْمِ، وَ لُزُومُ الصَّوَابِ مِنْ قَضَائِلِ أُولِي النُّهَى وَالْأَلْبَابِ

71- İlmi sevmek, hilmin güzelliği, doğrudan ayrılmamak akıl sahiplerinin faziletlerindendir. /4879

724924/ .. حَقُّ عَلَى الْعَاقِلِ الْعَمَلُ لِلْمَعَادِ ، وَ الْإِسْتِكْنَارُ مِنَ الرَّادِ

72- Akıllı insan ahiret için çalışmalı ve azığını çoğaltmalıdır. /4924

734939/ .. حَقُّ عَلَى الْعَاقِلِ أَنْ يَفْهَرَ هَوَاهُ قَبْلَ صِدِّهِ

73- Akıllı insan nefsi kendisine galebe etmeden nefsine galip gelen kimsedir. /4939

745109/ .. دَوْلَةُ الْعَاقِلِ كَالنَّسِيبِ يَحِنُّ إِلَى الْوُضْلَةِ

74- Akıllının devleti, her zaman kavuşmak isteyen akraba gibidir. /5109

7551079/ .. دُو الْعَقْلِ لَا يَنْكَشِفُ إِلَّا عَنِ اخْتِمَالٍ، وَ إِجْمَالٍ، وَ إِفْضَالٍ

75- Akıl sahibinin akıllı, tahammül, iyilik ve ihsan etmeden açmaz. /5109

765420/ .. رَغْبَةُ الْعَاقِلِ فِي الْحِكْمَةِ، وَ هِمَّةُ الْجَاهِلِ فِي الْحِمَاةِ

76- Akıllı hikmete yönelir, cahil ise ahmaklığa himmet eder. /5420

775480/ رَلَّهٗ الْعَاقِلُ مَحْدُورَهُ ..

77- Akılının[10] hatasından korkulur. /5480

785482/ رَلَّهٗ الْعَاقِلُ شَدِيدَهُ التَّكَايَةِ ..

78- Akılının hatası çok şiddetli yara vurur. /5482

795577/ سُلْطَانُ الْعَاقِلِ يَنْشُرُ مَنَاوِيَهُ ..

79- Akılın sultanlığı menkıbelerini yayar. /5577

805776/ شِيْمَةُ الْعُقْلَاءِ قِلَّةُ الشَّهْوَةِ, وَ قِلَّةُ الْعُقْلَةِ ..

80- Akılının özelliği az şehvetli olması ve az gaflete düşmesidir. /5776

815875/ صَدْرُ الْعَاقِلِ صُنْدُوقُ سِرِّهِ ..

82- Akılının göğsü sırrının sandığıdır. /5875

826040/ طَلَّنُ الْعَاقِلِ أَصْحَ مِنْ يَقِينِ الْجَاهِلِ ..

83- Akılının zannı, cahilin yakınından daha doğrudur. /6040

836295/ عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ ..

84- Akılının düşmanlığı, cahilin dostluğundan daha iyidir. /6290

846381/ غَنَى الْعَاقِلِ يَعْلِمُهُ ..

85- Akılının zenginliği ilmi iledir. /6381

856487/ غَنَى الْعَاقِلِ بِحِكْمَتِهِ, وَ عِزُّهُ بِقَنَاعَتِهِ ..

86- Akılının zenginliği hikmetiyle, izzeti ise kanaatiyledir. /6422

866787/ قَبِيْحُ عَاقِلٍ خَيْرٌ مِنْ حَسَنِ جَاهِلٍ ..

87- Akılının kötülüğü, cahilin iyiliğinden daha hayırlıdır. /6787

876826/ كُلُّ عَاقِلٍ مَعْمُومٌ (مَحْزُونٌ) ..

88- Her akıllı hüznülüdür. /6826

887163/ كُنْ عَاقِلًا فِي أَمْرِ دِينِكَ, جَاهِلًا فِي أَمْرِ دُنْيَاكَ ..

89- Din işinde akıllı, dünya işinde cahil ol. /7163

997224/ .. كَلَامُ الْعَاقِلِ قُوَّةٌ، وَ جَوَابُ الْجَاهِلِ سُكُوتٌ

90- Akıllının sözü azık, cahilin cevabı sükuttur. /7224

907324/ .. لِلْعَاقِلِ فِي كُلِّ عَمَلٍ إِحْسَانٌ

91- Akıllıya her işte ihsan vardır. /7328

917334/ .. لِلْعَاقِلِ فِي كُلِّ كَلِمَةٍ نُبْلٌ

92- Akıllıya her sözde asalet vardır. /7334

927339/ .. لِلْعَاقِلِ فِي كُلِّ عَمَلٍ إِرْتِيَاظٌ

93- Akıllıya her amelde (nefsini) arındırma vardır. /7339

93 - لَيْسَ لِلْعَاقِلِ أَنْ يَكُونَ شَاخِصًا إِلَّا فِي ثَلَاثٍ: خُطْوَةٌ (خُطْوَةٌ) فِي مَعَادٍ، أَوْ مَرَمَّةٌ فِي مَعَاشٍ، أَوْ لَذَّةٌ
7524/ فِي غَيْرِ مُحَرَّمٍ.

94- Akıllı insana üç şeyin peşinde gitmekten başka bir şey yakışmaz: Ahiret için adım atmak, hayatı düzene sokmak ve haram olmayan şeylerden lezzet almak.
/7524

947568/ .. لَمْ يَعْقِلْ مَنْ وَلِيَ بِاللَّعِبِ وَ اسْتُهْتِرَ بِاللَّهُوِ وَ الطَّرَبِ

95- Oyunlarla çılgına dönen, boş işi ve çalgıyla (geçen vaktini) önemsemeyen akıl sahibi değildir. /7568

957644/ .. مَنْ عَقَلَ فَهَمٌ

96- Akıllı olan (akıl edip düşünen) anlar. /7644

967646/ .. مَنْ عَقَلَ عَفٌّ

97- Akıllı olan iffetli olur. /7646

977669/ .. مَنْ عَقَلَ إِسْتِقَالٌ

98- Akıllı olan affedilmek ister. /7669

987695/ .. مَنْ عَقَلَ سَمِيعٌ

99- Akıllı olan ihsan eder. /7695

997724/ .. مَنْ عَقَلَ قَنَعٌ

100- Akıllı olan kanaat eder. /7724

1007745/ مَن عَقَلَ صَمَتَ ..

Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

101- Akıllı olan susar. /7745

1017927/ مَن لَا يَعْقِلُ يَهْنُ، وَ مَن يَهْنُ لَا يُوقِّرُ ..

102- Aklını kullanmayan zelil olur, zelil olana saygı gösterilmez. /7927

1028389/ مَن عَقَلَ كَثُرَ إغْتِبَارُهُ ..

103- Akıllı olanın saygınlığı çoğalır. /8339

1038556/ مَن قَلَّ عَقْلُهُ كَثُرَ هَزْلُهُ ..

104- Akı az olanın şakası çok olur. /8556

1048743/ مَن عَقَلَ إغْتَبَرَ بِأَمْسِيهِ، وَ اسْتَطَهَرَ لِنَفْسِهِ ..

105- Akıllı olan dününden ibret alıp nefsi için ihtiyatlı olur. /8743

1058887/ مَن غَلَبَ عَقْلُهُ شَهْوَتُهُ، وَ جَلَمُهُ غَضَبُهُ كَانَ جَدِيرًا بِحُسْنِ السَّيْرِ ..

106- Akı şehvetine, hilmi gazabına üstün gelen güzel huya layık olur. /8887

1068918/ مَن عَقَلَ تَبَيَّنَ مِنْ غَفْلَتِهِ، وَ تَأَهَّبَ لِرِخْلَتِهِ، وَ عَمَرَ دَارَ إِقَامَتِهِ ..

107- Akıl eden gaflet uykusundan uyanıp göç için hazırlanır ve devamlı kalacağı yeri imar eder. /8918

1078992/ مَن لَمْ يَكُنْ أَمْلَكَ شَيْءٍ بِهِ عَقْلُهُ لَمْ يَنْتَفِعْ بِمَوْعِظَةٍ ..

108- Aklının kendisine tam olarak malik olmadığı kimseye nasihat fayda vermez. /8992

1089002/ مَن لَمْ يَكُنْ لَهُ عَقْلٌ يَرِيئُهُ لَمْ يَنْبُلْ ..

109- Kendisini güzelleştirecek akı olmayan mükemmel olamaz. /9002

1099189/ مَن لَمْ يَكْمُلْ عَقْلُهُ لَمْ تُؤْمِنْ بِوَائِقِهِ ..

110- Akı kâmil olmayan kimsenin zararından güvende olunmaz. /9189

1109327/ مَن عَقَلَ الرَّجُلُ أَنْ لَا يَتَكَلَّمَ بِجَمِيعِ مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُهُ ..

111- Kişinin bildiği her şeyi söylememesi akıllı olduğundandır. /9327

1119334/ .. مِنْ حَقِّ الْعَاقِلِ أَنْ يَقْهَرَ هَوَاهُ قَبْلَ صِدِّهِ

112- Nefsi kendisine galebe etmeden nefsine galip gelmesi akıllının hakkıdır. /9334

1129336/ .. مِنْ حَقِّ اللَّيِّبِ أَنْ يَعْدَّ سُوءَ عَمَلِهِ , وَ قُبْحَ سِيرَتِهِ مِنْ سَقَاوَةِ جَدِّهِ وَ تَحْسِيهِ

113- Kötü amelini ve çirkin huyunu, kötü talih ve uğursuzluktan sayması akıllı insanın hakkıdır. /9336

1139421/ .. مِنْ كَمَالِ عَقْلِكَ إِسْتِطْهَارُكَ عَلَى عَقْلِكَ

114- Aklını galip kılman onun kemalindendir. /9421

1149513/ .. مَا عَقَلَ مَنْ أَطَالَ أَمَلَهُ

115- Uzun arzuları olan akıllı değildir. /9513

1159513/ .. مَا كَذَبَ عَاقِلٌ , وَلَا زَنَى مُؤْمِنٌ

116- Akıllı yalan konuşmaz ve mümin zina etmez. /9531

1169779/ .. مُرْوَةُ الْعَاقِلِ دِينُهُ , وَ حَسَنُهُ أَدَبُهُ

117- Akıllının onuru dini, soyu edebidir. /9779

1179968/ .. نِصْفُ الْعَاقِلِ إِحْتِمَالٌ , وَ نِصْفُهُ تَغَافُلٌ

118- Akıllının yarısı tahammül göstermek, diğer yarısı bilmezden gelmektir. /9968

11810449/ .. لَا فَقْرَ لِعَاقِلٍ

119- Akıllının hiçbir fakirliği yoktur. /10449

11910563/ .. لَا يُلْقَى الْعَاقِلُ مَعْرُورًا

120- Aldatılmış akıllı bulunmaz. /10563

12010591/ .. لَا أَشْجَعَ مِنْ لَيِّبٍ

121- Akıllıdan daha cesuru yoktur. /10591

12110898/ .. لَا يَتَّبِعِي أَنْ يُعَدَّ عَاقِلًا مَنْ يَغْلِبُهُ الْعَصَبُ وَ الشَّهْوَةُ

122- Şehvet ve gazabı kendisine galip olan kimseyi akıllı saymak doğru değildir. /10898

12210922/ -- يَتَّبِعِي لِلْعَاقِلِ أَنْ لَا يَخْلُو فِي كُلِّ حَالَةٍ عَنْ طَاعَةِ رَبِّهِ، وَمُجَاهَدَةِ نَفْسِهِ

123- Akıllı insana yakışan her durumda Allah'a itaat ve nefis terbiyesiyle meşgul olmasıdır. /10922

12310923/ -- يَتَّبِعِي لِلْعَاقِلِ أَنْ يَعْمَلَ لِلْمَعَادِ، وَيَسْتَكْتِرَ مِنَ الزَّادِ قَبْلَ زَهْوَقِ نَفْسِهِ، وَ خُلُولِ رَمْسِهِ

124- Akıllıya kıyamet için çalışması, nefsinin kabre girmesinden önce azığına çoğaltması yakışır. /10923

12410932/ -- يَتَّبِعِي لِلْعَاقِلِ أَنْ يُقَدِّمَ لِآخِرَتِهِ، وَيَعْمُرَ دَارَ إِفَامَتِهِ

125- Akıllıya yaraşan ahireti için bir şeyler göndererek kalıcı yeri abat etmesidir. /10932

12510942/ -- يَتَّبِعِي لِلْعَاقِلِ أَنْ يَكْتَسِبَ بِمَالِهِ الْمَحْمَدَةَ، وَيَصُونَ نَفْسَهُ عَنِ الْمَسْأَلَةِ

126- Akıllı insana malı ile halkın övgüsünü kazanıp, kendini nefsinin isteklerinden alıkoyması yakışır. /10942

1261944/ -- يَتَّبِعِي لِلْعَاقِلِ أَنْ يُخَاطِبَ الْجَاهِلَ مُخَاطَبَةَ الطَّبِيبِ الْمَرِيضَ

127- Akıllıya yakışan, cahille doktorun hasta ile muhatap olduğu gibi muhatap olmasıdır. /1944

12710949/ -- يَتَّبِعِي لِلْعَاقِلِ أَنْ يُكْتِرَ مِنْ صُحْبَةِ الْعُلَمَاءِ وَالْأَبْرَارِ، وَ يَجْتَنِبَ مُفَارَقَةَ الْأَشْرَارِ وَالْفُجَّارِ

128- Akıllı insana alim ve iyi insanlarla oturup kalkması; kötü, fasık ve günahkâr insanlardan uzak durması yakışır. /10949

128 - يَتَّبِعِي لِلْعَاقِلِ أَنْ يَحْتَرِسَ مِنْ سُكْرِ الْمَالِ، وَسُكْرِ الْقُدْرَةِ وَسُكْرِ الْعِلْمِ، وَسُكْرِ الْمَدْحِ، وَسُكْرِ الشَّبَابِ فَإِنَّ لِكُلِّ ذَلِكَ رِيحًا خَبِيثَةً، تَسْلُبُ الْعَقْلَ، وَتَسْتَحِفُّ الْوَفَارَ /10948

129- Akıllı insana malın, kudretin, ilmin, övülmenin ve gençliğin sarhoşluğundan kendini koruması yakışır. Çünkü bunlar için kötü rüzgârlar vardır ki akı götürür ve vakarı hafifletir. /10948

12910954/ -- يَتَّبِعِي لِلْعَاقِلِ إِذَا عَلَّمَ أَنْ لَا يَعْتَفَ، وَ إِذَا عَلَّمَ أَنْ لَا يَأْتِفَ

130- Akıllı insana bir şey öğrettiği zaman kabalık etmemesi ve öğrendiği zaman bunu ar, utanç saymaması yakışır. /10954

13011008/ -- يُنْيِ عَنْ عَقْلِ كُلِّ أَمْرٍ مَا يَنْطِقُ بِهِ لِسَائِهِ

131- İnsanın diliyle söylediği şeyler, aklından haber verir. /11008

13111046/ .. يُنبئ عَنْ عَقْلِ كُلِّ أَمْرِي لِسَانُهُ، وَ يَدُلُّ عَلَى فَضْلِهِ بَيَانُهُ

132- İnsanın aklının derecesini dili haber verir, beyanı faziletinin (miktarını) gösterir. /11046

1321047/ .. يُعْجِنِي مِنَ الرَّجُلِ أَنْ يُرَى عَقْلُهُ زَائِدًا عَلَى لِسَانِهِ، وَ لَا يُرَى لِسَانُهُ زَائِدًا عَلَى عَقْلِهِ

133- Dili aklından uzun değil, akli dilinden fazla olanı severim. /1047

1332263/ .. أَطِيعِ الْعَاقِلَ تَعْتَمُ

134- Akıllıya uy ki kazançlı çıkasın. /2263

1345377/ .. رَبَّمَا عَمِيَ اللَّيْبُ عَنِ الصَّوَابِ

135- Akıllı bazen doğruyu göremez. /5377

AKILSIZLIK VE APTALLIK

12655/ .. إِيَّاكَ وَالسَّعَةَ فَإِنَّهُ يُوحِشُ الرَّفَاقَ

1- Akılsız ve aptal insanlardan uzak dur zira onlar dostlarını dehşete ve şaşkınlığa düşürürler. /2655

263/ .. أَلَسَّعُهُ خُرْقُ

2- Akılsızlık aptalıktır. /63

3144/ .. أَلَسَّعُهُ جَرِيرَةٌ

3- Aptallık günahtır (veya cinayettir). /144

4313/ .. أَلَسَّعُهُ مِفْتَاحُ السَّبَابِ

4- Aptallık kötü konuşmanın anahtarıdır. /313

5834/ .. أَلَسَّعُهُ يَجْلُبُ الشَّرَّ

5- Aptallık kötülüğü çekip getirir. /834

65135/ .. دَعِ السَّعَةَ فَإِنَّهُ يُزْرِئِي بِالْمَرْءِ وَتَشِيئُهُ

6- Aptal olmaktan uzak dur! Zira, aptallık insanı zelil ve ayıplı kılar. /5135

75552/ .. سِيْلَاخُ الْجَهْلِ السَّعَةُ

7- Cehaletin silahı aptallıktır. /5552

87027 .. كَفَى بِالسَّعَةِ عَارًا

8- Aptallığın ayıplı ve utanç verici olması yeterlidir. /7027

97127 .. كَثُرَتْ السَّعَةُ تُوجِبُ السَّيِّئَاتِ وَتَجْلِبُ الْبَغْضَاءَ

9- Bir çok aptallık düşmanlığa neden olup siniri getirir. /7127

107476 .. لَيْسَ السَّعَةُ كَالْجِلْمِ

10- Aptallık sabırlı olmak gibi olamaz. /7476

AKRABA/ SILA-İ RAHİM

14346 .. بِصِلَةِ الرَّحِمِ تَسْتَدِرُّ النَّعْمُ

1- Sıla-ı rahimle nimetler akar. /4346

24347 .. بِقَطِيعَةِ الرَّحِمِ تُسْتَجْلَبُ النَّعْمُ

2- Sıla-ı rahmi kesmek azabı çeker. /4347

34427 .. بِرُّ الرَّجُلِ دَوِي رَحِمِهِ صَدَقَةٌ

3- İnsanın akrabalarına yaptığı iyilik, sadakadır (ömrü uzatır). /4427

44929 .. حِرَاسَةُ النَّعْمِ فِي صِلَةِ الرَّحِمِ

4- Nimetlerin korunması sıla-ı rahimden geçer. /4929

54930 .. خُلُولُ النَّعْمِ فِي قَطِيعَةِ الرَّحِمِ

5- Azaplar sıla-ı rahmin kesilmesiyle iner. /4930

65332 .. رَبِّ قَرِيبٍ أَبْعَدُ مِنْ بَعِيدٍ

6- Nice yakınlar (akrabalar) vardır ki uzaktakinden daha uzaktır. /5332

75341 .. رَبِّ مُوَاصَلَةٍ خَيْرٌ مِنْهَا الْقَطِيعَةُ

7- Nice ilişkiler vardır ki ilişkiyi kesmek, ondan daha hayırlıdır. /5341

85350 .. رَبِّ مُوَاصَلَةٍ أَثْقَلُ إِلَى تَثْقِيلٍ

8- Nice ilişkiler vardır ki gitgide ağırlaşır. /5350

95836 .. صَلَۃُ الرَّحِمِ تُدِرُّ النَّعْمَ وَتَدْفَعُ النَّقَمَ /

9- Sıla-ı rahim nimetleri çoğaltır, azapları defeder. /5836

105843 .. صَلَۃُ الرَّحِمِ مِنْ أَحْسَنِ السَّيِّمِ /

10- Sıla-ı rahim en güzel huylardandır. /5843

115844 .. صَلَۃُ الرَّحِمِ مَنَامُهُ لِلْعَدَدِ مَثْرَاهُ لِلنَّعْمِ /

11- Sıla-ı rahim (yakınların) sayısını artırır, nimeti bollaştırır. /5844

125845 .. صَلَۃُ الرَّحِمِ تَسْوِءُ الْعَدُوَّ، وَتَقِي مَصَارِعَ السُّوءِ /

12- Sıla-ı rahim düşmanı üzer ve (insanı) kötü yerlere düşmekten kurtarır. /5845

135847 .. صَلَۃُ الْأَرْحَامِ تُثْمِرُ الْأَمْوَالَ، وَتُنْسِي فِي الْأَجَالِ /

13- Sıla-ı rahim mallara bolluk verir; ecelleri geri atar. /5847

145852 .. صَلَۃُ الرَّحِمِ تُوجِبُ الْمَحَبَّةَ، وَتَكْبِتُ الْعَدُوَّ /

14- Sıla-ı rahim muhabbeti getirir, düşmanı zelil eder. /5852

155878 .. صَلَۃُ الرَّحِمِ تُوسِّعُ الْأَجَالَ، وَتُثْمِي الْأَمْوَالَ /

15- Sıla-ı rahim ömrü uzatır, malı çoğaltır. /5878

165879 .. صَلَۃُ الْأَرْحَامِ مَثْرَاهُ فِي الْأَمْوَالَ، مِرْقَعُهُ لِلْأَعْمَالِ /

16- Sıla-ı rahim malları artırır, amelleri (Allah'ın dergâhına) çıkarır. /5879

175882 .. صَلَۃُ الْأَرْحَامِ مِنْ أَفْضَلِ شَيِّمِ الْكِرَامِ /

17- Sıla-ı rahim fazilet ve kerem sahiplerinin en üstün huylarındandır. /5882

185883 .. صَلَۃُ الرَّحِمِ عِمَارَةُ النَّعْمِ، وَدِفَاعَةُ النَّقَمِ /

18- Sıla-ı rahim nimetlerin bayındırlığı, azapların defidir. /5883

198554 .. صَلَۃُ الرَّحِمِ تُثْمِي الْعَدَدَ، وَتُوجِبُ السُّؤْدَدَ /

19- Sıla-ı rahim yakınların sayısını artırır, (insana) saygınlık ve efendilik kazandırır. /5884

208860 .. مِنْ صَيِّعَةِ الْأَقْرَبِ، أُقْبِحَ لَهُ الْأَبْعَدُ /

20- Yakın akrabasının zayi ettiği kimseye uzakta olan (başkaları) kucak açar. /5860

.. مَنْ جَفَا أَهْلُ رَجْمِهِ، فَقَدْ شَانَ كَرَمَهُ / 219230

21- Akrabalarına karşı cefa eden şânını lekelemiştir. /9230

.. مِنَ الْكَرَمِ صَلََةُ الرَّجْمِ / 229264

22- Sıla-ı rahim keremdendir. /9264

.. فِي صَلََةِ الرَّجْمِ حِرَاسَةُ النَّعْمِ / 236487

23- Sıla-ı rahim nimetlerin bekçisidir. /6487

.. فِي قَطِيعَةِ الرَّجْمِ خُلُوفُ النَّعْمِ / 246488

24- Sıla-ı rahmi kesmek, belaların inmesine neden olur. /6488

.. وَصِلَةُ الْأَرْحَامِ مَنَامَةٌ لِلْعَدَدِ / 256608

25- Sıla-ı rahim, akrabalığın sayısını artırır. /6608

.. قَطِيعَةُ الرَّجْمِ تَجْلُبُ النَّعْمَ / 266769

26- Sıla-ı rahmi kesmek, belaları da beraberinde getirir. /6769

.. قَطِيعَةُ الرَّجْمِ مِنْ أَفْطَحِ السَّيِّمِ / 276782

27- Sıla-ı rahmi kesmek, en kötü huylardandır. /6782

.. قَطِيعَةُ الرَّجْمِ تُزِيلُ النَّعْمَ / 286783

28- Sıla-ı rahmi kesmek nimetleri yok eder. /6783

.. لَيْسَ مَعَ قَطِيعَةِ الرَّجْمِ نَمَاءٌ / 297455

29- Sıla-ı rahmi kesmede (mal, mülk, ömür ve evlat) fazlalığı olmaz. /7455

.. لَيْسَ لِقَاطِعِ رَجْمٍ قَرِيبٌ / 307472

30- Yakınlarıyla ilişkisini kesenin yakını olmaz. /7472

.. لَيْسَ مِنَ الْكَرَمِ قَطِيعَةُ الرَّجْمِ / 317485

31- Sıla-ı rahmi kesmek, keremden değildir. /7485

.. أَكْرَمُ عَشِيرَتِكَ فَإِنَّهُمْ جَنَاحُكَ الَّذِي بِهِ تَطِيرُ، وَأَصْلُكَ الَّذِي إِلَيْهِ تَصِيرُ، وَبِذَلِكَ الَّتِي يَهَا تَصُولُ / 322451

32- Aşiretine karşı saygılı ol; zira onlar, senin kanadındır, sen onunla uçmadasın; aslın, kökenindir, ona doğru dönmedesin; elindir, onunla hamle etmedesin. /2451

33 - أَكْرِمْ ذَوِي رَحِمِكَ، وَوَقِّرْ خَلِيمَهُمْ، وَاحْلُمْ عَنْ سَفِيهِهِمْ وَتَيَسَّرْ لِمُعْسِرِهِمْ، فَإِنَّهُمْ لَكَ نِعَمُ الْعُدَّةِ فِي 33
الشَّيْءِ وَالرَّخَاءِ / 2458.

33- Yakınlarına karşı saygılı ol; sabırlılarını ulula; aptallarına karşı sabırlı, darda kalanlarına karşı esenlik ol. Şüphesiz onlar, darlıkta ve esenlikte senin için güzel azıktırlar. /2458

343306 .. أَفْضَلُ الشَّيْمِ صَلََةُ الْأَرْحَامِ /

34- Huyların en güzeli sıla-ı rahimdir. /3306

353394 .. إِنَّ الرَّحِمَ إِذَا تَمَاسَّتْ تَعَاطَفَتْ /

35- Şüphesiz akrabalar birbirleriyle görüşüp ilişki kurduklarında birbirlerine karşı şefkatli olurlar. /3394

36 - إِنَّ صَلَةَ الْأَرْحَامِ لَيَمُنُّ مُوجِبَاتِ الْإِسْلَامِ، وَإِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ أَمَرَ بِأَكْرَامِهَا، وَإِنَّهُ تَعَالَى يَصِلُ مَنْ وَصَلَهَا، 36
وَيَقْطَعُ مَنْ قَطَعَهَا، وَيُكْرِمُ مَنْ أَكْرَمَهَا / 3651.

36- Şüphesiz sıla-ı rahim, İslam'ın gereksinimlerindendir; Allah-u Teala kullarını ona karşı saygılı olmaya çağırmıştır. Kim onunla bağ kurarsa Allah da onunla bağ kurar, kim bu bağı keserse Allah da onunla bağını keser ve kim ona saygı duyarsa Allah da ona saygı duyar. /3651

37511 .. التَّجَنِّي أَوَّلُ الْقَطِيعَةِ /

37- Akrabalarla iyi geçinmemek (veya onlarda suç aramak) yakınlık bağına kesmenin ilk adımıdır. /511

38 - أَلَا لَا يَدِلُّ أَحَدُكُمْ عَنِ الْقَرَابَةِ، يَرَى بِهَا الْخَصَاصَةَ أَنْ يَسُدَّهَا بِالَّذِي لَا يَزِيدُهُ إِلَّا أَمْسَكَهُ وَلَا يَنْقُصُهُ إِلَّا 38
أُنْقَعَهُ / 2779.

38- Yarılmaya yüz tutmuş akrabalık bağlarını kimse sakın göz ardı etmesin ki bu yarığı kapatacak şeyi tutarsa bu, ona bir şey kazandırmaz; harcayacak da olsa, ondan bir şey eksilmez. /2779

39532 .. التَّجَنِّي رَسُولُ الْقَطِيعَةِ /

39- Suç aramak (akrabalardan) kopmanın mesajcısıdır. /532

409576 .. مَا آمَنَ بِاللَّهِ مَنْ قَطَعَ رَحِمَهُ /

40- Yakınlarıyla ilişkisini kesen, Allah'a iman etmemiştir. /9576

- مَا أَفْبَحَ الْقَطِيعَةَ بَعْدَ الصَّلَاةِ وَالْجَفَاءَ بَعْدَ الْإِحَاءِ وَالْعَدَاوَةَ بَعْدَ الصَّفَاءِ، وَرَوَالَ الْأُلْقَةَ بَعْدَ اسْتِحْكَامِهَا/41-9709.

41- (Akrabalarla) bağ oluşturduktan sonra kopmak, kardeşlikten sonra cefa etmek, sefa ve dostluktan sonra düşman olmak, iyice kenetlendikten sonra ülfeti bozmak ne de çirkindir! /9709

.. مَنْ ذَا الَّذِي يَتَّقُ بِكَ إِذَا عَذَرْتَ بِدَوِي رَجِيمِكَ /429059

42- Yakınlarına dahi vefasızlık ettikten sonra sana daha kim itimat eder! /9059

.. رَبِّ بَعِيدٍ أَقْرَبُ مِنْ كُلِّ قَرِيبٍ /435334

43- Uzak olan niceleri vardır ki tüm yakınlardan daha yakındırlar. /5343

ALDANMAK

.. الْمَعْبُوءُ مَنْ شُغِلَ بِالدُّنْيَا وَفَاتَهُ حَطُّهُ مِنَ الْآخِرَةِ /12010

1- (Dünyaya) aldanan kimse[11] dünyayla meşgul olup ahiretten nasipsiz kalan kimsedir. /2010

.. الْمَعْبُوءُ مَنْ فَسَدَ دِينُهُ /21287

2- (Dünyaya) aldanan, dini bozuk kimsedir. /1287

.. الْمَعْبُوءُ مَنْ بَاعَ جَنَّةَ عَلَيْهِ بِمَعْصِيَةِ دَنِيَّةٍ /31352

3- (Dünyaya) aldanan kimse, yüce cenneti aşağılık günah karşılığında satan kimsedir. /1352

.. مَنْ أَعْبَنُ مِمَّنْ بَاعَ اللَّهَ سُبْحَانَهُ بِغَيْرِهِ /48083

4- Allah-u Teala'yı başkasına satan kimseden daha aldanmış kim olabilir! /8083

ALDATMAK

.. إِيَّاكَ وَالْخَدِيعَةَ، فَإِنَّ الْخَدِيعَةَ مِنْ خُلُقِ اللَّئِيمِ /12704

1- Aldatmaktan kaçın; zira aldatmak, alçak insanın ahlakındandır. /2704

.. عَرَّ عَقْلَهُ مَنْ أَتْبَعَهُ الْخُدْعَ /26402

2- Aklını hilelere uyduran onu kandırmıştır. /6402

.. مَنْ خَادَعَ اللَّهَ خُدْعَ /37812

3- Allah'ı kandırmaya çalışan kandırılır. /7812

.. لَا دِينَ لَخَدَّاعٍ / 410723

4- Aşırı hilekârın dini olmaz. /10723

ALİŞVERİŞ / MUAMELE

.. لَا تُعَامِلُ مَنْ لَا تَقْدِرُ عَلَى الْإِتِّصَافِ مِنْهُ / 110184

1- Hakkını almaya kudretin olmadığı kimse ile muamele etme. /10184

ALİM

.. أَلْعَالِمُ مَنْ شَهِدَتْ بِصِحَّةِ أَقْوَالِهِ أَعْمَالُهُ / 11711

1- Alim, sözlerinin doğruluğuna amellerinin tanıklık ettiği kimsedir. /1711

.. أَلْعُلَمَاءُ عُزْبَاءُ لِكَثْرَةِ الْجُهَالِ / 21719

2- Alimler, cahillerin çokluğundan dolayı gariptirler. /1719

.. أَلْعَالِمُ مَنْ لَا يَشْبَعُ مِنَ الْعِلْمِ، وَلَا يَتَشَبَّعُ بِهِ / 31740

3- Alim ilimden doymayan kimsedir. /1740

.. أَلْعَالِمُ يَعْرِفُ الْجَاهِلَ لِأَنَّهُ كَانَ قَبْلُ جَاهِلًا / 41779

4- Alim cahili tanır, çünkü kendisi önceden cahil idi. /1779

.. أَلْعَالِمُ كُلُّ الْعَالِمِ مَنْ لَمْ يَمْتَنِعِ الْعِبَادَ الرَّجَاءَ لِرَحْمَةِ اللَّهِ وَلَمْ يُؤْمِنْهُمْ مَكْرَ اللَّهِ / 51840

5- Alim (yani) tam alim, kulları Allah'ın rahmetine ümit etmekten men etmeyen ve Allah'ın azabından güvende kılmayandır. /1840

.. أَلْعَالِمُ وَ الْمُتَعَلَّمُ شَرِيكَانِ فِي الْأَجْرِ، وَلَا خَيْرَ فِيمَا بَيْنَ ذَلِكَ / 61912

6- Alim ve öğrenci mükâfatta eşittirler, ikisi arasında kalandaysa hayır yoktur. /1912

.. أَلْعُلَمَاءُ أَطْهَرُ النَّاسِ أَخْلَاقًا، وَأَقْلَهُهُمْ فِي الْمَطَامِعِ عُرَافًا / 72108

7- Alimler halkın, ahlaki olarak en temizidirler ve tamaha en az batanıdırlar. /2108

.. أَلْعَالِمُ حَيٌّ بَيْنَ الْمَوْتَى / 82117

8- Alim ölüler arasındakiidir. /2117

.. إِيَّاكَ أَنْ تَسْتَخِفَّ بِالْعُلَمَاءِ, فَإِنَّ ذَلِكَ يُزْرِى بِكَ, وَيُسِيءُ الظَّنَّ بِكَ, وَالْمَخِيلَةَ فِيكَ /92732

9- Alimleri hafife almaktan kaçın! Bu iş itibarını düşürür, sana karşı suizan ve kötü düşüncelerin oluşmasına neden olur. /2732

.. أَعْلَمُكُمْ أَخَوْفُكُمْ /102831

10- En aliminiz, en çok korkanınızdır. /2831

.. أَوْلَى النَّاسِ بِالْأَنْبِيَاءِ, أَعْلَمُهُمْ بِمَا جَاءُوا بِهِ /113056

11- Peygamberlere en yakın kimseler, onların getirdiğini en iyi bilenlerdir. /3056

.. أَعْلَمُ النَّاسِ الْمُسْتَهْتَرُ بِالْعِلْمِ /123079

12- Halkın en alimi, ilme karşı en hırslı olanıdır. /3079

Hz.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hz.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

.. أَعْلَمُ النَّاسِ بِاللَّهِ سُبْحَانَهُ أَخَوْفُهُمْ مِنْهُ /133121

13- Allah'a karşı en alim olan ondan en çok korkandır. /3121

.. أَعْلَمُ النَّاسِ بِاللَّهِ أَرْضَاهُمْ بِقَضَائِهِ /143130

14- Halkın en alimi, Allah'ın kaza ve kaderine en çok razı olandır. /3130

.. أَعْظَمُ النَّاسِ عِلْمًا أَشَدُّهُمْ خَوْفًا لِلَّهِ سُبْحَانَهُ /153148

15- İlmi olarak halkın en büyüğü Allah'tan en çok korkandır. /3148

.. أَعْلَمُ النَّاسِ بِاللَّهِ أَكْثَرُهُمْ حَسَنَةً لَهُ /163157

16- Halkın Allah'ı en iyi tanıyanı Allah'tan en çok korkanıdır. /3157

.. أَبْغَضُ الْعِبَادِ إِلَى اللَّهِ سُبْحَانَهُ الْعَالِمُ الْمُتَجَبَّرُ /173164

17- Allah'ın kulları arasında en düşmanı mütekebbir alimdir. /3164

.. أَعْظَمُ النَّاسِ وَرَرًا الْعُلَمَاءُ الْمُفَرِّطُونَ /183197

18- Halkın en günahkârı israf eden (veya ifrat eden) alimlerdir. /3197

.. أَشَدُّ النَّاسِ تَدَمُّاً عِنْدَ الْمَوْتِ الْعُلَمَاءُ غَيْرُ الْعَامِلِينَ /193198

19- Ölüm anında en çok pişmanlık duyacak kimse, amel etmeyen alimlerdir. /3198

203208/ .. أَعْلَمُ النَّاسِ مَنْ لَمْ يُرِلِ الشَّكُّ يَقِينَهُ

20- Halkın en alimi, yakinini şek ile (kesin inancını şüphe ile) yok etmeyendir. /3208

213260/ .. أَعْلَمُ النَّاسِ بِاللَّهِ أَكْثَرُهُمْ لَهُ مَسْئَلَةٌ

21- Allah'a en alim olan, O'ndan en çok isteyendir. /3260

223408/ .. إِنَّ رُؤَاةَ الْعِلْمِ كَثِيرٌ، وَرُعَاتُهُ قَلِيلٌ

22- İlmin rivayet edeni çok, riayet edeniye azdır. /3408

233453/ .. إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِالْأَنْبِيَاءِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) أَعْلَمُهُمْ (أَعْمَلُهُمْ) بِمَا جَاؤُوا بِهِ

23- Şüphesiz peygamberlere halkın en layığı onların getirdiğini en iyi bilenlerdir (veya en iyi amel edenlerdir). /3453

2411007/ .. يُكْرَمُ الْعَالِمُ لِعِلْمِهِ، وَ الْكَبِيرُ لِسِنِّهِ، وَ ذُو الْمَعْرُوفِ لِمَعْرُوفِهِ، وَالسُّلْطَانُ لِسُلْطَانِهِ

24- Alime ilminden, yaşlıya yaşından, iyilik sahibine iyiliğinden, sultana da saltanatından dolayı saygı gösterilir. /11007

25507/ .. أَلْعَمَاءُ حُكَّامٌ عَلَى النَّاسِ

25- Alimler halkın hakimleridir. /507

261124/ .. أَلْعَالِمُ حَيٌّ، وَإِنْ كَانَ مَيِّتًا

26- Alim ölmüş dahi olsa canlıdır. /1124

271238/ .. أَلْعَالِمُ مَنْ عَرَفَ قَدْرَهُ

27- Alim kendi değer ve kadrini bilen kimsedir. /1238

281241/ .. أَلْعَالِمُ يَنْظُرُ بِقَلْبِهِ وَخَاطِرِهِ، أَلْجَاهِلُ يَنْظُرُ بِعَيْنِهِ وَنَاطِرِهِ

28- Alim kalbi ve akli ile, cahil gözü ve gözbebeğiyle bakar. /1241

291303/ .. أَلْعَالِمُ الَّذِي لَا يَمَلُّ مِنْ تَعَلُّمِ الْعِلْمِ

29- Alim ilim öğrenmekten yorulmayan kimsedir. /1303

301481/ .. أَلْعَمَاءُ بِأَقْوَنَ مَا بَقِيَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ

30- Gece ile gündüz var oldukça alim bâkidir. /1481

31- الْكَاتِمُ لِلْعِلْمِ غَيَّرَ وَائِقٍ بِالْإِصَابَةِ فِيهِ /311544

31- İlmini gizleyen, onun doğruluğuna güvenemez. /1544

32- إِنَّمَا الْعَالِمُ مَنْ دَعَاهُ عِلْمُهُ إِلَى الْوَرَعِ وَ التَّقَى، وَ الزُّهْدِ فِي عَالَمِ الْقَنَاءِ، وَ التَّوَلَّى بِجَنَّةِ الْمَأْوَى /3910/.

32- Şüphesiz alim, ilmi kendisini takvaya, dindarlığa, geçici dünyada zühte ve Cennet-i Me'va'ya aşık olmaya davet ettiği kimsedir. /3910

33- آفَةُ الْعُلَمَاءِ حُبُّ الرِّيَاسَةِ /333930

33- Alimlerin afeti makam sevgisidir. /3930

34- إِذَا رَأَيْتَ عَالِمًا فَكُنْ لَهُ خَادِمًا /344044

34- Alim gördüğünde ona hizmet et. /4044

35- بَخَّ بَخَّ لِعَالِمٍ عِلْمٌ فَكَفَّ، وَ خَافَ الْبَيَاتِ فَأَعَدَّ وَ اسْتَعَدَّ، إِنْ سُئِلَ أَفْصَحَ وَإِنْ تُرِكَ سَكَتَ (صَمَتَ)، 4443/ - كَلَامُهُ صَوَابٌ، وَ سُكُوتُهُ عَنْ غَيْرِ عَيٍّ عَنِ الْجَوَابِ /4443

35- Bilip duran, ölümün gece baskınından korkup hazırlık yapan, sorulduğunda açıklayan, kendi başına bırakıldığında susan, doğru sözlü, suskunluğu cevaptan aciz kaldığı için olmayan alime ne mutlu! /4443

36- جَالِسِ الْعُلَمَاءَ تَسْعَدُ /364717

36- Alimler ile otur-kalk ki saadete eresin. /4717

37- جَالِسِ الْعُلَمَاءَ تَزِدُّ عِلْمًا /374720

37- Alimler ile oturup kalkarsan ilmin artar. /4720

38- جَمَالُ الْعَالِمِ عَمَلُهُ يَعْلَمُهُ /384753

38- Alimin güzelliği ilmine amel etmesidir. /4753

39- جَالِسِ الْعُلَمَاءَ ، يَزِدُّكَ عِلْمُكَ، وَيَحْسُنُ أَدَبُكَ، وَتُرِكَ نَفْسُكَ /394786

39- Alimler ile oturursan ilmin artar, edebin güzelleşir, nefsin tezkiye olur. /4786

40- جَاوِرِ الْعُلَمَاءَ تَسْتَبْصِرُ /404801

40- Alimler ile komşuluk et, basiretli olursun. /4801

41- رَبِّ عَالِمٍ قَتَلَهُ عِلْمُهُ /415300

41- Nice alimler vardır ki ilimleri onları öldürür. /5300

425356/ .. رَبِّ مُدِّعٍ لِلْعِلْمِ لَيْسَ بِعَالِمٍ

42- İlim iddia eden niceleri vardır ki alim değillerdir. /5356

435362/ .. رَبِّ عَالِمٍ غَيْرِ مُتَفِيعٍ

43- Nice alimler vardır ki (kendi ilimlerinden) faydalanmazlar. /5362

445434/ .. رُتْبَةُ الْعَالِمِ أَعْلَى الْمَرَاتِبِ

44- Alimin makamı bütün makamlardan üstündür. /5434

455472/ .. زَلَّةُ الْعَالِمِ تُفْسِدُ عَوَالِمَ

45- Alimin hatası alemleri bozar. /5472

465474/ .. زَلَّةُ الْعَالِمِ كَأَنْكِسَارِ السَّفِينَةِ تَغْرَقُ، وَتُغْرَقُ مَعَهَا غَيْرُهَا

46- Alimin hatası, geminin delinip batması gibidir; kendisiyle birlikte başkalarını da boğar. /5474

475483/ .. زَلَّةُ الْعَالِمِ كَبِيرَةُ الْجِنَايَةِ

47- Alimin hatası en büyük cinayettir. /5483

486189/ .. عَلَى الْعَالِمِ أَنْ يَتَعَلَّمَ مَا لَمْ يَعْلَمْ، وَيُعَلِّمَ النَّاسَ مَا قَدْ عَلِمَ

48- Alimin bilmediğini öğrenmesi, bildiğini halka öğretmesi gerekir. /6189

496196/ .. عَلَى الْعَالِمِ أَنْ يَعْمَلَ بِمَا عَلِمَ، ثُمَّ يَطْلُبُ تَعَلُّمَ مَا لَمْ يَعْلَمْ

49- Alim bildiğine amel etmeli, daha sonra bilmediğini de öğrenmelidir. /6196

506828/ .. عَالِمٌ مُعَانِدٌ خَيْرٌ مِنْ جَاهِلٍ مُسَاعِدٍ

50- Alim düşman, dost cahilden daha hayırlıdır. /6297

516828/ .. كُلُّ عَالِمٍ خَائِفٌ

51- Her alim (Allah'tan) korkandır. /6828

526970/ - كَمْ مِنْ عَالِمٍ فَاجِرٍ وَعَايِدٍ جَاهِلٍ قَاتَفُوا الْفَاجِرَ مِنَ الْعُلَمَاءِ وَالْجَاهِلَ مِنَ الْمُتَعَبِّدِينَ

52- Ne kadar da günahkâr alim ve cahil âbid vardır. Alimlerin günahkârlarından ve ibadet edenlerin cahillerinden uzak durun. /6970

- كَفَى بِالْعَالِمِ جَهْلًا أَنْ يُنَافِيَ عَمَلُهُ /5307063

53- Alimin cahilliğine ameli ile sözünün farklı olması yeterlidir. /7063

- كُنْ عَالِمًا نَاطِقًا، أَوْ مُسْتَمِعًا وَاعِيًا وَإِنَّا لَكِنْ إِن تَكُونَ الثَّالِثَ /5407155

54- Ya konuşan alim veya dinleyen cahil ol. Üçüncüsü olmaktan sakın. /7155

- كُنْ عَالِمًا بِالْحَقِّ عَامِلًا بِهِ , يُنَجِّكَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ /5507188

55- Hak üzere ve hakka amel eden alim olursan Allah seni kurtarır. /7188

- لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْعِلْمِ حَمَلُوهُ بِحَقِّهِ لَأَحَبَّهُمُ اللَّهُ وَ مَلَائِكَتُهُ , وَلَكِنَّهُمْ حَمَلُوهُ لِطَلَبِ الدُّنْيَا , فَمَقَتَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى /567581
7581/ وَ هَانُوا عَلَيْهِ .

56- Eğer ilim ehli, ilmi hak üzere taşısalardı, şüphesiz Allah ve melekleri onları severdi. Ama (ne yazık ki) onu dünya için taşıdılar, sonra da Allah onları düşman bilip zelil etti. /7581

.. مَنْ عِلِمَ أَحْسَنَ السُّؤَالَ /577674

57- Alim olan (öğrencinin) sorusu güzelleşir. /7674

.. مَنْ عِلِمَ عَمِلَ /587679

58- Alim olan amel eder. /7679

.. مَنْ عِلِمَ (عَمِلَ) اهْتَدَى /597735

59- Bilen hidayet olur. /7735

.. مَنْ أَصَاعَ عِلْمَهُ اِلْتَطَمَ /607773

60- İlmini heder eden tokat yer. /7773

.. مَنْ وَقَرَّ عَالِمًا فَقَدْ وَقَرَ رَبَّهُ /617773

61- Alime saygı gösteren, gerçekte Rabb'ine saygı göstermiştir. /8704

.. مَنْ لَمْ يَتَعَاهَدْ عِلْمَهُ فِي الْخَلَاءِ فَصَحَّهِ فِي الْمَلَأِ /629089

62- Gizlide ilminin olumlu halini korumayanı, açıkta ilmi rezil eder. /9089

.. مَنْ ادَّعَى مِنَ الْعِلْمِ غَايَتَهُ فَقَدْ أَظْهَرَ مِنْ جَهْلِهِ نِهَائَتَهُ /639193

63- Kim ilmin sonuna (ulaştığını) iddia ederse şüphesiz cehaletinin nihayet derecesini izhar etmiştir. /9193

649365/ مِنْ الْمَقْرُوضِ عَلَى كُلِّ عَالِمٍ أَنْ يَضُونَ بِالْوَرَعِ جَانِبَهُ، وَ أَنْ يَبْدُلَ عِلْمَهُ لِطَالِبِهِ

64- Her alime vacip olan, kendisini dindarlığı ile koruyup isteyene ilmini verip esirgememesidir. /9365

659420/.. مِنْ فَضْلِ عِلْمِكَ إِسْتِقْلَالُكَ لِعِلْمِكَ (لِعَمَلِكَ)

65- İlmini veya amelini az saymak ilminin faziletlerindendir. /9420

669512/.. مَا عِلْمٌ مَنْ لَمْ يَعْمَلْ بِعِلْمِهِ

66- İlmine amel etmeyen alim değildir. /9512

679522/.. مَا أَكْثَرَ مَنْ يَعْلَمُ الْعِلْمَ وَلَا يَتَّبِعُهُ

67- İlmi bilip de ona amel etmeyen nede çoktur! /9522

689650/.. مَا أَحَدَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ عَلَى الْجَاهِلِ أَنْ يَتَعَلَّمَ حَتَّى أَحَدَ عَلَى الْعَالِمِ أَنْ يُعَلَّمَ

68- Allah, alime niçin öğretmediğini sormadan cahile niçin öğrenmediğini sormaz. /9650

69 - مَا قَصَمَ طَهْرِي إِلَّا رَجُلَانِ: عَالِمٌ مُتَهَنِّئٌ وَ جَاهِلٌ مَتَنَسِّكٌ، هَذَا يُنْفِرُ عَنْ حَقِّهِ يَهْتَكِهِ، وَ هَذَا يَدْعُو إِلَى بَاطِلِهِ يُسْكَيهِ /9665

69- Belimi iki kişi kırdı: Hayasız alim ve züht hayatı süren cahil. Alim hayasızlığından dolayı (halkı) haktan nefret ettirir, cahil ise ibadeti ile (onları) batıla davet eder. /9665

709804/.. مُنَافِسَةُ (مُنَافَسَةُ) الْعُلَمَاءِ تُنْجِي قَوَائِدَهُمْ، وَ تَكْسِبُ فَضَائِلَهُمْ

70- Alimler ile müzakere edin, tartışın; böylece onlardan yararlanılır, faziletlerini ele getirirsiniz. /9804

71 - هَلَكَ خِرَانُ الْأَمْوَالِ وَهُمْ أَحْيَاءُ، وَ الْعُلَمَاءُ بِأَقْوَنَ مَا بَقِيَ اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ، أَعْيَانُهُمْ مَفْقُودَةٌ وَأَمْثَالُهُمْ فِي الْقُلُوبِ مَوْجُودَةٌ /10032

71- Hayattayken mallarını üst üste yığanlar helak oldular. Alimler ise gece ve gündüz var olduğu müddetçe kaldılar. Bedenleri olmasa da kalplerde her zaman yaşayacaklardır. /10032

7210280/.. لَا تَزْدِرِبَنَّ الْعَالِمَ وَإِنْ كَانَ حَقِيرًا

72- Alim hakir de olsa onu küçümseme. /10280

7310674/.. لَا زَلَّةَ أَشَدُّ مِنْ زَلَّةِ عَالِمٍ

73- Alimin hatasından daha büyük hata yoktur. /10674

- لَا يَكُونُ الْعَالِمُ عَالِمًا حَتَّى لَا يَحْسُدَ مَنْ فَوْقَهُ، وَ لَا يَحْتَقِرَ مَنْ دُونَهُ، وَلَا يَأْخُذَ عَلَى عِلْمِهِ شَيْئًا مِنْ 74-
خُطَامِ الدُّنْيَا /10921.

74- Kendisinden üstün olana haset etmeyen, aşağıdakileri küçük saymayan ve ilmine dünya odunundan katmayan, gerçek alimdir. /10921

.. يَتَّبِعِي أَنْ يَكُونَ عِلْمُ الرَّجُلِ زَائِدًا عَلَى نُطْقِهِ، وَ عَقْلُهُ غَالِبًا عَلَى لِسَانِهِ /7510946

75- İnsana yakışan amelinin sözünden fazla olması ve aklının diline galip gelmesidir. /10946

.. آفَةُ الْعَامَّةِ الْعَالِمِ الْفَاجِرُ /763952

76- Halkın afeti günahkâr alimdir. /3952

ALLAH DÜŞMANI

.. مَنْ يَكُنِ اللَّهُ سُبْحَانَهُ حَصْمَهُ يُدْحِضُ حُجَّتَهُ، وَيُعَذِّبُهُ فِي الدُّنْيَا وَمَعَادِهِ /8251

1- Allah kime düşman kesilirse hüccetini ondan kaldırır (mazeretini kabul etmez) ve onu dünyada ve ahirette azaplandırır. /8251

.. مَنْ يَكُنِ اللَّهُ حَصْمَهُ يُدْحِضُ حُجَّتَهُ، وَيَكُنْ لَهُ حَرْبًا /28817

2- Allah kime düşman olursa hüccetini ondan kaldırır ve onunla savaşıır. /8817

ALLAH HAKLARI

.. إِعْطَاءُ هَذَا الْمَالِ فِي حُقُوقِ اللَّهِ دَخَلَ فِي بَابِ الْجُودِ /12074

1- İmam (a.s) elindeki bir miktar parayı göstererek şöyle buyurdu:

Bu malı Allah'ın haklarını yerine getirmek için harcamak, cömertlik diyarına girmek demektir. /2074

- أَخْرِجْ مِنْ مَالِكَ الْحُقُوقَ، وَأَشْرِكْ فِيهِ الصَّدِيقَ، وَلْيَكُنْ كَلَامُكَ فِي تَقْدِيرٍ، وَهَمُّكَ فِي تَفْكِيرٍ، تَأْمَنُ 2
الْمَلَامَةَ وَالنَّدَامَةَ /2448

2- Malından (Allah'ın) haklarını çıkar; dostunu ona ortak et; sözün ölçülü, çaban düşünmek olsun; (böyle yap ki) kınanmaktan ve pişmanlıktan güvende olasın. /2448

.. حَقُّ اللَّهِ سُبْحَانَهُ عَلَيْكُمْ فِي الْيُسْرِ الْبُرِّ وَالشُّكْرِ وَفِي الْعُسْرِ الرِّضَا وَالصَّبْرُ /34918

3- Allah'ın sizin üzerinizdeki hakkı, genişlikte iyilikte bulunmak ve şükretmek, darlıkta ise razı olmak ve sabır göstermektir. /4928

ALLAH İÇİN TERK ETMEK

.. مَنْ تَرَكَ لِلَّهِ سُبْحَانَهُ شَيْئاً غَوَّضَهُ اللَّهُ خَيْراً مِمَّا تَرَكَ / 18909

1- Allah için bir şeyi terk edene Allah, terk ettiğinin karşılığında ondan daha hayırlısını verir. 8909

ALLAH İLE SAF, TEMİZ, DOĞRU OLMAK

.. مَنْ صَلَّحَ مَعَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ لَمْ يَفْسُدْ مَعَ أَحَدٍ / 18621

1- Allah ile saf doğru olup (arasını düzeltenin) kimseyle arası bozulmaz. /8621

ALLAH VE SIFATLARI

.. حَرَقَ عِلْمُ اللَّهِ سُبْحَانَهُ بَاطِنَ غَيْبِ السُّرَرَاتِ، وَأَحَاطَ بِغُمُوضِ عَقَائِدِ السَّرِيرَاتِ / 15053

1- Allah'ın ilmi gizemlerle örtülü sırları yırtar, anlaşılmasız esrarlı düşünceleri kuşatır. /5053

- كُلُّ مُسَمًّى بِالْوَحْدَةِ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَهُ قَلِيلٌ، وَكُلُّ عَزِيزٍ غَيْرُهُ دَلِيلٌ، وَكُلُّ قَوِيٍّ غَيْرُهُ ضَعِيفٌ، وَكُلُّ مَالِكٍ غَيْرُهُ مَمْلُوكٌ، وَكُلُّ عَالِمٍ غَيْرُهُ مُتَعَلِّمٌ، وَكُلُّ قَادِرٍ غَيْرُهُ يَقْدِرُ وَيُعْجِزُ / 6877

2- Allah'tan başka "teklik" ile isimlendirilen her şey azdır; ondan başka aziz olan her şey zelildir; ondan başka bütün güçlüler zayıftır; onun dışında bütün padişahlar köledir; ondan başka bütün bilginler öğrencidir ve ondan başka bütün kudret sahipleri acizdir. /6877

.. كُلُّ بَاطِنٍ عِنْدَ اللَّهِ جَلَّتْ أَلَاؤُهُ ظَاهِرٌ / 36890

3- Yüce Allah'ın katında her gizli, açıktır. /6890

.. كُلُّ سِرٍّ عِنْدَ اللَّهِ عَلَانِيَةٌ / 46891

4- Allah katında her sır, aşikârdır. /6891

.. مَنْ تَفَكَّرَ فِي ذَاتِ اللَّهِ أَلْحَدَ (تَرْتَدُّقَ) / 58487

5- Allah'ın zâtında düşünen bâtıla sapar. /8487

.. مَا كَانَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ لِيُضِلَّ أَحَدًا وَلَيْسَ اللَّهُ بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ / 69627

6- Allah kimseyi saptırmaz; zira Allah, kullarına zulmetmez. /9627

.. ما أَعْظَمَ جِلْمَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ عَنِ أَهْلِ الْعِنَادِ، وَمَا أَكْثَرَ عَفْوَهُ عَنِ مُسْرِ فِي الْعِبَادِ / 79641

7- İnatçılara karşı Allah'ın sabrı ne de büyük ve haddi aşanlara karşı affı ne de çok! /9641

.. ما أَعْظَمَ اللَّهُ مَا تَرَى مِنْ خَلْقِكَ، وَمَا أَصْغَرَ عَظِيمَهُ فِي جَنْبِ مَا غَابَ عَنَّا مِنْ قُدْرَتِكَ / 89646

8- Allah'ım! Senin yarattıkların bize nasıl da büyük görünüyor ve kudretinden yana bize gizli olan şeyler katında onların azameti nasıl da küçük! /9646

.. ما أَهْوَلَ اللَّهُ مَا تُشَاهِدُهُ مِنْ مَلَكُوتِكَ، وَمَا أَحَقَّرَ ذَلِكَ فِيمَا غَابَ عَنَّا مِنْ عَظِيمِ سُلْطَانِكَ / 99647

9- Melekutundan gördüklerimiz ne de ürkütücüdür ve bu, saltanatının azametinden bize gizli olan şeyler katında ne de küçüktür. /9647

.. هُوَ اللَّهُ الَّذِي تَشْهَدُ لَهُ أَعْلَامُ الْوُجُودِ عَلَى قَلْبِ ذِي الْجُحُودِ / 1010045

10- O, öyle bir Allah'tır ki tüm varlık alemini inkârcıların kalplerinden ona haber verir, tanıklık eder. /10045

.. لَا تُدْرِكُ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ الْعُيُونُ بِمُشَاهَدَةِ الْأَعْيَانِ، لَكِنْ تُدْرِكُهُ الْقُلُوبُ بِحَقَائِقِ الْإِيمَانِ / 1110858

11- Gözler Allah'a bakarak onu görmez; onu ancak kalpler iman hakikatleriyle görür. /10858

.. كَيْفَ يَضِيعُ مِنَ اللَّهِ كَافِلُهُ؟! / 126982

12- Allah'ın kefil olduğu kimse nasıl heder olur? /6982

.. ما خَلَقَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ أَمْرًا عَبَثًا فَيَلْهُوْ / 139606

13- Allah, oyun olsun diye boş bir iş yapmamıştır. /9606

.. ما تَرَكَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ أَمْرًا سُدًى فَيَلْغُوْ / 149607

14- Allah, hiçbir işi askıya almadı ki onu ortadan kaldırsın. /9607

.. قَدْ أَحَاطَ عِلْمُ اللَّهِ سُبْحَانَهُ بِالتَّوَاتُطِ، وَأَحْصَى الطَّوَاهِرَ / 156677

15- Allah'ın ilmi bâtınları kuşatmış, zahirleri zaptetmiştir. /6677

.. قَدْ سَمَّى اللَّهُ سُبْحَانَهُ آثَارَكُمْ، وَعَلِمَ أَعْمَالَكُمْ، وَكَتَبَ آجَالَكُمْ / 166700

16- Şüphesiz Allah, eserlerinizi adlandırmıştır; amellerinizi bilir, ecellerinizi yazar. /6700

.. لَمْ يَخْلُقِ اللَّهُ سُبْحَانَهُ الْخَلْقَ لِوَحْشَةٍ وَلَمْ يَسْتَعْمِلْهُمْ لِمَنْفَعَةٍ / 177554

17- Allah, mahlukatını korkmaları için yaratmaz ve bir çıkar elde etmek için onları kullanmaz. /7554

.. لَمْ يَخْلُقْكُمْ اللَّهُ عَبَثًا، وَلَمْ يَتْرُكْكُمْ سُدىً، وَلَمْ يَدْعُكُمْ فِي ضَلَالَةٍ وَلَا عَمَى / 187561

18- Allah, sizi boş yere yaratmamış, başıboş bırakmamış, sapkınlığa ve körlüğe terk etmemiştir. /7561

.. اعْجِبُوا لِهَذَا الْإِنْسَانِ يَنْظُرُ بِشَحْمٍ وَيَتَكَلَّمُ بِلَحْمٍ وَيَسْمَعُ بِعَظْمٍ وَيَنْتَفِسُ مِنْ حَرَمٍ / 192566

19- İbret alın şu insandan; (nasıl da) yağ parçasıyla görüyor, et parçasıyla konuşuyor, kemikle duyuyor ve bir delikten nefes alıyor. /2566

Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

.. وَقَالَ فِي تَوْحِيدِ اللَّهِ تَعَالَى: عَوْصُ الْفِتَنِ لَا يُدْرِكُهُ وَبُعْدُ الْهَمَمِ لَا يَبْلُغُهُ / 206432

20- Allah'ın birliği hakkında şöyle buyurdu: Derin düşünceler onu anlayamaz ve azmin yüksekliği onun künhüne varamaz. /6432

.. تَعْنُو الْوُجُوهُ لِعَظْمَةِ اللَّهِ، وَتَجِلُّ الْقُلُوبُ مِنْ مَخَافَتِهِ، وَتَهَالِكُ النُّفُوسُ عَلَى مَرَاضِيهِ / 214538

21- Yüzler Allah'ın azametini boyun eğdi, kalpler onun heybetinden korktu ve canlar onun rızalığı için kendini helak etti. /4538

.. التَّوْحِيدُ حَيَاةُ النَّفْسِ / 22540

22- Tevhid, nefsin hayatıdır. /540

.. أَلَّتَّوْحِيدُ أَنْ لَا تَتَوَهَّاهُمْ / 231163

23- Tevhid, vehimlere kapılmaman demektir. /1163

.. قَدْ تَجَا مَنْ وَحَّدَ (وَجَدَ، وَجَدَ) / 246630

24- Allah'ı bir bilen kurtulmuştur. /6630

.. وَقَالَ (ع) فِي تَوْحِيدِ اللَّهِ: قَرِيبٌ مِنَ الْأَشْيَاءِ غَيْرُ مُلَائِسٍ، بَعِيدٌ مِنْهَا غَيْرُ مُبَايِنٍ / 256794

25- Allah'ın sıfatları ve birliği hakkında şöyle buyurdu: Varlıklara yakındır, onlara karışmaz; onlardan uzaktır, ayrı olmaz. /6794

.. وَقَالَ (ع) فِي تَوْحِيدِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ: لَيْسَ فِي الْأَشْيَاءِ بِوَالِجٍ وَلَا عَنْهَا بِخَارِجٍ / 267522

26- Allah'ın sıfatları ve birliği hakkında şöyle buyurdu: Varlıklara nüfuz etmemiştir; onların dışında da değildir. /7522

.. لَوْ كَانَ لِرَبِّكَ شَرِيكٌ لَأَتَيْتَكَ رُسُلُهُ / 277575

27- Eğer rabbinin ortağı olsaydı, şüphesiz, resulleri seni davete gelirdi. /7575

.. مَنْ وَحَّدَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ لَمْ يُشَبَّهْهُ بِالْخَلْقِ / 288648

28- Allah'ı bir bilen, onu yaratıklarına benzetmez. /8648

.. لَمْ تَرَهُ سُبْحَانَهُ الْعُقُولُ فَتُخَيَّرَ عَنْهُ، بَلْ كَانَ تَعَالَى قَبْلَ الْوَاصِفِينَ بِهِ لَهُ / 297556

29- Akıllar onu görmedi ki ondan haber versinler. Bilakis Allah, onu tanıtanlardan önceydi. /7556

.. لَمْ يُطْلَعْ اللَّهُ سُبْحَانَهُ الْعُقُولَ عَلَى تَحْدِيدِ صِفَتِهِ، وَلَمْ يَحْجُبْهَا عَنْ وَاجِبٍ مَعْرِفَتِهِ / 301353

30- Allah, akıllara vasıflarını sınırlamalarını bildirmedi ama, onu tanımanın vacipliğine de engel olmadı. /1353

- لَمْ يَتَنَاهَ سُبْحَانَهُ فِي الْعُقُولِ فَيَكُونَ فِي مَهَبِّ فِكْرِهَا مُكَيِّفًا وَلَا فِي رَوِّبَاتِ حَوَاطِرِهَا مُحَدِّدًا مُصَرِّفًا / 317559.

31- Allah, akıllarda sınırlı değildir ki, düşüncelerin estiği yerde bir nitelenen; görüş belirtilen yerde zihinlerdeki tasarruf edilen ve sınırı çizilen bir şey olsun. /7559

- لَمْ يَحْلُلِ اللَّهُ سُبْحَانَهُ فِي الْأَشْيَاءِ فَيَكُونَ (فَيُقَالَ هُوَ فِيهَا كَائِنٌ) / فِيهَا كَائِنًا وَلَمْ يَتَأَنَّ عَنْهَا فَيُقَالَ هُوَ عَنْهَا / 327562. بَائِنٌ.

32- Allah, varlıklarda hulûl etmemiştir ki orada kendine yer edinsin; onlardan uzak da değildir ki onlardan ayırır densen. /7562

.. مَنِ اسْتَأْذَنَ عَلَى اللَّهِ أَذِنَ لَهُ / 338291

33- Kim Allah'tan giriş izni isterse, Allah da ona izin verir. /8291

ALLAH YOLUNDA ÖLDÜRMEK

- إِنَّ أَكْرَمَ الْمَوْتِ الْقَتْلُ، وَ الَّذِي تَفْسِي يَدِهِ لَأَلْفُ صَرِيَةٍ بِالسَّيْفِ أَهْوَنُ (عَلَيَّ) مِنْ مِيتَةٍ عَلَى الْفِرَاشِ / 13629.

1- Şüphesiz en değerli ölüm, (Allah yolunda) öldürülmektir. Canım elinde olan Allah'a ant olsun ki bin kılıç darbesiyle ölmek, yataktaki ölümden daha kolaydır. /3629

ALLAH'A ÜMİT BAĞLAMAK

12511 .. إَجْعَلُوا كُلَّ رَجَائِكُمْ لِلَّهِ سُبْحَانَهُ، وَلَا تَرْجُوا أَحَدًا سِوَاهُ فَإِنَّهُ مَا رَجَا أَحَدٌ غَيْرَ اللَّهِ تَعَالَى إِلَّا خَابَ /

1- Tüm ümitlerinizi Allah'tan yana kılın ve ondan başkasından ümit etmeyin. Zira Allah'tan başkasına umutlu olan ümitsizliğe kapılır. /2511

22860 .. أَعْظَمُ الْبَلَاءِ انْقِطَاعُ الرَّجَاءِ /

2- Belaların en büyüğü ümidi kesmektir. /2860

31321 .. الرَّجَاءُ لِرَحْمَةِ اللَّهِ أَنْجَحُ /

3- Allah'ın rahmetine umutlu olmak, zafere daha yakın olmak demektir. /1321

43854 .. إِنَّكُمْ إِنْ رَجَوْتُمْ اللَّهَ بَلَّغْتُمْ آمَالَكُمْ، وَإِنْ رَجَوْتُمْ غَيْرَ اللَّهِ خَابَتْ أَمَانِيكُمْ وَأَمَالُكُمْ /

4- Şüphesiz Allah'a karşı umutlu olsanız arzularınıza ulaşırsınız; ama ondan başkasına umutlu olursanız hem arzularınız, hem de umutlarınız suya düşer. /3854

55307 .. رَبِّ رَجَاءٍ يُؤَدِّي إِلَى جِزْمَانٍ /

5- Nice umutlar vardır ki ümitsizliğe dönüşür. /5307

65312 .. رَبِّ رَجَاءٍ خَائِبٍ لِأَمَلٍ كَاذِبٍ /

6- Nice ümitsiz edici umutlar vardır ki yalancı arzular içindir. /5312

77151 .. كُنْ لِمَا لَا تَرْجُو أَقْرَبُ مِنْكَ لِمَا تَرْجُوا /

7- Umutlu olmadığın şeye ümit ettiğin şeyden daha yakın ol. /7151

87272 .. لِكُلِّ غَيْبٍ إِيَابٌ /

8- Her gidenin/ yitenin bir dönüşü vardır. /7272

97400 .. لَرُبَّمَا قُرْبَ الْبَعِيدِ وَبَعْدَ الْقَرِيبِ /

9- Uzak olan yakın, yakın olan da uzak olabilir. /7400

108067 .. مَنْ رَجَاكَ فَلَا تُخَيِّبْ أَمَلَهُ /

10- Sana umudu olanı ümitsiz etme. /8067

118975 .. مَنْ لَمْ تَعْرِفِ الْكَرَمَ مِنْ طَبْعِهِ فَلَا تَرْجُهُ /

11- Fazlını ve keremini huyundan çıkaramadığın kimseye umutlu olma. /8975

.. مَنْ ذَا الَّذِي يَرْجُو فَضْلَكَ إِذَا قَطَعْتَ دَوِي رَجِيمَكَ / 129058

12- Yakınlarınla irtibatını kestiğin halde senden üstünlük bekleyen kimdir? /9058

.. مَنْ جَعَلَ اللَّهَ سُبْحَانَهُ مُؤَلَّ رَجَائِهِ كَفَاهُ أَمْرَ دِينِهِ وَدُنْيَاهُ / 139070

13- Kim Allah'ı umudunun dönüş yeri olarak görürse bu dünyasına da, ahiretine de yeter. /9070

.. مَنْ هَاتَتْ عَلَيْهِ نَفْسُهُ فَلَا تَرْجُ حَيْرَهُ / 149087

14- Nefsi, aleyhine ihanet eden kimseden hayrını umma! /9087

.. مَنْ كَفَّ سَرَّهُ فَارْجُ حَيْرَهُ / 159198

15- Kötülüğünü kontrol eden kimsenin hayrına ümitli ol. /9198

.. لَا تَرْجُ إِلَّا رَبَّكَ / 1610162

16- Allah'tan başkasına ümit etme. /10162

.. لَا تَرْجُ مَا تُعَفِّ بِرَجَائِكَ / 1710180

17- Ümit etmekle kınandığın şeyi ümit etme. /10180

.. لَا تُخَاطِرُ بِشَيْءٍ رَجَاءَ أَكْثَرِ مِنْهُ / 1810202

18- Ümidi, ondan daha fazla bir şeyle tehlikeye atma. /10202

.. لَا تَرْجُونَ فَضْلَ مَنَّانٍ، وَلَا تَأْتِمِنِ الْأَحْمَقَ وَالْخَوَّانَ / 1910206

19- Sakın iyiliğinden dolayı minnet edene umutlu olma, ahmağa ve çokça hıyanet edene de güvenme! /10206

.. يَا أَبَا ذَرٍّ إِنَّكَ (إِنْ) غَضِبْتَ لِلَّهِ فَارْجُ مِنْ غَضَبَتِ لَهُ، إِنَّ الْقَوْمَ خَافُوكَ عَلَى دُنْيَاهُمْ

وَحَفَّتُهُمْ عَلَى دِينِكَ، فَاتْرُكْ فِي أَيْدِيهِمْ مَا خَافُوكَ عَلَيْهِ، وَاهْرُبْ مِنْهُمْ بِمَا خَفَّتُهُمْ عَلَيْهِ، فَمَا أَخَوْجَهُمْ إِلَى مَا مَنَعَتْهُمْ، وَمَا أَعَانَكَ عَمَّا

مَنَعُوكَ، وَلَوْ أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا عَلَى عَبْدٍ رَقِيقًا ثُمَّ اتَّقَى اللَّهَ لَجَعَلَ لَهُ مِنْهُمَا مَخْرَجًا، فَلَا

يُؤَيِّسَنَّكَ إِلَّا الْحَقُّ، وَلَا يُوحِشَنَّكَ إِلَّا الْبَاطِلُ، فَلَوْ قِيلَتْ دُنْيَاهُمْ لِأَحْبُوكَ، وَلَوْ قَرَضَتْ مِنْهَا لِأَمْنُوكَ / 11002

20- Ey Ebu Zer! Şüphesiz sen Allah için gazap ettin; o halde kimin için gazap etmişsen ona umutlu ol! Şüphesiz bu kavim (3. halife Osman ve taraftarları) dünyalarından ötürü senden korktular ve sen de dininden ötürü onlardan korktun;

öyleyse neden ötürü senden korkmuşlarsa bırak onlarda kalsın ve neden ötürü onlardan korktuysan onunla kaç onlardan.

Nasıl da muhtaçtır onlar senin men ettiğin şeye; nasıl da meyilsizsin onların seni men ettikleri şeye! Gökler ve yerler bir kula kapansa, ve o kul sadece Allah'tan korkup çekinse Allah da bir çıkış yolu gösterir, kurtarır onu oradan.

O halde (bilesin ki) seninle dost olan, ülfet kuran ancak ve ancak Hak'tır; çekinmen gereken, seni korkutan biri varsa o da bâtıldır. Onların dünyasını kabul etseydin muhakkak severlerdi seni; onların dünyasından kendine bir pay ayırsaydın emin olurlar, sana aman verirlerdi. /11002

ALLAH'IN HİLESİ

.. مَنْ أَمِنَ مَكْرَ اللَّهِ هَلَكَ / 18375

1- Kendisini Allah'ın hilesinden emniyette gören helak olmuştur. /8375

.. مَنْ أَمِنَ الْمَكْرَ لَقِيَ الشَّرَّ / 28373

2- Kendisini (Allah'ın) hilesinden emniyette gören şerle karşılaşır. /8773

ALLAH'IN YARDIM ETTİĞİ KİMSE

.. مَنْ يَكُنِ اللَّهُ تَصِيرَهُ يَغْلِبُ حَصْمَهُ وَيَكُنْ لَهُ جِزْبًا / 18818

1- Allah'ın yardım ettiği kimse, düşmanına galip gelir ve bir orduya sahip olur. /8818

ALLAH'TAN YARDIM DİLEME/ALLAH'A SARILMA

.. مَنْ اعْتَصَمَ بِاللَّهِ تَجَّاهُ / 17826

1- Allah'a sarılanı Allah kurtarır. /7826

.. مَنْ اعْتَصَمَ بِاللَّهِ لَمْ يَضُرَّهُ شَيْطَانُ / 28035

2- Allah'a sarılana şeytan zarar veremez. /8035

.. مَنْ اعْتَصَمَ بِاللَّهِ عَزَّ مَطْلَبُهُ / 38324

3- Allah'a sarılan dileğine ulaşır. /8324

.. أَلْجِئُ نَفْسَكَ فِي الْأُمُورِ كُلِّهَا إِلَى إِلَهِكَ، فَإِنَّكَ تُلْجِئُهَا إِلَى كَهْفٍ حَرِيْزٍ / 42389

4- Bütün işlerinde nefsinin Allah'a sığınmaya mecbur kıl; zira kendini sağlam bir

siğınakla korumuş olursun. /2389

.. اِعْتَصِمْ فِي أحوَالِكَ كُلِّهَا بِاللّٰهِ, فَإِنَّكَ تَعْتَصِمُ مِنْهُ سُبْحَانَهُ بِمَانِعٍ عَزِيزٍ /52390

5- Her durumda Allah'a sarıl! Zira sen ondan yardım istiyorsun; Allah ise alıkoyan, galip gelendir. /2390

.. عَلَيْكَ بِالْإِعْتِصَامِ بِاللّٰهِ فِي كُلِّ أُمُورِكَ, فَإِنَّهَا عِصْمَةٌ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ /66125

6- Bütün işlerinde Allah'a sarıl! Zira o, (insanı) her şeyden koruyandır. /6125

ALLAH'A BORÇ VERMEK

.. مَنْ أَقْرَضَ اللَّهَ جَرَاهُ / 18072

1- Kim Allah'a borç verirse Allah da onu ödüllendirir. /8072

.. اِعْتَنِمَ مَنْ اسْتَقْرَضَكَ فِي حَالِ غِنَاكَ لِيَجْعَلَ قَضَاءَهُ (قَضَاءً) فِي يَوْمِ عُسْرَتِكَ / 22370

2- Zor gününde[12] ödemek için rahat gününde senden borç isteyen ganimet say. /2370

ALLAH'A GÜVENMEK(1)

.. مَنْ وَثِقَ بِاللّٰهِ غَنِيَ / 17806

1- Allah'a güvenen güçlü olur. /7806

.. مَنْ وَثِقَ بِاللّٰهِ تَوَكَّلَ / 28069

2- Allah'a güvenen O'na tevekkül eder. /8069

.. مَنْ وَثِقَ بِاللّٰهِ صَانَ يَقِينَهُ / 38264

3- Allah'a güvenen yakınini korumuştur. /8264

.. مَنْ وَثِقَ بِأَنَّ مَا قَدَرَ اللَّهُ لَهُ لَنْ يَفُوتَهُ اسْتِرَاحَ قَلْبُهُ / 48763

4- Allah'ın kendisine takdir ettiği şeye güvenen, asla onu kaybetmeyecek ve kalbi rahat olacaktır. /8763

.. رَبِّ وَاثِقِ حَجَلٍ / 55268

5- (Allah'tan başkasına) güvenen niceleri utanç duymuştur. /5268

ALLAH'A GÜVENMEK(2)

13085 .. أَصْلُ الرِّضَا حُسْنُ التَّقَى بِاللَّهِ /

1- Asıl hoşnutluk Allah'a güvenmektir. /3085

2605 .. التَّقَى بِاللَّهِ أَقْوَى أَمَلٍ /

2- Allah'a güven, umutların en sağlamıdır. /605

ALLAH'A KOŞMAK

106570 - فَرُّوا إِلَى اللَّهِ سُبْحَانَهُ وَ لَا تَفِرُّوا مِنْهُ فَإِنَّهُ مُدْرِكُكُمْ وَ لَنْ تُعْجِزُوهُ /

1- Allah'a doğru koşun ve ondan kaçmayın; Zira o sizi bulur ve siz (kaçmakla) onu yoramazsınız. /6570

ALLAH'A SİĞİNAN

14730 .. جَارُ اللَّهِ سُبْحَانَهُ آمِنٌ، وَعَدُوُّهُ خَائِفٌ /

1- Allah'a sığınan güvende, ona düşman olan ise korkudadır. /4730

24736 .. جَوَارِ اللَّهِ مَبْذُولٌ لِمَنْ أَطَاعَهُ وَتَجَنَّبَ مُخَالَفَتَهُ /

2- Allah'ın dergâhı, ona itaat edene ve ona karşı gelmekten kaçınana bahşedilmiştir. /4736

ALLAH'A ULAŞMAK

17429 .. لَنْ تَتَّصِلَ بِالْخَالِقِ حَتَّى تَنْقَطَعَ عَنِ الْحَلْقِ /

1- Halktan kopmadığı müddetçe Allah'a ulaşamazsın. /7429

21750 .. الْوُضْلَةُ بِاللَّهِ فِي الْإِطْعَامِ عَنِ النَّاسِ /

2- Allah'a ulaşmak, halktan kopmakla olur. /1750

ALLAH'A YAKIN OLMAK

14628 .. تَمَرَّةُ الْأَنْسِ بِاللَّهِ الْاسْتِيْحَاشُ مِنَ النَّاسِ /

1- Allah'a yakın olmanın meyvesi, insanlardan ürkmek/ uzaklaşmaktır. /4628

27003 .. كَيْفَ يَأْتِسُ بِاللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَوْحِشُ مِنَ الْحَلْقِ؟! /

2- Halktan ürkmeyen/ uzaklaşmayan nasıl Allah'a yakın olabilir? /7003

38122 .. مَنْ أَيْسَرَ بِاللَّهِ اسْتَوْحِشَ مِنَ النَّاسِ /

3- Allah'a yakın olan insanlardan ürker/ uzaklaşır. /8122

.. مَنِ اسْتَوْحَشَ عَنِ النَّاسِ أَيْسَ بِاللَّهِ سُبْحَانَهُ / 48811

4- İnsanlardan ürken/ uzaklaşan, Allah'a yaklaşır. /8811

ALLAH'A YAKLAŞMAK

.. التَّقَرُّبُ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى يَمَسْتَلِيهِ، وَ إِلَى النَّاسِ يَتَرَكُهَا / 11801

1- Allah-u Teala'ya yaklaşmak ondan istemekle, halka yaklaşmak ise isteği terk etmektir. /1801

.. إَجْعَلْ سَكُوكَ إِلَى مَنْ يَقْدِرُ عَلَى غِنَاكَ / 22473

2- Şikâyetini, seni güçlü kılacak birine götür. /2473

.. تَقَرَّبَ إِلَى اللَّهِ سُبْحَانَهُ فَإِنَّهُ يُزِلُّ الْمُتَقَرَّبِينَ إِلَيْهِ / 34505

3- Allah'a yaklaş; şüphesiz o, yaklaşmak isteyenleri kendisine yaklaştırır. /4505

.. تَقَرَّبَ إِلَى اللَّهِ سُبْحَانَهُ بِالسُّجُودِ وَ الرُّكُوعِ وَ الْخُضُوعِ لِعَظَمَتِهِ وَ الْخُشُوعِ (الْخُتُوعِ) / 44560

4- Allah'ın yüceliği karşısında ona secde, rüku, huzû ve huşû ederek yaklaş. /4560

.. لَا يُقَرَّبُ مِنَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ إِلَّا كَثْرَةُ السُّجُودِ وَ الرُّكُوعِ / 510888

5- Çokça secde ve rüku etmedikçe Allah'a yaklaşılmaz. /10888

ALLAH'A YÖNELME

.. إِنَّكُمْ إِنْ أَقْبَلْتُمْ عَلَى اللَّهِ أَقْبَلْتُمْ، وَ إِنْ أَدْبَرْتُمْ عَنْهُ أَدْبَرْتُمْ / 13852

1- Şüphesiz ki sizler eğer Allah'a yönelseniz (kendi saadetinize) yönelmişsinizdir ve eğer ona sırt çevirirseniz (kendi saadetinize) sırt çevirmişsinizdir. /3852

.. بِالْإِقْبَالِ تُطَرَّدُ الْخُوسُ / 24262

2- (Allah'a) yönelmekle uğursuzluklar uzaklaşır. /4262

.. حُسْنُ الْإِخْتِيَارِ، وَ إِصْطِنَاعُ الْأَحْرَارِ، وَ فَضْلُ الْإِسْطِطَارِ، مِنْ دَلَائِلِ الْإِقْبَالِ / 34837

3- İyi seçmek, özgür insanlara ihsan etmek ve çok destek edinmek, (talihin) insana yöneldiğinin kanıtlarındandır. /4837

.. لِكُلِّ إِقْبَالٍ إِذْبَارٌ / 47288

4- Her talihin bir sırt çevirmesi vardır. /7288

.. مِنْ عَلَامَاتِ الْإِقْبَالِ إِصْطِنَاعُ الرَّجَالِ / 59286

5- İnsanlara ihsan etmek, saadetin ve talihin (insanlara) yönelmesinin belirtilerindendir. /9286

.. مِنْ عَلَامَاتِ الْإِقْبَالِ: سَدَادُ الْأَقْوَالِ، وَ الرَّفْقُ فِي الْأَفْعَالِ / 69431

6- Sözlerin sağlamlığı ve davranışların yumuşaklığı, talihin (insana) yöneldiğinin belirtilerindendir. /9431

ALLAH'I UNUTMAK

.. مَنْ نَسِيَ اللَّهَ أَنْسَاهُ نَفْسَهُ / 17797

1- Kim Allah'ı unutursa Allah da onu kendisine unutturur. /7797

.. النَّسْيَانُ طُلْمَةٌ وَ فَقْدٌ / 2603

2- (Allah'ı) unutmak, karanlığa (gömülmek) ve (hak yolu) kaybetmektir. /603

.. مَنْ نَسِيَ سُبْحَانَهُ أَنْسَاهُ اللَّهَ نَفْسَهُ وَ أَعْمَى قَلْبَهُ / 38875

3- Kim Allah'ı unutursa Allah da onu kendisine unutturur ve kalbini köreltir. /8775

ALLAH'IN EMRİNİ AYAKTA TUTMAK

.. لَا يُقِيمُ أَمْرَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ إِلَّا مَنْ لَا يُصَانِعُ وَ لَا يُخَارِعُ، وَ لَا تَعْرِهُ الْقَطَامِيعُ / 110813

1- Allah'ın emrini gevşemeyen, aldatmayan ve hırslarına kanmayandan başkası ayakta tutmaz. /10813

ALLAH'IN EMRİNE TESLİM OLMAK

.. أَلْتَسْلِيمُ أَنْ لَا تَتَّهِمَ / 11164

1- Teslim olmak, (Allah'ı zulüm vb. şeylerle) itham altına almamaktır. /1164

.. إِنْ أَسَلَمْتَ نَفْسَكَ لِلَّهِ سَلِمَتْ نَفْسُكَ / 23735

2- Eğer nefsini Allah'ın emri karşısında teslim edersen nefsin sağlam kalır. /3735

.. سُنَّةُ الْأَبْرَارِ حُسْنُ الْإِسْتِسْلَامِ / 35564

3- İyi insanların sünneti ve adeti güzel itaat edip emre uymaktır. /5564

45603 .. سَالِمِ اللّٰهَ تَسْلَمُ أُخْرَاكَ /

4- Allah ile aranı düzelt (emirlerine) uy, böylece ahiretin güzel olsun. /5603

55606 .. سَلُّمُوا لِأَمْرِ اللّٰهِ، وَلِأَمْرِ وَلِيِّهِ، فَإِنَّكُمْ لَنْ تَصِلُوا مَعَ التَّسْلِيمِ /

5- Allah'a ve onun velisinin emrine teslim olun; zira teslim olursanız hiçbir zaman sapıklığa düşmezsiniz. /5606

66350 .. عَايَةُ التَّسْلِيمِ الْقَوْرُ يَدَارِ النِّعَمِ /

6- Teslim olmanın/ emre uymanın akıbet ve neticesi, nimet vadisine ulaşmaktır. /6350

76483 .. فِي التَّسْلِيمِ إِيْمَانُ /

7- (Allah'a) teslim olmakta iman vardır. /6483

810016 .. هُدًى مَنْ سَلَّمَ مَقَادَتَهُ إِلَى اللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَوَلِيِّ أَمْرِهِ /

8- Allah resulünün ve velisinin emirlerine teslim olan hidayet olmuştur. /10016

910664 .. لَا إِيْمَانَ أَفْضَلُ مِنَ الْإِسْتِسْلَامِ /

9- İtaat ve emre uymaktan daha üstün iman yoktur. /10664

103797 .. إِنَّكَ إِنْ سَأَلْتَ اللّٰهَ سَلِمْتَ وَفُزْتَ /

10- Şüphesiz Allah ile barışırsan sağlam kalır, zafere ulaşırsın. /3796

113087 .. أَضَلُّ الْإِيْمَانِ حُسْنُ التَّسْلِيمِ لِأَمْرِ اللّٰهِ /

11- İmanın temeli, Allah'ın emrine güzel bir şekilde teslim olmaktır. /3087

127878 .. مَنْ سَأَلَ اللّٰهَ سَلِمَ /

12- Allah ile barışan kimse sağlam kalır. /7878

138979 .. مَنْ سَأَلَ اللّٰهَ سَلَّمَ وَمَنْ حَارَبَ اللّٰهَ خَرَبَهُ /

13- Allah kendisi ile barışanı, afiyet içinde korur; savaşılan ile de savaşır. /8979

ALLAH'IN EVİ

15473 .. زِيَارَةُ بَيْتِ اللّٰهِ أَمْنٌ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ /

1- Allah'ın evini (Kâbe'yi) ziyaret etmek, cehennem azabından güvende olmak

demektir. /5473

ALLAH'IN ORDUSU

- أَيْسُرَكَ أَنْ تَكُونَ مِنْ جَرِبِ اللَّهِ الْغَالِبِينَ: إِتَّقِ اللَّهَ سُبْحَانَهُ، وَأَحْسِنُ فِي كُلِّ أُمُورِكَ، فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ/ 2828

1- Allah'ın galip ordusundan olmak seni sevindiriyor mu? Öyleyse Allah'tan çekin de bütün işlerinde iyilik yap; Zira Allah, çekinenler ve iyilik edenlerle beraberdir. /2828

ALLAH'TAN KOPMAK

.. مَنْ انْقَطَعَ إِلَى غَيْرِ اللَّهِ شَقِيًّا وَتَعَتَّى / 18424

1- Allah'tan kopup başkasına yüz çeviren zelil olur ve zahmete düşer. /8424

AMELLER / İŞLER

.. أَلْعَمَلُ يَلَا عِلْمٍ ضَلَالٌ / 11588

1- İlimsiz amel sapıklıktır. /1588

.. أَلْعَمَلُ الصَّالِحُ أَفْضَلُ الرَّادِّينَ / 21655

2- Salih amel, iki azıktan en üstünüdür. /1655

.. أَلْعَمَلُ بِطَاعَةِ اللَّهِ أَرْبَحُ , وَلِسَانُ الصِّدْقِ أَرْبَنُ وَ أَنْجَحُ / 31862

3- Allah'a itaat etmek, en karlı kazanç; doğru sözlü olmak, en güzel ziynet ve en üstün başarıdır. /1862

.. أَعْمَالُ الْعِبَادِ فِي الدُّنْيَا تَصُبُّ أَعْيُنُهُمْ فِي الْآخِرَةِ / 41886

4- Kulların dünyadaki amelleri kıyamette gözlerinin önüne dikilecektir. /1886

.. أَلشَّرَفُ عِنْدَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ بِحُسْنِ الْأَعْمَالِ , لَا بِحُسْنِ الْأَقْوَالِ / 51981

5- Allah katında saygınlık, sözlerin güzelliğinde değil, amellerin güzelliğindedir. /1924

.. أَلتَّقْصِيرُ فِي الْعَمَلِ لِمَنْ وَثِقَ بِالنَّوَابِ عَلَيْهِ عَبَثٌ / 61981

6- Amelin sevabına itimat edip inanan kimsenin, kusur etmesi zarardır. /1981

.. إِشْتَغَالُ النَّفْسِ بِمَا لَا يَصَحُّبُهَا بَعْدَ الْمَوْتِ مِنْ أَكْثَرِ الْوَهْنِ / 71982

7- Nefsin, ölümden sonra kendisine yoldaşlık etmeyecek şeylerle meşgul olması, en büyük zayıflıktır. /1982

820157/ .. أَلْعَمَلُ بِالْعِلْمِ مِنْ تَمَامِ النِّعْمَةِ

8- İlme amel etmek, nimetin kemalindendir. /2052

92137/ .. الْأَفَاوِيلُ مَحْفُوظَةٌ , وَ السَّرَائِرُ مَبْلُوَّةٌ , وَ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِيْنَةٌ

9- Sözler saklanmış, gizlilikler denenmiş, her nefis kazandığı şeyden sorumludur. /2137

102157/ .. الْقَرِيْنُ الصَّالِحُ هُوَ الْعَمَلُ الصَّالِحُ

10- İyi amel, iyi dosttur . /2157

Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

112236/ .. إِعْمَلْ تَدَّخِرْ

11- Amel et, biriktirirsin. /2236

122277/ .. إِعْمَلْ بِالْعِلْمِ تُدْرِكْ عُنْمًا

12- İlmine amel et, ganimete ulaşırın. /2277

132302/ .. إِجْعَلْ رَفِيقَكَ عَمَلَكَ , وَ عَدُوَّكَ أَمْلَكَ

13- Ameli dost, arzunu düşman edin. /2302

142352/ .. إِعْمَلْ عَمَلٌ مَنْ يَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ مُجَازِيهِ بِإِسَائَتِهِ وَ إِحْسَانِهِ

14- Allah'ın iyiliğinin ve kötülüğünün karşılığını vereceğini bilen gibi amel et. /2352

152401/ .. إِسْعَ فِي كَذْحِكَ , وَ لَا تَكُنْ خَازِنًا لِعَيْرِكَ

15- Kendi işinde çalışkan ol, başkasının haznedarı olma. /2401

162479/ .. إِعْمَلُوا بِالْعِلْمِ تَسْعُدُوا

16- İlminize amel edin ki saadete eresiniz. /2479

172481/ .. إِعْمَلُوا إِذَا عَلِمْتُمْ

17- Öğrendiğiniz zaman amel edin. /2481

182540/ .. إِعْمَلُوا , وَ الْعَمَلُ يَنْفَعُ , وَ الدُّعَاءُ يُسْمَعُ , وَ التَّوْبَةُ تُرْفَعُ

18- Amel edin, çünkü amel faydalıdır. Dua kabul edilir, tövbe yükselir. /2540

- إغْرِضُوا عَنْ كُلِّ عَمَلٍ يَكُمُ غِنَى عَنْهُ، وَ اسْعَلُوا أَنْفُسَكُمْ مِنْ أَمْرِ الْآخِرَةِ يَمَا لَا بُدَّ لَكُمْ عَنْهُ /192558

19- İhtiyacınız olmayan şeyi yapmayın, ahiretiniz için mutlaka yapmanız gereken şeylerle meşgul olun. /2558

.. إَعْمَلُوا لِيَوْمٍ تُدْخَرُ لَهُ الدَّخَائِرُ، وَ تُبْلَى فِيهِ السَّرَائِرُ /202574

20- Biriktirdiğiniz şeylerin saklandığı ve sırların aşikâr olduğu gün için amel edin. /2574

- إَعْمَلُوا وَ أَنْتُمْ فِي آوِيَةِ الْبَقَاءِ، وَ الصَّخْفُ مَنْشُورُهُ، وَ التَّوْبَةُ /21

مَنْشُوطُهُ، وَ الْمُدِيرُ يُدْعَى، وَ الْمُسِيءُ يُرْجَى قَبْلَ أَنْ يَحْمَدَ الْعَمَلُ، وَ يَنْقَطِعَ الْمَهْلُ، وَ تَقْضَى الْمُدَّةُ، وَ يُسَدَّ بَابُ التَّوْبَةِ /2571

21- Dünyada olduğunuz müddetçe sayfalar (amel defteri) açık, tövbe ve dönüş yaygındır. Yüz çevirip dönen çağırılır. Günahkâr; ameller sönmeden, mühlet bitmeden, müddet elden gitmeden ve tövbe kapısı kapanmadan umutludur. /2571

.. إِحْدَرْ كُلَّ عَمَلٍ إِذَا سُئِلَ عَنْهُ صَاحِبُهُ، اسْتَخِي مِنْهُ وَ أَنْكَرَهُ /222590

22- Sahibinden sorulduğunda utanıp veya inkâr ettiği amelden kaçın. /2590

.. إِحْدَرْ مِنْ كُلِّ عَمَلٍ يُعْمَلُ فِي السِّرِّ وَ يُسْتَخِي مِنْهُ فِي الْعَلَانِيَةِ /232594

23- Gizlide yapılp aşikârda yapılmasından utanılan amelden uzak durun. /2594

.. إِحْدَرْ كُلَّ عَمَلٍ يَرْضَاهُ عَامِلُهُ لِنَفْسِهِ، وَ يَكْرَهُهُ لِعَامَّةِ الْمُسْلِمِينَ /242596

24- Nefsin yapmasından razı olduğu ama Müslümanların rahatsız olduğu amelden uzak dur. /2596

.. إِحْدَرُوا سُوءَ الْأَعْمَالِ، وَ عُزُورَ الْأَمَالِ، وَ تَفَادَ الْأَمَلِ، وَ هُجُومَ الْأَجَلِ /252630

25- Çirkin işlerden, arzuların aldatmasından, ümidin kesilmesinden ve ecelin saldırılarından uzak durun. /2630

.. إِيَّاكَ وَ فِعْلَ الْقَبِيحِ، فَإِنَّهُ يُقَبِّحُ ذِكْرَكَ، وَ يُكْتَرُ وَرَكَ /262631

26- Çirkin işten uzak dur. Çünkü bu iş kötü anılmana ve günahlarının çoğalmasına neden olur. /2631

- إِيَّاكَ وَ كُلَّ عَمَلٍ يُنْفَرُ عَنْكَ خَرًّا، أَوْ يُدِلُّ لَكَ قَدْرًا أَوْ يَجْلِبُ عَلَيْكَ سَرًّا، أَوْ تَحْمِلُ بِهِ إِلَى الْقِيَامَةِ وَرَرًّا /2727/

27- Her hür insanı senden nefret ettiren, değerini düşüren, sana zarar getiren veya kıyamete günah taşımana neden olan amelden uzak dur. /2727

.. أَلَا عَامِلٌ لِنَفْسِهِ قَبْلَ يَوْمِ يُؤْسَىٰهِ /282753

28- Zor gününden önce kendisi için çalışacak yok mu? /2753

.. أَلَا فَاعْمَلُوا وَ الْأَلْسُنُ مُطْلَقَةٌ، وَ الْأَبْدَانُ صَحِيحَةٌ، وَ الْأَعْضَاءُ لَذَّةٌ، وَ الْمُتَقَلَّبُ قَسِيحٌ وَ الْمَجَالُ عَرِيضٌ، 29 قَبْلَ إِزْهَاقِ الْقَوْتِ، وَ حُلُولِ الْمَوْتِ، فَحَقِّقُوا عَلَيْكُمْ حُلُولَهُ، وَ لَا تَسْطِرُوا قُدُومَهُ /2789

29- Duyun-bilin ki diller özgür, bedenler sağlam, uzuvlar esnek, ahiret hayatı ferah ve fırsat varken; mühlet bitmeden, ölüm gelip çatmadan amel edin ve ölümün gelmesini beklemeyin. /2789

.. أَلَا فَاعْمَلُوا عِبَادَ اللَّهِ، وَ الْخَنَاقُ مُهْمَلٌ، وَ الرُّوحُ مُرْسَلٌ فِي فَيْتَةِ الْإِرْشَادِ، وَ رَاحَةِ الْأَجْسَادِ، وَ مَهَلِ 30 الْبَقِيَّةِ وَ أَنْفِ الْمَشِيئَةِ، وَ إِنْظَارِ التَّوْبَةِ، وَ

إِنْفِسَاحِ الْحَوْتَةِ، قَبْلَ الصَّنَكِ وَ الْمَضِيقِ، وَ الرَّدْعِ، وَ الرَّهْوَاقِ، قَبْلَ قُدُومِ الْغَائِبِ الْمُتَسَطَّرِ وَ أَحْذِهِ الْعَزِيزِ 2792/ الْمُفْتَدِرِ.

30- Ey Allah'ın kulları! Bilesiniz ki boğaz sıkılmadan, ruh reşadet saatlerinde ve beden rahatlığında bedende akıcıdır. Mühlet verilmiş kalan ömürde, irade yerinde ve tövbe yolu açık günaha fırsat verilmişken dar ve darlığa düşüp amelden alıkoyulmadan, beklenen gelmeden, aziz ve kudretli olan almadan (amel edin). /2792

.. أَلَا وَ إِيَّاكُمْ فِي أَيَّامٍ أَمَلٍ مِنْ وَرَائِهِ أَجَلٌ، فَمَنْ عَمِلَ فِي أَيَّامٍ أَمَلِهِ قَبْلَ حُضُورِ أَجَلِهِ، تَقَعَّهْ عَمَلُهُ، وَ لَمْ 31 يَصْنُرْهُ أَجَلُهُ /2772.

31- Bilesiniz ki şüphesiz sizler, ümit günlerindesiniz ki ondan sonra ecel vardır. Öyleyse ümit günlerinde ecel gelmeden amel edene ameli fayda verir ve ecel ona zarar vermez. /2772

.. أَيْنَ الَّذِينَ اخْلَصُوا أَعْمَالَهُمْ لِلَّهِ، وَ طَهَّرُوا قُلُوبَهُمْ بِمَوَاضِعِ ذِكْرِ (تَطَرُّ) لِلَّهِ /322822

32- Nerededir? Amellerini Allah için ihlaslı kılıp Allah'ın zikredildiği yerlerde kalplerini temizleyenler? /2822

.. أَشْرَفُ الْأَعْمَالِ الطَّاعَةُ /332919

33- Amellerin en üstün Allah'a itaattir. /2919

.. أَفْضَلُ الْعَمَلِ مَا أُخْلِصَ فِيهِ /342934

34- En faziletli amel ihlaslı olanıdır. /2934

352958/ .. أَفْضَلُ الْعَمَلِ مَا أُرِيدَ بِهِ وَجْهُ اللَّهِ

35- En faziletli amel, Allah'ın veçhi kastedilen ameldir. /2958

363025/ .. أَنْفَعُ الدَّخَائِرِ صَالِحُ الْأَعْمَالِ

36- En faydalı birikim salih amelleridir. /3025

373057/ .. أَقْرَبُ النَّاسِ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ أَعْمَلُهُمْ بِمَا أُمُّرُوا بِهِ

37- Peygamberlere halkın en yakını, onların getirdiğine en iyi amel edendir. /3057

3803204/ - أَحْسَنُ الْفِعْلِ الْكَفُّ عَنِ الْقَيْحِ

38- En güzel iş, çirkin şeylerden el çekmektir. /3204

393302/ - أَصْدَقُ الْمَقَالِ مَا تَطَقَّ بِهِ لِسَانُ الْحَالِ

39- En doğru söz, hareket (amel) dilinin söylediğidir. /3302

4003303/ - أَحْسَنُ الْمَقَالِ مَا صَدَّقَهُ حُسْنُ الْفِعَالِ

40- En güzel söz, güzel amelin tasdik ettiği sözdür. /3303

413322/ - أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ لُزُومُ الْحَقِّ

41- Amellerin en faziletlisi doğrudan ayrı olmayandır. /3322

423324/ .. أَحْسَنُ الْأَفْعَالِ مَا وَافَقَ الْحَقَّ وَأَفْضَلُ الْمَقَالِ مَا طَابَقَ الصِّدْقَ

42- İşlerin en güzeli hakka uygun olan, sözlerin en faziletlisi ise doğruluk ile mutabık olandır. /3324

43299/ .. أَلْعَمَلُ عُتْوَانُ الطَّوْبَةِ

43- Amel, saklı niyetlerin alametidir. /299

44408/ .. أَلْعَمَلُ شِعَارُ الْمُؤْمِنِ

44- Amel müminin şiarıdır. /408

45482/ .. أَلْعَمَلُ أَكْمَلُ خَلْفٍ

45- Amel en kâmil veliahttır. /482

46551/ .. أَلْعَمَلُ (أَلْوَرَعُ عَمَلٌ رَاجِحٌ) وَرَعٌ رَاجِحٌ

46- Amel tercih edilmiş dindarlıktır. /551

.. أَلْعَمَلُ رَفِيقُ الْمُوقِنِ /47975

47- Amel yakın sahibinin arkadaşısıdır. /975

.. أَلْمَرْءُ لَا يَصْحَبُهُ إِلَّا أَلْعَمَلُ /48999

48- Amel her zaman insanla beraberdir. /999

.. الْأَعْمَالُ فِي الدُّنْيَا تِجَارَةُ الْآخِرَةِ /491307

49- Dünyada amel ahiret ticaretidir. /1307

.. أَلْعَمَلُ بِطَاعَةِ اللَّهِ أَرْبَحُ /501320

50- Allah'a itaat için yapılan amel, en kazançlı olanıdır. /1320

.. أَلْفِعْلُ الْجَمِيلِ يُنبِئُ عَنْ عُلُوِّ الْهَمَّةِ /511388

51- İyi amel, himmetin büyüklüğünden haber verir. /1388

.. أَلْعَمَلُ كُلُّهُ هَبَاءٌ إِلَّا مَا أُخْلِصَ فِيهِ /521400

52- İhlasla yapılan amellerin dışında bütün ameller boştur. /1400

.. إِنْ كُنْتُمْ عَامِلِينَ فَأَعْمَلُوا لِمَا يُنْجِيكُمْ يَوْمَ الْعَرْضِ /533737

53- Amel ehliyseniz, kıyamette sizi kurtuluşa erdirecek amelleri yapın. /3737

.. إِنَّكَ لَنْ يُتَقَبَلَ مِنْ عَمَلِكَ إِلَّا مَا أَخْلَصْتَ فِيهِ، وَلَمْ تَشْتَبِ بِالْهَوَى، وَأَسْبَابِ الدُّنْيَا /543787

54- İhlasla yaptığın, nefsi isteklerinle ve dünya vesileleriyle karıştırmadığın amellerinin dışındakiler kabul edilmez. /3787

.. إِنَّكَ لَنْ يُغْنِيَ عَنْكَ بَعْدَ الْمَوْتِ إِلَّا صَالِحُ عَمَلٍ قَدَّمَتهُ، فَتَرَوُدُ مِنْ صَالِحِ أَلْعَمَلِ /553815

55- Öldükten sonra; göndermiş olduğun salim amelden başkası seni kurtarmayacaktır. Öyleyse salih amelden kendine azık hazırla. /3815

.. إِنَّكَ لَنْ تَحْمَلَ إِلَى الْآخِرَةِ عَمَلًا أَنْفَعَ لَكَ مِنَ الصَّبْرِ، وَ الرِّضَا، وَ الْخَوْفِ، وَ الرَّجَاءِ /563819

56- Şüphesiz ahrete; sabırdan, rızadan, korku ve ümitten daha hayırlı amel taşımazsın. /3819

.. إِنَّكُمْ بِأَعْمَالِكُمْ مُجَارُونَ، وَبِهَا مُرْتَهِنُونَ /573820

57- Şüphesiz amellerinizin karşılığında hak edilen verilecektir ve amelleriniz karşılığında rehinsiniz. /3820

Hadislerin Devamı

583824/ إِيَّاكُمْ مَدِينُونَ بِمَا قَدَّمْتُمْ، وَ مُرْتَهِنُونَ بِمَا أَسْلَفْتُمْ

58- Şüphesiz önceden göndermiş olduğunuz amel karşılığında hak ettiğiniz verilecektir ve önceden yaptıklarınıza karşı rehinsiniz. /3824

592826/ إِيَّاكُمْ إِلَى الْعَمَلِ بِمَا عَلِمْتُمْ أَحْوَجُ مِنْكُمْ إِلَى تَعَلُّمِ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

59- Şüphesiz sizler bilmediğinizi öğrenmekten daha çok bildiğinize amel etmeye muhtaçsınız. /2826

603828/ إِيَّاكُمْ إِلَى إِغْرَابِ الْأَعْمَالِ أَحْوَجُ مِنْكُمْ إِلَى إِغْرَابِ الْأَقْوَالِ

60- Şüphesiz sözlerinizi tashih edip düzeltmeye, mal toplayıp kazanmaktan daha çok ihtiyacınız vardır. /3829

613829/ إِيَّاكُمْ إِلَى اكْتِسَابِ صَالِحِ الْأَعْمَالِ أَحْوَجُ مِنْكُمْ إِلَى مَكَايِبِ الْأَمْوَالِ

61- Şüphesiz salih amel işlemeye, mal toplayıp kazanmaktan daha çok ihtiyacınız var. /3829

623830/ إِيَّاكُمْ إِلَى الْإِهْتِمَامِ بِمَا يَصْحَبُكُمْ إِلَى الْآخِرَةِ أَحْوَجُ مِنْكُمْ إِلَى كُلِّ مَا يَصْحَبُكُمْ مِنَ الدُّنْيَا

62- Ahirette sizinle birlikte olacak şeye karşı gayret göstermeye, dünyada sizinle birlikte olana gayret göstermekten daha çok ihtiyacınız var. /3830

633838/ إِيَّاكُمْ مُجَارُونَ بِأَفْعَالِكُمْ فَلَا تَفْعَلُوا إِلَّا بَرًّا

63- Şüphesiz amelleriniz ile hesaba çekilip mükâfat alacaksınız. Öyleyse iyilikten başka bir şey yapmayın. /3838

643842/ إِيَّاكُمْ إِنْ اعْتَمَمْتُمْ صَالِحِ الْأَعْمَالِ، نَلْتُمُ مِنَ الْآخِرَةِ نَهَايَةَ الْأَمَالِ

64- Şüphesiz eğer salih amelleri ganimet saysanız, ahirette arzularınızın doruğuna ulaşırsınız. /3842

653893/ إِيَّاها الْمَرْءُ مَجْزِيٌّ بِمَا أَسْلَفَ، وَ قَادِمٌ عَلَى مَا قَدَّمَ

65- Şüphesiz insana önceden gönderdiği (amel)in karşılığı verilir. Önceden gönderdiğinizize doğru gider. /3893

663949/ إِيَّاها الْعَمَلُ تَرْكُ الْإِخْلَاصِ

66- Amelin afeti ihlası terk etmektir. /3949

673958/ .. آفَةُ الْأَعْمَالِ عَجْزُ الْعُمَالِ

67- Amellerin afeti amel edenlerin acizliğidir. /3958

683967/ .. آفَةُ الْعَمَلِ الْبِطَالَةُ

68- Amellerin afeti işsizlik, boş kalmaktır. /3967

693997/ .. إِذَا ارْتَأَيْتَ فَافْعَلْ

69- Ne zaman düşünsen amel et. /3997

704241/ .. يَحْسُنِ الْأَفْعَالِ يَحْسُنُ النَّأْيُ

70- İyi işler ile övgüler güzel olur. /4241

714285/ .. بِالصَّالِحَاتِ يُسْتَدَلُّ عَلَى حُسْنِ الْإِيمَانِ

71- İyi ameller ile imanın güzelliğine delil getirilir. /4285

724295/ .. بِالْعَمَلِ يَحْصُلُ الثَّوَابُ لَا بِالْكَسَلِ

72- Tembellik ile değil, amel ile sevap kazanılır. /4295

733296/ .. يَحْسُنِ الْعَمَلِ تُجْنَى ثَمَرَةُ الْعِلْمِ لَا يَحْسُنِ الْقَوْلِ

73- İyi sözle değil, iyi amel ile ilmin meyvesi toplanır. /4296

744297/ .. بِالْعَمَلِ تَحْصُلُ الْجَنَّةُ لَا بِالْأَمَلِ

74- Cennet arzuyla değil, amelle kazanılır. /4297

754301/ .. بِالْأَعْمَالِ الصَّالِحَاتِ تُرْفَعُ الدَّرَجَاتُ

75- Salih amellerle makamlar yükselir. /4301

764471/ .. تَأْخِيرُ الْعَمَلِ عَنْوَانُ الْكَسَلِ

76- Ameli ertelemek tembelliği gösterir. /4471

774472/ .. تَصْفِيَةُ الْعَمَلِ أَشَدُّ مِنْ الْعَمَلِ

77- Ameli saf ihlaslı kılmak, amel etmekten daha zordur. /4472

784559/ .. تَبَادَرُوا إِلَى مَحَامِدِ الْأَفْعَالِ وَ قِصَائِلِ الْخِلَالِ وَتَنَاقَسُوا فِي صِدْقِ الْأَقْوَالِ وَ بَذْلِ الْأَمْوَالِ

78- Övülmüş ve üstün amellere koşun; doğru konuşmakta ve malı infak etmekte yarışın. /4559

794625/ .. تَمَرُهُ الْعَمَلِ الْأَجْرُ عَلَيْهِ

79- Amelin meyvesi onun mükâfatıdır. /4625

804649/ .. تَمَرُهُ الْعَمَلِ الصَّالِحِ كَأَصْلِهِ

80- Salih amelin meyvesi aslı gibidir. /4649

814650/ .. تَمَرُهُ الْعَمَلِ السَّيِّئِ كَأَصْلِهِ

81- Kötü amelin meyvesi aslı gibidir. /4650

824688/ .. ثَوَابُ عَمَلِكَ أَفْضَلُ مِنْ عَمَلِكَ

82- Amelinin mükâfatı amelinin özünden daha üstündür. /4688

834690/ .. ثَوَابُ الْعَمَلِ عَلَى قَدْرِ الْمَسْقَعَةِ فِيهِ

83- Amelin sevabı, onda çekilen zorluk kadardır. /4690

844701/ .. ثَوْبُ الْعَمَلِ (الْعِلْمِ) يُخَلِّدُكَ وَلَا يَبْلَى وَيُثَقِّيكَ وَلَا يَفْنَى

84- Amel[13] elbisesi seni ebedi kılar, eskimez; baki yapar, fani olmaz. /4701

854710/ .. ثَابِرُوا عَلَى اغْتِنَامِ عَمَلٍ لَا يَفْنَى ثَوَابُهُ

85- mükafatı yok olmayacak ameli kazanmak için azimli ve sabırlı olun. /4710

864711/ .. ثَابِرُوا عَلَى الْأَعْمَالِ الْمُوجِبَةِ لَكُمْ الْخَلَاصَ مِنَ النَّارِ وَالْقَوْرَ بِالْجَنَّةِ

86- Ateşten kurtulup cennete gitmenize sebep olan amellerde azimli olun. /4711

874714/ .. ثَوَابُ الْعَمَلِ تَمَرُهُ الْعَمَلِ

87- Amelin sevabı, onun meyvesidir. /4714

884777/ .. جَمِيلُ الْفِعْلِ يُبَيِّنُ عَنْ طَبِيبِ الْأَصْلِ

88- Amelin güzelliği asaletin temiz oluşunun habercisidir. /4777

894779/ .. جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ عَمَلٍ ثَوَابًا، وَ لِكُلِّ شَيْءٍ حِسَابًا، وَ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابًا

89- Allah her amel için sevap, her şey için hesap ve her ecel için bir kitap (müddet) karar kılmıştır. /4779

904865/ .. حُسْنُ الْعَمَلِ خَيْرُ دُخْرِ، وَ أَفْضَلُ عُذَّةٍ

90- İyi amel en hayırlı birikim ve en faziletli teçhizatıdır. /4865

914909/ .. حُسْنُ الْأَفْعَالِ مِصْدَاقُ حُسْنِ الْأَقْوَالِ

91- İyi ameller iyi sözlerin ölçüsüdür. /4909

924957/ .. خَيْرُ أَعْمَالِكَ مَا قَضَى قَرَضَكَ

92- Amellerinin en iyisi farzlarını yerine getirdiğindir. /4957

934959/ .. خَيْرُ الْأَعْمَالِ مَا اكْتَسَبَ شُكْرًا

93- Amellerin en hayırlısı şükrü kazanandır. /4959

944966/ .. خَيْرُ الْأَعْمَالِ مَا أَصْلَحَ الدِّينَ

94- Amellerin en hayırlısı dini ıslah edendir. /4966

954971/ .. خَيْرُ الْعَمَلِ مَا صَحَبَهُ الْإِحْلَاصُ

95- En üstün amel ihlasla birlikte olandır. /4971

964992/ .. خَيْرُ الْأَعْمَالِ مَا زَانَهُ الرَّفْقُ

96- En iyi amel, yumuşak huyla süslenendir. /4992

974992/ .. خَيْرُ الْأَعْمَالِ مَا قَصَى اللّٰوَارِمَ

97- En hayırlı amel, gerekli olanları yerine getirmektir. /4994

985024/ .. خَيْرُ عَمَلِكَ مَا أَصْلَحْتَ بِهِ يَوْمَكَ، وَ شَرُّهُ مَا أَفْسَدْتَ (إِسْتَفْسَدْتَ) بِهِ قَوْمَكَ

98- En hayırlı amel günlük işlerini düzelttiğin, en kötü amel ise kavmini mahvettiğin ameldir. /5024

995055/ .. خَيْرُ الْأَعْمَالِ إِعْتِدَالُ الرَّجَاءِ وَ الْحَوْفِ

99- En üstün amel, ümit ile korkunun eşit olduğu ameldir. /5055

1005209/ .. رَجِمَ اللَّهُ امْرَءًا بَادَرَ الْأَجَلَ، وَ أَحْسَنَ الْعَمَلَ لِدَارِ إِفَامَتِهِ وَ مَحَلِّ كَرَامَتِهِ

100- Allah ecelinden öne geçip ebedi kalacağı ve aziz olacağı yer için güzel amel işleyen kişiye rahmet etsin. /5209

1015295/ .. رَبَّ عَمَلٍ أَفْسَدَتْهُ النَّيَّةُ

101- Nice ameller vardır ki niyet onları bozar. /5295

1025346/ .. رَبِّ صَغِيرٍ مِنْ عَمَلِكَ تَسْتَكْبِرُهُ

102- Nice küçük ameller vardır ki sen onları büyük sayarsın. /5346

1035459/ .. زِيَادَةُ الْفِعْلِ عَلَى الْقَوْلِ أَحْسَنُ فَضِيلَةٍ، وَ تَقْصُصُ الْفِعْلِ عَنِ الْقَوْلِ أَقْبَحُ رَذِيلَةٍ

103- İşin sözden çok olması en güzel fazilettir, işin sözden az olması ise en çirkin rezilliktir. /5459

1045569/ .. سُوءُ الْفِعْلِ دَلِيلُ لُؤْمِ الْأَصْلِ

104- Çirkin iş asaletin bozuk olmasına delildir. /5569

1055672/ .. شَرُّ الْأَفْعَالِ مَا جَلَبَ الْإِثْمَ

105- En kötü amel, günahları çekendir. /5672

1065675/ .. شَرُّ الْأَفْعَالِ مَا هَدَمَ الصَّيِّعَةَ

106- En kötü amel, kazanılan menfaati mahvedendir. /5675

1075762/ .. شَتَانٌ بَيْنَ عَمَلٍ تَذْهَبُ لَذَّتُهُ وَ تَبْقَى تَبِعَتُهُ، وَ بَيْنَ عَمَلٍ تَذْهَبُ مَوْثِقَتُهُ وَ تَبْقَى مَثْوِيَّتُهُ

107- Lezzetinin gidip azabının kaldığı amel ile zahmetinin gidip mükâfatının kaldığı amel arasında dağlar kadar fark vardır? /5762

1085792/ .. صَلَاحُ الْعَمَلِ بِصَلَاحِ النِّيَّةِ

108- Amelin doğruluğu niyetin doğruluğu ileidir. /5792

1095818/ .. صَوَابُ الْفِعْلِ يُرَبِّئُ الرَّجُلَ

109- İşin güzelliği insana ziynet verir. /5818

1105887/ .. صِفَتَانِ لَا يَقْبَلُ اللَّهُ شُبْحَاتَهُ الْأَعْمَالِ إِلَّا بِهِمَا: التَّقَى، وَ الْإِحْلَاصُ

110- İki sıfat olmadan yüce Allah amelleri kabul etmez: Takva ve ihlas. /5887

1115997/ .. طَلَبُ الْمَرَاتِبِ وَ الدَّرَجَاتِ يَغَيِّرُ عَمَلٍ جَهْلٌ

111- Amel olmadan makam istemek cahilliktir. /5997

1126107/ .. عَلَيْكَ بِصَالِحِ الْعَمَلِ فَإِنَّهُ الرَّادُّ إِلَى الْجَنَّةِ

112- Salih amel yap; çünkü o, cennet azığıdır. /6107

1136117/ .. عَلَيَّكَ بِإِذْمَانِ الْعَمَلِ فِي التَّشَاطِ وَالْكَسَلِ

113- İstekli ve tembel durumlarında amele düşkün ol. /6117

1146151/ .. عَلَيَّكُمْ بِأَعْمَالِ الْخَيْرِ فَتَبَادَرُوهَا، وَلَا يَكُنْ غَيْرُكُمْ أَحَقَّ بِهَا مِنْكُمْ

114- İyi amelleri yapıp öne geçin, sizden başkası onu yapmaya daha layık değildir. /6151

1156273/ .. عَجِبْتُ لِمَنْ يَعْلَمُ أَنَّ لِلْأَعْمَالِ جَزَاءً كَيْفَ لَا يُحْسِنُ عَمَلَهُ

115- Ameli için mükâfatı olduğunu bilip de amelini güzelleştirmeyen kimseye şaşarım. /6273

Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

1166327/ .. عَمَلُ الْجَاهِلِ وَبَالٌ، وَ عِلْمُهُ ضَلَالٌ

116- Cahilin ameli yük, ilmi ise sapıklıktır. /6327

1176450/ .. فِي الْعَمَلِ لِدَارِ الْبَقَاءِ إِذْرَاكَ الْفَلَاحِ

117- Ebedi diyar için amel etmede kurtuluş idraki vardır. /6450

1186577/ .. فَضِيلَةُ الْعَمَلِ الْإِحْلَاصُ فِيهِ

118- Amelin fazileti onda olan ihlastır. /6577

1196905/ .. كُلُّ يَخْصُدُ مَا رَزَعَ، وَ يُجْزَى بِمَا صَنَعَ

119- Herkes ektiğini biçer, yaptığığın karşılığını alır. /6905

1206918/ .. كُلُّ أَمْرٍ يَلْقَى مَا عَمِلَ، وَ يُجْزَى بِمَا صَنَعَ

120- Herkes ameliyle buluşur, yaptığığın karşılığını alır. /6918

1217043/ .. كَفَى يَفْعَلِ الْخَيْرِ حُسْنُ عَادَةٍ

121- İyiliği yapmaya güzel adet yeterlidir. /7043

1227196/ .. كُلَّمَا أَخْلَصْتَ عَمَلًا بَلَغْتَ مِنَ الْآخِرَةِ أَمَلًا

122- Amelini ihlaslı kıalarsan ahiret arzusuna ulaşırsın. /7196

1237208/ .. كَمَا تَدِينُ تُدَانُ

123- Nasıl verirsən öyle alırsın. /7208

1247310/ .. لِكُلِّ عَمَلٍ جَزَاءٌ، فَاجْعَلُوا عَمَلَكُمْ لِمَا يَبْقَى وَ دَرُوا مَا يَفْنَى

124- Her amelin bir karşılığı vardır; öyleyse kalıcı şeyler için amel edin, geçici olanları bırakın. /7310

1257385/ .. لَيَكُنْ أَوْتَقُ الدَّخَائِرِ عِنْدَكَ أَلْعَمَلِ الصَّالِحِ

125- Yanında biriktirilmiş en muteber şey, salih amel olmalıdır. /7385

1267410/ .. لَنْ يَصْفُوَ الْعَمَلُ حَتَّى يَصِحَّ الْعِلْمُ

126- Doğru ilim olmadan amel saf olmaz. /7410

1277447/ .. لَنْ يَرْكُو الْعَمَلُ حَتَّى يُفَارِتَهُ الْعِلْمُ

127- İlimle birlikte olmayan amel asla güçlenip büyümmez (veya arınmaz). /7447

1287729/ .. مَنْ عَمِلَ إِشْتَاقَ

128- Amel eden onu arzular. /7729

1297990/ .. مَنْ يَعْمَلْ يَزِدُّ قُوَّةً

129- Amel edenin gücü artar. /7990

1307991/ .. مَنْ يُقَصِّرْ فِي الْعَمَلِ يَزِدُّ قَسْرَةً

130- Amelde kusur edenin tembelliği çoğalır. /7991

1318044/ .. مَنْ عَمِلَ لِلْمَعَادِ طَفِيرَ السَّدَادِ

131- Ahireti için amel eden kurtuluşa erer. /8044

1328052/ .. مَنْ فَعَلَ مَا شَاءَ لَقِيَ مَا سَاءَ

132- Her istediğini yapan, her türlü kötülükle karşılaşır. /8052

1338141/ .. مَنْ أَبْطَأَ بِهِ عَمَلُهُ لَمْ يُسْرِعْ بِهِ تَسْبُهُ

133- Amelinin yavaşlattığı kimseyi nesebi hızlandırmaz. /8141

1348149/ .. مَنْ أَخْلَصَ الْعَمَلُ لَمْ يَغْدِمِ الْمَأْمُولُ

134- Amelini ihlasla yapan arzularını kaybetmez. /8149

1358286/ .. مَنْ عَمِلَ بِطَاعَةِ اللَّهِ كَانَ مَرْضِيًّا

135- Allah'a itaat üzere amel edenden (Allah) razı olur. /8286

136287/ مَن أَحْسَنَ عَمَلُهُ بَلَغَ أَمَلُهُ ..

136- Amelini güzelleştiren arzusuna ulaşır. /8287

1378343/ مَن تَصَحَّ فِي الْعَمَلِ تَصَحَّتْ الْمُجَازَةُ ..

137- Ameli halis olanın mükâfatı da halis olur. /8342

1388343/ مَن أَحْسَنَ الْعَمَلِ حَسُنَتْ لَهُ الْمُكَافَاةُ ..

138- Ameli güzel yapanın mükâfatı da güzel olur. /8343

1398372/ مَن عَمِلَ بِأَوَامِرِ اللَّهِ أُخْرِجَ الْأَجْرَ ..

139- Allah'ın emirlerine uyan mükâfatı kazanır. /8372

1408374/ مَن عَمِلَ بِطَاعَةِ اللَّهِ مَلَكَ ..

140- Allah'a itaat üzere amel eden malik olur. /8374

1418418/ مَن أَحْسَنَ أَعْمَالَهُ أُعْزِزَ عَنْ وَفُورِ عَقْلِهِ ..

141- İşlerini güzelleştiren aklının çokluğunu izhar etmiştir. /8418

1428541/ مَن أَهْمَلَ الْعَمَلَ بِطَاعَةِ اللَّهِ طَلَمَ نَفْسَهُ ..

142- Allah'ın itaatinde ihmalkârlık eden kendine zulmetmiştir. /8541

1438619/ مَن أَيْفَ مِنْ عَمَلِهِ إِصْطَرَّهُ ذَلِكَ إِلَى عَمَلٍ خَيْرٍ مِنْهُ ..

143- Amelini küçük görmek insanı daha hayırlı amele mecbur kılar. /8619

1448826/ مَن حَسُنَ عَمَلُهُ بَلَغَ مِنَ اللَّهِ أَمَلُهُ ..

144- Ameli güzel olanı Allah arzusuna ulaştırır. /8826

1458834/ مَن سَلِمَ مِنَ الْمَعَاصِي عَمَلُهُ بَلَغَ مِنَ الْآخِرَةِ أَمَلُهُ ..

145- Amelini günahattan koruyanı Allah, ahirette arzusuna kavuşturur. /8834

1468952/ مَن عَجَزَ عَنْ أَعْمَالِهِ أَذْبَرَ فِي أَخْوَالِهِ ..

146- Amelleri (yerine getirmekten) aciz olan kendi durumu sırt çevirmiştir. /8952

147 مَن قَصَّرَ فِي الْعَمَلِ إِبْتَلَاهُ اللَّهُ سُبْحَانَهُ بِالْهَمِّ، وَ لَا حَاجَةَ لِلَّهِ فِيمَنْ لَيْسَ لَهُ فِي نَفْسِهِ وَ مَالِهِ تَصِيبٌ -

9026/.

147- Amelde kusur edeni Allah dert ve hüznü duçar eder. Nefsinde ve malında nasibi olmayana Allah'ın ihtiyacı yoktur. /9026

1489258/ مِنْ كَمَالِ الْعَمَلِ الْإِخْلَاصُ فِيهِ ..

148- İhlas amelin kemalindendir. /9258

1499439/ مِنْ أَفْضَلِ الْأَعْمَالِ مَا أُوجِبَ الْجَنَّةَ وَأُنْجَا مِنَ النَّارِ ..

149- Cenneti kazandırıp ateşten kurtaran amel, en faziletli amellerdendir. /9439

1509514/ مَا أَحْسَنَ مَنْ أَسَاءَ عَمَلُهُ ..

150- Amelini kötüleştiren iyi iş yapmamıştır. /9514

1519645/ مَا أَصْدَقَ الْإِنْسَانَ عَلَى نَفْسِهِ وَأَيُّ دَلِيلٍ عَلَيْهِ كَفَعْلِهِ ..

151- Nefsi hakkında insanın kendisinden daha doğru sözlü kimse ve aleyhine kendi filinden daha büyük delil olmaz. /9645

152 - مَا وَلَدْتُمْ فَلِلنَّارِ وَمَا بَنَيْتُمْ فَلِلْخَرَابِ وَمَا جَمَعْتُمْ فَلِلذَّهَابِ وَمَا عَمِلْتُمْ فَعِي كِتَابٍ مُذْخِرٍ لِيَوْمٍ الْجِسَابِ /9688.

152- Doğduklarınız toprak içindir, bina ettikleriniz harap olmak, topladıklarınız elden gitmek içindir. Amel ettikleriniz ise hesap günü için kitapta toplanmıştır. /9688

1539725/ مِلَاكُ الْعَمَلِ الْإِخْلَاصُ فِيهِ ..

153- Amelin değeri ihlasındadır. /9725

1549904/ نِعَمَ الرَّادُّ حُسْنُ الْعَمَلِ ..

154- Ne güzel azıktır güzel iş ve amel. /9904

1559911/ نِعَمَ الْإِعْتِدَادُ الْعَمَلُ لِلْمَعَادِ ..

155- Kıyamet için yapılan amel ne güzel hazırlıktır. /9911

1569952/ نَالَ الْمُنَى مَنْ عَمِلَ لِدَارِ الْبَقَاءِ ..

156- Sonsuz diyar için amel edip çalışan arzusuna ulaşır. /9951

15710156/ لَا تَفْعَلَنَّ مَا يَعْزُكَ مَعَابُهُ ..

157- Ayıbı seni lekeleyen işi kesinlikle yapma. /10156

15810227/ .. لَا تَفْعَلْ مَا يَشِينُ الْعِرْضَ وَالْإِسْمَ

158- Adını ve iffetini zedeleyen işi yapma. /10227

15910259/ .. لَا تَرْمِ سَهْمًا يُعْجِزُكَ رُدُّهُ

159- Dönüşü seni aciz bırakacak oku atma. /10259

16010261/ .. لَا تَحْلَنْ عَقْدًا يُعْجِزُكَ إِثْنَاْفُهُ

160- Açamayacağın düğümü çözmeye uğraşma. /10259

16110545/ .. لَا تِجَارَةَ كَالْعَمَلِ الصَّالِحِ

161- İyi amel gibi ticaret yoktur. /10545

16210615/ .. لَا دُخْرَ أَنْفَعُ مِنْ صَالِحِ الْعَمَلِ

162- Salih amelden daha kazançlı azık yoktur. /10615

16310683/ .. لَا حَيْرَ فِي عَمَلٍ بِلا عِلْمٍ

163- İlimsiz amelde hayır yoktur. /10683

16410708/ .. لَا حَيْرَ فِي الْعَمَلِ إِلَّا مَعَ الْعِلْمِ

164- Sadece ilimle olan amel hayırlıdır. /10708

16510770/ .. لَا ثَوَابَ لِمَنْ لَا عَمَلَ لَهُ

165- Ameli olmayanın sevabı yoktur. /10770

16610799/ .. لَا يَكْمُلُ صَالِحُ الْعَمَلِ إِلَّا بِصَالِحِ النَّيَّةِ

166- Salih amel, salih niyet olmadan kemale ermez. /10799

16710805/ .. لَا يَقِلُّ عَمَلٌ مَعَ تَقْوَى , وَ كَيْفَ يَقِلُّ مَا يُتَقَبَّلُ

167- Takva üzere yapılan amel az değildir, kabul olmuş amel nasıl az olur? /10805

16810845/ .. لَا يَسْتَعْنِي الْمَرْءُ إِلَى حِينٍ مُفَارَقَةِ رُوحِهِ جَسَدَهُ عَنْ صَالِحِ الْعَمَلِ

168- Ruh kişinin bedeninden çıkıncaya kadar salih amele ihtiyacı vardır. /10845

16910869/ .. لَا يَتْرُكُ الْعَمَلَ بِالْعِلْمِ إِلَّا مَنْ شَكَّ فِي الثَّوَابِ عَلَيْهِ

169- İlim ile amel etmeyi sevabında şek edenden başkası terk etmez.

17010870/ .. لَا يَعْمَلُ بِالْعِلْمِ إِلَّا مَنْ أَيْقَنَ بِفَضْلِ الْأَجْرِ فِيهِ

170- Mükâfatın büyüklüğüne yakın etmeyenden başkası ilim üzere amel etmez. /10870

17110877/ .. لَا يَسْتَعْنِي عَامِلٌ عَنِ الْاِسْتِزَادَةِ مِنْ عَمَلٍ صَالِحٍ

171- Hiçbir amel eden salih ameli çoğaltmaktan ihtiyaçsız değildir. /10877

17210914/ .. لَا خَيْرَ فِي عَمَلٍ إِلَّا مَعَ الْيَقِينِ، وَ الْوَرَعِ

172- Yakinsiz ve takvasız yapılan amelde hayır yoktur. /10914

17310943/ .. يَنْبَغِي أَنْ تَكُونَ أَعْمَالُ الرَّجُلِ أَحْسَنَ مِنْ أَقْوَالِهِ وَ لَا تَكُونَ أَقْوَالُهُ أَحْسَنَ مِنْ أَعْمَالِهِ

173- İnsana yakışan, sözlerinin amellerinden değil, amellerinin sözlerinden daha güzel olmasıdır. /10943

17411026/ .. يُمْتَحَنُ الرَّجُلُ بِفِعْلِهِ لَا بِقَوْلِهِ

174- İnsan fiilleri ile imtihan olur, sözleri ile değil. /11026

17511050/ .. يَقْبُحُ بِالرَّجُلِ أَنْ يَقْصُرَ عَمَلُهُ عَنْ عِلْمِهِ، وَ يَعْجَزَ فِعْلُهُ عَنْ قَوْلِهِ

175- İnsanın amelinin ilminden az olması ve fiilinin sözünü karşı aciz olması ayıptır. /11050

1761545/ .. أَلْتَارِكُ لِلْعَمَلِ غَيْرُ مُوقِنٍ بِالتَّوَابِ عَلَيْهِ

176- Ameli terk edenin sevaba yakini yoktur. /1545

1779213/ .. مَنْ زَرَعَ شَيْئًا حَصَدَهُ

177- Kim ne ekerse onu biçer. /9213

1787636/ .. لِسَانُ الْحَالِ أَصْدَقُ مِنْ لِسَانِ الْمَقَالِ

178- Amellerin dili konuşan dilden daha doğrudur. /7636

1791847/ .. أَلْعَامِلُ بِجَهْلٍ كَالسَّائِرِ عَلَى غَيْرِ طَرِيقٍ فَلَا يَزِيدُهُ جِدُّهُ فِي السَّرِّ إِلَّا بُعْدًا عَنْ حَاجَتِهِ

179- Cahillik üzere amel eden yolun dışında hareket eden gibidir, gayreti hedeften uzaklaştırmaktan başka bir şey kazandırmaz. /1847

1803267/ .. أَسْعَدُ النَّاسِ بِالْخَيْرِ الْعَامِلُ بِهِ

180- Halkın en saadetlisi hayra amel edendir. /3267

1811535/ .. أَلْعَامِلُ بِالْعَمَلِ كَالسَّائِرِ عَلَى الطَّرِيقِ الْوَاصِحِ

181- İlimle amel eden, açık bir yolda giden gibidir. /1535

1826341/ .. عَامِلُ الدِّينِ لِلدُّنْيَا جَزَاؤُهُ عِنْدَ اللَّهِ النَّارُ

182- Dünya için amel edenin Allah katında mükâfatı ateştir. /6341

1833839/ .. إِنَّكُمْ إِلَى مَكَارِمِ الْأَفْعَالِ أَحْوَجُ مِنْكُمْ إِلَى بَلَاغَةِ الْأَقْوَالِ

183- Şüphesiz sizlerin etkin konuşmaktan çok, güzel işlere ihtiyacınız daha fazladır. /3839

1844699/ .. تَقْلُوا مَوَازِينَكُمْ بِالْعَمَلِ الصَّالِحِ

184- Terazilerinizi iyi amelle ağırlastırın. /4699

1853065/ .. أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ مَا أُكْرِهَتْ النَّفْسُ عَلَيْهِ

185- En faziletli amel, nefsin istemediği, kerahet ettiği ameldir. /3065

1865695/ .. شَرُّ الْعَمَلِ مَا أَفْسَدَتْ بِهِ مَعَادَكَ

186- En kötü amel ahiretini bozan ameldir. /3065

1873372/ .. أَعْلَى الْأَعْمَالِ إِخْلَاصُ الْإِيمَانِ، وَ صِدْقُ الْوَرَعِ وَالْإِيقَانِ

187- Amellerin en üstünü imanın ihlası, dindarlık ve yakinin doğruluğudur. /3372

1883551/ .. إِنَّ الْمُؤْمِنَ يَرَى يَقِينُهُ فِي عَمَلِهِ، وَ إِنَّ الْمُنَافِقَ يَرَى شَكَّهُ فِي عَمَلِهِ

188- Şüphesiz mümin amelinde yakini, münafık ise amelinde şüphesi görünendir. /3551

18910829/ .. لَا يَنْفَعُ الْعَمَلُ لِلْآخِرَةِ مَعَ الرَّعْبَةِ فِي الدُّنْيَا

189- Dünyaya rağbetle yapılan amelin ahirete faydası yoktur. /10829

19037/ .. الْأَعْمَالُ بِالْخُبْرَةِ

190- Ameller bilgiyledir. /37

191292/ .. الْأَعْمَالُ ثِمَارُ النَّيَّاتِ

191- Ameller niyetlerin meyveleridir. /292

ANLAMAK

.. أَلْفَهُمْ بِالْفِطْنَةِ / 139

1- Anlamak kıvrak zekalı olmaktır. /39

.. أَلْفَهُمْ آيَةُ الْعِلْمِ / 2452

2- Anlamak ilmin belirtisidir. /452

.. مَنْ تَفَقَّهَ فَهَمَ / 37654

3- Anlamaya çalışan anlar. /7654

.. مَنْ تَفَقَّهَ إِزْدَادَ / 47733

4- Kim anlarsa fazlasını ister. /7733

.. مَنْ فَهَمَ عِلْمَ غَوْرِ الْعِلْمِ / 57934

5- Anlayan ilmin derinliklerini bilir. /7934

.. مَنْ عَدِمَ الْفَهْمَ عَنِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ لَمْ يَنْتَفِعْ بِمَوْعِظَةٍ وَاعِظٍ / 68945

6- Allah tarafından anlama (kabiliyeti) verilmeyen kimse hiçbir vaaz verenin öğütünden yararlanamaz. /8945

.. مَا اقْتَتَرَ مَنْ مَلَكَ فَهْمًا / 79507

7- Kim anlama (kudretine) sahip olursa fakir olmaz. /9507

APTAL VE AKILSIZ

.. أَعْيَى مَا يَكُونُ الْحَكِيمُ إِذَا خَاطَبَ سَفِيهًا / 13194

1- Hekim insanın en çaresiz olduğu zaman aptal ve akılsız insan ile konuştuğu zamandır. /3194

.. أَسْفَهُ السُّفَهَاءِ الْمُتَّبَجِّحُ بِفُحْشِ الْكَلَامِ / 23199

2- Aptalların en aptalı (veya akılsızların en akılsızı) küfürlü ve kötü sözden dolayı sevinen kimsedir. /3199

.. مَنْ دَاخَلَ السُّفَهَاءَ حُقِّرَ / 37875

3- Akılsız insanların içine giren kimse küçümsenir. (küçük görülür) /7875

.. مَنْ عَدَلَ سَفِيهَاً فَقَدْ عَرَّضَ لِلْسَّبِّ نَفْسَهُ / 49170

4- Akılsız ve aptal insanı kınayan kimse kendini küfür edilmenin tehlikesine atmıştır (yani insana küfür edilebilir.) /9170

.. تَرَكُ جَوَابَ السَّفِيهِ أَبْلَغُ جَوَابِهِ / 54498

5- Aptal insana cevap vermemek en güzel cevaptır. /4498

.. لَا يَعْرِفُ السَّفِيهِ حَقَّ الْحَلِيمِ / 610736

6- Aptal insan sabırlı ve hilimli insanın hakkını tanımaz. /10736

.. لَا يُعَوِّمُ السَّفِيهِ إِلَّا مُرَّ الْكَلَامِ / 710817

7- Acı sözden başkası aptalın düzelmesine ve anlamasına yetmez. /10817

.. مُقَارَنَةُ السُّقَّاءِ تُفْسِدُ الْخُلُقَ / 897072

8- Akılsız ve aptal insanlar ile oturup kalkmak insanın ahlakını bozar. /97072

APTALLIK

.. أَلْعَاوَةُ غَوَايَةُ / 1136

1- Aptallık sapıklıktır. /136

.. ضَادُّوا الْعَبَاوَةَ بِالْفِطْنَةِ / 25926

2- Aptallığa[14] karşı zekâyla savaşın. /59263

.. كَفَى بِالْمَرْءِ عِبَاوَةً أَنْ يَنْظُرَ مِنْ عُيُوبِ النَّاسِ إِلَى مَا خَفِيَ عَلَيْهِ مِنْ عُيُوبِهِ / 37062

3- Başkalarının ayıplarına bakıp kendi gizli ayıplarına bakmamak kişinin aptallığına yeter. /7026

.. مِنْ أَفْتَحِ السُّيَمِ الْعَبَاوَةُ / 49377

4- Aptallık en kötü huylardandır. /9377

ARAŞTIRMAK

.. لَا عَمَلَ كَالْتَّحْقِيقِ / 110483

1- Araştırmak gibi çalışmak yoktur. /10483

.. لَا سُنَّةَ أَفْضَلَ مِنَ التَّحْقِيقِ / 210638

2- Araştırmaktan daha üstün gelenek yoktur. /10638

ARİF / BİLEN

.. كُلُّ عَارِفٍ مَهْمُومٌ /16827

1- Her arif hüznünlüdür. /6827

.. كُلُّ عَارِفٍ عَائِفٌ /26829

2- Her arif (dünyadan) hoşlanmaz. /6829

.. كَيْفَ يَعْرِفُ غَيْرَهُ مَنْ يَجْهَلُ نَفْسَهُ ؟! /36998

3- Kendi nefsinin tanımayan, başkasını nasıl tanıyabilir? /6998

.. أَلْعَارِفُ مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ فَأَعْتَقَهَا , وَتَرَاهَا عَنْ كُلِّ مَا يُبْعِدُهَا وَيُؤَيِّقُهَا /41788

4- Arif kendi nefsinin tanıyıp onu özgür kılan ve nefsinin (Allah'tan) uzaklaştırıp rezil eden şeylerden temizleyendir. /1788

.. أَلْعَارِفُ وَجْهَهُ مُسْتَبْشِرٌ مُتَبَسِّمٌ , وَ قَلْبُهُ وَجِلٌ مَحْزُونٌ /51985

5- Arifin yüzünde tebessüm ve sevinç, kalbinde korku ve hüznün vardır. /1985

ASİLLİK / SOYLULUK

.. أَلْبُلُّ بِاللَّحْلِ بِالْجُودِ وَالْوَفَاءِ بِالْعُهُودِ /12153

1- Asalet, bağışla ziynetlenmek ve ahitlere vefa etmektedir. /2153

.. إِنَّمَا الْبُلُّ الْبَرِّي عَنِ الْمَخَازِي /23872

2- Asalet, aşağılanmalardan bîzar olmaktır. /3872

.. عَادَةُ الْبُلَاءِ السَّخَاءُ وَالْكَطْمُ وَالْعَفْوُ وَالْجِلْمُ /36306

3- Necip insanların adeti eli açık olmak, kızgınlığı yenmek, affetmek ve sabırlı olmaktır. /6306

.. عَنْوَانُ الْبُلِّ الْإِحْسَانُ إِلَى النَّاسِ /46322

4- Halka ihsanda bulunmak, neciplik ve zekîliğin alametidir. /6322

.. مِنْ الْبُلِّ أَنْ يَبْدُلَ الرَّجُلُ مَالَهُ وَ يَصُونَ عِرْصَهُ /59343

5- Malını verip haysiyetini korumak, soyluluktur. /9343

.. مِنْ عَلَامَاتِ النَّبْلِ الْعَمَلُ بِسُنَّةِ الْعَدْلِ / 69356

6- Adaletli olmak, asilliğin alametlerindendir. /9356

.. يُسْتَدَلُّ عَلَى نُبْلِ الرَّجُلِ بِقِلَّةِ مَقَالِهِ وَ عَلَى تَفَضُّلِهِ بِكَثْرَةِ إِحْتِمَالِهِ / 710962

7- Az konuşmak, insanın asillik ve zekiliğine; tahammülün çok olması ise, yüceliğine işarettir. /10962

AŞAĞILIK

.. أَلَلَّيْمُ إِذَا بَلَغَ قَوْقَ مِقْدَارِهِ تَكَرَّرَتْ أَحْوَالُهُ / 11800

1- Aşağılık biri, kendi ölçüsünden fazla bir makama eriştiği zaman kabalaşır. /1800

.. أَلَلَّيْمُ يَجْفُو إِذَا اسْتُعْطِفَ، وَيَلِينُ إِذَا عُتِفَ / 21824

2- Aşağılık birinden şefkat dilendiği zaman cefa eder ve sert davranıldığında yumuşar. /1824

.. أَلَلَّيْمُ لَا يَتَّبِعُ إِلَّا شَكْلَهُ، وَ لَا يَمِيلُ إِلَّا إِلَى مِثْلِهِ / 31920

3- Aşağılık kimse, ancak kendisine benzeyene uyar, kendisi gibi olana meyleder. /1920

.. أَلَلَّيْمُ لَا يُرْجَى حَيْرُهُ، وَ لَا يُسَلَّمُ مِنْ سَرِّهِ، وَ لَا يُؤْمَنُ مِنْ عَوَائِلِهِ / 41930

4- Aşağılık, hayrına ümit bağlanmayan, şerrinden korunulmayan ve eziyetlerinden güvende olunmayan kimsedir. /1930

.. أَلَلَّيْمُ يُدْرِغُ الْعَارَ، وَ يُؤْذِي الْأَحْرَارَ / 51997

5- Aşağılık kimse zilleti siper olarak giyer ve özgür insanlara eziyet eder. /1997

.. أَلَلَّيْمُ يَرَى سَوَالِفَ إِحْسَانِهِ دَيْنًا لَهُ يَقْتَضِيهِ / 62032

6- Aşağılık kimse, geçmiş iyiliklerini alması gereken bir borç olarak görür. /2032

.. أَلَلَّيْمُ إِذَا اِخْتِاجَ إِلَيْكَ أَجْفَاكَ، وَ إِذَا اِخْتِجَّتْ إِلَيْهِ عَنَّاكَ / 72069

7- Aşağılık biri sana ihtiyaç duyduğu zaman sana cefa eder ve sen ona ihtiyaç duyduğun zaman seni sıkıntıya sokar. /2069

.. إِحْدَرِ اللَّيْمَ إِذَا أَكْرَمْتَهُ، وَ الرَّذُلَ إِذَا قَدَّمْتَهُ، وَ السُّفْلَةَ إِذَا رَفَعْتَهُ / 82604

8- Aşağılık birine ikram ettiğin zaman ve rezil birini öne geçirdiğin zaman ve

cimriyi yücelttiğin zaman kaçın. /2604

.. أَلَلَّيْمُ يُعْلِي هِمَّتَهُ فِيمَا جُنِيَ عَلَيْهِ مِنْ طَلَبِ سُوءِ الْمُكَافَاةِ / 92034

9- Aşağılık insan himmetini, kendisine kötülük eden birini kötü bir şekilde cezalandırmak isteyerek yüceltendir. /2034

.. إِيَّاكَ أَنْ تَعْتَمِدَ عَلَى اللَّيْمِ ، فَإِنَّهُ يَحْذُلُ مَنْ اعْتَمَدَ عَلَيْهِ / 102647

10- Aşağılık birine güvenmekten kaçın, zira ona güveneni zelil eder. /2647

Hz.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hz.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

.. أَصْعَبُ الْمَرَامِ طَلَبُ مَا فِي أَيْدِي اللَّئَامِ / 113044

11- En zor istek, alçakların elinde olanı istemektir. /3044

.. اللَّئَامُ أَصْبَرُ أَجْسَاداً / 12593

12- Alçak kişiler, cesetçe daha sabırlıdır. /593

.. أَلَلَّيْمٌ لَامُرُوءَةٌ لَهُ / 131012

13- Aşağılık birinin mertliği olmaz. /1012

.. أَلَلَّيْمٌ لَا يَسْتَحْيِي / 141053

14- Aşağılık kimse hayâ etmez. /1053

.. أَلَلَّيْمٌ مَنْ كَثُرَ إِمْتِنَانُهُ / 151261

15- Aşağılık, çok minnet koyan kimsedir. /1261

.. أَلَلَّيْمٌ إِذَا قَدَّرَ أَفْحَشَ ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ / 161529

16- Aşağılık, kudret bulduğu zaman küfreder, söz verdiği zaman ise amel etmez. /1529

.. أَلَلَّيْمٌ إِذَا أُعْطِيَ حَقّاً ، وَإِذَا أُعْطِيَ جَحْدَ / 171533

17- Aşağılık kimse (birine bir şey) verdiğinde kinini içine atar, (ona bir şey) verildiğindeyse inkâr eder. /1533

.. إِذَا حَلَلَتْ بِاللَّئَامِ ، فَأَعْتَلَّ بِالصَّيَامِ / 184012

18- Aşağılık insanlarla karşılaştığında onlara oruçlu olduğunu mazaret göster. /4012

.. إِذَا بَلَغَ اللَّيْمُ قَوْقَ مِقْدَارِهِ تَكَرَّرَتْ أَحْوَالُهُ / 194097

19- Aşağılık biri, kendi ölçüsünden fazla bir makama eriştiği zaman hareketleri çirkinleşir. /4097

.. أَدَا زَادَكَ اللَّيْمُ إِجْلَالًا قَرَدُهُ إِذْلَالًا / 204130

20- Aşağılık biri senin büyüklüğünü çoğalttığı zaman sen de onun zilletini çoğalt. /4130

.. دَوْلَةُ اللَّيْمِ تَكْشِفُ مَسَاوِيَهُ وَ مَعَايِبَهُ / 215107

21- Aşağılık kimsenin yönetimi, kötülüklerini ve ayıplarını ortaya çıkarır. /5107

.. دَوْلَةُ النَّامِ مَدَلَّةُ الْكِرَامِ / 225113

22- Alçakların devleti, büyük insanların alçalmasına neden olur. /5113

.. دَوْلُ النَّامِ مِنْ تَوَائِبِ الْإِيَامِ / 235116

23- Alçakların devleti, zamanın belalarındandır. /5116

.. طَالِبُ الْخَيْرِ مِنَ النَّامِ مَحْزُومٌ / 245993

24- Hayrı aşağılık kimselerden talep eden mahrum kalır. /5993

.. طَفَرُ اللَّيْمِ يُرْدِي / 256043

25- Alçağın zaferi helâke düşürür. /6043

.. طَفَرُ النَّامِ تَجَبُّرٌ، وَ طُعْيَانٌ / 266067

26- Alçakların zaferi kibir ve isyandır. /6045

.. طِلُّ النَّامِ تَكْدُوبِيٌّ / 276067

27- Alçakların gölgesi karanlık ve belirsizdir. /6067

.. عَادَةُ النَّامِ الْمُكَافَاةُ بِالْقَبِيحِ عَنِ الْإِحْسَانِ / 286238

28- Alçakların huyları iyiliği kötülükle telafi etmektir. /6238

.. عَادَةُ النَّامِ الْجُحُودُ / 296241

29- Nankörlük aşağılık insanların adetidir. /6241

.. عَادَةُ النَّامِ قُبْحُ الْوَقِيعَةِ / 306243

30- Çirkin sözler söylemek aşağılık insanların adetidir. /6243

.. عَادَةُ اللَّئِيمِ وَالْأَعْمَارِ أَدِيَّةُ الْكِرَامِ وَالْأَحْرَارِ / 316246

31- Alçakların ve cahillerin adeti kerim ve özgür insanlara eziyet etmektir. /6246

.. عِزُّ اللَّئِيمِ مَذَلَّةٌ، وَ ضَلَالُ الْعَقْلِ أَشَدُّ ضَلَالَةٍ / 326320

32- Aşağılığın izzeti onun zilletidir ve aklın sapıklığı en büyük sapıklıktır. /6320

.. فِرُّوا كُلَّ الْفِرَارِ مِنَ اللَّئِيمِ الْأَحْمَقِ / 336572

33- Kaçabildiğiniz kadar alçak ve aptal kişiden kaçın. /6572

.. فَاقَةُ الْكَرِيمِ أَحْسَنُ مِنْ عَنَاءِ اللَّئِيمِ / 346586

34- Kerim insanın yoksulluğu alçak insanın zenginliğinden daha güzeldir. /6586

.. فَقْدُ اللَّئَامِ رَاحَةُ الْأَنَامِ / 356587

35- Alçakların yokluğu, insanların rahatlığıdır. /6587

.. كَلَّمَا ارْتَفَعَتْ رُتْبَةُ اللَّئِيمِ تَقْصَرَ النَّاسُ عِنْدَهُ، وَالْكَرِيمُ صِدْقُ ذَلِكَ / 367199

36- Aşağılık insanın derecesi her ne kadar yükselse, insanların (nasibi) onun yanında azalır. Kerim ise bunun zıddıdır. /7199

.. مَنْ لَوْمْ سَاءَ مِيلَادُهُ / 377817

37- Alçağın doğduğu gün de kötüdür. /7817

.. مَنْ كَانَتْ لَهُ إِلَى اللَّئَامِ حَاجَةٌ فَقَدْ خُذِلَ / 389182

38- Alçak insanlara ihtiyacı olan muhakkak zelil olmuştur. /9182

.. مِنَ اللَّئَامِ تَكُونُ الْقَسْوَةُ / 399253

39- Taş kalplilik alçaklıktan doğar. /9253

.. مُصَاحِبُ اللَّؤْمِ مَذْمُومٌ / 409751

40- Aşağılığa eşlik eden kınanmışlıktır. /9751

.. مَنْعُ الْكَرِيمِ أَحْسَنُ مِنْ إِعْطَاءِ اللَّئِيمِ / 419763

41- Kerim insanın bağışlamaması, alçak insanın bağışından daha güzeldir. /9763

.. يُسْتَدَلُّ عَلَى اللَّئِيمِ بِسُوءِ الْفِعْلِ، وَ قُبْحِ الْخُلُقِ، وَ دَمِيمِ الْبُخْلِ / 4210967

42- Kötü iş, çirkin ahlak ve kınanmış cimrilik alçak insana delil olarak getirilir. /10967

.. سِنَّهُ اللَّئَامِ الْجُحُودُ / 435557

43- İnkâr etmek alçakların huyudur. /5557

AŞIK

.. قَدْ حَرَقَتْ الشَّهَوَاتُ عَقْلَهُ، وَ أَمَاتَتْ قَلْبَهُ، وَ وَلَّهَتْ عَنْهَا نَفْسَهُ / 16702

1- (İmam (a.s) aşık için şöyle buyurdu:) Şehvetler aklını başından almış, kalbini öldürmüş, nefsini ona kaptırmıştır. /6702

AVAM

.. مُبَايَنَةُ الْعَوَامِ مِنْ أَفْضَلِ الْمُرُوءَةِ / 19775

1- Avamdan ayrılmak en faziletli mürüvvettir. /9775

AYAK DİRETEN

.. رَبِّ قَاعِدٍ عَمَّا يَسْرُهُ / 105330

1- Kendisini mutlu edecek şeye (ulaşmak için) tembellik eden niceleri vardır. /5330

AYIP / EKSİKLİK / KUSUR

.. أَكْبَرُ الْعَيْبِ أَنْ تَعِيبَ عَيْتَكَ بِمَا هُوَ فِيكَ / 13167

1- Ayıbın büyüğü kendindeki ayıpla başkasını ayıplamandır. /3167

.. أَعْجَزُ النَّاسِ مَنْ قَدَرَ عَلَى أَنْ يُزِيلَ النَّقْصَ عَنْ نَفْسِهِ وَلَمْ يَفْعَلْ / 23177

2- En aciz kimse, kendindeki ayıbı gidermeye gücü yettiği halde onu ortadan kaldırmayandır. /3177

- إِنَّ لِلنَّاسِ غُيُوبًا، فَلَا تَكْشِفْ مَا غَابَ عَنْكَ، فَإِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ يَخْلُمُ عَلَيْهَا، وَاسْتُرِ الْعَوْرَةَ مَا اسْتَطَعْتَ 3
بَسْتُرِ اللَّهَ سُبْحَانَهُ مَا تُحِبُّ سِتْرَهُ / 3505

3- Halk için ayıplar vardır; senden gizli olan ayıpları aşikâr etme. Çünkü Allah ona karşı sabırlı olup onu rezil etmez. Öyleyse var gücünle kusuru ört, Allah da senin örtülmesini istediğin şeyleri örter. /3505

.. تَكَادُ صَمَائِرُ الْقُلُوبِ تَطْلُعُ عَلَى سَرَائِرِ الْغُيُوبِ /44486

4- Vicdanların, ayıpların sırlarını bilmeleri yakındır. /4486

.. تَأْمُلُ الْعَيْبِ عَيْبٌ /54489

5- Ayıbı düşünmek dahi ayıptır. /4489

.. عَجِبْتُ لِمَنْ يُقَالُ: إِنَّ فِيهِ الشَّرَّ الَّذِي يَعْلَمُ أَنَّهُ فِيهِ كَيْفَ يَسْحَطُ /66281

6- Ayıbı olduğunu bilen kimseye, ayıbın var! denildiğinde öfkelenmesine şaşarım. /6281

.. عَجِبْتُ لِمَنْ يُوصَفُ بِالْحَيْرِ الَّذِي يَعْلَمُ أَنَّهُ لَيْسَ فِيهِ كَيْفَ يَرْضَى /76221

7- İyi bir şekilde övüldüğünde, kendisinde böyle bir özellik olmadığını bildiği halde sevinen kimseye şaşarım. /6221

.. دَوُّوا الْغُيُوبِ يُجِبُّونَ إِشَاعَةَ مَعَائِبِ النَّاسِ لِيَتَسَيَّعَ لَهُمُ الْعُذْرُ فِي مَعَائِبِهِمْ /85198

8- Ayıp sahipleri halkın ayıplarının bilinip yayılmasını severler. Böylelikle okendi ayıplarına daha rahat mazeret getirirler. /5198

.. عَجِبْتُ لِمَنْ يُتَكَبَّرُ غُيُوبَ النَّاسِ وَتَفْسُهُ أَكْثَرُ شَيْءٍ مَعَاباً وَ لَا يُبْصِرُهَا /96267

9- Kendisinin daha büyük ayıplarını görmeden halkın ayıplarını kınayana şaşarım. /6267

.. عَيْنُ الْمُحِبِّ عَمِيَّةٌ عَنِ مَعَائِبِ الْمُحْبُوبِ, وَأُذُنُهُ صَمَاءٌ عَنْ قُبْحِ مَسَاوِيهِ /106314

10- Sevenin gözü sevdiğinin ayıplarına karşı kör, kulakları kötülüklerinin çirkinliğine karşı sağır olur. /6314

.. غِطَاءُ الْغُيُوبِ السَّخَاءُ وَالْعَفَافُ /116404

11- Ayıpların perdesi cömert ve iffetli olmaktır. /6404

.. كَفَى بِالْمَرْءِ شُغْلًا (شُغْلُهُ) يَمَعَائِبِهِ النَّاسِ /127055

12- İnsana halkın ayıplarıyla uğraşmaması için kendi ayıplarıyla meşgul olması yeterlidir. /7055

.. لِيَكْفَ مَنْ عَلِمَ مِنْكُمْ عَنْ عَيْبِ غَيْرِهِ مَا يَعْرِفُ مِنْ عَيْبِ نَفْسِهِ /137362

13- Sizden alim olanın kendine ayıp olarak bildiği şeyden halkı alıkoyması gerekir. /7362

147359/ لِيُنْهَكَ عَنْ ذِكْرِ مَعَايِبِ النَّاسِ مَا تَعْرِفُ مِنْ مَعَايِبِكَ ..

14- Kendinde var olduğunu bildiğin ayıplar, seni, halkın ayıbını söylemekten alıkoymalıdır. /7359

157373/ لِيَكُنْ أَثَرُ النَّاسِ عِنْدَكَ مَنْ أهدَى إِلَيْكَ عَيْبَكَ وَ أَعَانَكَ عَلَى تَفْسِيكَ ..

15- Senin yanında en seçkin insan, ayıbını sana hediye edip nefesine karşı sana yardımcı olan kimse olmalıdır. /7373

167374/ لِيَكُنْ أَحَبُّ النَّاسِ إِلَيْكَ مَنْ هَدَاكَ إِلَى مَرَاثِدِكَ وَكَشَفَ لَكَ عَنْ مَعَايِبِكَ ..

16- Senin katında en sevilen insan, seni doru yola hidayet edip ayıplarından perdeyi kaldıran kimse olmalıdır. /7374

177462/ لَيْسَ كُلُّ عَوْرَةٍ تَطْهَرُ ..

17- Her ayıp aşikâr olmaz. /7462

187580/ لَوْ عَرَفَ الْمُنْقُوصُ نَقْصَهُ لَسَاءَهُ مَا يَرَى مِنْ عَيْبِهِ ..

18- Kim ayıbını ayıp bilseydi şüphesiz kendi ayıbını gördüğünde ondan hoşlanmazdı. /7580

197753/ مَنْ طَلَبَ عَيْبًا وَجَدَهُ ..

19- Ayıp arayan onu bulur. /7753

207765/ مَنْ بَصَّرَكَ عَيْبَكَ فَقَدْ تَصَحَّكَ ..

20- Seni ayıbına karşı basiretli kılan şüphesiz sana nasihat etmiştir. /7765

218171/ مَنْ عَلِمَ مَا فِيهِ سَتَرَ عَلَى أَخِيهِ ..

21- Kendisinde olanı bilen, kardeşine karşı örter. /8171

228210/ مَنْ أَبَانَ لَكَ عَيْبَكَ فَهُوَ وَدُودُكَ ..

22- Senin ayıbını senin için aşikâr eden dostundur. /8210

238211/ مَنْ سَاوَرَ عَيْبَكَ فَهُوَ عَدُوُّكَ ..

23- Ayıbını örten senin düşmanıdır. /8211

248260/ مَنْ كَاشَفَكَ فِي عَيْبِكَ حَفِطَكَ فِي غَيْبِكَ ..

24- Sana ayıbını gösteren, yokluğunda seni korur. /8260

258261/ .. مَنْ دَاهَنَكَ فِي عَيْبِكَ عَابَكَ فِي عَيْبِكَ

25- Ayıbın konusunda sana yalakalık eden yokluğunda seni ayıplar. /8261

268389/ .. مَنْ أَبْصَرَ عَيْبَ نَفْسِهِ لَمْ يَعِبْ أَحَدًا

26- Kendi ayıbını bilen kimseyi ayıplamaz. /8379

278489/ .. مَنْ بَحَثَ عَنْ عُيُوبِ النَّاسِ فَلْيَبْذُ نَفْسِهِ

27- Halkın ayıbını teftiş edenin önce kendi ayıplarından başlaması gerekir. /8489

288865/ .. مَنْ أَكْثَرَ عُيُوبَ النَّاسِ, وَرَضِيَهَا لِنَفْسِهِ, فَذَلِكَ الْأَحْمَقُ

28- Halkın ayıbını inkâr edip kendisi için onlara razı olan ahmadır. /8865

298866/ .. مَنْ أْزَرَى عَلَى غَيْرِهِ بِمَا يَأْتِيهِ فَذَلِكَ الْأَحْرَقُ

29- Kendi yaptığı hatayı diğerleri için ayıplayan kimse ahmadır. /8866

309290/ .. مِنْ أَشَدِّ عُيُوبِ الْمَرْءِ أَنْ تَخْفَى عَلَيْهِ عُيُوبُهُ

30- İnsanın en büyük ayıbı, ayıplarının kendisine gizli kalmasıdır. /9290

31 - مَا يَمْتَنِعُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَلْقَى أَخَاهُ بِمَا يَكْرَهُ مِنْ عَيْبِهِ إِلَّا مَخَافَهُ أَنْ يَلْقَاهُ بِمِثْلِهِ قَدْ تَصَافَيْتُمْ عَلَى حُبٍّ 31
9675/ الْعَاجِلِ وَ رَفُضِ الْآجِلِ

31- Sizleri kardeşinizi istenmeyen ayıptan dolayı yüzleşmenizden men eden korku ve onun da sizinle aynı şekilde (bir ayıp ile) yüzleşmesinden başka bir şey değildir. /9675

329703/ .. مَا حَفِظَ عَيْبَكَ مِنْ ذَكَرَ عَيْبِكَ

32- Ayıbını söyleyen yokluğunda hakkını korumamıştır. /9703

339704/ .. مَا أَلَاكَ جُهْدًا فِي النَّصِيحَةِ مَنْ دَلَّكَ عَلَى عَيْبِكَ وَ حَفِظَ عَيْبَكَ

33- Ayıbını sana söyleyip yönlendiren, yokluğunda onu koruyan, sana nasihat etmeyi ihmal etmemiştir. /9704

349848/ .. مَعْرِفَةُ الْمَرْءِ بِعُيُوبِهِ أَتَقَعُ الْمَعَارِفِ

34- İnsanın ayıplarını bilmesi en faydalı marifettir. /9848

3510295/ .. لَا تَتَّبِعَنَّ عُيُوبَ النَّاسِ فَإِنَّ لَكَ مِنْ عُيُوبِكَ إِنْ عَقَلْتَ مَا يَشْغُلُكَ أَنْ تَعِيبَ أَحَدًا

35- Halkın ayıplarını arayıp bulmaya çalışma! Zira başkalarının ayıpları

uğraşamayacak kadar kendini meşgul edecek ayıbının olduğunu anlarsın. /10295

3610384/ .. لَا تَعْبُ غَيْرَكَ بِمَا تَأْتِيهِ، وَلَا تُعَاقِبْ (وَلَا تُعَانِبْ) غَيْرَكَ بِذَنْبٍ تُرَخِّصُ لِنَفْسِكَ فِيهِ

36- Kendinin de yaptığın işte halkı ayıplama. Kendin için yapmana izin verdiği günahla başkasını cezalandırıp kınama. /10384

374580/ .. تَتَّبِعُ الْعَوْرَاتِ مِنْ أَعْظَمِ السَّوْآتِ

37- Halkın günahlarını ve ayıplarını aramak en çirkin huylardandır. /4580

384581/ .. تَتَّبِعُ الْغُيُوبِ مِنْ أَفْحِ الْغُيُوبِ وَشَرِّ السَّيِّئَاتِ

38- Halkın ayıplarını aramak en çirkin ayıp ve en kötü günahlardandır. /4581

398802/ .. مَنْ كَشَفَ حِجَابَ أَخِيهِ انْكَشَفَ عَوْرَاهُ بَيْنَهُ (بَيْنِهِ)

39- Kardeşinin perdesini kaldıranın evinin ayıpları açılır. /8802

408798/ .. مَنْ تَتَّبَعَ عَوْرَاتِ النَّاسِ كَشَفَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ

40- Halkın ayıp ve günahlarını araştıranın Allah ayıplarını açar. /8796

418798/ .. مَنْ تَطَلَّعَ عَلَى أَسْرَارِ جَارِهِ انْهَتَكَتْ أَسْتَارُهُ

41- Komşusunun sırlarını öğrenmeye çalışanın (sır) perdesi yırtılır. /8798

428799/ .. مَنْ بَحَثَ عَنْ أَسْرَارِ غَيْرِهِ أَطْهَرَ اللَّهُ أَسْرَارَهُ

42- Başkasının ayıbını araştıranın Allah gizlediklerini açığa vurur. /8799

438800/ .. مَنْ تَتَّبَعَ حَفِيَّاتِ الْغُيُوبِ حَرَمَهُ اللَّهُ مَوَدَّاتِ الْقُلُوبِ

43- Halkın gizli ayıplarını arayanın dostluğunu Allah kalplere haram eder. /8800

442290/ .. أَسْتُرْ عَوْرَةَ أَخِيكَ لِمَا تَعْلَمُهُ فَيْكَ

44- Kendi ayıplarının bilinmesini nasıl istemiyorsan, kardeşinin ayıplarını da gizle. /2290

452354/ - أَسْتُرِ الْعَوْرَةَ مَا اسْتَطَعْتَ يَسْتُرِ اللَّهُ سُبْحَانَهُ مِنْكَ مَا تُحِبُّ سِتْرَهُ

45- Elinden geldiği kadar ayıpları ve hataları ört. Böylelikle Allah örtülmesini istediğin şeylerin üstünü örter. /2354

462909/ .. أَمَقَّتْ النَّاسِ أَلْعْيَابُ

46- Halkın en iğrenci ayıp arayandır. /2909

AYRILIK / AYIRMAK

12697 / إِيَّاكَ وَ الْفُرْقَةَ ، فَإِنَّ الشَّاذَّ مِنَ النَّاسِ لِلشَّيْطَانِ /

1- Ayrılıktan uzak dur, zira halktan kopan azınlık şeytanındır. /2697

22747 / إِيَّاكُمْ وَ الْفُرْقَةَ ، فَإِنَّ الشَّاذَّ عَنْ أَهْلِ الْحَقِّ لِلشَّيْطَانِ ، كَمَا أَنَّ الشَّاذَّ مِنَ الْعَمَلِ لِلذَّنْبِ /

2- Ayrılıktan kaçının, zira sürüden ayrılan kurda yem olduğu gibi, hak ehlinden ayrılan da şeytana ait olur. /2747

34412 / يُّنَسِّ السَّعْيُ الْفَرْقَةُ بَيْنَ الْأَلْيَقَيْنِ /

3- İki dostu birbirinden ayırmaya çalışmak ne de kötü uğraştır! /4412

47292 / لِكُلِّ جَمْعٍ فُرْقَةٌ /

4- Her topluluk için ayrılık vardır. /7292

52488 / إِلْزَمُوا الْجَمَاعَةَ ، وَ اجْتَنِبُوا الْفُرْقَةَ /

5- Birlik olun, ayrılıktan kaçının. /2488

AZ

16728 / قَلِيلٌ يَدُومُ خَيْرٌ مِنْ كَثِيرٍ يَنْقَطِعُ /

1- Sürekli olan az, arkası kesilen çoktan daha hayırlıdır. /6728

2362 / الْقَلُّ وَ لَا الدَّلُّ /

2- Zelil olmaktansa az olsun. /362

33168 / أَقَلُّ شَيْءٍ الصَّدَقُ وَ الْأَمَانَةُ /

3- (Halk arasında) en az olan şey, doğruluk ve emanettir. /3168

47656 / مَنْ قَلَّ دَلٌّ /

4- Az olan ezilir.[15] /7656

AZARLAMAK / KINAMAK

11768 / ١١٧٦٨ .. أَلْفِرَاطُ فِي الْمَلَامَةِ يَنْشُبُ نَارَ اللَّجَاجَةِ /

1- Azarlarken aşırıya kaçmak inat ateşini körükler. /1768

23286 / ٢٣٢٨٦ .. أَهْوَنُ شَيْءٍ لِأَيِّمَةِ الْجُهَالِ /

2- En aşağılık şey, cahillerin azarlamasıdır. /3286

33984 / ٣٣٩٨٤ .. إِذَا دَمَمْتَ فَاقْتَصِرْ /

3- Kınadığın zaman kısa tut. /3984

45339 / ٤٥٣٣٩ .. رَبِّ مَلُومٍ وَلَا دَنْبَ لَهُ /

4- Nice azarlananlar vardır ki hiçbir suçu yoktur. /5339

56219 / ٥٦٢١٩ .. عِنْدَ كَثْرَةِ الْعِتَارِ وَالزَّلَالِ تَكْثُرُ الْمَلَامَةُ /

5- Kötülük ve sürçmeler çoğaldığında kınanma da çoğalır. /6219

66653 / ٦٦٦٥٣ .. قَدْ يَنْجَعُ الْمَلَامُ /

6- Bazen kınamak fayda verir. /6653

71430 / ٧١٤٣٠ .. أَلْتَقْرِعُ أَحَدَ الْعُقُوبَتَيْنِ /

7- Kınama, iki cezalandırmadan biridir. /1430

8 - إِعَادَةُ التَّقْرِيعِ أَشَدُّ مِنْ مَصَصِ الصَّرْبِ -

8- Kınamayı iade etmek, en acı vuruştur. 1318

97112 / ٩٧١١٢ .. كَثْرَةُ التَّقْرِيعِ تُوَعِّرُ الْقُلُوبَ، وَتُوجِسُّ الْأَصْحَابَ /

9- Kınamanın çokluğu kalplerde kinleri tutuşturur, dostları ise ürkütür. /7112

108431 / ١٠٨٤٣١ .. مَنْ كَثُرَ لَوْمُهُ كَثُرَ عَاظُهُ /

10- Çok kınayanın çirkinliği artar. /8431

1110152 / ١١١٠١٥٢ .. لَا يَلُمُ لَائِمٌ إِلَّا نَفْسَهُ /

11- Kınayan ancak kendi nefsini kınasın. /10152

.. إِيَّاكَ أَنْ تَكُونَ عَلَى النَّاسِ طَاعِنًا، وَ لِتَفْسِكَ مُدَاهِنًا، فَتَعْظُمَ عَلَيْكَ الْحَوْبَةُ، وَتُحْرَمَ الْمَنُوبَةُ /122711

12- Halkı azarlarken kendine karşı kayıtsız kalmayasın sakın; yoksa günahın çoğalır ve mükâfattan mahrum kalırsın. /2711

.. مَنْ عَبَّرَ بِشَيْءٍ بُلِيٍّ بِهِ /137859

13- Bir şeyden dolayı (başkalarını) azarlayan, ona müptela olur. /7859

AZAT ETMEK

.. إِذَا مَلَكَتْ فَأَعْتِقْ /13990

1- Sahip olduğunda azat et. /3990

AZIK

- أَلَا وَقَدْ أُمِرْتُمْ بِالطَّعْنِ، وَدُلِلْتُمْ عَلَى الرَّادِ، فَتَرَوُّدُوا مِنَ الدُّنْيَا مَا تَحْزُرُونَ (تَحْزُرُونَ) بِهِ أَنْفُسَكُمْ عَدَاً /12783.

1- Bilesiniz ki sizler ayrılığa emrolunmuş ve azık için irşat edilmişsiniz. Öyleyse yarın (kıyamet) için size yetecek kadar dünyadan azık alın. /2783

.. إِنَّ مِنَ الْفَسَادِ إِضَاعَةَ الرَّادِ /23398

2- (Kıyamet) azığınızı zayi etmek de bir çeşit fesattır. /3398

.. تَرَوُّدُوا مِنْ أَيَّامِ الْقَنَاءِ لِلْبَقَاءِ، فَقَدْ دُلِلْتُمْ عَلَى الرَّادِ، وَأُمِرْتُمْ بِالطَّعْنِ، وَحُيِّنْتُمْ عَلَى الْمَسِيرِ /34518

3- Şu fani günlerden ebedî hayat için azık toplayın; (zira) azık hakkında irşat edilmişsiniz, yolculuğa emrolunmuşsunuz ve gitmeye teşvik edilmişsiniz. /4518

.. تَرَوُّدُوا مِنَ الدُّنْيَا مَا تَحْزُرُونَ (تَحْزُرُونَ) بِهِ أَنْفُسَكُمْ عَدَاً، وَخُذُوا مِنَ الْقَنَاءِ لِلْبَقَاءِ /44535

4- Dünyadan yarın (kıyamette) kendinizi koruyacak kadar azık toplayın; geçici (dünyadan) sonsuz (ahiret) için (bir şeyler) alın. /4535

.. زَادُ الْمَرْءِ إِلَى الْآخِرَةِ الْوَرَعُ، وَالْتِقَى /55489

5- İnsanın ahiret azığı, günahtan sakınması ve takvasıdır. /5489

.. عَلَيْكَ يَحْسُنِ التَّأَهُّبُ وَالِاسْتِعْدَادُ، وَالِاسْتِكْنَارُ مِنَ الرَّادِ /66136

6- Sana, güzelce hazırlıklı olmanı ve (kıyamet azığınızı) çoğaltmanı öneriyorum. /6136

.. عَجِبْتُ لِمَنْ عَرَفَ أَنَّهُ مُنْتَقِلٌ عَنْ دُنْيَاهُ كَيْفَ لَا يُحْسِنُ التَّرَوُّدَ لِأَخْرَاهُ/ 76275

7- Şaşarım dünyadan göçeceğini bilen kimseye; nasıl olur da ahireti için güzel azık hazırlamaz? /6275

.. كُلُّ امْرِئٍ عَلَى مَا قَدَّمَ قَادِمٌ وَبِمَا عَمِلَ مَجْزِيٌّ/ 86882

8- Her insan önceden gönderdiğine doğru gidicidir ve (her insan) amel ettiğiyle mükâfatlandırılacaktır. /6882

.. كَمَا تُقَدَّمُ تَجِدُ/ 97215

9- Gönderdiğin gibi bulacaksın. /7214

.. كَمَا تَرْزُقُ تَحْصُدُ/ 107215

10- Ektiğin gibi biçersin. /7215

HZ.ALI'DEN (A.S) HİKMETLİ İNCİLER HZ.ALI'DEN (A.S) HİKMETLİ İNCİLER

.. لِيَكُنْ رَاذِلَ الْتَفَوَى/ 117387

11- Azığın takva olsun. /7387

.. مِنَ الْقَسَادِ إِضَاءَةُ الزَّادِ/ 129273

12- Azığını zayi etmek de bir tür fesattır. /9273

.. مَا قَدَّمْتَ الْيَوْمَ تَقْدِمُ عَلَيْهِ عَدَاً، فَأَمْهَدُ لِقَدَمِكَ، وَقَدِّمَ لِيَوْمِكَ/ 139609

13- Yarın (kıyamette) bugün gönderdiğinin üzerine basacaksın; öyleyse ayağın için sergi aç ve kıyamet için (azık) gönder. /9609

AZİM / KARAR

.. مَنْ أَطْهَرَ عَزْمَهُ بَطَلَ حَزْمُهُ/ 17980

1- Azmini açığa vuran basiretini hiç eder. /7980

.. مَنْ سَاءَ عَزْمُهُ رَجَعَ عَلَيْهِ سَهْمُهُ/ 28315

2- Azmi kötü olanın oku kendine döner. /8315

.. لَا تَعَزِّمْ عَلَى مَا لَمْ تَسْتَيْنِ الرُّشْدَ فِيهِ/ 310183

3- Gelişme görmediğin şeye azmetme. /10183

.. لَا خَيْرَ فِي عَزْمٍ يَلَا حَرَمٍ / 410682

4- Basiretsiz kararda hayır yoktur. /10682

AZİM / KARARLILIK / GAYRET

.. أَبْعَدُ الْهَمِّ أَقْرَبُهَا مِنَ الْكَرَمِ / 12962

1- En yüce azim, cömertliğe en yakın olanıdır. /2962

.. يَقْدِرُ الْهَمُّ تَكُونُ الْهُمُومُ / 24277

2- Sıkıntı ve kederler, azimlerin ölçüsü kadardır. /4277

.. خَيْرُ الْهَمِّ أَغْلَاهَا / 34977

3- En hayırlı azim, en büyük olanıdır. /4977

.. كُنْ بَعِيدَ الْهَمِّ إِذَا طَلَبْتَ، كَرِيمَ الطَّعْرِ إِذَا عَلَبْتَ / 47161

4- Bir şey istediğinde azmin yüksek olsun; galip geldiğinde ise cömert ol (intikam alma). /7161

.. مَنْ كَبُرَ هِمُّهُ كَبُرَ اهْتِمَامُهُ / 57850

5- Azmi büyük olanın özeni de büyük olur. /7850

.. مَنْ صَغُرَتْ هِمُّهُ بَطَلَتْ فَضِيلَتُهُ / 68019

6- Azmi küçük olanın üstünlüğü de düşer. /8019

.. مَنْ شَرَفَتْ هِمُّهُ عَظُمَتْ قِيَمَتُهُ / 78320

7- Azmi büyük olanın değeri de büyük olur. /8320

.. مَنْ كَبُرَتْ هِمُّهُ عَزَّ مَرَامُهُ / 88406

8- Azmi büyük olan amacı saygın olur. /8406

.. إِقْصِرْ هِمَّتَكَ عَلَى مَا يَلِزُكَ، وَلَا تُخْضِ فِيهَا لَا يَغْنِيكَ / 92303

9- Sana lazım olan şeyde bütün çabanı harca ve gerekli olmayan şeye dalma. /2303

.. مَنْ رَفِيَ دَرَجَاتِ الْهَمِّ عَظُمَتْ الْأُمُومُ / 108526

10- Azmin aşamalarını kat edeni milletler büyük sayar. /8526

.. مَنْ لَمْ يَكُنْ هَمُّهُ مَا عِنْدَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ لَمْ يُدْرِكْ مُنَاهُ / 118970

11- Allah'ın yanında olan şeye ulaşmak için azin göstermeyen arzularına ulaşmaz. /8970

.. لَا تَهْتَمَنَّ إِلَّا فِيمَا يُكْسِبُكَ أَجْرًا وَلَا تَسْعَ إِلَّا فِي اغْتِنَامِ مَثْوَايَةٍ / 1210320

12- Mükâfatını alacağın işin dışında bir şeye önem verme; sevap ganimetini dışında bir şeyle de uğraşma. /10320

.. عَلَيَّ قَدَرِ الْهَمَّةِ تَكُونُ الْحَمِيَّةُ / 131674

13- Kıskançlık, azmin ölçüsü kadardır. /1674

.. قَدَرُ الرَّجُلِ عَلَيَّ قَدَرِ هِمَّتِهِ، وَ عَمَلُهُ عَلَيَّ قَدَرِ نِيَّتِهِ / 146743

14- İnsanın değeri, azmi kadar; ameli de niyeti kadardır. /6743

.. مَا رَفَعَ أَمْرًا كَهَمَّتِهِ، وَلَا وَضَعَهُ كَشَهْوَتِهِ / 159707

15- Hiçbir şey insanı azmi kadar yüceltmez ve nefsanî istekleri kadar da alçaltmaz. /9707

.. هُمُومُ الرَّجُلِ عَلَيَّ قَدَرِ هِمَّتِهِ، وَ عَيْرَتُهُ عَلَيَّ قَدَرِ حَمِيَّتِهِ / 1610059

16- Kişinin saygısı azmi kadar ve kıskançlığı da namusunun ölçüsünCEDER. /10059

.. لَا تَجْعَلْ أَكْبَرَ هَمِّكَ يَا هَلِكًا وَ وَلَدِكَ، فَإِنَّهُمْ إِنْ يَكُونُوا أَوْلِيَاءَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضَيِّعُ وَلِيَّهُ، وَ إِنْ 17
يَكُونُوا أَعْدَاءَ اللَّهِ فَمَا هَمُّكَ بِأَعْدَاءِ اللَّهِ / 10392

17- Eşini ve çocuğunu kendine büyük dert etme. Zira eğer Allah'ın evliyalari olurlarsa Allah da kendi velisini (dostunu) atmaz. Ama Allah'ın düşmanı olurlarsa o zamanda Allah'ın düşmanlarını neden kendine sorun ediyorsun ki? /10392

.. لَا تُشْعِرْ قَلْبَكَ الْهَمَّ عَلَيَّ مَا فَاتَ، فَيَسْغَلَكَ عَمَّا هُوَ آتٍ / 1810434

18- Kaybettiğin şeyi kendine sorun etme. Çünkü seni gelecek olan şeylerden alıkoyar. /10434

BABA

.. بِرُّ الْوَالِدَيْنِ أَكْبَرُ قَرِيصَةٍ / 14423

1- Anne ve babaya iyilik, en büyük farz(lardan)dır. /4423

.. يَرْوُوا آبَاءَكُمْ يَبْرَكْكُمْ أَبْنَاؤُكُمْ / 24448

2- Babalarınıza iyilik edin ki çocuklarınız da size iyilik etsinler. /4448

.. مَنْ بَرَّ وَالِدَيْهِ بَرَّهُ وَلَدُهُ/ 39145

3- Kim anne ve babasına iyilikte bulunursa çocuğu da ona iyilikte bulunur. /9145

.. مَوْتُ الْوَالِدِ قَاصِمُهُ الظَّهْرُ/ 49821

4- Babanın ölümü, (insanın) belinin kırılmasıdır. /9821

.. مَنْ اسْتَنْكَفَ مِنْ أَبَوَيْهِ فَقَدْ خَالَفَ الرُّشْدَ/ 58623

5- Kim anne-babasını küçümserse, doğruluğa (kemale giden yola) ters düşmüştür. /8623

.. مَوَدَّةُ الْآبَاءِ تَسْبُ بَيْنَ الْأَبْنَاءِ/ 69805

6- Babaların dostluğu, evlatlar arasında neseptir. /9805

BAĞIŞLAMA/AF

.. الْمُبَادَرَةُ إِلَى الْعَفْوِ مِنْ أَخْلَاقِ الْكِرَامِ/ 11566

1- Bağışlamada acele etmek, yüce insanların sıfatlarındandır. /1566

.. الْعَفْوُ أَكْثَمُ الْفَضِيلَتَيْنِ/ 21640

2- Bağışlamak, iki faziletin en üstünüdür.[16] /1640

.. اُغْفُ تُنْصَرُ/ 32233

3- Affet ki sana yardım edilsin. /2233

.. أَقِلْ تُقَلُّ/ 42247

4- Affet ki affedilesin. /2247

.. أَحْسِنْ إِلَى مَنْ أَسَاءَ إِلَيْكَ, وَاعْفُ عَمَّنْ جَنَى عَلَيْكَ/ 52287

5- Sana kötülük edene iyilik et, sana karşı cinayet işleyeni (kötülük edeni) affet. /2287

.. اِعْتَفِرْ زَلَّةَ صَدِيقِكَ, يُرَكِّكَ عَدُوُّكَ/ 62292

6- Dostunun hatasını affet, böylelikle düşmanın senin doğruluğuna hükmeder./2292

72296/ .. إِعْتَفِرْ مَا أَعْصَبَكَ لِمَا أُرْصَاكَ

7- Seni sevindirip razı eden şeylerden dolayı seni öfkeliendiren şeyden geç. /2296

82364 / .. أَقِلِ الْعُتْرَةَ، وَادْرَا الْحَدَّ، وَتَجَاوَزْ عَمَّا لَمْ يُصَرِّحْ لَكَ بِهِ

8- Hatayı affet, haddi defet, hakkında sana açıkça söylenmeyen bir şeyi bırak. /2364

92420/ .. إِقْبَلْ أَعْدَارَ النَّاسِ، تَسْتَمْنِعْ بِإِخَائِهِمْ، وَ الْقَهْمُ بِالْإِسْرِ، ثِمْتُ أَصْغَاتِهِمْ

9- Halkın özürlerini kabul et, böylelikle kardeşliklerinden faydalanırsın; onlara karşı güler yüzlü davran, bu şekilde kinlerini öldürürsün. /2420

102550/ .. أَقْبِلُوا دَوَى الْمُرُوءَاتِ عَتَرَاتِهِمْ، فَمَا يَغْتَرُّ مِنْهُمْ عَائِرٌ إِلَّا وَيَدُّ اللّهِ تَرْقَعُهُ

10- Mürüvvetli kimselerin yanlışlığını affedin; zira Allah onlardan sürçeni mutlaka kaldırmıştır. /2550

11259/ .. أَلْعَفُو أَحْسَنُ الْإِحْسَانِ

11- Affetmek en güzel ihsandır. /259

12358/ .. أَلْعَفُو زَكَاةُ الطَّافِرِ

12- Affetmek zaferin zekâtıdır. /358

13497/ .. أَلْمَعْدَرَةُ بُرْهَانُ الْعَقْلِ

13- Mazeret aklın delilidir. /497

14499/ .. أَلْعَفُو عُثْوَانُ التُّبْلِ

14- Affetmek asilliğe delildir. /499

15520/ .. أَلْعَفُو تَأْجُ الْمَكَارِمِ

15- Affetmek her güzel işin tacıdır. /520

165342/ .. رَبِّ دَنْبٍ مِّقْدَارُ الْعُقُوبَةِ عَلَيْهِ إِغْلَامُ الْمُذْنِبِ بِهِ

16- Bazı günahların cezasının miktarı, günahların ilan edildiği kadardır. /5342

1710226/ .. لَا تُصِرَّ عَلَى مَا يُعَقَّبُ الْإِثْمَ

17- Günahı arkasından getiren işte ısrar etme. /10226

181547/ .. أَلْعَفُو مَعَ الْقُدْرَةِ جُنَّةٌ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ

18- Kudret olduğu halde affetmek, Allah-u Teala'nın azabına karşı siperdir. /1547

193993/ .. إِذَا جُنِيَ عَلَيْكَ فَاعْتَفِرْ

19- Sana karşı cinayet (hata, yanlış) yapıldığında affet. /3993

204317/ .. بِالْعَفْوِ تُسْتَرَلُ الرَّحْمَةُ

20- Affetmek, rahmetin nazil olmasına neden olur. /4317

214528/ .. تَجَاوَزْ مَعَ الْقُدْرَةِ وَ أَحْسِنْ مَعَ الدَّوْلَةِ تَكْمُلْ لَكَ السِّيَادَةُ

21- Kudretli olduğunda affet, devlet sahibi olduğunda ihsan et, böylece hakimiyet senin için kâmil olur. /4727

224566/ .. تَجَاوَزْ عَنِ الزَّلَلِ، وَ أَقِلِ الْعَثَرَاتِ، تُرْفَعْ لَكَ الدَّرَجَاتُ

22- Sürçmelerden geç, hataları affet; böylece makamın yücelir. /4566

234567/ .. تَعَمَّدِ الذُّنُوبَ بِالْعُفْرِانِ، سَيِّمَا فِي دَوِي الْمُرُوءَةِ وَ الْهَيْئَاتِ

23- Suçları, özellikle de mürüvvetli ve şerefli insanların ayıplarını bağışlayarak örtün. /4567

244570/ .. تَغَاقُلُ يُحْمَدُ أَمْرَكَ

24- Başkalarının günahlarını görmemezlikten gel ki övülesin. /4570

254788/ .. جَازٍ بِالْحَسَنَةِ، وَ تَجَاوَزٌ عَنِ السَّيِّئَةِ، مَا لَمْ يَكُنْ تَلَمَّأَ فِي الدِّينِ، أَوْ وَهْنًا فِي سُلْطَانِ الْإِسْلَامِ

25- Dinde gedik açılmayıp İslam kudretinin zayıflamasına neden olmayacaksa, iyilikle karşılık ver ve hataları affet. /4788

265087/ .. خُذِ الْعَفْوَ مِنَ النَّاسِ، وَلَا تَبْلُغْ مِنْ أَحَدٍ مَكْرُوهَهُ

26- Halka karşı affedici olmayı kendine huy edin, kimseye de sevmediği bir şeyi yapma. /5087

27 - دَعِ الْإِيتِقَامَ فَإِنَّهُ مِنْ أَسْوَأِ أَعْمَالِ الْمُقْتَدِرِ، وَ لَقَدْ أَحَدَ بِجَوَامِعِ الْقَصْلِ مَنْ رَفَعَ نَفْسَهُ عَنْ سُوءِ الْمُجَازَاةِ /5139

27- İntikam almaktan vazgeç! Çünkü o, güçlü insanların en çirkin hareketidir. Şüphesiz kötü cezalandırmaktan kendini alıkoyan kimse bütün faziletleri (kendinde) toplamıştır. /5139

286215/ .. عِنْدَ كَمَالِ الْقُدْرَةِ تَظْهَرُ فَضِيلَةُ الْعَفْوِ

28- Kudretin doruğunda affin fazileti aşikâr olur. /6215

296766/ .. قَلَّةُ الْعَفْوِ أَفْبَحُ الْعُيُوبِ, وَ التَّسَرُّعُ إِلَى الْإِنْتِقَامِ أَعْظَمُ الذُّنُوبِ

29- Affin azlığı, ayıpların en çirkini; intikam almakta acele etmekse, günahların en büyüğüdür. /6766

306815/ .. قَبُولُ عُذْرِ الْمُجْرِمِ مِنْ مَوَاجِبِ الْكَرَمِ وَ مَحَاسِنِ الشَّيْمِ

30- İyilik ve asalet sıfatı suçlunun özrünü kabul etmeği gerektirir. /6815

317052/ .. كَفَى بِالطَّغْرِ شَافِعاً لِلْمُذْنِبِ

31- Suçluyu affetmek zafer için yeterlidir. /7052

327162/ .. كُنْ جَمِيلَ الْعَفْوِ إِذَا قَدَرْتَ عَامِلًا بِالْعَدْلِ إِذَا مَلَكَتْ

32- Kudretin olduğunda güzel bir şekilde affet, malik olduğunda adaletli davran. /7162

33- كُنْ عَفْوًا فِي قُدْرَتِكَ, جَوَادًا فِي عُسْرَتِكَ, مُؤْتِرًا مَعَ فَاقَتِكَ, يَكْمُلُ لَكَ الْفَضْلُ (تَكْمُلُ لَكَ الْقَصَائِلُ) 7179/.

33- Kudretli olduğunda affet, zorlukta da olsan bağıшта bulun, ihtiyacın olduğu halde fedakârlık yap ki, faziletin kâmil olsun. /7179

348499/ .. مَنْ عَفَى عَنِ الْجَرَائِمِ فَقَدْ أَخَذَ بِجَوَامِعِ الْفَضْلِ

34- Hataları bağışlayan bütün faziletlere kendinde toplar. /8499

358959/ .. مَنْ لَمْ يُحْسِنْ الْعَفْوَ أَسَاءَ بِالْإِنْتِقَامِ

35- Af ile ihsanda bulunmayan, intikam ile kötülük eder. /8959

368973/ .. مَنْ لَمْ يَقْبَلِ التَّوْبَةَ عَظُمَتْ خَطِيئَتُهُ

36- Tövbeyi kabul etmeyenin hatası büyük olur. /8973

379400/ .. مِنَ الدِّينِ النَّجَاوُزُ عَنِ الْجُرْمِ

37- Hata ve gûnahtan geçmek dindendir. /9400

389540/ .. مَا أَحْسَنَ الْعَفْوَ مَعَ الْإِفْتِدَارِ

38- İktidar (sahibiyken) affetmek nede güzeldir. /9540

399567/ .. مَا عَفَا عَنِ الذَّنْبِ مَنْ قَرَعَ بِهِ /

39- Kınayıp azarlayarak affeden (gerçekte) suçu affetmemiş sayılır. /9567

409871/ .. مُعَاجَلَةُ الذُّنُوبِ بِالْغُفْرَانِ مِنْ أَخْلَاقِ الْكِرَامِ /

40- Günahı bağışlamak için acele etmek asil insanların sıfatındandır. /9871

4110319/ .. لَا تَتَدَمَّنْ عَلَى عَفْوٍ، وَ لَا تَبْتَهِجَنَّ بِعُقُوبَةٍ /

41- Aftan dolayı pişman olma ve intikam almaya da sevinme. /10319

4210343/ .. لَا تُعَاجِلِ الذَّنْبَ بِالْغُفُوبَةِ، وَائْزُكْ بَيْنَهُمَا لِلْعَفْوِ مَوْضِعًا، تُخْرِجُ بِهِ الْأَجْرَ وَالْمُنُوبَةَ /

42- Suçluyu cezalandırmakta acele etme, ikisi arasında bağış için bir yer bırak, bu vesileyle mükâfatı ele getirirsin. /10343

4310474/ .. لَا جِلْمَ كَالصَّفْحِ /

43- Suçu affetmek gibi sabır yoktur. /10473

4410713/ .. لَا شَيْءَ أَحْسَنُ مِنْ عَفْوٍ قَادِرٍ /

44- Kudretli insanın affi gibi güzel bir şey yoktur. /10713

4510880/ .. لَا يُقَابَلُ مُسِيءٌ قَطُّ بِأَفْضَلٍ مِنَ الْعَفْوِ عَنْهُ /

45- Günahkâr insana verilecek en güzel karşılık onu affetmektir. /10880

46 - يُعْجِبُنِي مِنَ الرَّجُلِ أَنْ يَعْفُو عَمَّنْ ظَلَمَهُ، وَ يَصِلَ مَنْ قَطَعَهُ، وَ يُعْطِيَ مَنْ حَرَمَهُ، وَ يُقَابِلَ الْإِسَاءَةَ بِالْإِحْسَانِ / 11035

46- Kendisine zulmeden affeden, ilişkisini kesenle irtibata geçen, mahrum bırakana bağışta bulunan, kötülüğe iyilikle karşılık veren insana hayran kaldım. /11035

472367/ .. أَعْطِ النَّاسَ مِنْ عَفْوِكَ وَ صَفْحِكَ، مِثْلَ مَا تُحِبُّ أَنْ يُعْطِيَكَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَ عَلَى عَفْوٍ فَلَا تَتَدَمَّنْ /

47- Allah'ın sena bağışta bulunmasını istediğin gibi sende kalka affınla bağışta bulun ve hiçbir affından dolayı pişman olma. /2367

482368/ .. أَكْرَمَ مَنْ وَدَّكَ، وَ أَضْفَعَ عَنْ عَدُوِّكَ، يَتِمُّ لَكَ الْفَضْلُ /

48- Seni sevene iyilik et, düşmanını bağışla ki faziletin kemale ersin. /2368

493000/ .. أَحْسَنُ أَعْمَالِ الْمُقْتَدِرِ الْعَفْوُ /

49- Kudretli insanların en güzel fiili affetmektir. /3000

503060/ .. أَوْلَى النَّاسِ بِالْعَفْوِ أَقْدَرُهُمْ عَلَى الْعُقُوبَةِ

50- Affetmeye en uygun kimse cezalandırmaya en kadir olandır. /3060

51364/ .. أَوْلَى النَّاسِ بِالرَّحْمَةِ الْمُحْتَاجُ إِلَيْهَا

51- Merhamete en layık kimse ona ihtiyacı olandır. /364

523120/ .. أَحْسَنُ مِنْ اسْتِيفَاءِ حَقِّكَ الْعَفْوُ عَنْهُ

52- Hakkını almandan daha güzel olan, affetmendir. /3120

533165/ .. أَحْسَنُ الْمَكَارِمِ عَفْوُ الْمُفْتَدِرِ، وَجُودُ الْمُفْتَقِرِ

53- İyiliklerin en güzeli kudretli insanın affı ve muhtaç insanın bağışlamasıdır. /3165

543184/ .. أَحْسَنُ الْعَفْوِ مَا كَانَ عَنْ قُدْرَةٍ

54- En güzel af, kudretli iken yapılandır. /3184

553230/ .. أَعْرِفُ النَّاسَ بِاللَّهِ أَغْدَرُهُمْ لِلنَّاسِ، وَإِنْ لَمْ يَجِدْ لَهُمْ عُذْرًا

55- Allah'ı en iyi tanıyan, halkın mazeretleri olmadığı halde onları affedendir. /3230

56 - إِنَّ مُقَابَلَةَ الْإِسَاءَةِ بِالْإِحْسَانِ، وَتَعَمُّدَ الْجَرَائِمِ بِالْعُفْرِانِ، لَمِنْ أَحْسَنِ الْقَضَائِلِ، وَأَفْضَلِ الْمَحَامِدِ 3429/.

56- Kötülüğe iyilikle karşılık verip suçları bağışlayarak örten, şüphesiz faziletli olanların en güzeli ve övülmüşlerin en faziletlisidir. /3492

57 - إِنَّ مَنْ أَعْطَى مَنْ حَرَمَهُ، وَوَصَلَ مَنْ قَطَعَهُ، وَعَفَى عَمَّنْ ظَلَمَهُ، كَانَ لَهُ مِنَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ الطَّهِيرُ 3530/ والنَّصِيرُ.

57- Mahrum edene bağışta bulunana, kesip atanla yakınlık kurana, zulmedeni affedene Allah tarafından yardımcı ve destek verilir. /3530

587/ .. الْعَفْوُ فَضِيلَةٌ

58- Affetmek faziletin özüdür. /7

59585/ .. الْعَفْوُ أَفْضَلُ الْإِحْسَانِ

59- Af en büyük ihsandır. /585

.. أَلْعَفُو رَبُّنُ الْقُدْرَةِ /60773

60- Af kudretin ziynetidir. /773

.. أَلْعَفُو يُوجِبُ الْمَجْدَ /61775

61- Af övgüye neden olur. /775

.. أَلْعَفُو زَكَاةُ الْقُدْرَةِ /62924

62- Af kudretin zekâtıdır. /924

.. أَلْعَفُو أَحْسَنُ الْإِحْسَانِ /631057

63- Affetmek en güzel bağıştır. /1057

.. أَلْعَفُو أَحْسَنُ الْإِنْتِصَارِ /641099

64- Affetmek en güzel intikamdır. /1099

.. الصَّفْحُ أَنْ يَعْفُو الرَّجُلُ عَمَّا يُجْنَى عَلَيْهِ، وَيَحْلُمَ عَمَّا يُغِيظُهُ /651875

65- Bağışlamak insanın kendisine karşı yapılan suçu affedip onu öfkeliendiren şeye sabretmesidir. /1875

.. أَلَصَّفْحُ أَحْسَنُ السَّيِّمِ /66650

66- Başkalarının hatalarını affetmek en güzel huydur. /650

.. هَبْ مَا أَنْكَرْتَ لِمَا عَرَفْتَ، وَمَا جَهِلْتَ لِمَا عَلِمْتَ /6710056

67- Tanımadığın şeyi tanıdığın şey için, bilmediğin şeyi bildiğin şey için bağışla. /10056

.. إِذَا جُنِيَ عَلَيْكَ فَاعْتَفِرْ /683992

68- Sana yanlış yapıldığında affet. /3992

.. أَحَقُّ النَّاسِ بِالإِسْعَافِ طَالِبُ أَلْعَفْوِ /693066

69- Yardımı en çok hak keden, af dileyendir. /3066

.. إِيَّاكَ وَالتَّسَرُّعَ إِلَى الْعُقُوبَةِ، فَإِنَّهُ مَمَقَّتُهُ عِنْدَ اللَّهِ، وَ مُقَرَّبٌ مِنَ الْعَذَابِ /702656

70- Cezalandırmakta acele etmekten kaçın! Çünkü o, Allah katında büyük düşmanlıktır ve değişimi yakınlaştırır. /2656

BAĞIŞ

.. رَبِّ مَوْهَبَةٍ خَيْرٌ مِنْهَا الْقَجِيْعَةُ / 15343

1- Nice bağışlar var ki felaket ondan iyidir. /5343

BAĞ KURMAK / İLİŞKİ

.. عَلَيْكُمْ بِالتَّوَاضُّعِ وَ الْمُوَافَقَةِ، وَ إِيَّاكُمْ وَ الْمُقَاطَعَةَ وَ الْمُهَاجَرَةَ / 16152

1- Aranızda bağ kurun ve beraber olun; birbirinizden kopup ayrılığa düşmeyin.
/6152

.. كُنْ لِمَنْ قَطَعَكَ وَاصِلًا، وَلِمَنْ سَأَلَكَ مُعْطِيًا، وَلِمَنْ سَكَتَ عَنْ مَسْأَلَتِكَ مُبْتَدِئًا / 27173

2- Senden kopanla sen bağ kur, isteyene bağış yap ve istemekten çekinene de istemeden yardım et. /7173

.. مَنْ وَصَلَكَ وَ هُوَ مُعْطِمٌ خَيْرٌ لَكَ مِنْ جَفَاكَ وَ هُوَ مُكْتَرٍ / 39176

3- Fakirin seninle bağ kurması, zenginin senden kopmasından daha hayırlıdır.
/9176

.. مَنْ مَتَّ إِلَيْكَ بِحُرْمَةِ الْإِسْلَامِ فَقَدْ مَتَّ بِأَوْثَقِ الْأَسْبَابِ / 49223

4- İslam'ın hatırına seninle bağ kuran, şüphesiz en sağlam sebeple bağ kurmuştur.
/9223

.. مُوَاضَلَةُ الْأَفْضَلِ تُوجِبُ الشُّمُوءَ / 59773

5- Erdemlilerle bağ kurmak onurlu olmaya sebep olur. /9773

.. وَاصِلُوا مَنْ تُوَاصِلُونَهُ فِي اللَّهِ، وَ اهْجُرُوا مَنْ تَهْجُرُونَهُ فِي اللَّهِ سُبْحَانَهُ / 610120

6-Kiminle bağ kuracak veya kimden kopacaksanız Allah için olsun. /10120

.. وَضُولُ مُعْطِمٍ خَيْرٌ مِنْ جَافٍ مُكْتَرٍ / 710083

7- Fakirin bağ kurması, zenginin koparmasından daha iyidir. /10083

.. وَضُولُ النَّاسِ مَنْ وَصَلَ مَنْ قَطَعَهُ / 810085

8- Gerçek anlamda bağ kuran, kendisiyle (bağları) koparanla bağ kurandır. /10085

.. لَا يَكُونَنَّ أَخُوكَ عَلَى قَطِيعَتِكَ أَقْوَى مِنْكَ عَلَى صِلَتِهِ / 910369

9- Sakın din kardeşinin bağ kurması senin bağları koparmandan daha güçlü

olmasın. /10369

BARIŞ/ UZLAŞMA

.. أَلَسَّ لَمْ تَمَرُّهُ الْجَلْمُ / 1901

1- Barış, sabırlı ve hilimli olmanın meyvesidir. /901

Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

.. أَلَسَّ لَمْ عِلَّهُ السَّلَامَةُ وَعَلَامَةُ الْإِسْتِقَامَةِ / 21335

2- Barış, selametin sebebi ve doğru yolda olmanın nişanesidir. /1335

.. سَالِمِ النَّاسِ تَسْلَمُ، وَاعْمَلْ لِلْآخِرَةِ تَعْنَمُ / 35605

3- Halkla uyumlu geçin ki sağlam kalasın; ahiretin için de amel et ki kazançlı çıkasın. /5605

.. مَنْ سَالَمَ النَّاسَ كَثُرَ أَصْدِقَائُهُ وَقَلَّ أَعْدَائُهُ / 48076

4- Halkla uyumlu geçinen kimsenin dostu çok, düşmanı az olur. /8076

.. مَنْ سَالَمَ النَّاسَ سُبِّرَتْ عُيُوبُهُ / 58294

5- Halkla uyumlu geçinen kimsenin ayıpları örtülü kalır. /8294

.. مَنْ سَالَمَ النَّاسَ رِيحَ السَّلَامَةِ / 68732

6- Halkla uyumlu geçinen kimse selameti kazanır. /8732

.. مَنْ رَضِيَ مِنَ النَّاسِ بِالْمُسَالَمَةِ سَلِمَ مِنْ عَوَائِلِهِمْ / 78862

7- Halkla uyum içinde geçinmeye razı olan kimse, onların fesat ve musibetlerinden amanda olur. /8862

.. وَجَدْتُ الْمُسَالَمَةَ مَا لَمْ يَكُنْ وَهْنٌ فِي الْإِسْلَامِ أَنْجَعَ مِنَ الْقِتَالِ / 810138

8- Ben barışı, İslam'da gevşekliği savaştan daha faydalı olmadığı zaman seçtim. /10138

.. لَا عَاقِبَةَ أَسْلَمَ مِنْ عَوَاقِبِ السُّلْمِ / 910669

9- Barıştan daha iyi ve sağlam akıbetli bir şey yoktur. /10669

BASİRET

.. الْحَزْمُ تَجَرُّعُ الْعُصَّةِ، حَتَّى تُمَكِّنَ الْفُرْصَةُ / 11759

1- Basiretlilik, fırsat gelinceye kadar derdi sineye çekmektir. /1759

.. أَوَاخِرُ مَصَادِرِ التَّوَقُّي أَوَائِلُ مَوَارِدِ الْحَذَرِ / 21812

2- Tedbirli olunması gereken en son yerler, en önce korkulacak yerlerdir.[17] /1812

.. الْحَزْمُ النَّظَرُ فِي الْعَوَاقِبِ، وَمُشَاوَرَةُ دَوِي الْعُقُولِ / 31915

3- Basiret, işlerin akıbeti hakkında görüş belirtmek ve akıl sahipleriyle meşveret etmektir. /1915

.. أَلَا وَإِنَّ مَنْ تَوَرَّطَ فِي الْأُمُورِ مِنْ غَيْرِ نَظَرٍ فِي الْعَوَاقِبِ فَقَدْ تَعَرَّضَ لِمُقَدِّحَاتِ النَّوَائِبِ / 42777

4- Bilesiniz ki, kim işin sonunu göz önüne almadan bir işe girişirse, muhakkak ağır musibetlere maruz kalır. /2777

.. أَصْلُ الْعَزْمِ الْحَزْمُ، وَتَمَرُّهُ الطَّقَرُ / 53095

5- Asıl azim, basiretliliktir; meyvesi ise zafer. /3095

.. الْحَزْمُ بِضَاعَةٌ (و) وَالنَّوَائِبُ إِضَاعَةٌ / 69

6- Basiretlilik, mal-mülktür; gevşeklik ise ziyan. /9

.. الْحَزْمُ صِنَاعَةٌ / 7177

7- Basiretlilik hünerdir. /117

.. الْحَزْمُ أَسَدُ الْآرَاءِ / 8471

8- Basiretlilik, görüşlerin en sağlamıdır. /471

.. الْحَزْمُ حِفْظُ التَّجَرُّبَةِ / 9961

9- Basiretlilik, deneyimleri korumaktır. /961

.. الْحَزْمُ بِإِجَالَةِ الرَّأْيِ / 101077

10- Basiretlilik, düşünceyi evirip çevirmekle elde edilir. /1077

.. الْحَزْمُ شِدَّةُ الْاسْتِطْهَارِ / 111103

11- Basiretlilik, sırtı sağlama almaktır. /1103

.. الرَّأْيُ كَثِيرٌ، وَالْحَزْمُ قَلِيلٌ / 121213

12- Görüş çok ama basiretli olanı az. /1213

.. الْحَزْمُ حِفْظُ مَا كُفِّتَ وَتَرْكُ مَا كُفِّتَ / 131489

13- Basiretlilik, sana vazife olanı yerine getirmen ve sana yeterli gördüğünü terk etmendir. /1489

.. الطَّمَأْنِينَةُ قَبْلَ الْخُبْرَةِ خِلَافُ الْحَزْمِ / 141514

14- Öğrenmeden önce emin olmak basiretliliğe terstir. /1514

.. إِنَّمَا الْحَزْمُ طَاعَةُ اللَّهِ، وَمَعْصِيَةُ النَّفْسِ / 153860

15- Basiretlilik, ancak Allah'a itaat etmek ve nefse başkaldırmaktır. /3860

.. آفَةُ الْحَزْمِ قَوْثُ الْأَمْرِ / 163961

16- Basiretli olmanın âfeti, fırsatın elden kaçmasıdır. /3961

.. إِذَا اقْتَرَنَ الْعَزْمُ بِالْحَزْمِ كَمَلَتِ السَّعَادَةُ / 174067

17- Azim ve irade basiretlilikle bir araya geldiğinde saadet kemale erer. /4067

.. تَمَرُّهُ الْحَزْمِ السَّلَامَةُ / 184590

18- Basiretli olmanın meyvesi selamettir. /4590

.. خُذْ بِالْحَزْمِ، وَالزِّمِ الْعِلْمَ، تُحْمَدُ عَوَاقِبُكَ / 195045

19- Basiretli ol ve ilimden ayrılma ki işinin sonunda övülesin. /5045

.. غَايَةُ الْحَزْمِ الاسْتِطْهَارُ / 206362

20- Basiretliliğin neticesi sırt sağlamlığıdır. /6362

.. كَمَالُ الْحَزْمِ اسْتِصْلَاحُ الْأَصْدَادِ، وَمُدَاجَاةُ الْأَعْدَاءِ / 217232

21- Basiretliliğin kemali, muhaliflerle barışık olmak ve düşmanlarla iyi geçinmektir. /7232

.. مَنْ خَالَفَ الْحَزْمَ هَلَكَ / 227910

22- Basiretli olmayan helak olur. /7910

.. مَنْ أَحَدَّ بِالْحَزْمِ اسْتَطْهَرَ / 237913

23- Basiretli olanın sırtı kuvvetli olur. /7913

247914 .. مَنْ أَصَاعَ الْحَرَمَ تَهَوَّرَ /

24- Basiretini zayi eden tehlikeye düşer. /7914

257981 .. مَنْ قَلَّ حَرْمُهُ ضَعُفَ عَزْمُهُ /

25- Basireti az olanın azmi zayıf olur. /7914

268208 .. مَنْ لَمْ يُقَدِّمَهُ الْحَرَمَ، أَحْرَهُ الْعَجْزُ /

26- Basiretin öne geçirmediğini acizlik arkaya iter. /8208

279263 .. مِنَ الْحَرَمِ قُوَّةُ الْعَزْمِ /

27- Azmin gücü basirettendir. /9263

289370 .. مِنَ الْحَرَمِ التَّأَهُُّبُ وَالاسْتِعْدَادُ /

28- Hazırlıklı ve müsait olmak basiretliliklidir. /9370

299391 .. مِنَ الْحَرَمِ حِفْظُ التَّجَرِبَةِ /

29- Tecrübeyi korumak, ileri görüşlü olmaktır. /9391

309399 .. مِنَ الْحَرَمِ صِحَّةُ الْعَزْمِ /

30- Azmin sıhhati basiretliliklidir. /9399

319403 .. مِنَ الْحَرَمِ الْوُقُوفُ عِنْدَ الشُّبْهَةِ /

31- Şüphe ânında durmak, basiretliliklidir. /9403

329411 .. مِنْ كَمَالِ الْحَرَمِ الْاسْتِعْدَادُ لِلثَّقَلَةِ، وَالتَّأَهُُّبُ لِلرَّحَلَةِ /

32- (Bu dünyadan öbür dünyaya) göç için hazırlıklı olmak ve yolculuk için hazırlık görmek basiretin kemalindendir. /9411

BASİRET / BAKIŞ / GÖRÜŞ

12825 .. أَبْنِ الْأَبْصَارُ اللَّامِحَةَ مَنَارَ التَّقْوَى؟ /

1- Takvanın alametini gören parlak gözler nerede? /2825

23061 .. أَبْصَرَ النَّاسِ مَنْ أَبْصَرَ عُيُوبَهُ، وَأَقْلَعَ عَنْ دُنُوبِهِ /

2- İnsanların en basiretlisi, kendi ayıplarını gören ve günahlarını söküp atandır. /3061

- إِنَّ أَبْصَارَ هَذِهِ الْفُحُولِ طَوَامِخٌ، وَهُوَ سَبَبُ هَبَايَها، فَإِذَا تَطَرَّ أَحَدُكُمْ إِلَى امْرَأَةٍ فَأَعْجَبَتْهُ، فَلْيَمْسَسْ أَهْلَهُ، 3-
فَإِنَّمَا هِيَ امْرَأَةٌ يَأْمُرُ بِهَا. /3635

3- [İmam Ali (a.s) ashabıyla oturmuştu. Oradan güzel yüzlü bir kadın geçti. Ashaptan bazıları gözlerinin ucuyla o kadına baktı. Bunun üzerine İmam şöyle buyurdu:]

GERİ İNDEKS İLERİ

Bu bakışlar, erkeklerin şehvete kapıldıklarını gösteren bakışlardır; (baktıkça) şehveti coşturur. İçinizden biri hoşuna giden bir kadın gördüğünde hemen gidip kendi hanımına yaklaşsın. Zira o da kadındır, bu da. /3635

.. إِنَّمَا الْبَصِيرُ مَنْ سَمِعَ فَفَكَّرَ، وَتَطَرَّ فَأَبْصَرَ، وَاتَّقَعَ بِالْغَيْرِ / 43891

4- Basiret sahibi, duyduğunda düşünen; baktığında (hakikatleri) gören ve ibretlerden öğüt alan kimsedir. /3891

.. بِالْأَسْتِصَارِ يَخْضُلُ الْاِعْتِبَارُ / 54351

5- İtibar basiretli olmakla kazanılır. /4351

.. ذَهَابُ الْبَصْرِ خَيْرٌ مِنْ عَمَى الْبَصِيرَةِ / 65182

6- Gözün körlüğü, basiret körlüğünden daha iyidir. /5182

.. ذَهَابُ النَّظَرِ خَيْرٌ مِنَ النَّظَرِ إِلَى مَا يُوجِبُ الْفِتْنَةَ / 75183

7- Gözün körlüğü, fitneye sebep olan bakıştan daha iyidir. /5183

.. زُرَّ مَا أَخْطَأَ الْبَصِيرُ رُشْدَهُ / 85368

8- Bazen basiretli insan da doğru yolu bulmada hataya düşer. /5368

.. فَقَدْ الْبَصَرَ أَهْوَى مِنْ فِقْدَانِ الْبَصِيرَةِ / 96536

9- Gözü kaybetmek, basireti kaybetmekten daha iyidir. /6536

.. فَاقْدُ الْبَصَرَ فَاسِدُ النَّظَرِ / 106548

10- Basireti olmayanın görüşü bozuk olur. /6548

.. قَدْ انْجَابَتِ السَّرَائِرُ لِأَهْلِ الْبَصَائِرِ / 116676

11- Muhakkak ki sırlar, basiret sahipleri için açıklanmıştır. /6676

.. لَقَدْ بُصِّرْتُمْ إِنْ أَبْصَرْتُمْ، وَأُسْمِعْتُمْ إِنْ سَمِعْتُمْ، وَهَدَيْتُمْ إِنْ اهْتَدَيْتُمْ / 127346

12- Şüphesiz, görmek isterseniz, görürsünüz; duymak isterseniz, duyarsınız; hidayet olmak isterseniz, hidayet olursunuz. /7346

.. مَنْ تَبَصَّرَ فِي الْفِطْنَةِ تَبَيَّنَتْ لَهُ الْحِكْمَةُ وَعَرِفَ الْعِبْرَةَ / 138849

13- Zekâda basiretli olan kimsenin hikmeti sabit olur ve neden ders alacağını bilir. /8849

.. تَطَّرَ الْبَصَرُ لَا يُجْدِي إِذَا غَمِيتِ الْبَصِيرَةُ / 149972

14- Basiret körleştiğinde gözün görmesi dahi fayda etmez. /9972

.. لَا بَصِيرَةَ لِمَنْ لَا فِكْرَ لَهُ / 1510774

15- Düşüncesi olmayanın basireti de olmaz. /10774

.. اللَّحْظُ رَائِدُ الْفِتَنِ / 161047

16- Bir anlık bakış fitnelerin öncüsüdür. /1047

.. رَبِّ صَبَابَةٍ غُرِسَتْ مِنْ لَحْظَةٍ / 175314

17- Nice aşklar var ki (tohumu) bir anlık bakışta ekilir. /5314

.. غَمَى الْبَصَرُ خَيْرٌ مِنْ كَثِيرٍ مِنَ النَّظَرِ / 186307

18- Gözün körlüğü, birçok bakıştan daha iyidir. /6307

.. كَمْ مِنْ صَبَابَةٍ اكْتُسِبَتْ مِنْ لَحْظَةٍ / 196939

19- Nice aşklar var ki bir anlık bakışla elde edilmiştir. /6939

.. كَمْ مِنْ نَظَرٍ جَلَبَتْ حَسْرَةً / 206941

20- Nice bakışlar hasreti de beraberinde getirir. /6941

.. لَحْظُ الْإِنْسَانِ رَائِدُ قَلْبِهِ / 217626

21- İnsanın bir anlık bakışı kalbin öncüsüdür. /7626

.. مَنْ أَطْلَقَ طَرْفَهُ كَثُرَ أَسْفُهُ / 227949

22- Bakışına salık verenin üzüntüsü çok olur. /7949

.. لَيْسَ الرُّؤْيَةُ مَعَ الْأَبْصَارِ، قَدْ تَكْذِبُ الْأَبْصَارُ أَهْلَهَا / 237493

23- Görmek yalnız gözle olmaz; görünenler, görenleri aldatabilir. /7493

BASİRETİLİ

11878 .. الْحَازِمُ مَنْ لَا يَسْغَلُهُ النَّعْمَةُ عَنِ الْعَمَلِ لِلْعَاقِبَةِ /

1- Basiretli, nimet peşinde koşmanın ahiret için yaptığı amelleri engellemediği kimsedir. /1878

21921 .. الْحَازِمُ مَنْ جَادَ بِمَا فِي يَدِهِ، وَلَمْ يُؤَخَّرْ عَمَلَ يَوْمِهِ إِلَى عَدِهِ /

2- Basiretli, elinde olanı bağışlayan ve bugünün işini yarına bırakmayan kimsedir. /1921

31985 .. الْحَازِمُ مَنْ لَمْ يَسْغَلُهُ غُرُورُ دُنْيَاهُ عَنِ الْعَمَلِ لِأُخْرَاهُ /

3- Basiretli, dünyanın dalaverelerinin ahiret için çalışmaktan alıkoymadığı kimsedir. /1985

41592 .. الْحَازِمُ مَنْ دَارَى زَمَانَهُ /

4- Basiretli, içinde bulunduğu dönemde (herkesle) iyi geçinen kimsedir. /1592

52028 .. الْحَازِمُ مَنْ حَتَّكَهُ التَّجَارِبُ، وَهَدَّبَتْهُ النَّوَائِبُ /

5- Basiretli, tecrübelerin pişirdiği ve belaların yetiştirdiği kimsedir. /2028

62114 .. الْحَازِمُ مَنْ شَكَرَ النَّعْمَةَ مُقِيلَةً، وَصَبَرَ عَنْهَا، وَسَلَاهَا مَوْلِيَةً مُدِيرَةً /

6- Basiretli, nimet yüzünü ona döndüğünde şükreden, sırt çevirdiğinde ise sabredip unutan kimsedir. /2114

7- الْحَازِمُ مَنْ يُؤَخَّرُ الْعُقُوبَةَ فِي سُلْطَانِ الْعَصَبِ، وَيُعَجِّلُ مُكَافَأَةَ الْإِحْسَانِ اعْتِنَاءً لِفُرْصَةِ الْإِمْكَانِ / 2179.

7- Basiretli, öfkesi şiddetlendiğinde cezalandırmayı geciktiren ve varlıklı hâlini fırsat bilip iyiliği mükâfatlandırmada acele eden kimsedir. /2179

82833 .. أَحْزَمُكُمْ أَرْهَدُكُمْ /

8- En basiretliniz, en zahit olanınızdır. /2833

93092 .. أَحْزَمُ النَّاسِ مَنْ اسْتَهَانَ بِأَمْرِ دُنْيَاهُ /

9- Halkın en basiretlisi, dünyevî işlerini aşığılık sayan kimsedir. /3092

103244 .. أَحْرَمُ النَّاسِ مَنْ تَوَهَّاهُ الْعَجْرُ لِعَرْطِ اسْتِطْهَارِهِ /

10- Halkın en basiretlisi, sırtı sağlam olmasına rağmen kendini güçsüz gören kimsedir. /3274

113257 .. أَحْرَمُ النَّاسِ مَنْ كَانَ الصَّبْرُ وَالنَّظَرُ فِي الْعَوَاقِبِ شِعَارَهُ وَدَنَارَهُ /

11- Halkın en basiretlisi, akıbeti hakkında sabırlı olmayı ve düşünmeyi kendine şiar ve örtü edinen kimsedir. /3275

123341 .. أَحْرَمُ النَّاسِ رَأْيًا مَنْ أَنْجَرَ وَعَدَهُ، وَلَمْ يُؤَخَّرْ عَمَلَ يَوْمِهِ لِعَدِهِ /

12- Görüş bakımından halkın en basiretlisi, vaadini yerine getiren ve bugünkü işini yarına bırakmayan kimsedir. /3341

133423 .. إِنَّ الْحَازِمَ مَنْ لَا يَغْتَرَّ بِالْخُدَعِ /

13- Asıl basiretli, hilelere kanmayan kimsedir. /3423

14 - إِنَّ الْحَازِمَ مَنْ شَغَلَ نَفْسَهُ بِجِهَادِ نَفْسِهِ، فَأَصْلَحَهَا، وَحَبَسَهَا عَنْ أَهْوِيَّتِهَا وَلَذَاتِهَا فَمَلَكَهَا، وَإِنَّ لِلْعَاقِلِ 3568 .بِنَفْسِهِ عَنِ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا وَأَهْلِهَا شُغْلًا /

14- Şüphesiz basiretli kimse, nefsi ile mücadele eden ve onu dizginleyen; ihtiras ve zevklerine mani olan ve ona hükmeden kimsedir. Doğrusu akıl sahibi için dünya, içindekiler ve dünya ehli başlı başına bir meşguliyettir. /3568

153574 .. إِنَّ الْحَازِمَ مَنْ قَيَّدَ نَفْسَهُ بِالْمُحَاسَبَةِ، وَمَلَكَهَا بِالْمُغَاصَبَةِ (بِالْمُغَالَبَةِ)، وَقَتَّلَهَا بِالْمُجَاهَدَةِ /

15- Doğrusu (gerçek) basiret sahibi, muhasebe ile nefsinin dizginleyen, gazapla ona hükmeden ve savaşarak onu öldüren kimsedir. /3574

16100 .. الْحَازِمُ يَغْطَانُ، الْغَافِلُ وَسَنَانُ /

16- Basiretli uyanık, gâfil ise uyuklayan kimsedir. /100

171263 .. الْحَازِمُ مَنْ كَفَّ أَذَاهُ /

17- Basiretli, (başkasına) eziyet etmeyen kimsedir. /1263

181392 .. الْحَازِمُ مَنْ اطَّرَحَ الْمَوْنَ، وَالْكُلْفَ /

18- Basiretli, masraflarını ve külfetini kenara iten kimsedir. /1392

191487 .. الْحَازِمُ مَنْ تَرَكَ الدُّنْيَا لِلْآخِرَةِ /

19- Basiretli, ahireti için dünyasını terk edendir. /1487

.. الْحَاظِمُ مَنْ تَجَنَّبَ التَّبَذِيرَ، وَعَافَ السَّرَفَ / 201506

20- Basiretli, aşırı harcamalardan kaçınan ve israftan tiksinen kimsedir. /1506

.. إِنَّمَا الْحَاظِمُ مَنْ كَانَ يَنْفُسِهِ كُلُّ شُغْلِهِ، وَلَدِينِهِ كُلُّ هَمِّهِ، وَلَاخِرَتِهِ كُلُّ جَدِّهِ / 213897

21- Bütün uğraşını nefsiyle mücadeleye ayıran, bütün çabasını dini için harcayan ve bütün ciddiyetini ahiretine adayan kimse ancak ve ancak basiretli kimsedir. /3897

.. رَبِّ صَغِيرٍ أَحْزَمُ مِنْ كَبِيرٍ / 225348

22- Nice küçük insanlar vardır ki büyüklerden daha basiretlidir. /5348

.. سِلَاحُ الْحَاظِمِ الْاِسْتِظْهَارُ / 235563

23- Basiret sahibinin silahı sırt sağlamlığıdır. /5563

.. لِلْحَاظِمِ فِي كُلِّ فِعْلٍ قَصْلٌ / 247335

24- Basiret sahibinin her işinde bir üstünlük vardır. /7335

.. لِلْحَاظِمِ مِنْ عَقْلِهِ عَنْ كُلِّ دَنِيَّةٍ زَاجِرٌ / 257350

25- Basiret sahibi için, her aşağılık sıfattan onu alıkoyan aklından bir pay vardır. /7350

.. لَا يَدْهَشُ عِنْدَ الْبَلَاءِ الْحَاظِمُ / 2610696

26- Basiretli, belalar karşısında dehşete düşmez. /10696

.. لَا يَكُونُ حَاظِمًا مَنْ لَا يَجُودُ بِمَا فِي يَدِهِ، وَلَا يُؤَخَّرُ (وَلَا يَدَّخِرُ) عَمَلَ يَوْمِهِ إِلَى غَدِهِ / 2710851

27- Elinde olanı bağışlamayan ve bugünkü amelini yarın için biriktirmeyen basiretli değildir. /10851

.. لَا يَسْتَعْنِي الْحَاظِمُ أَبَدًا عَنْ رَأْيِ سَدِيدٍ رَاجِحٍ / 2810878

28- Basiret sahibi, daima isabetli ve etkin görüşe muhtaçtır. /10878

BAŞARI / ZAFER / KURTULUŞ

.. أَنْجَحَكُمْ أَصْدَقُكُمْ / 12838

1- En başarılısınız, en doğru sözlünüzdür. /2838

.. أَدْرَكَ النَّاسَ لِحَاجَتِهِ دُو الْعَقْلِ الْمُتَرَقِّقُ / 23325

2- İsteğini en çabuk elde eden insan, yumuşak ve kibar ahlaklı olandır. /3325

33741 .. إِنْ كُنْتُمْ لِلنَّجَاةِ طَالِبِينَ فَارْقُضُوا الْعُقَلَةَ وَاللَّهُوَ وَالرَّمُومُ الْإِحْتِهَادُ وَالْحِدَّ / 33741

3- Kurtuluş istiyorsanız gaflet ve eğlenceyi bırakın, (nefsinizi ıslah etmekte) ciddi olun ve ondan ayrılmayın. /3741

43968 .. آفَةُ النَّجْحِ الْكَسَلُ / 43968

4- Başarının âfeti, tembellik ve gevşekliktir. /3968

56658 .. قَدْ يُنَالُ النَّجْحُ / 56658

5- Başarı bazen ulaşır. /6658

66659 .. قَدْ يُعْيِي إِنْ دِمَالُ الْجُرْحِ / 66659

6- Yaraların iyileşmesi bazen bitkin bırakır. /6659

79536 .. مَا أَقْرَبَ النَّجَاحَ مِمَّنْ عَجَّلَ السَّرَاحَ / 79536

7- Başarıyı, kurtulmakta acele eden kimseye yakınlaştıran şey nedir? /9536

89867 .. مِلَاكُ النَّجَاةِ لُزُومُ الْإِيمَانِ وَصِدْقُ الْإِيقَانِ / 89867

8- Kurtuluşun ölçüsü imanlı olmak ve yakının doğruluğudur. /9867

910757 .. لَا يَفُوزُ بِالنَّجَاةِ إِلَّا مَنْ قَامَ بِشَرَائِطِ الْإِيمَانِ / 910757

9- Ancak imanın şartlarını yerine getiren kurtuluşa erer. /10757

1010780 .. لَا نَجَاةَ لِمَنْ لَا إِيْمَانَ لَهُ / 1010780

10- İmanı olmayan kurtuluşa eremez. /10780

1110886 .. لَا يَنْجُو مِنَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ مَنْ لَا يَنْجُو النَّاسُ مِنْ سَرِّهِ / 1110886

11- Halkın, şerrinden kurtulamadığı kimse, Allah'ın (azabından) kurtulamaz. /10886

124661 .. ثَلَاثٌ فِيهِنَّ النَّجَاةُ: لُزُومُ الْحَقِّ، وَتَجَنُّبُ الْبَاطِلِ وَرُكُوبُ الْحِدِّ / 124661

12- Kurtuluş üç şeydedir: Halkla beraber olup ondan ayrılmamak, bâtıldan uzak kalmak ve ciddi olmak. /4661

136980 .. كَيْفَ يَنْجُو مِنَ اللَّهِ هَارِبُهُ ؟ / 136980

13- Allah'tan kaçan ondan nasıl kurtulabilir? /6980

BAŞKASININ AYIBINI YAYMAK

.. الإِذَاعَةُ خِيَانَةٌ / 1114

1- (Başkasının ayıbını) yaymak, ihanettir. /114

.. الإِذَاعَةُ شِيْمَةُ الْأَعْيَارِ / 21082

2- (Başkasının ayıbını) yaymak, bedbahtların huyudur. /1082

BAŞSAĞLIĞI VE KUTLAMA

- وَعَرَّى (ع) رَجُلًا مَاتَ لَهُ وَلَدٌ وَرَزَقَ لَهُ وَلَدٌ فَقَالَ: عَظَّمَ اللَّهُ أَجْرَكَ فِيمَا أَبَادَ، وَبَارَكَ لَكَ فِيمَا أَفَادَ/ 6337.

1- İmam Ali (a.s), çocuğu öldükten sonra Allah'ın yeni bir evlat verdiği kimseye başsağlığı verdi ve şöyle buyurdu:

Allah elinden giden evladından dolayı sana büyük sevap versin ve yeni verdiği evladına da bereket versin. /6337

BÂTIL

- الرَّاضِي بِفِعْلٍ قَوْمٍ كَالَّذِإِل فِيهِ مَعَهُمْ، وَلِكُلِّ دَاخِلٍ فِي بَاطِلٍ إِثْمَانٍ: إِثْمُ الرِّضَا بِهِ، وَإِثْمُ الْعَمَلِ بِهِ/ 2085.

1- Bir toplumun yaptığı işe razı olan kimse, o işi yapanlar gibidir. Bâtıla giren herkesin iki günahı vardır: Ona razı olmanın günahı ve onu yapmanın günahı. /2085

.. الْبَاطِلُ مُضَادُّ الْحَقِّ / 2277

2- Bâtıl hakkın zıddıdır. /277

.. الْبَاطِلُ عَرُورٌ خَادِعٌ / 3549

3- Bâtıl, aldatıcı bir hilekârdır. /539

.. الْبَاطِلُ أَضْعَفُ نَصِيرٍ / 4717

4- Bâtıl en zayıf yardımcısıdır. /717

.. الْبَاطِلُ يَزِلُّ بِرَاكِبِهِ / 51100

5- Bâtıl, ona bineni kaydırır. /1100

.. الأباطيلُ مُوقَعَةٌ فِي الْأَصَالِيلِ / 61274

6- Bâtıllar (insanı) sapıklıklara düşürür. /1274

.. التَّطَاقُرُ عَلَى تَصْرِ الْبَاطِلِ لُؤْمٌ وَخِيَانَةٌ / 71328

7- Bâtılı zafere ulaştırmak için dayanışmak, alçaklık ve ihanettir. /1328

.. خَالِفٌ مَنْ خَالَفَ الْحَقَّ إِلَى غَيْرِهِ، وَدَعَا، وَمَا رَضِيَ لِنَفْسِهِ / 85057

8- Hakka muhalefet edip bâtıla yönelene muhalefet et; onu kendi nefsiyle razı olduğu şeyle baş başa bırak. 5057

.. طَلَبُ التَّعَاوُنِ عَلَى نُصْرَةِ الْبَاطِلِ جِنَايَةٌ وَخِيَانَةٌ / 96031

9- Bâtılın zafere erişmesi için yardımlaşmak, hem cinayet, hem hıyanettir. /6031

Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

.. ظَلَمَ الْحَقُّ مَنْ تَصَرَ الْبَاطِلَ / 106041

10- Bâtıla yardım eden hakka zulmetmiştir. /6041

.. كَيْفَ يَنْفَصِلُ عَنِ الْبَاطِلِ مَنْ لَمْ يَتَّصِلْ بِالْحَقِّ؟! / 117006

11- Hakka yapışmayan bâtıldan nasıl ayrılabilir? /7006

.. لِلْبَاطِلِ جَوْلَةٌ / 127318

12- Bâtıl döner, durur. /7318

.. لَيْسَ فِي الْبَرْقِ اللَّامِعِ مُسْتَمْتَعٌ لِمَنْ يَخُوضُ الظُّلُمَةَ / 137515

13- Karanlığa dalana aydınlıktan bir nasip yoktur. /7515

.. مَنْ رَكِبَ الْبَاطِلَ تَدِمَ / 147651

14- Bâtıl merkebine binen pişman olur. /7651

.. مَنْ كَثُرَ بَاطِلُهُ لَمْ يَتَّبِعْ حَقَّهُ / 158135

15- Bâtıla çok dalanın hakkına uyulmaz. /8135

.. مَنْ رَكِبَ الْبَاطِلَ أَهْلَكَهُ مَرْكَبُهُ / 168221

16- Kim bâtıl merkebine binirse, bineği onu helake götürür. /8221

178515 .. مَنْ رَكِبَ الْبَاطِلَ رَلَّ قَدْمُهُ /

17- Bâtıla binenin ayağı sürçer. /4515

189023 .. مَنْ كَانَ عَرَضُهُ الْبَاطِلَ لَمْ يُدْرِكِ الْحَقَّ وَلَوْ كَانَ أَشْهَرَ مِنَ الشَّمْسِ /

18- Gayesi bâtıl olan kimse, güneşten daha meşhur olsa da hakkı yakalayamaz. /9023

199201 .. مَنْ تَصَرَّ الْبَاطِلَ تَدِمَ /

19- Bâtıla yardım eden pişman olmuştur. /9201

209587 .. مَا أَقْبَحَ الْبَاطِلَ /

20- Ne de çirkindir bâtıl! /9587

219868 .. مُسْتَعْمِلُ الْبَاطِلِ مُعَذَّبٌ مَلُومٌ /

21- Bâtılı kullanan azaplandırılmış, kınanmıştır. /9868

2210704 .. لَا يَعْزُ مَنْ لَجَأَ إِلَى الْبَاطِلِ /

22- Bâtıla sığınan izzet bulamaz. /10704

236424 .. عَرَضُ الْمُبْطِلِ الْفَسَادُ /

23- Bâtılcının gayesi bozgunculuktur. /6424

BÂTILA YARDIM

17696 .. مَنْ تَصَرَّ الْبَاطِلَ حَسِرَ /

1- Bâtıla yardım eden ziyankârdır. /7696

BEDBAHT

11799 .. أَلْشَقِيُّ مَنْ اعْتَرَّ بِحَالِهِ وَأَنْحَدَعَ لِغُرُورِ آمَالِهِ /

1- Bedbaht, kendi haliyle böbürlenip, uzun arzularının hilesine aldanan kimsedir. /1799

22835 .. أَشَقَاكُمْ أَحْرَضُكُمْ /

2- En bedbahtınız, en çok hırslı olanınızdır. /2835

33156 .. أَشَقَى النَّاسِ مَنْ بَاعَ دِينَهُ بِدُنْيَا غَيْرِهِ /

3- Halkın en bedbahtı, dinini başkasının dünyasına satan kimsedir. /3156

46967 /.. كَمْ مِنْ سَقِيٍّ حَصَرَهُ أَجَلُهُ وَهُوَ مُجِدُّ فِي الطَّلَبِ

4- Nice bedbaht vardır ki, ölüm gelip çattığı halde o (dünyayı) istemekte çaba harcamaktadır. /6967

BEDEN

15097 /.. خِدْمَةُ الْجَسَدِ إِعْطَاؤُهُ مَا يَسْتَدْعِيهِ مِنَ الْمَلَذِّ وَالشَّهَوَاتِ وَالْمُقْتَنِيَّاتِ وَفِي ذَلِكَ هَلَاكُ النَّفْسِ

1- Bedene hizmet, ona istediği lezzetleri, şehvetleri ve biriktirilmiş şeyleri vermektir; ne var ki nefsin helâki de bundadır. /5097

25812 /.. صِحَّةُ الْأَجْسَامِ مِنْ أَهْتِ الْأَقْسَامِ

2- Bedenlerin sıhhati esenlik dolu paylarda saklıdır. /5812

36984 /.. كَيْفَ يُعْتَرَّ بِسَلَامَةِ جِسْمٍ مُعَرَّضٍ لِلْآفَاتِ

3- Âfetlerle karşı karşıya olunduğu halde nasıl da beden sağlığıyla aldanırlar? /6984

BELA / ÜZÜNTÜ VE İMTİHAN

3595 /.. إِنْ لِلْمِحَنِ غَايَاتٍ لَا بُدَّ مِنْ انْقِصَائِهَا، فَتَأْمُولُهَا إِلَى حِينِ انْقِصَائِهَا، فَإِنَّ إِعْمَالَ الْحِيلَةِ فِيهَا قَبْلَ ذَلِكَ زِيَادَةٌ لَهَا / 3595

1- Şüphesiz belaların süresi vardır. Çaresiz o süre geçecektir. Öyleyse bela bitinceye kadar uyuyun (yani onun giderilmesi için çaba sarf etmeyin ki çaba fayda vermeyecektir); çünkü bela bitmeden çare aramak onu çoğaltmaktan başka bir işe yaramaz. /3595

3596 /.. إِنْ لِلْمِحَنِ غَايَاتٌ، وَلِلْغَايَاتِ نِهَايَاتٌ، فَاصْبِرْوَالَهَا حَتَّى تَبْلُغَ نِهَايَاتِهَا، فَالْتَّحَرَّكُ لَهَا قَبْلَ انْقِصَائِهَا زِيَادَةٌ لَهَا / 3596

2- Şüphesiz belaların bir zamanı ve her zamanın bir bitişi vardır. O halde belalar bitinceye kadar sabredin. Bela bitmeden önce onun için hareket etmek, onu çoğaltmaktan başka bir işe yaramaz. /3596

31060 /.. أَلْمِحْنَةُ مَقْرُونَةٌ بِحُبِّ الدُّنْيَا

3- Bela, dünya sevgisiyle beraberdir. /1060

46721 /.. قُرِنَتْ أَلْمِحْنَةُ بِحُبِّ الدُّنْيَا

4- Bela, dünyaya sevgisine bağlandı. /6721

BELAGÂT[18]

.. الْبَلَاغَةُ مَا سَهِّلَ عَلَى الْمَنْطِقِ وَ خَفَّ عَلَى الْفِطْنَةِ / 11881

1- Belagât, söylenmesi dile kolay ve anlaşılması zekâyâ hafif gelen şeydir. /1881

.. الْبَلَاغَةُ أَنْ تُجِيبَ فَلَا تُبْطِئَ وَ تُصِيبَ فَلَا تُخْطِئَ / 22150

2- Belagât, duraksamaksızın cevap vermek ve hata etmeden isabetli konuşmandır. /2150

.. قَدْ يُكْتَفَى مِنَ الْبَلَاغَةِ بِالْإِجَازِ / 36666

3- Bazen belagâtta kısa ve öz konuşmayla yetinilir. /6666

.. مَنْ قَامَ يَقْتَنِي الْقَوْلَ وَرَتَّقَهُ حَارَ الْبَلَاغَةِ / 49045

4- Sözü açmaya ve birleştirmeye çalışan muhakkak ki belagâta sahip olmuştur. /9045

.. آلهُ (آيَةُ) الْبَلَاغَةِ: قَلْبٌ عَقُولٌ، وَلِسَانٌ قَانِلٌ / 51493

5- Belagâtın aracı[19] akıl eden kalp ve (düzgün) konuşan dildir. /1493

.. زُبْمًا أُزَيِّجُ عَلَى الْقَصِيحِ الْجَوَابُ / 65378

6- Bazen fasih konuşanın da cevap vermesi bağlanır.[20] /5378

BENCİLLİK / GURURLANMA / KİBİRLENME

.. أَوْحَشُ الْوَحْشَةِ الْعُجْبُ / 12854

1- Korkunç şeylerin en korkuncu bencilliktir. /2854

.. أَلْعُجْبُ هَلَاكٌ / 245

2- Bencillik helakettir. /45

.. أَلْعُجْبُ حُمُقٌ / 362

3- Bencillik ahmaklıktır. /62

.. أَلْعُجْبُ رَأْسُ الْحِمَاقَةِ / 4348

4- Bencillik ahmaklığın başıdır. /348

5414/ .. أَلْعُجْبُ رَأْسُ الْجَهْلِ

5- Bencillik cehaletin başıdır. /414

6555/ .. أَلْعُجْبُ عُتْوَانُ الْحَمَاقَةِ

6- Bencillik ahmaklığın göstergesidir. /555

7599/ .. أَلْإِعْجَابُ يَمْتَنِعُ الْإِزْدِيَادَ

7- Kendini beğenmek artışa mani olur. /599

8600/ .. أَلْعُجْبُ أَصْرُ قَرِينٍ

8- Bencillik en zararlı arkadaştır. /600

9672/ .. أَلْإِعْجَابُ ضِدُّ الصَّوَابِ

9- Kendini beğenmek doğru yol ve düşüncenin zıddıdır. /672

10726/ .. أَلْعُجْبُ يُفْسِدُ الْعَقْلَ

10- Bencillik akıllı mahveder. /726

11849/ .. أَلْعُجْبُ يَمْتَنِعُ الْإِزْدِيَادَ

11- Bencillik (kemalin) artışını engeller. /849

12895/ .. أَلْعُجْبُ بِالْحَسَنَةِ يُخْطِئُهَا

12- İyi amelden dolayı övünmek onu batıl eder. /895

13940/ .. أَلْعُجْبُ آفَةُ الشَّرَفِ

13- Bencillik şeref ve büyüklüğün afetidir. /940

14954/ .. أَلْعُجْبُ يُظْهِرُ النَّقِصَةَ

14- Bencillik, eksiklik ve aşağılığı aşikâr eder. /954

151183/ .. إِعْجَابُ الْمَرْءِ بِنَفْسِهِ حُمُقٌ

15- Kendinden dolayı kibirlenen kimse ahmaktır. /1183

161357/ .. أَلْإِعْجَابُ ضِدُّ الصَّوَابِ وَآفَةُ الْأَلْبَابِ

16- Kendini beğenmek, doğru düşünmenin zıddı ve akılların afetidir. /1357

.. إِذَا أَرَدْتَ أَنْ تَعْظُمَ مَحَاسِنُكَ عِنْدَ النَّاسِ، فَلَا تَعْظُمَ فِي عَيْنِكَ /174097

17- İyilik ve güzelliklerinin halk katında büyük sayılmasını istiyorsan, kendi gözünde büyük olma. /4097

.. إِذَا زَادَ عَجْبُكَ بِمَا أَنْتَ فِيهِ مِنْ سُلْطَانِكَ، فَحَدَّثْتَ لَكَ أَنْفَهُ أَوْ مَخِيلَهُ، فَأَنْظُرْ إِلَى عِظَمِ مُلْكِ اللَّهِ وَفُؤَدَرْتِهِ، مِمَّا لَا تَقْدِرُ عَلَيْهِ مِنْ تَفْسِكَ، فَإِنَّ ذَلِكَ يُلَيِّنُ مِنْ جَمَاحِكَ، وَيَكْفُ عَنْ عَزَبِكَ، وَيَفِيءُ إِلَيَّ عَزَبَ عَيْنِكَ بِمَا أَنْتَ مِنْ عَقْلِكَ /4168

18- Kudret ve gücünden dolayı kibrin çoğalır, tekebbüre ve gurura neden olursa o zaman Allah-u Teala'nın yüce ve üstün malikiyet kudretine ve kendin için kadir olmadığın şeyleri hatırla, bu iş tuğyanını yatıştırır ve öfkenin önünü alır. Aklından (düşünmemene neden olan şeyi) uzak şeyi yakınlaştırır. /4168

.. بِالرِّضَا عَنِ النَّفْسِ تَظْهَرُ السَّوْءَاتُ وَالْعُيُوبُ /194356

19- Nefisten razı olmak (bencilik) çirkinlik ve ayıpların zahir olmasına neden olur. /4356

.. تَمَرَةُ الْعُجْبِ الْبَعْضَاءُ /204606

20- Bencilliğin meyvesi düşmanlıktır. /4606

.. سَيِّئَةُ سُوءُوكَ خَيْرٌ مِنْ حَسَنَةِ نُعْجُوكَ /215615

21- Seni gururlandırıp kibirlendiren sevaptan, pişman olduğun günahın daha iyidir. /5615

.. مَنْ أُعْجِبَ بِنَفْسِهِ سُخِرَ بِهِ /227862

22- Nefsinin gururlandırdığı kimse maskara olur. /7862

.. مَنْ أُعْجِبَ بِرَأْيِهِ ذَلَّ (صَلَّ) /237977

23- Kendi reyinden kibirlenen zelil olur. /7977

.. مَنْ أُعْجِبَ بِفِعْلِهِ أُصِيبَ بِعَقْلِهِ /248380

24- Amelinin kibirlendirdiği kimsenin akli afete uğrar. /8380

.. مَنْ أُعْجِبَهُ قَوْلُهُ فَقَدْ عَرَبَ عَقْلُهُ /258382

25- Sözünün kibirlendirdiği kimsenin akli batmıştır. /8382

.. مَنْ كَثُرَ إِعْجَابُهُ قَلَّ صَوَابُهُ /268383

26- Gururu çok olanın doğru işi azalır. /8383

.. مَنْ أُعْجِبَ بِعَمَلِهِ أَحْبَبَ أَجْرَهُ /28511

27- Amelinden dolayı kibirlenen kimsenin mükâfatı yok olur. /8511

.. مَنْ أُعْجِبَ بِحُسْنِ حَالَتِهِ قَصَّرَ عَنْ حُسْنِ حِيلَتِهِ /288725

28-İyi durumundan dolayı kibirlenen, kendine iyi çare bulmada kusur eder. /8725

.. مَنْ تَرَكَ الْعُجْبَ وَالتَّوَانِي لَمْ يَنْزِلْ بِهِ مَكْرُوهٌ /298805

29- Kibri ve tembelliği terk eden, rahatsız edici şeyler görmez. /8805

.. مَا أُعْجِبَ بِرَأْيِهِ إِلَّا جَاهِلٌ /309471

30- Cahilden başkası kendi reyinden dolayı kibirlenmez. /9471

.. مَا أَصَرَّ الْمَحَاسِنَ كَالْعُجْبِ /319472

31- İyiliklere/güzelliklere kibir kadar hiçbir şey zarar vermez. /9472

.. مَا لَابِنَ آدَمَ وَالْعُجْبِ , وَأَوَّلُهُ نُطْقُهُ مَذْرَعٌ وَآخِرُهُ جَبْقُهُ قَذْرَةٌ , وَهُوَ بَيْنَ ذَلِكَ يَحْمِلُ الْعَذْرَةَ /329666

32- Kibir Ademoğlunun neyine? Evveli alçak meni parçası, sonu ise pis kokulu leştir ve o, bu ikisinin arasında necaset taşımaktadır. /9666

.. لَا وَخْشَةَ أَوْحَشُ مِنَ الْعُجْبِ /3310633

33- Kibirden daha korkunç bir şey yoktur. /10633

.. إِعْجَابُ الْمَرْءِ بِنَفْسِهِ بُرْهَانُ نَقْصِهِ , وَعُتُونُ صَعْفِ عَقْلِهِ /342007

34- Kibirlenmek insanın eksikliğine ve aklın zayıflığına delildir. /2007

.. إِيَّاكَ وَالْإِعْجَابَ وَحُبَّ الْإِطْرَاءِ , فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ أَوْتَى فُرْصِ الشَّيْطَانِ /352627

35- Kendini beğenmişlikten sakın ve (övenlerin) övgüsünden hoşnut olma! Zira bunlar, şeytan için en güçlü fırsatlardır. /2672

.. إِيَّاكَ أَنْ تُعْجِبَ بِنَفْسِكَ , فَتَطْهَرَ عَلَيْكَ النَّقْصُ وَالسَّيِّئَاتُ /362679

36- Kendinle gururlanmaktan kaçın! Bu senin alçalmana ve (sana karşı) düşmanlığın doğmasına neden olur. /2679

.. إِيَّاكَ أَنْ تَسْتَكْبِرَ مِنْ مَعْصِيَةِ غَيْرِكَ مَا تَسْتَصْغِرُهُ مِنْ نَفْسِكَ , أَوْ تَسْتَكْبِرَ مِنْ طَاعَتِكَ مَا تَسْتَقِلُّهُ مِنْ غَيْرِكَ /2683

37- Başkaları için büyük saydığın günahı kendin için küçük görmekten veya diğerleri için az saydığın itaatleri kendin için çok saymaktan kaçın! /2683

BEŞ KÖTÜ SIFAT

- حَمْسَةُ يَبْغِي أَنْ يُهَانُوا: الدَّاحِلُ بَيْنَ اثْنَيْنِ، لَمْ يُدْخِلَاهُ فِي أَمْرِهِمَا، وَالْمُتَأَمِّرُ عَلَى صَاحِبِ الْبَيْتِ فِي بَيْتِهِ، وَالْمُتَقَدِّمُ عَلَى مَا يَدْعُ إِلَيْهَا، وَالْمُقْبِلُ بِحَدِيثِهِ عَلَى غَيْرِ مُسْتَمِيعٍ، وَالْجَالِسُ فِي الْمَجَالِسِ الَّتِي لَا يَسْتَحِقُّهَا/ 5079.

1- Beş gruba ihanet etmek revadır: Kendisini işlerine sokmadıkları halde iki kişinin arasına giren, ev sahibine kendi evinde emreden, dâvet edilmediği sofraya oturan, sözünü dinleyen olmadan konuşan ve hak etmediği yerlerde oturan kimse. /5079

- حَمْسٌ يُسْتَفْبَحَنَّ مِنْ حَمْسٍ: كَثْرَةُ الْفُجُورِ مِنَ الْعُلَمَاءِ، وَالْجِرْصُ فِي الْحُكَمَاءِ، وَالْبُخْلُ فِي الْأَعْيَاءِ، وَالْقَحَّةُ فِي النِّسَاءِ وَمِنَ الْمَشَايِخِ الرَّثَا/ 5080.

2- Beş sıfat, beş grup için çirkin sayılır: Günahların çokluğu alimlere, hırs hekimlere, cimrilik zenginlere, hayasızlık kadınlara ve zina yaşlılara. /5080

BEYTU'L-MAL

- إِنَّ هَذَا الْمَالَ لَيْسَ لِي وَلَا لَكَ، وَإِنَّمَا هُوَ لِلْمُسْلِمِينَ، وَجَلَبُ أَسْيَافِهِمْ، فَإِنْ شَرَكْتَهُمْ فِي حَرْبِهِمْ شَرَكْتَهُمْ فِيهِ، وَإِلَّا فَجَنَّا أَيْدِيَهُمْ، لَا يَكُونُ لِعَبْدٍ أَوْاهِيهِمْ/ 3702.

1- Şüphesiz bu mal ne senindir, ne de benim. Bu, ancak Müslümanların ve onların kılıçlarının elde ettiği maldır. Eğer onlarla beraber savaştıysan, bu mala onlarla ortakısın. Aksi takdirde onların elleriyle derip devşirdikleri şey, başkalarının ağzına nasip olmaz. /3702

BEZGİNLİK

.. لَيْسَ لِمَلُولٍ إِخَاءٌ / 17481

1- Bezginin (din) kardeşi yoktur. /7481

.. لَيْسَ لِمَلُولٍ مُرَوَّةٌ / 27482

2- Bezmişin mertliği yoktur. /7482

- لَا تَأْمَنَنَّ مَلُولًا وَ إِنْ تَحَلَّى بِالصَّلَةِ، فَإِنَّهُ لَيْسَ فِي الْبَرِّ الْخَاطِفِ مُسْتَمْتَعٌ لِمَنْ يَخُوضُ الظُّلْمَةَ / 10332.

3- Bıkmıştan asla emin olma, hatta iyilikle ziynetlense bile. Zira karanlığa gömülmüş birisine çabuk sönen ışıltının faydası yoktur. /10332

.. لَا أُحْوَةَ لِمَلُولٍ / 410437

4- Hiçbir bezmişin (din) kardeşi yoktur. /10437

.. لَا خُلَّةَ لِمَلُولٍ / 510443

5- Bezginin dostu yoktur. /10443

BİLGİ / İDRAK / İLİM / ALLAH'İ TANIMA

.. الْمَعْرِفَةُ دَهْشٌ، وَ الْخُلُوءُ مِنْهَا غَطَشٌ / 11603

1- Bilgili olmak hayranlık, bilgisizlik ise gece körlüğüdür. /1603

.. أَفْصَلُ الْمَعْرِفَةِ، مَعْرِفَةُ الْإِنْسَانِ نَفْسَهُ / 22935

2- En büyük marifet insanın kendi nefsinin tanımasıdır. /2935

.. أَكْثَرُ النَّاسِ مَعْرِفَةَ لِنَفْسِهِ أَخَوْفُهُمْ لِرَبِّهِ / 33126

3- Halkın en bilgilisi nefsinin tanıyıp Rabb'inden en çok korkandır. /3126

.. أَعْرِفُ النَّاسَ بِالزَّمَانِ مَنْ لَمْ يَتَعَجَّبْ مِنْ أَحْدَانِهِ / 43252

4- Halkın zamana karşı en alimi olaylardan dolayı şaşırmayanıdır. /3252

.. الْمَعْرِفَةُ نُورُ الْقَلْبِ / 5538

5- Bilgi kalbin nurudur. /538

.. الْمَعْرِفَةُ الْقَوْرُ بِالْقُدْسِ / 6542

6- Bilgi temiz ve pak sıfatlarla kurtuluşa ermeaktır. /542

.. الْمَعْرِفَةُ بُرْهَانُ الْفَضْلِ (التَّبْلِ) / 7829

7- Bilgi, üstünlüğün ve zeki olmanın delilidir. /829

.. تَمَرَةُ الْمَعْرِفَةِ الْعُرُوفُ عَنْ دَارِ الْقَنَاءِ / 84651

8- Bilginin meyvesi geçici diyardan el çekmektir. /5651

.. رَبِّ مَعْرِفَةٍ أَدَّتْ إِلَى تَضْلِيلٍ / 95349

9- Bazı bilgiler insanı sapıklığa çeker. /5349

.. عَرَفَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ يَفْسِخِ الْعَزَائِمِ، وَحَلَّ الْعُقُودِ وَكَشَفِ الضُّرِّ، وَالْبَلِيَّةِ عَمَّنْ أَخْلَصَ لَهُ النَّيَّةُ / 106315

10- Allah-u Teala'yı tanımanın yollarından biri de kesin kararların feshi,

anlaşmaların halli, zorlukların açılıp Allah için niyeti ihlaslı olan kimseden belaların kalkmasıdır. /6315

116359/ غَايَةُ الْمَعْرِفَةِ الْحَشِيَّةُ ..

11- (Allah'ı) tanımaktan gaye, (O'ndan) korkmaktır. /6359

126365/ غَايَةُ الْمَعْرِفَةِ أَنْ يَعْرِفَ الْمَرْءُ نَفْسَهُ ..

12- (Allah'ı) tanımaktan amaç insanın kendi nefsinin tanımasıdır. /6365

137036/ كَفَى بِالْمَرْءِ مَعْرِفَةً أَنْ يَعْرِفَ نَفْسَهُ ..

13- İnsanın kendi nefsinin tanıması onun bilge olması için yeterlidir. /7036

147622/ لِقَاحُ الْمَعْرِفَةِ دِرَاسَةُ الْعِلْمِ ..

14- Ders okuyup çalışmakla bilgiye gebe kalınır. /7622

159142/ مَنْ صَحَّحَتْ مَعْرِفَتُهُ انْصَرَفَتْ عَنِ الْعَالَمِ الْفَانِي نَفْسُهُ وَهَمَّتُهُ ..

15- Bilgisi doğru olanın kendisi ve himmeti geçici dünyadan yüz çevirir. /9142

169849/ مَعْرِفَةُ الْعَالِمِ دِينٌ يُدَانُ، بِهِ يَكْتَسِبُ الْإِنْسَانُ الطَّاعَةَ فِي حَيَاتِهِ، وَجَمِيلَ الْأُخْدُوَّةِ بَعْدَ وَفَاتِهِ ..

16- Alimin bilgisi Allah'a ibadet edilen dindir, onun vesilesi ile insan itaat eder ve öldükten sonra da güzel eserler bırakır. /9849

1710984/ .. يَسِيرُ الْمَعْرِفَةِ يُوجِبُ الزُّهْدَ (فَسَادَ الْعَمَلِ) فِي الدُّنْيَا ..

17- Marifetin azlığı dünyada zahit olmaya (tamamen kopmaya) neden olur. (veya amelin mahvolmasına neden olur) /10984

187635/ لِقَاءُ أَهْلِ الْمَعْرِفَةِ عِمَارَةُ الْقُلُوبِ وَمُسْتَفَادُ الْحِكْمَةِ ..

18- Bilgi ehlinde görüşmek, kalplerin onarılmasına ve hikmet öğrenilmesine neden olur. /7635

197645/ مَنْ عَرَفَ كَفَّ ..

19- Bilgili olan durur. /7645

2010935/ .. يَتَّبِعِي لِمَنْ عَرَفَ اللَّهَ سُبْحَانَهُ أَنْ يَرْغَبَ فِيمَا لَدَيْهِ ..

20- Allah-u Teala'yı tanıyana en uygun olan, onun katında olana karşı rağbet etmesidir. /10935

.. مَنْ عَرَفَ اللَّهَ سُبْحَانَهُ لَمْ يَشُقْ أَبَدًا /218954

21- Allah'ı tanıyan asla bedbaht olmaz. /8954

.. مَنْ اعْتَمَدَ عَلَى الرَّأْيِ وَالْقِيَاسِ فِي مَعْرِقَةِ اللَّهِ صَلَّى، وَتَشَعَّبَتْ عَلَيْهِ الْأُمُورُ /229191

22- Allah'ı tanımada rey (şahsi görüşü) ve kıyas yoluna baş vuran helak olur, işler ona karışık-darmadağın gelir. /9191

.. مَعْرِقَةُ اللَّهِ سُبْحَانَهُ أَعْلَى الْمَعَارِفِ /239864

23- Allah'ı tanımak maariflerin en üstünüdür. /9864

.. يَتَّبِعِي لِمَنْ عَرَفَ اللَّهَ سُبْحَانَهُ أَنْ لَا يَخْلُو قَلْبُهُ مِنْ رَجَائِهِ وَخَوْفِهِ /2410926

24- Allah'ı tanıyan için en uygun şey, kalbinden onun korku ve ümidini çıkarmamasıdır. /10926

.. مَنْ عَرَفَ اللَّهَ تَوَحَّدَ /257829

25- Allah'ı tanıyan yalnızlığı seçer. /7829

.. مَنْ عَرَفَ اللَّهَ كَمَلَتْ مَعْرِفَتُهُ /267999

26- Allah'ı tanıyanın marifeti kamil olur. /7999

BİNEK

.. الْمَرْكَبُ الْهَنِيُّ أَحَدُ الرَّاحَتَيْنِ /11670

1-Sıkıntısız ve eziyetsiz binek iki rahatlıktan biridir. /1670

BİRİKTİRİLEN SERVET

.. الْقَيْئَةُ أَخْرَانُ / 1102

1- Biriktirilen mal hüznün yığınidir. /102

.. الْقَيْئَةُ سَلْبٌ / 2242

2- Biriktirilen servet matemdir. /242

.. الْقَيْئَةُ (الْفَيْئَةُ) تَجْلِبُ الْحَزْنَ / 3371

3- Biriktirilen mal hüznü getirir. /371

.. الْقَيْئَةُ يَبْئُغُ الْأَخْرَانَ / 4395

4- Mal biriktirmek hüznlerin kaynağıdır. /395

.. الْقِنِيَّةُ تَهْبُ الْأَحْدَاثِ / 5450

5- Biriktirilen mal pisliğin yağmasıdır. /450

.. إِطْرَاحُ الْكُلْفِ أَشْرَفُ قِنِيَّةٍ / 61209

6- Zorlukları uzaklaştırmak, biriktirilmiş en değerli maldır. /1209

.. يَقْدِرُ الْقِنِيَّةُ يَتَضَاعَفُ الْحُزْنُ وَالْغُمُومُ / 74278

7- Biriktirilen mal miktarınca hüzn ve kederler çoğalır. /4278

.. تَمَرُّهُ الْمُقْتَنِيَّاتِ الْحُزْنُ / 84592

8- Mal biriktirmenin semeresi hüzündür. /4592

BİR KENARA ÇEKİLME / İNZİVA

.. فِي اعْتِرَالِ أَبْنَاءِ الدُّنْيَا جَمَاعُ الصَّلَاحِ / 16505

1- Dünya çocuklarının kenara çekilmesinde toplu hayır vardır. /6505

.. مَنِ اعْتَرَلَ سَلِمَ / 27643

2- Kim kenara çekilmeyi (yalnızlığı) seçerse sağlam kalır. /7643

.. مَنِ احْتَبَرَ إِعْتَرَلَ / 37647

3- (Dünya ehlini) sınavan inzivaya çekilir. /7647

HZ.ALİ'DEN (A.S) HİKMETLİ İNCİLER HZ.ALİ'DEN (A.S) HİKMETLİ İNCİLER

.. مَنِ اعْتَرَلَ حَسُنَتْ زَهَادَتُهُ / 47796

4- Kenara çekilenin dünyaya rağbetsizliği güzelleşir. /7796

.. مَنِ اعْتَرَلَ سَلِمَ وَرَعُهُ / 57973

5- Kenara çekilenin dindarlığı sağlam kalır. /7973

.. مَنِ اعْتَرَلَ النَّاسَ سَلِمَ مِنْ شَرِّهِمْ / 68466

6- Halktan yana kenara çekilen onların şerrinden sağlam kalır. /8466

.. نَعَمُ الْعِبَادَةُ الْعُزْلَةُ / 79889

7- Kenara çekilmek ne de güzel ibadettir. /9889

.. مَنِ انْفَرَدَ عَنِ النَّاسِ صَانَ دِينَهُ /88265

8- Halktan ayrı kalan dinini korumuştur. /8265

.. مَنِ انْفَرَدَ عَنِ النَّاسِ أَيْسَرَ بِاللَّهِ سُبْحَانَهُ /98644

9- Halktan ayrılan kimse Allah ile dost olur. /8644

.. أَلَسَّالَامَةُ فِي التَّقَرُّدِ /10328

10- Sağlık yalnızlıktadır.[21] /328

.. أَلَاإِفْرَادُ رَاحَةُ الْمُتَعَبِّدِينَ /11661

11- Yalnızlık, ibadet edenlerin rahatlığıdır. /661

.. مَنِ انْفَرَدَ كُفِيَ الْأُحْزَانَ /127992

12- Yalnız kalan hüznlerden güvende olur. /7992

.. مُدَاوَمَةُ الْوَحْدَةِ أَسْلَمٌ مِنْ خُلْطَةِ النَّاسِ /139796

13- Yalnızlığa devam etmek, halkla iç içe olmaktan daha sağlıklıdır. /9796

.. أَلْعَزْلَةُ حُسْنُ (حِصْنُ) التَّقْوَى /141109

14- Kenara çekilmek takvanın güzelliğidir (veya takvanın kalesidir). /1109

.. أَلْعَزْلَةُ أَفْضَلُ سَيْمِ الْأُكْيَاسِ /151414

15- Yalnızlık, zeki insanların üstün sıfatıdır. /1414

BOĞULMAK

.. مَنِ افْتَحَمَ اللَّجَجَ عَرِقَ /17970

1- Girdaba atlayan boğulur. /7970

BORÇ

.. يَنْسُ الْقِلَادَةُ قِلَادَةُ الدِّينِ /14413

1- Ne kötü tasmadır borç tasma! /4413

.. كَثَرَةُ الدِّينِ تُصَيِّرُ الصَّادِقَ كَاذِبًا، وَالْمُنْجِرَ مُخْلِفًا /27105

2- Borcun çokluğu doğru konuşanı yalancı, ahde vefa edeni vefasız kılar. /7105

.. الدَّيْنُ أَحَدُ الرَّقَيْنِ / 31687

3- Borç, iki kölelikten biridir. /1687

.. الدَّيْنُ رِقٌّ، الْقَضَاءُ عِتْقٌ / 478

4- Borç köleliktir, ödemek ise özgürlük. /78

BOŞ ŞEY

.. رَبِّ لَعَوْ يَجْلُبُ شَرًّا / 15290

1- Nice boş şey vardır ki kötülük getirir. /5290

BOŞA ÇIKMAK / BAŞIBOŞLUK

.. مِنَ الْفَرَاغِ تَكُونُ الصَّبْوَةُ / 19251

1- Cehalete ve heveslere eğilim boşluktan kaynaklanır. /9251

.. مَعَ الْفَرَاغِ تَكُونُ الصَّبْوَةُ / 29743

2- Cehalet ve heveslere eğilim, boş kalmak yüzünden olur. /9743

BOYUN EĞMEK / İTAAT ETMEK

.. أَطِيعْ تَعْتَمُ / 12222

1- İtaat et ki kazanasın. /2222

.. أَطِيعْ تُرَبِّحْ / 22241

2- İtaat et ki faydalanasın. /2241

.. أَطِيعِ اللَّهَ فِي جَمَلِ أُمُورِكَ فَإِنَّ طَاعَةَ اللَّهِ فَاضِلَةٌ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، وَ الزِّمِ الْوَرَعَ / 32409

3- Bütün işlerinde Allah'a itaat et. Çünkü Allah'a itaat, her şeyden üstündür. Ve (sakın ola ki) dindarlıktan ayrılmayasın. /2409

.. أَطِيعِ اللَّهَ سُبْحَانَهُ فِي كُلِّ حَالٍ، وَ لَا تُخْلِ قَلْبَكَ مِنْ خَوْفِهِ وَرَجَائِهِ طَرَفَةَ عَيْنٍ، وَ الزِّمِ الْإِسْتِغْفَارَ / 2443/

4- Her halükârda Allah'a itaat et, kalbinden korku ve ümidi çıkarma ve (sürekli) istiğfar et. /2443

.. أَطِيعْ مَنْ فَوْقَكَ، يُطِيعَكَ مَنْ دُونَكَ، وَ أَصْلِحْ سَرِيرَتَكَ يُصْلِحِ اللَّهُ عِلَاقَتَكَ /52475

5- Kendinden büyüklere itaat et ki senden küçükler de sana itaat etsinler. Sen içini ıslah edersen Allah da dışını ıslah eder. /2475

.. أَطِيعُوا اللَّهَ حَسَبَ مَا أَمَرَكُمْ بِهِ رُسُلُهُ /62484

6- Allah'a, peygamberlerin size emrettiği gibi itaat edin. /2484

.. اسْتَجِيبُوا لِلنَّبِيِّاءِ اللَّهِ، وَ سَلِّمُوا لِأَمْرِهِمْ، وَ اعْمَلُوا بِطَاعَتِهِمْ، تَدْخُلُوا فِي شَفَاعَتِهِمْ /72509

7- İlahi peygamberlerin sözüne uyun, emirleri karşısında boyun eğin ve onlara itaat edin ki şefaathlerine nail olasınız. /2509

.. إِيَّاكَ أَنْ يَفْقُدَكَ رَبُّكَ عِنْدَ طَاعَتِهِ أَوْ يَرَكَ عِنْدَ مَعْصِيَتِهِ فَيَمَقِّتَكَ /82693

8- Rabbinin, seni itaatinde görmemesinden veya günahında bulmasından kaçın! Aksi takdirde senden hoşlanmaz. /2693

.. دَرَكَ الْخَيْرَاتِ يَلْزُمُ الطَّاعَاتِ /95151

9- İyi şeyler, itaatle elde edilir. /5151

.. أَلْطَّاعَةُ وَفَعْلُ الْبِرِّ هُمَا الْمَنْجَرُ الرَّابِعُ /102158

10- İtaat ve hayırlı iş, kazançlı ticarettir. /2158

.. أَفْضَلُ الطَّاعَاتِ هَجْرُ اللَّذَاتِ /112970

11- İtaatlerin en üstünü lezzetlerden uzak durmaktır. /2970

.. أَفْضَلُ الطَّاعَاتِ الرُّهْدُ فِي الدُّنْيَا /122998

12- İtaatlerin en üstünü dünyalık zevklerden uzaklaşmaktır. /2998

.. أَنْصَحُ النَّاسِ لِنَفْسِهِ أَطْوَعُهُمْ لِرَبِّهِ /133127

13- İnsanların kendine en iyi nasihat edeni, rabbine karşı en çok itaat eden kimsedir. /3127

.. أَفْضَلُ الطَّاعَاتِ الْعُرُوفُ عَنِ اللَّذَاتِ /143135

14- İtaatlerin en üstünü lezzetlerden kaçınandır. /3135

.. أَحَبُّ الْعِبَادِ إِلَى اللَّهِ أَطْوَعُهُمْ لَهُ /153158

15- Allah katında kulların en sevimlisi, ona en çok itaat eden kimsedir. /3158

163192/ .. أَجْدَرُ النَّاسِ بِرَحْمَةِ اللَّهِ أَقْوَمُهُمْ بِالطَّاعَةِ

16- Halk arasında Allah'ın rahmetine en layık olan kimse, Allah'a itaatte en güçlü olandır. /3192

173231/ .. أَحَقُّ مَنْ تُطِيعُهُ مَنْ لَا تَجِدُ مِنْهُ بُدًّا وَلَا تَسْتَطِيعُ لِأَمْرِهِ رَدًّا

17- İtaate en layık kimse, ondan asla kaçamayacağın ve emrini reddedemeyeceğin kimsedir.[22] /3231

183239/ .. أَحَقُّ مَنْ أَطَعْتَهُ مَنْ أَمَرَكَ بِالتَّقَى، وَهَكَذَا عَنِ الْهَوَى

18- İtaate en layık kimse, seni takvaya çağıran ve ihtirastan alıkoyan kimsedir. /3239

193451/ .. إِنَّ وَلِيَّ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله وسلم) مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ وَإِنْ بَعْدَتْ لِحْمَتُهُ

19- Şüphesiz Muhammed (s.a.a)'in dostu, her ne kadar akrabalık bakımından ona uzak olsa da Allah'a itaat eden kimsedir. /3451

203519/ .. إِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ جَعَلَ الطَّاعَةَ غَنِيمَةً الْأَكْبَاسِ عِنْدَ تَقْرِيطِ الْعَجَزَةِ

20- Şüphesiz Allah, itaatini, acizler tefrit ettiklerinde akıllı kimseler için ganimet kılmıştır. /3519

2188/ .. الطَّاعَةُ تُنْجِي، الْمَعْصِيَةُ تُزْذِي

21- İtaat kurtarır, günah helak eder. /88

22129/ .. الطَّاعَةُ إِجَابَةٌ

22- İtaat, icabet etmektir. /129

23491/ .. الطَّاعَةُ أَخْرَجُ عَتَادٍ

23- İtaat, en iyi savaş malzemesidir. /491

24506/ .. الطَّاعَةُ غَنِيمَةٌ (هَمَّةٌ) الْأَكْبَاسِ

24- İtaat, zeki insanların ganimetidir.[23] /506

25588/ .. الطَّاعَةُ مَنَجَّرُ رَابِعٍ

25- İtaat kazançlı bir ticarettir. /588

26731/ .. الطَّاعَةُ أَبْقَى عِزًّا

26- İtaat izzetlerin en kalıcısıdır. /731

271063/ .. أَلطَّاعَةُ عِزُّ الْمُعْسِرِ

27- İtaat, sıkıntıda olanın izzetidir. /1063

281071 / .. أَلطَّاعَةُ تَسْدِثُ الْمُتُوبَةَ

28- İtaat, mükâfat yağıdır. /1071

291096/ .. أَلطَّاعَةُ تَعْظِيمُ الْإِمَامَةِ

29- İtaat, imameti büyük saymaktır. /1096

301243 / .. أَلطَّاعَةُ تُطْفِئُ عَصَبَ الرَّبِّ

30- İtaat, Allah'ın gazâbını söndürür. /1243

311314/ .. أَخُو الْعِزِّ مَنْ تَحَلَّى بِالطَّاعَةِ

31- İzzetin kardeşi, Allah'ın itaatiyle süslenen kimsedir. /1314

321401 / .. أَلطَّاعَةُ لِلَّهِ أَقْوَى سَبَبٍ

32- Allah'a itaat, en sağlam vesiledir. /1401

33617 / .. أَلطَّاعَةُ أَقْوَى (أَوْفَى) حِزْرٍ

33- İtaat, en koruyucu sığınaktır.[24] /617

343781/ .. إِنِّي لَا أُحِبُّكُمْ عَلَى طَاعَةٍ إِلَّا وَ أَسْفِكُمْ إِلَيْهَا وَلَا أَنهَاكُمْ عَنْ مَعْصِيَةٍ إِلَّا وَأَتْنَاهِي قَبْلَكُمْ عَنْهَا

34- Şüphesiz ben, daha önce yapmadığım bir şeye sizi teşvik etmem ve uzak durmadığım günahtan da alıkoymam. /3781

353806/ .. إِنَّكَ إِنْ أَطَعْتَ اللَّهَ تَجَاكَ وَأَصْلَحَ مَثْوَاكَ

35- Şüphesiz, Allah'a itaat edersen seni esenliğe çıkarır ve yerini ıslah eder. /3806

364029/ .. إِذَا قَلَّتِ الطَّاعَاتُ كَثُرَتِ السَّيِّئَاتُ

36- İtaatler azaldığında günahlar çoğalır. /4029

374243/ .. بِالطَّاعَةِ يَكُونُ الْإِقْبَالُ

37- İkbâl itaattedir. /4243

384245/ .. بِالطَّاعَةِ يَكُونُ الْقَوْرُ

38- Kurtuluş itaattedir. /4245

394204/ .. بِالطَّاعَةِ تُزَلَّفُ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ

39- Cennet, itaatle muttakilere yaklaşıır. /4204

404332/ .. يَحْسِنُ الطَّاعَةَ يُعَرَفُ الْأَحْيَارُ

40- İyiler güzel itaat ile tanınır. /4332

414462/ .. تَوَسَّلْ بِطَاعَةِ اللَّهِ تُنَجِّجْ

41- Allah'a itaati vesile edin ki kurtuluşa eresin. /4462

424468/ .. تَمَسَّكَ بِطَاعَةِ اللَّهِ يُزَلِّفَكَ

42- Allah'a itaat et ve onun itaatine sarıl ki o da seni kendine yakın kılsın. /4468

434610/ .. تَمَرَّةُ الطَّاعَةِ الْجَنَّةُ

43- İtaatin meyvesi cennettir. /4610

444696/ .. ثَوَابُ اللَّهِ لِأَهْلِ طَاعَتِهِ, وَعِقَابُهُ لِأَهْلِ مَعْصِيَتِهِ

44- Allah'ın mükâfatı ona itaat edenler için, azabıysa ona karşı günah işleyenler içindir. /4696

45- ثَابِرُوا عَلَى طَاعَاتٍ, وَ سَارِعُوا إِلَى فِعْلِ الْخَيْرَاتِ, وَ تَجَنَّبُوا السَّيِّئَاتِ, وَ بَادِرُوا إِلَى فِعْلِ الْحَسَنَاتِ, 4713/ وَ تَجَنَّبُوا إِزْكَابَ الْمَحَارِمِ.

45- İtaatte sebat gösterin, hayır işlere koşun, kötülüklerden sakının, iyi işlerde önyak olun ve haram işlemekten kaçının. /4713

465119/ .. دَعُوا طَاعَةَ الْبَغْيِ وَالْعِنَادِ , وَاسْلُكُوا سَبِيلَ الطَّاعَةِ وَالْإِنْقِيَادِ تَسْعَدُوا فِي الْمَعَادِ

46- Düşmanlığa ve inada itaati bırakın da (Allah'a) itaat ve teslim yolunu seçin; böyle yapın ki kıyamette saadete erenlerden olasınız. /5119

475387/ .. رَاكِبُ الطَّاعَةِ مَقْبُلُهُ الْجَنَّةُ

47- İtaat edenin yeri cennettir. /5387

48- سَارِعُوا إِلَى الطَّاعَاتِ, وَ سَابِقُوا إِلَى فِعْلِ الصَّالِحَاتِ فَإِنْ قَصَرْتُمْ فَإِيَّاكُمْ وَأَنْ تُقَصِّرُوا عَنْ أَدَاءِ 5636/ الْقَرَائِضِ.

48- İtaatlere doğru koşun ve iyi işlerde birbirinizle yarışın. Eğer kusur ederseniz, sakın ola ki vacipleri yerine getirmede kusur edesiniz! /5636

.. طُوبَى لِمَنْ حَاقَطَ عَلَى طَاعَةِ رَبِّهِ /495940

49- Ne mutlu rabbine itaati gözeten kimseye. /5940

.. طُوبَى لِمَنْ أَطَاعَ مَحْمُودَ تَقْوَاهُ , وَعَصَى مَذْمُومَ هَوَاهُ /505959

50- Ne mutlu takvasının övdüğüne itaat edip de ihtirasının kınayışına uymayan kimseye. /5959

.. طُوبَى لِمَنْ سَلَكَ طَرِيقَ السَّلَامَةِ يَبْصُرُ مِنْ بَصَرِهِ , وَ طَاعَةَ هَادٍ أَمَرَهُ /515962

51- Ne mutlu basiret verenin basireti ve emir veren hidayetçinin emrine uyarak esenlik yolunda ilerleyen kimseye. /5962

.. طُوبَى لِمَنْ وُقِّقَ لِطَاعَتِهِ , وَحَسُنَتْ خَلِيقَتُهُ , وَ أُخْرِزَ أَمْرَ آخِرَتِهِ /525965

52- Ne mutlu itaati başarılı, huyu güzel olan ve ahireti kazanan kimseye. /5965

.. طَاعَةُ اللَّهِ سُبْحَانَهُ لَا يَحُوزُهَا إِلَّا مَنْ بَدَّلَ الْجِدَّ , وَاسْتَفْرَعَ الْجُهْدَ /536009

53- Allah'a itaate, ciddiyet gösteren ve bütün gücüyle mücadele edenden başkası sahip olamaz. /6009

.. طَاعَةُ اللَّهِ مِفْتَاحُ (كُلِّ) سَدَادٍ , وَصَلَاحُ (كُلِّ) فَسَادٍ (مَعَادٍ) /546012

54- Allah'a itaat, her doğru sözün anahtarı ve her kargaşanın düzelticisidir. /6012

.. طَاعَةُ اللَّهِ سُبْحَانَهُ أَعْلَى عِمَادٍ , وَأَقْوَى عَنَادٍ /556013

55- Allah'a itaat, direklerin en büyüğü ve hazırlıkların en sağlamıdır. /6013

.. طِلُّ اللَّهِ سُبْحَانَهُ فِي الْآخِرَةِ مَبْدُولٌ لِمَنْ أَطَاعَهُ فِي الدُّنْيَا /566059

56- Kıyamette, Allah'ın (rahmet) gölgesi, dünyadayken ona itaat edenin üzerinde olacaktır. /6059

.. عَلَيْكَ بِطَاعَةِ مَنْ لَا تُعْذَرُ بِجَهَالَتِهِ /576110

57- Öyle bir kimseye itaat et ki ona karşı cahil olmakla mazeret getiremeyesin. /6110

.. عَلَيْكَ بِطَاعَةِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ , فَإِنَّ طَاعَةَ اللَّهِ فَاضِلَةٌ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ /586124

58- Allah'a itaat et; zira Allah'a itaat, her şeyden üstündür. /6124

596142/ .. عَلَيْكَ بِطَاعَةِ مَنْ يَأْمُرُكَ بِالْدِّينِ فَإِنَّهُ يَهْدِيكَ وَيُنَجِّيكَ

59- Seni dine emreden kimseye itaat et; zira o, sana kılavuzluk eder ve seni esenliğe çıkarır. /6142

606178/ .. عَلَى قَدْرِ الْعَقْلِ تَكُونُ الطَّاعَةُ

60- İtaat, akıl miktarıncadır. /6178

616447/ .. فِي الطَّاعَةِ كُنُوزُ الْأَرْبَاحِ

61- (Allah'a) itaatte kazançlı hazineler vardır. /6447

626574/ .. فَضَائِلُ الطَّاعَاتِ ثَنِيلٌ رَفِيعُ الْمَقَامَاتِ

62- İtaatlerin üstünlüğü, (insanı) yüce makamlara ulaştırır. /6574

636608/ .. وَالطَّاعَةُ تَعْظِيمًا لِلْإِمَامَةِ

63- İtaat, İmamet'in tazimi içindir. /6608

647594/ .. لَوْ لَمْ يُرَغَّبِ اللَّهُ سُبْحَانَهُ فِي طَاعَتِهِ لَوَجَبَ أَنْ يُطَاعَ رَجَاءَ رَحْمَتِهِ

64- Allah (kullarını) itaatine teşvik etmeseydi, yine de rahmetini ummak için emrine uymak vacip olurdu. /7594

657799/ .. مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ اسْتَبْصَرَ (اسْتَبْصَرَ)

65- Allah'a itaat eden basiret kazanır. /7799

668402/ .. مَنْ تَقَرَّبَ إِلَى اللَّهِ بِالطَّاعَةِ أَحْسَنَ لَهُ الْجِبَاءَ

66- Kim itaatle Allah'a yaklaşırsa Allah da ona olan bağışını güzel kılar. /8402

678815/ .. مَنْ اتَّخَذَ طَاعَةَ اللَّهِ سَبِيلًا فَارَ بِأَلَّتِي هِيَ أَعْظَمُ

67- Allah'a itaati kendine yol-yordam edinen, en yüce olana ulaşır. /8815

688864/ .. مَنْ اتَّخَذَ طَاعَةَ اللَّهِ بِضَاعَةً أَتَتْهُ الْأَرْبَاحُ مِنْ غَيْرِ تِجَارَةٍ

68- Kim Allah itaatini kendine sermaye edinirse, ticaret etmeden kazançlar ona doğru akar. /8864

698986/ .. مَنْ لَمْ يُقَدِّمْ إِخْلَاصَ النَّيَّةِ فِي الطَّاعَاتِ لَمْ يَطْفَرْ بِالْمُنُوبَاتِ

69- Hulus-i niyetle ibadet etmeyen sevaba ulaşamaz. /8986

709092/ مَن كَثُرَتْ طَاعَتُهُ كَثُرَتْ كَرَامَتُهُ ..

70- İtaati çoğalanın büyüklüğü de çoğalır. /9092

719374/ مِّنْ أَفْضَلِ الْأَعْمَالِ اِكْتِسَابُ الطَّاعَاتِ ..

71- İtaatleri kazanmak, en üstün amellerdendir. /9374

729489/ مَّا تَرَبَّيْنِ مُتَرَبِّينَ يَمِثِّلِي طَاعَةَ اللَّهِ ..

72- Ziyinet arayan, Allah'a itaat gibi bir ziyinetle süslenmemiştir. /9489

739668/ مَّا مِنْ شَيْءٍ مِنْ طَاعَةِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ يَأْتِي إِلَّا فِي كُرْهِ ..

73- Allah'a itaat, ancak nefsin hoşlanmadığı şeylerde aranır. /9668

749820/ مَلَاَرَمَةُ الطَّاعَةِ خَيْرٌ عِتَادٍ ..

74- İtaatte devamlılık en iyi azıktır. /9820

759940/ نِعْمَ الْوَسِيلَةُ الطَّاعَةُ ..

75- İtaat, ne de güzel vesiledir. /9940

769992/ نَالَ الْقَوْرَ مَنْ وُفِّقَ لِلطَّاعَةِ ..

76- İtaatte muvaffak olan, kurtuluşa erer. /9992

7710017/ هُدِيَ مَنْ أَطَاعَ رَبَّهُ وَخَافَ ذَنْبَهُ ..

GERİ İNDEKS İLERİ

77- Rabbine itaat edip de günahından korkan kimse hidayet olmuştur. /10017

7810108/ وَقُفُّوا أَنْفُسَكُمْ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ بِالْمُبَادَرَةِ إِلَى طَاعَةِ اللَّهِ ..

78- Allah'a itaat etmeyi öncü kılarak nefislerinizi onun azabından koruyun. /10108

7910340/ لَا تَعْتَذِرْ مِنْ أَمْرِ أَطَعْتَ اللَّهَ سُبْحَانَهُ فِيهِ، فَكَفَى بِذَلِكَ مَنَقَبَةً ..

79- Allah'a itaat ettiğin bir işten dolayı özür dileme; zira bu iş, senin faziletin için yeterlidir. /10340

8010456/ لَا عِزَّ كَالطَّاعَةِ ..

80- (Allah'a) itaat etmek gibi bir izzet yoktur. /10456

8110839/ .. لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ

81- Yaratana karşı işlenen günahta kula itaat edilmez. /10839

826843/ .. كُلُّ مُطِيعٍ مُكْرَّمٌ

82- Her itaat eden saygınlık kazanır. /6843

83- كُنْ مُطِيعاً لِلَّهِ سُبْحَانَهُ، وَبِذِكْرِهِ آتِيساً، وَتَمَتَّلْ فِي حَالِ تَوَلَّيْكَ عَنْهُ إِقْبَالَهِ عَلَيْكَ، يَدْعُوكَ إِلَى عَفْوِهِ،
7187/ وَيَتَعَمَّدُكَ بِقَضَائِهِ

83- Allah'a karşı itaatkâr, zikrine karşı alışık ol ve ondan yüz çevirdiğinde sana yöneldiğini, seni bağışlanmaya çağırdığını ve fazlıyla günahlarını örttüğünü anımsa. /7187

847700/ .. مَنْ أَطَاعَ رَبَّهُ مَلَكَ

84- Rabbine itaat eden sultan olur. /7700

857702/ .. مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ يُغْنَرْ

85- Allah'a itaat eden kurtulur. /7702

867820/ .. مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ جَلَّ أَمْرُهُ

86- Allah'a itaat edenin makamı yücelir. /7820

877368/ .. مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ عَلَا أَمْرُهُ

87- Allah'a itaat edenin makamı yükselir. /7368

888378/ .. مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ لَمْ يَنْشَقْ أَبَدًا

88- Allah'a itaat eden asla bedbaht olmaz. /8378

898416/ .. مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ سُبْحَانَهُ عَزَّ وَقَوَّيْ

89- Allah'a itaat eden aziz olur ve güçlenir. /8416

908460/ .. مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ سُبْحَانَهُ عَزَّ تَصْرُهُ

90- Allah'a itaat edenin yardımı izzet bulur. /8460

918932/ .. مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ سُبْحَانَهُ لَمْ يَصْرُهُ مَنْ أَسْخَطَ مِنَ النَّاسِ

91- Kim Allah'a itaat ederse halkın en öfkeli dahi ona zarar veremez. /8932

.. مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ اجْتَبَاهُ /929099

92- Kim Allah'a itaat ederse Allah da onu tercih eder. /9099

BULMAK

.. الْوَجْدَانُ سُلْوَانُ / 176

1- (İstediğini) bulmak tesellidir. /76

BURHAN SAHİBİ

.. قَدْ يَسْتَظْهَرُ الْمُحْتَجُّ / 16626

1- Bazen burhan sahibinin de sırtı kuvvetli olur. /6626

.. مَنْ احْتَجَّ بِالْحَقِّ فَلَجَ / 27727

2- Hak üzere delil/ hüccet getiren zafere erer. /7727

BÜYÜKLÜK VE AZAMET

.. إِنَّمَا الْمَجْدُ أَنْ تُعْطِيَ فِي الْعُزْمِ، وَ تَعْفُو عَنِ الْجُرْمِ / 13886

1- Büyüklük, insanlara gerekli olan haklarını vermek suçlarını bağışlamaktır. /3886

.. لَمْ يُدْرِكِ الْمَجْدَ مَنْ عَدَاهُ الْحَمْدُ / 27532

2- Övgünün terk ettiği kimse büyüklüğe ulaşamaz. /7532

.. مَا نَالَ الْمَجْدَ مَنْ عَدَاهُ الْحَمْدُ / 39529

3- Övgünün terk ettiği kimse büyüklük ve şerefe ulaşamaz. /9529

.. مَا أَدْرَكَ الْمَجْدَ مَنْ فَاتَهُ الْحَيْدُ / 49530

4- Ciddiyeti olmayan, büyüklük ve şerefe ulaşamaz. /9530

BÜYÜKLÜK

.. رَبِّ ذِي أُنْبَهَةٍ أَحَقُّ مِنْ كُلِّ حَقِيرٍ / 15325

1- Nice kendini büyük görenler vardır ki bütün alçaklardan daha alçaktır. /5325

CAHİL

.. الْجَاهِلُ لَنْ يُلْقَى أَبَدًا إِلَّا مُقَرَّطًا، أَوْ مُقَرِّطًا / 11716

1- Cahil, ancak iki halde görülür; ya aşırıya kaçmışlardır, ya da geri kalmışlardır. /1716

Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

.. الْجَاهِلُ لَا يَرْتَدِعُ، وَبِالْمَوَاعِظِ لَا يَنْتَفِعُ / 21729

2- Cahil, gittiği yoldan geri dönmez; nasihatlerden faydalanmaz. /1729

.. الْجَاهِلُ مَنْ أَطَاعَ هَوَاهُ فِي مَعْصِيَةِ رَبِّهِ / 31748

3- Cahil, rabbine karşı günah işlemekte nefsi isteğine boyun eğendir. /1748

.. الْجَاهِلُ يَسْتَوْحِشُ مِمَّا يَأْتِسُ بِهِ الْحَكِيمُ / 41772

4- Cahil, hekim insanın ülfet bulduğu şeylerden ürker. /1772

.. الْجَاهِلُ لَا يَعْرِفُ الْعَالِمَ لِأَنَّهُ لَمْ يَكُنْ قَبْلُ عَالِمًا / 51780

5- Cahil, alimi tanımaz; zira o, bundan önce alim değildi. /1780

.. الْجَاهِلُ لَا يَعْرِفُ تَقْصِيرَهُ، وَلَا يَقْبَلُ مِنَ النَّصِيحِ لَهُ / 61809

6- Cahil hatasını tanımaz ve ona nasihat edenin sözünü kabul etmez. /1809

.. الْجَاهِلُ يَعْتَمِدُ عَلَى أَمَلِهِ، وَيُقْصِرُ فِي عَمَلِهِ / 71967

7- Cahil, arzusuna güvenir; amelinde ihmalkârlık eder. /1967

.. الْجَاهِلُ صَخْرَةٌ لَا يَنْفَجِرُ مَائُهَا، وَشَجَرَةٌ لَا يَخْصُرُ عُودُهَا، وَأَرْضٌ لَا يَطْهَرُ عُشْبُهَا / 82081

8- Cahil, suyu akmayan bir kaya, dalı yeşermeyen bir ağaç ve üzerinde ot bitmeyen çorak bir topraktır. /2081

.. الْجَاهِلُ مَيِّتٌ بَيْنَ الْأَحْيَاءِ / 92118

9- Cahil, dirilerin arasındaki ölüdür. /2118

.. أَشَقَى النَّاسِ الْجَاهِلُ / 102894

10- İnsanlar arasında en sıkıntılı kimse cahildir. /2894

.. أَجْهَلُ النَّاسِ مُسَيِّئٌ مُسْتَأْنِفٌ / 112938

11- İnsanların en cahili, (günaha) kaldığı yerden devam eden günahkârdır. /2938

.. أَجْهَلُ النَّاسِ الْمُعْتَرِ يَقُولُ مَا دِحٍ مُتَمَلِّقٍ، يُحَسِّنُ لَهُ الْقَبِيحَ، وَيُبْغِضُ إِلَيْهِ النَّصِيحُ / 123262

12- İnsanların en cahili, dalkavuğun dalkavukluğuna kanandır; zira dalkavuk, çirkini ona güzel gösterir, nasihat edeni düşman eder. /3262

.. أَبْغَضُ الْخَلَائِقِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى، الْجَاهِلُ لِأَنَّهُ حَرَمَهُ مَا مَنَّ بِهِ عَلَى خَلْقِهِ، وَهُوَ الْعَقْلُ / 133359

13- Allah katında insanların en kötüsü cahildir. Zira cahil, Allah'ın, kullarına bağışladığı şeyden mahrum kalmıştır. O da akıldır. /3359

.. إِنَّ الْجَاهِلَ مَنْ جَهِلَهُ فِي إِغْوَاءٍ، وَمَنْ هَوَاهُ فِي إِغْرَاءٍ، فَقَوْلُهُ سَقِيمٌ، وَفِعْلُهُ دَمِيمٌ / 143548

14- Cahil, cahilliği (başkalarını) saptıran, dürtüleriyle (insanları) aldatan kimsedir; sözü hastalık taşır, işi kınanır. /3548

.. الْجَاهِلُ خَيْرَانُ / 15198

15- Cahil şaşkındır. /198

.. الْجَاهِلُ يَمِيلُ (يَأْلِفُهُ مِثْلُهُ) إِلَى شَكْلِهِ / 16327

16- Cahil benzerine çeker. /327

.. الْمَرْءُ عَدُوٌّ مَا جَهِلَ / 17423

17- İnsan bilmediğinin düşmanıdır. /423

.. الْجَاهِلُ لَا يَتَرَدَّدُ / 18428

18- Cahil, (kötülükten) engellemez. /428

.. الْجَاهِلُ عَبْدُ شَهْوَتِهِ / 19449

19- Cahil şehvetinin kölesidir. /449

.. الْجَاهِلُ لَا يَتَرَدَّدُ / 20640

20- Cahil gittiği yoldan geri dönmez. /640

.. الْجَاهِلُ يَرْفَعُ نَفْسَهُ فَيَتَّضِعُ / 21678

21- Cahil kendini yüksek gösterir ama alçalır. /678

.. الْجَاهِلُ مَنْ جَهِلَ قَدْرَهُ / 221114

22- Cahil kendi değerini bilmeyen kimsedir. /1114

231125 .. الْجَاهِلُ مَيِّتٌ وَإِنْ كَانَ حَيًّا /

23- Cahil diri de olsa ölüdür. /1125

241162 .. الْجَاهِلُ كَرَلَّةِ الْعَالِمِ صَوَابُهُ /

24- Cahilin doğruluğu, alimin sürçmesi gibidir. /1162

251190 .. الْجَاهِلُ مَنْ حَدَّ عَنْهُ الْمَطَالِبُ /

25- Cahil, olayların aldattığı kimsedir. /1190

261239 .. الْجَاهِلُ مَنْ جَهِلَ أَمْرَهُ /

26- Cahil, işini bilmeyen kimsedir. /1239

271285 .. الْجَاهِلُ مَنْ اخْتَدَعَ لَهْوَاهُ (بهواه) وَعُزُّورُهُ /

27- Cahil, ihtiras ve gururuna kanan kimsedir. /1285

281394 .. الْجَاهِلُ مَنْ اسْتَعْشَى النَّصِيحَ /

28- Cahil, nasihat edeni aldatır. /1394

291534 .. الْجَاهِلُ إِذَا جَمَدَ (جحد) وَجَدَ، وَإِذَا وَجَدَ (وَجَدَ) أَلْحَدَ /

29- Cahil, cimrileştiğinde (servet) bulur; (servet) bulduğunda ise dinden çıkar. /1534

303864 .. إِنَّمَا الْجَاهِلُ مَنْ اسْتَعْبَدَتْهُ الْمَطَالِبُ /

30- Cahil ancak (dünyevî) olayların köle ettiği kimsedir. /3864

314170 .. إِذَا شَابَ الْجَاهِلُ شَبَّ جَهْلُهُ /

31- Cahil yaşlandığında cahilliği gençleşir. /4170

324709 .. تَرَوُهُ الْجَاهِلَ فِي مَالِهِ وَأَمَلِهِ /

32- Cahilin serveti malı ve arzusundadır. /4709

335108 .. دَوْلَةُ الْجَاهِلِ كَالْغَرِيبِ الْمُتَحَرِّكِ إِلَى الثُّقَلَةِ /

33- Cahilin devleti, göçe hazırlanan yabancı gibidir. /5108

345301 .. رَبَّ جَاهِلٍ تَجَانُّهُ جَهْلُهُ /

34- Nice cahiller vardır ki onları cahillikleri kurtaracaktır. /5108

355481 .. زَلَّةُ الْجَاهِلِ مَعْدُورَةٌ /

35- Cahilin hatası mazur görülür. /5481

365578 .. سُلْطَانُ الْجَاهِلِ يَبْدِي مَعَائِبَهُ /

36- Cahilin saltanatı, onun ayıplarını ortaya çıkarır. /5578

375691 .. شَرُّ مَنْ صَاحَبَتِ الْجَاهِلُ /

37- En kötü kimse cahil arkadaştır. /5691

385821 .. صَوَابُ الْجَاهِلِ كَالزَّلَّةِ مِنَ الْعَاقِلِ /

38- Cahilin doğruluğu, akıllı insanın (bir anlık) sürçmesi gibidir. /5821

395898 .. ضَالَّةُ الْجَاهِلِ غَيْرُ مَوْجُودٍ /

39- Cahilin yitirdiği bulunmaz.[25] /5898

405988 .. طَاعَةُ الْجَهْلِ تَذُلُّ عَلَى الْجَهْلِ /

40- Kara cahile uymak cehaletin göstergesidir. /5988

415998 .. طَاعَةُ الْجَهْلِ، وَكَثْرَةُ الْفُضُولِ تَذْلَانِ عَلَى الْجَهْلِ /

41- Kara cahile uymak ve çok gevezelik etmek, insanı cehalete sürükler. /5998

426239 .. عَادَةُ الْأَعْمَارِ قَطْعُ مَوَادِّ الْإِحْسَانِ /

42- Tecrübesiz kişilerin alışkanlığı, ihsan unsurlarını keser. /6239

436382 .. غِنَى الْجَاهِلِ بِمَالِهِ /

43- Cahilin zenginliği malıyladır. /6382

446391 .. غُرُورُ الْجَاهِلِ بِمُجَالَاتِ الْبَاطِلِ /

44- Cahil, bâtılın hileleriyle aldanır. /6391

456845 .. كُلُّ جَاهِلٍ مَفْتُونٌ /

45- Her cahil (dünya sevdasıyla) aldanır.[26] /6845

467329 -- لِلْجَاهِلِ فِي كُلِّ حَالَةٍ حُسْرَانٌ /

46- Cahil her halükârda hüsrandır. /7329

477687 -- مَنْ جَهْلٌ أَهْمَلُ /

47- Cahil olan ihmal edilir. /7687

487837 -- مَنْ جَهْلٌ قَلَّ اعْتِبَارُهُ /

48- Cahilin itibarı az olur. /7837

497885 -- مَنْ جَهْلٌ عِلْمًا عَادَاهُ /

49- İlme cahil olan ona düşman kesilir. /7885

507920 -- مَنْ جَهْلٌ مَوْضِعَ قَدَمِهِ رَلَّ /

50- Attığı adımın yerini bilmeyen kayar. /7920

518390 -- مَنْ جَهْلٌ كَثُرَ عَثَارُهُ /

51- Cahilin sürçmesi çok olur. /8390

528744 -- مَنْ جَهْلٌ اغْتَرَّ بِنَفْسِهِ وَكَانَ يَوْمُهُ سَرًّا مِنْ أَمْسِهِ /

52- Cahil kendi nefesine kanmıştır; bugünü dününden daha kötüdür. /8744

539351 -- مِنْ طَبَايِعِ الْجُهَالِ التَّسَرُّعُ إِلَى الْعَصَبِ فِي كُلِّ حَالٍ /

53- Her durumda gazâba koşmak, kara cahillerin huylarındandır. /9351

549612 -- مَا ضَادَّ الْعُلَمَاءَ كَالْجُهَالِ /

54- Alimlere cahiller gibi düşmanlık eden olmamıştır. /9612

5510089 -- وَبُلٌّ لِمَنْ تَمَادَى فِي جَهْلِهِ، وَطَوْبَى لِمَنْ عَقَلَ وَاهْتَدَى /

55- Cahilliğinde son hadde ulaşanın vay haline! Akıl edene ve hidayeti bulana ne mutlu! /10089

5610450 -- لَا غِنَى لِجَاهِلٍ /

56- Cahil için zenginlik yoktur. /10450

5710697 -- لَا يُرَى الْجَاهِلُ إِلَّا مُفَرِّطًا (مُفْرِطًا) /

57- Cahil, ancak pek aşırıya kaçmış (veya pek geri kalmış) olarak görülür. /10697

5810816 .. لَا يَزِدُّ الْجَهْلَ إِلَّا حَدُّ الْحُسَامِ /

58- Kara cahili ancak kılıcın keskin yanı vazgeçirir. /10816

592264 .. إِعْصِ الْجَاهِلَ تَسْلَمَ /

59- Cahile başkaldır ki esenlik bulasın. /2264

CAHİLLİK

11585 .. الْجَهْلُ، وَالْبُخْلُ، مَسَاءَةٌ، وَمَصْرَةٌ /

1- Cahillik ve cimrilik, kötülük ve zarardır. /1585

21830 .. الْجَهْلُ فِي الْإِنْسَانِ أَضَرُّ مِنَ الْإِكْلَةِ فِي الْبَدَنِ /

2- İnsandaki cahillik, bedeni yiyip bitiren hastalıktan daha zararlıdır. /1830

31969 .. الْجَهْلُ مَطِيَّةٌ شُمُوسٌ، مَنْ رَكَبَهَا رَلَّ، وَمَنْ صَحَبَهَا صَلَّ /

3- Cahillik inatçı bir binektir; ona binen sürçer, yoldaş olan sapar. /1969

42054 .. الْجَهْلُ بِالْقَضَائِلِ مِنْ أَقْبَحِ الرِّذَائِلِ /

4- Faziletlere karşı cahil kalmak en çirkin ayıplardandır. /2054

52844 .. أَعْظَمُ الْمَصَائِبِ الْجَهْلُ /

5- Musibetlerin en büyüğü cahilliktir. /2844

62882 .. أَسْوَأُ السُّقْمِ (الْفِسْمِ) الْجَهْلُ /

6- En kötü hastalık cahilliktir.[27] /2882

72936 .. أَعْظَمُ الْجَهْلِ جَهْلُ الْإِنْسَانِ أَمْرَ تَفْسِهِ /

7- En büyük cahillik, kişinin kendi işini bilmemesidir. /2936

83358 .. أَعْظَمُ الْجَهْلِ مُعَادَاةُ الْقَادِرِ، وَمُصَادَقَةُ الْفَاجِرِ، وَالتَّقَهُ بِالْغَادِرِ /

8- En büyük cahillik güçlüye karşı düşmanlık etmek, günahkârla dostluk kurmak ve vefasız kimseye güvenmektir. /3358

9237 .. الْجَهْلُ وَبَالٌ /

9- Cahillik suçtur. /237

.. الْجَهْلُ مَوْتُ / 1047

10- Cahillik ölümdür. /47

.. النَّاسُ أَعْدَاءُ مَا جَهِلُوا / 11288

11- İnsanlar bilmediklerinin düşmanıdır. /288

.. الْجَهْلُ أَنْكَى عَدُوٍّ / 12480

12- Cahillik yok edici düşmandır. /480

.. الْجَهْلُ يُزِلُّ الْقَدَمَ / 13485

13- Cahillik ayağı kaydırır. /485

.. الْجَهْلُ يُفْسِدُ الْمَعَادَ / 14598

14- Cahillik dönüş gününü (ahireti) bozar. /598

.. الْجَهْلُ مَعِدُنُ الشَّرِّ / 15658

15- Cahillik kötülük madenidir. /685

.. الْجَهْلُ دَاءٌ وَعِبَاءٌ / 16689

16- Cahillik, hastalık ve acizliktir. /689

.. الْجَهْلُ يَجْلِبُ الْعَرَرَ / 17815

17- Cahillik tehlike getirir. /815

.. الْجَهْلُ أَصْلُ كُلِّ شَرٍّ / 18819

18- Cahillik her kötülüğün temelidir. /819

.. الْجَهْلُ أَدْوَى الدَّاءِ / 19820

19- Cahillik hastalıkların en kötüsüdür. /820

.. الْجَهْلُ فَسَادُ كُلِّ أَمْرٍ / 20930

20- Cahillik her işi bozar. /930

.. الْجَهْلُ يُزِلُّ الْقَدَمَ، وَيُورِثُ النَّدَمَ / 211339

21- Cahillik ayak sürçtürür ve pişmanlığı miras bırakır. /1339

221464 .. الْجَهْلُ مُمِيتُ الْأَحْيَاءِ، وَمُخَلِّدُ الشَّعَاءِ /

22- Cahillik dirileri öldürür, sıkıntıları ebedileştirir. /1464

233856 .. إِنَّكُمْ لَنْ تُحْصَلُوا بِالْجَهْلِ أَرْبَاءَ، وَلَنْ تَبْلُغُوا بِهِ مِنَ الْخَيْرِ سَبِيًّا، وَلَنْ تُذَرِكُوا بِهِ مِنَ الْآخِرَةِ مَطْلَبًا /

23- Şüphe yok ki siz, cahillikle asla bir ihtiyacınızı gideremez, hayırlı bir vesileye ulaşamaz ve onunla ahiretle ilgili bir konuyu idrak edemezsiniz. /3856

244321 .. بِالْجَهْلِ يُسْتَنَارُ كُلُّ شَرٍّ /

24- Her türlü kötülük cehaletten doğar. /4321

255319 .. رَبِّ جَهْلٍ أَنْفَعُ مِنْ حِلْمٍ (عِلْمٍ) /

25- Nice cahillikler vardır ki hilimden[28] daha faydalıdır. /5319

265405 .. رُدُّوا الْجَهْلُ بِالْعِلْمِ /

26- Cahilliği ilimle geri çevirin. /5405

275485 .. زِيَادَةُ الْجَهْلِ تُرْدِي /

27- Cehaletin fazlası (insanı) helâke düşürür. /5485

285680 .. شَرُّ الْمَصَائِبِ الْجَهْلُ /

28- Musibetlerin en kötüsü cahilliktir. /5680

295912 .. ضَاؤُوا الْجَهْلَ بِالْعِلْمِ /

29- Cehalete karşı ilimle savaşın. /5912

306330 .. عُقْبَى الْجَهْلِ مَصَرَّةٌ، وَالْحَسُودُ لَا تَدُومُ لَهُ مَسْرَّةٌ /

30- Cahilliğin akıbeti hüsrandır; kıskancın mutluluğu ise devamlı kalmaz. /6330

316371 .. غَايَةُ الْجَهْلِ تَبْجُحُ الْمَرْءِ بِجَهْلِهِ /

31- Cahilliğin en son noktası, insanın cehaletiyle mutlu olmasıdır. /6371

326922 .. كَمْ عَزِيرٍ أَذَلَّهُ جَهْلُهُ /

32- Nice azizler vardır ki cahillikleri onları zelil eder. /6922

337012 .. كَفَى بِالْجَهْلِ ضِعَّةً /

33- Seviyesizlik olarak cahillik yeter. /7012

347037 .. كَفَى بِالْمَرْءِ جَهْلًا أَنْ يَجْهَلَ نَفْسَهُ /

34- Kişinin kendine cahil olması onun cahilliğine yeter. /7037

357049 .. كَفَى بِالْمَرْءِ جَهْلًا أَنْ يَرْضَى عَنْ نَفْسِهِ /

35- Kişinin kendinden razı olması onun cahilliğine yeter. /7039

367051 .. كَفَى بِالْمَرْءِ جَهْلًا أَنْ يَضْحَك مِنْ غَيْرِ عَجَبٍ /

36- Ortada gülünç bir şey yokken gülmek, kişinin cahilliğine yeter. /7051

377054 .. كَفَى بِالْمَرْءِ جَهْلًا أَنْ يَجْهَلَ قَدْرَهُ /

37- Kişinin cahilliğine kendi değerini bilmemesi yeter. /7054

387061 .. كَفَى بِالْمَرْءِ جَهْلًا أَنْ يَجْهَلَ عَيْبَهُ /

38- Kişinin kendi ayıbını bilmemesi onun cahilliğine yeter. /7061

397071 .. كَفَى بِالْمَرْءِ جَهْلًا أَنْ يَجْهَلَ عُيُوبَ نَفْسِهِ، وَيَطْعَنَ عَلَى النَّاسِ بِمَا لَا يَسْتَطِيعُ التَّحَوُّلَ عَنْهُ /

39- Kişinin kendi ayıplarını bilmemesi ve geri almaya gücü yetmediği şeylerle insanlara dil yarası vurması, onun cahilliğine yeter. /7071

407073 .. كَفَى بِالْمَرْءِ جَهْلًا أَنْ يُنْكِرَ عَلَى النَّاسِ مَا يَأْتِي مِنْهُ /

40- İnsanların yaptığıнын aynısını kendi de yaptığı halde kişinin bunu inkâr etmesi, onun cahilliğine yeter. /7073

417613 .. لِسَانُ الْجَهْلِ الْخُرْقُ /

41- Cahilin dili kabalıktır. /7613

428498 .. مَنْ اسْتَطَارَهُ الْجَهْلُ فَقَدْ عَصَى الْعُقْلَ /

42- Cahillik kimi uçurursa muhakkak ki aklına başkaldırmıştır. /8498

438859 .. مَنْ قَاتَلَ جَهْلَهُ بِعِلْمِهِ فَازَ بِالْحَقِّ الْأَسْعَدِ /

43- Kim ilmiyle cahilliğine karşı savaşırsa kutlu kâra erişir. /8859

449301 .. مِنْ أَشَدِّ الْمَصَائِبِ غَلَبَةُ الْجَهْلِ /

44- Cahilliğin galebesi en şiddetli musibetlerdendir. /9301

.. لَا فَقْرَ كَالْجَهْلِ / 4510473

45- Cahillik gibi fakirlik yoktur. /10473

.. لَا يَرْكُوْا مَعَ الْجَهْلِ مَذْهَبُ / 4610542

46- Cahillikle yol-yordam temizlenmez. /10542

.. لَا فَقْرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهْلِ / 4710619

47- Cahillikten daha şiddetli fakirlik yoktur. /10619

.. لَا سَوَاءَ أَشَيْنُ مِنَ الْجَهْلِ / 4810640

48- Cahillikten daha çirkin kötülük yoktur. /10640

.. لَا مُصِيبَةَ أَشَدُّ مِنْ جَهْلِ / 4910673

49- Cahillikten daha şiddetli musibet yoktur. /10673

.. رَأْسُ الْجَهْلِ مُعَادَاةُ النَّاسِ / 505247

50- Cehaletin başı, insanlara düşman olmaktır. /5247

CEFA

.. إِيَّاكَ وَالْجَفَاءَ، فَإِنَّهُ يُفْسِدُ الْإِخَاءَ، وَيُمَقِّتُ إِلَى اللَّهِ وَالنَّاسِ / 12662

1- Cefa etmekten kaçın; zira cefa, kardeşliği bozar, (seni) Allah'a ve insanlara düşman eder. /2662

.. الْجَفَاءُ سَيْنٌ، الْمَعْصِيَةُ حَيْنٌ / 299

2- Cefa utançtır, günah ise yıkılış. /99

.. الْجَفَاءُ يُفْسِدُ الْإِخَاءَ / 3562

3- Cefa dostluğu bozar. /562

CEHENNEM

.. كَفَى بِجَهَنَّمَ تَكَالًا / 17018

1- Azap için cehennem yeter. /7018

- وقال (ع) في وَصْفِ جَهَنَّمَ: نَارٌ شَدِيدُ كَلْبُهَا، عَالٍ لَجَبُهَا، سَاطِعٌ لَهَبُهَا، مُتَأَجِّجٌ سَعِيرُهَا، مُتَغَيِّطٌ رَفِيرُهَا، 2
بَعِيدٌ حُمُودُهَا، ذَالِكٌ وَقُودُهَا، مُتَحَوِّفٌ وَعِيدُهَا/ 9995

2- İmam (a.s) cehennemin vasfederken şöyle buyurdu:

Bir ateştir ki alevleri dehşetli, sesi gürültülüdür; ateşi tutuşturulmuştur; alevi parlak ve göz kamaştırıcı, kükreyişi korkutucu, sönmesi pek geçtir; yakıtı körüklenmiştir; azâbı ise ürkütücüdür. /9995

- وقال (ع) في وَصْفِ جَهَنَّمَ: لَا يَطْعَنُ مُقِيمُهَا، وَلَا يُفَادَى أَسِيرُهَا، وَلَا تُقَصَّمُ كُبُولُهَا، لَا مُدَّةٌ لِلدَّارِ قَتَعْنِي، 3
وَلَا أَجَلٌ لِلْقَوْمِ قُيُفُصِي/ 10892

3- Orada olanlar çıkmazlar; esaretinde olandan fidye kabul edilmez; zincirleri parçalanıp ayrılmaz; sonu için bir müddet tayin edilmemiştir ve içindekilerin çıkması için dolacak zaman da yoktur. /10892

.. إِنَّ أَهْلَ النَّارِ كُلُّهُمْ كَفُورٌ مَكُورٌ/ 43402

4- Şüphesiz, ateş ehli pek nankör, pek hilekârdır. /3402

.. وَقَالَ (ع) فِي وَصْفِ النَّارِ: عَمِرٌ قَرَارُهَا، مُطْلِمَةٌ أَقْطَارُهَا، حَامِيَةٌ قُدُورُهَا، قَطِيعَةٌ أُمُورُهَا/ 56420

5- İmam (a.s), cehennemin vasfında şöyle buyurdu: “Dibi coşkun, etrafı karanlık, kazanları kaynardır; işleri ise korkutucudur.” /6420

.. لَنْ يَنْجُو مِنَ النَّارِ إِلَّا التَّارِكُ عَمَلَهَا/ 67404

6- Ateşten ancak (ateşi hazırlayan) ameli terk eden kurtulur. /7404

.. لَيْسَ لِهَذَا الْجِلْدِ الرَّقِيقِ صَبْرٌ عَلَى النَّارِ/ 77458

7- Şu ince derinin ateşe tahammülü yoktur! /7485

.. مَنْ أَشْفَقَ مِنَ النَّارِ اجْتَنَبَ الْمُحَرَّمَاتِ/ 88592

8- Ateşten korkan haramlardan kaçınır. /8592

.. وَقَدْ النَّارِ أَبَدًا مُعَذِّبُونَ/ 910114

9- Ateşe girenler sonsuza dek azaptadırlar. /10114

.. وَارِدُ النَّارِ مَوْبِدُ الشَّقَاءِ/ 1010116

10- Ateşe giren sonsuza dek mutsuzdur. /10116

.. وَقُودُ النَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كُلُّ غَنِيِّ بَخِلٍ بِمَالِهِ عَلَى الْفُقَرَاءِ، وَكُلُّ عَالِمٍ بِأَعْيُنِ الدُّنْيَا/ 1110126

11- Kıyamet günü ateşin yakıtı, malını yoksullardan esirgeyen zengin ve dinini dünyasına satan alimdir. /10126

.. أَحْذَرُوا نَاراً حَرُّهَا شَدِيدٌ وَقَعْرِهَا بَعِيدٌ وَحُلِيِّهَا حَدِيدٌ / 122619

12- Sıcaklığı şiddetli, kuyusu derin ve süsü demir olan ateşten korkun. /2619

.. إِحْذَرُوا نَاراً لَحِيْهَا عَتِيدٌ وَلَهْبُهَا شَدِيدٌ وَعَذَائُهَا أَبَدٌ / 132620

13- İstirap dalgası hazır, alevi şiddetli ve azâbı daima yinelenen ateşten korkun. /2620

.. النَّارُ غَايَةُ الْمُفْرِطِينَ / 14477

14- Ateş, haddi aşanların akıbetidir. /477

CENNET VE CENNET EHLİ

.. الْجَنَّةُ خَيْرٌ مَّا لِي، وَالنَّارُ شَرُّ مَقِيلٍ / 11765

1- Cennet en hayırlı dönüş yeri ve ateş en kötü yataktır. /1765

.. إِلَّا وَاتِّبَى لَمْ أَرِ كَالْجَنَّةِ نَامَ طَالِبُهَا، وَلَا كَالنَّارِ نَامَ هَارِبُهَا / 22761

2- Bilesiniz ki ben, ne dileyenin uyuduğu gibi bir cennet, ne de kaçanının uyuduğu gibi bir ateş görmedim. /2761

.. إِنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ كُلُّ مُؤْمِنٍ هَيِّنٍ لَّيِّنٍ / 33400

3- Şüphesiz cennet ehlinin tümü, alçak gönüllü ve yumuşak huylu müminlerdir. /3400

.. إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُدْخِلُ بِحُسْنِ النَّبِيِّ وَصَالِحِ السَّرِيرَةِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ الْجَنَّةَ / 43544

4- Şüphesiz Allah, iyi niyet ve iç güzellik vesilesiyle kullarından dilediğini cennete sokar. /3544

.. الْجَنَّةُ دَارُ الْأَمَانِ / 5397

5- Cennet, güven yurduudur. /397

.. إِنَّ كُنْتُمْ رَاغِبِينَ لَا مُحَالَءَ، فَارْغَبُوا فِي جَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ / 63736

6- Eğer bir şeye rağbet edecek olursanız, genişliği gökler ve yeryüzü kadar geniş olan cennete rağbet edin. /3736

7417 .. الْجَنَّةُ جَزَاءُ الْمُطِيعِ /

7- Cennet, itaat edenin mükâfatıdır. /417

8438 .. الْجَنَّةُ دَارُ الْأَتْقِيَاءِ /

8- Cennet muttakilerin yurdudur. /438

Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER Hız.Ali'den (a.s) HİKMETLİ İNCİLER

9478 .. الْجَنَّةُ غَايَةُ السَّائِقِينَ /

9- Cennet, (amelde) öne geçenlerin gayesidir. /478

101024 .. الْجَنَّةُ أَفْضَلُ غَايَةٍ /

10- Cennet en üstün gayedir. /1024

111074 .. الْجَنَّةُ مَالُ الْفَائِزِ /

11- Cennet kurtuluşa erenin dönüş yeridir. /1074

121431 .. الْجَنَّةُ جَزَاءُ كُلِّ مُؤْمِنٍ مُحْسِنٍ /

12- Cennet, ihsan sahibi müminlerin mükâfatıdır. /1431

139953 .. تَبِيلُ الْجَنَّةِ بِالتَّوْبَةِ عَنِ الْمَأْثِمِ /

13- Cennete erişmek, günahlardan uzak kalmakla olur. /9953

143795 .. إِنَّكَ لَنْ تَلْجَ الْجَنَّةَ حَتَّى تَرْجَرَ عَنْ عَيْتِكَ، وَتَنْتَهِيَ، وَتَرْتَدِّعَ عَنْ مَعَاصِيكَ، وَتَرْغَوْيَ /

14- Sapıklığından vazgeçmedikçe ve günahlarından kaçınıp dönmedikçe cennete asla giremezsin. /3795

GERİ İNDEKS İLERİ

154146 .. إِذَا آمَنْتَ بِاللَّهِ وَاتَّقَيْتَ مَحَارِمَهُ أَخْلَكَ دَارَ الْأَمَانِ، وَإِذَا أَرْضَيْتَهُ تَعَمَّدَكَ بِالرِّضْوَانِ /

15- Allah'a iman edip haramlarından kaçındığında, bu, seni güven evine sokmuş demektir; onu razı ettiğinde hoşnutluğuyla seni korur. /4146

164698 .. تَمَنُّ الْجَنَّةِ الْعَمَلُ الصَّالِحُ /

16- Cennetin pahası salih ameldir. /4698

174700 .. تَمَنُّ الْجَنَّةِ الرُّهْدُ فِي الدُّنْيَا /

17- Cennetin pahası, dünyada zahit olmaktır. /4700

.. سَادَةُ أَهْلِ الْجَنَّةِ الْأَسْخِيَاءُ، وَالْمُتَّقُونَ / 185584

18- Cennet ehlinin efendileri cömertler ve muttakilerdir. /5584

.. سَادَةُ أَهْلِ الْجَنَّةِ الْمُخْلِصُونَ / 195591

19- Cennet ehlinin efendileri muhlislerdir. /5591

.. سَادَةُ أَهْلِ الْجَنَّةِ الْأَتْقِيَاءُ الْأَبْرَارُ / 205599

20- Cennet ehlinin efendileri iyi takva sahipleridir. /5599

.. طَلَبُ الْجَنَّةِ بِلا عَمَلٍ حُمُقُ / 215991

21- Amel olmadan cenneti istemek ahmaklıktır. /5991

.. لا تَحْصُلُ الْجَنَّةُ بِالْتَّمَنِّي / 2210566

22- Cennet, arzu etmekle kazanılmaz. /10566

.. لا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ حُبٌّ وَلَا مَنَانُ / 2310792

23- Düzenbazlar ve (başkalarını) minnet altında bırakanlar cennete giremez. /10792

.. لا يَفُوزُ بِالْجَنَّةِ إِلَّا مَنْ حَسُنَتْ سَرِيرَتُهُ وَخَلَصَتْ نِيَّتُهُ / 2410868

24- Ancak içi güzel ve niyeti pak olan kimse cennetle kurtuluşa erer. /10868

.. كُلُّ نَعِيمٍ دُونَ الْجَنَّةِ مَحْقُورُ / 256867

25- Cennetten başka bütün nimetler küçüktür. /6867

.. لَنْ يَفُوزَ بِالْجَنَّةِ إِلَّا السَّاعِي لَهَا / 267403

26- Ancak cennet için çalışan cennet saadetine erer. /7403

.. لَنْ يَحْزُونَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ جَاهَدَ نَفْسَهُ / 277421

27- Ancak nefsiyle cihat eden cenneti kazanmıştır. /7421

.. مَنْ اشْتَاقَ إِلَى الْجَنَّةِ سَلَا عَنِ الشَّهَوَاتِ / 288591

28- Cennete özlem duyan şehvetleri unutmalıdır. /8591

.. نِيلُ الْجَنَّةِ بِالتَّسْتَرِّهِ عَنِ الْمَأْثِمِ / 299953

29- Cennete erişmek günahlardan uzak durmakla olur. /9953

.. نَالَ الْجَنَّةَ مَنْ اتَّقَى عَنِ الْمَحَارِمِ / 309954

30- Haramlardan çekinen cennete erişmiştir. /9954

.. هَيْهَاتَ لَا يُخَدِّعُ اللَّهُ عَنْ جَنَّتِهِ، وَلَا يُنَالُ مَا عِنْدَهُ إِلَّا بِمَرْضَاتِهِ / 3110043

31- Heyhat! Cennet konusunda Allah aldatılmaz ve rızası elde edilmedikçe katındakine ulaşmaz. /10043

.. وَفُذَّ الْجَنَّةَ أَبَدًا مُتَعَمِّمُونَ / 3210113

32- Cennete girenler ebedî nimet içerisindedirler. /10113

.. وَارِدُ الْجَنَّةِ مُخَلَّدُ النِّعَمَاءِ / 3310115

33- Cennete giren kimse, nimetler içerisinde ebedî kalır. /10115

CESUR / CESARET

.. الشَّجَاعَةُ أَحَدُ الْعِزِّينِ / 11662

1- Cesaret iki izzetten biridir. /1662

.. الشَّجَاعَةُ نُصْرَةٌ حَاضِرَةٌ، وَقَضِيْلَةٌ ظَاهِرَةٌ / 21700

2- Cesaret, hazır yardım ve açık bir üstünlüktür. /1700

.. الشَّجَاعَةُ رَيْنٌ، الْجُبْنُ شَيْنٌ / 394

3- Cesaret ziynet, korkaklık ardır. /94

.. الشَّجَاعَةُ عِزٌّ حَاضِرٌ، الْجُبْنُ ذُلٌّ ظَاهِرٌ / 4572

4- Cesaret hazır bir izzet, korkaklık açık bir zillettir. /572

.. تَمَرَةُ الشَّجَاعَةِ الْعَبْرَةُ / 54620

5- Cesaretin meyvesi gayrettir. /4620

.. زَكَاةُ الشَّجَاعَةِ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ / 65455

6- Cesaretin zekâtı, Allah yolunda cihat etmektir. /5455

.. سَجَاعَةُ الرَّجُلِ عَلَى قَدْرِ هَمِّهِ، وَعَظِيمُهُ عَلَى قَدْرِ حَمِيَّتِهِ / 75763

7- Erkeğin cesareti azmi, gayreti ise tutuculuğu (kararlılığı) kadardır. /5763

.. عَلَى قَدْرِ الْحَمِيَّةِ تَكُونُ الشَّجَاعَةُ / 86180

8- Cesaret gayret miktarınca olur. /6180

.. مُعَالَجَةُ النَّزَالِ تُظْهِرُ شَجَاعَةَ الْأَبْطَالِ / 99801

9- Deve binicilerinin cihat ve savaş için deveden çabukça inmeleri, onların yiğitlik ve cesaretlerini gösterir. /9801

.. آفَةُ الشُّجَاعِ إِصَاعَةُ الْحَرَمِ / 103938

10- Cesaretin afeti, ileri görüşlü olmayı yok etmektir. /3938

CİHAT

.. إِنَّ مَنْ بَدَّلَ نَفْسَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ كَانَتْ نَفْسُهُ نَاجِيَةً سَالِمَةً، وَصَفَقَتْهُ رَابِحَةٌ غَانِمَةٌ / 13584

1- Kendini Allah ve resulünün itaatine adayan kimsenin nefsi kurtulmuş, sağlam kalmıştır; muamelesi ise kârlı ve ganimetlidir. /3584

- إِنَّ أَوَّلَ مَا تُغْلَبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْجِهَادِ، جِهَادُ بَأْيَدِكُمْ، ثُمَّ بِالسِّبْتِكُمْ، ثُمَّ بِقُلُوبِكُمْ، فَمَنْ لَمْ يَعْرِفْ بِقَلْبِهِ 2 - مَعْرُوفًا، وَلَمْ يُنْكِرْ مُنْكَرًا، قُلِّبَ فَجُعِلَ أَعْلَاهُ أَسْفَلًا / 3608

2- Cihat yoluyla ilk galip geleceğiniz şey önce ellerinizle, sonra dillerinizle, sonra da kalplerinizle yapacağınız cihattır. Öyleyse kalbiyle iyiliği tanımayan ve çirkinliği kötü saymayan tersine döner ve üstü altına çevrilir. /3608

.. الْجِهَادُ عِمَادُ الدِّينِ، وَمِنْهَاجُ السَّعَادَةِ / 31346

3- Cihat dinin direği ve saadete ermişlerin yoludur. /1346

.. الْمُجَاهِدُونَ تُفْتَحُ لَهُمُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ / 41347

4- Göklerin kapıları mücahitlere açılır. /1347

- إِنَّ كَانَتْ الرَّعَايَا قَبْلِي تَشْكُوا حَيْفَ رُعَاتِهَا فَإِنِّي الْيَوْمَ أَشْكُو حَيْفَ رَعِيَّتِي، كَأَنِّي الْمَقُودُ وَهُمْ الْقَادَةُ، 5 - وَالْمُوزَعُ وَهُمْ الْوَزَعَةُ / 3732

5- Eğer benden önce halk, kendilerini idare edenlerin zulümlerini şikâyet ediyorlardıysa, ben de bugün idare ettiğim kişilerin zulümlerini şikâyet ediyorum; sanki idare edilen benim de beni idare eden onlardır ve emre tabi benim de onlar amirdir. /3732

.. تَوَابُ الْجِهَادِ أَكْثَرُ النَّوَابِ / 64695

6- Cihadın sevabı en büyük sevaptır. /4695

.. وَالْجِهَادُ عَزَّ لِلْإِسْلَامِ / 76608

7- Allah, cihadı İslam'ın izzeti için vacip kıldı. /6608

.. لَا تَجْتَمِعُ عَرِيْمَةٌ وَوَلِيْمَةٌ / 810580

8- (İmam Ali (a.s) Nehcü'l-Belaga'nın 211. hutbesinde ashabını cihada teşvik ederken şöyle buyurdu: "Elbiselerinizin bağlarını bağlayın ve koltuk altına sarkan fazlalıkları savaş meydanında atılğan ve çabuk olmanız için dürün; aşırı yemek-içmekten sakının."

Daha sonra da şöyle buyurdu:)

Kesin karar ile davet yemeği bir arada olmaz. /10580

.. زَكَاةُ الْبَدَنِ الْجِهَادُ وَالصِّيَامُ / 95452

9- Bedenin zekâtı cihat ve oruçtur. /5452

CİMRİ

.. الْبَخِيلُ يَبْخُلُ عَلَى نَفْسِهِ بِالْيَسِيرِ مِنْ دُنْيَاهُ، وَيَسْمَحُ لِوَرَاثِهِ بِكُلِّهَا / 11884

1- Cimri, dünyasından kendisine cimrilik eder, ama hepsini varislerine bağışlar. /1884

- الْبَخِيلُ يَسْمَحُ مِنْ عَرَضِهِ بِأَكْثَرِ مِمَّا أَمْسَكَ مِنْ عَرَضِهِ، وَيَصْبِغُ مِنْ دِينِهِ أَضْعَافَ مَا حَفِظَ مِنْ نَسَبِهِ / 2084.

2- Cimri, malından daha çok onurundan bağışlar ve koruduğu malından daha fazlasıyla dinini zayi eder. /2084

.. أَبْعَدُ الْخَلَائِقِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى الْبَخِيلُ الْعَنِيُّ / 33162

3- Yaratılanlar arasında Allah'a en uzak olanı zengin cimridir. /3162

.. أَبْخَلُ النَّاسِ يَعْزِضُهُ أَسْخَاهُمْ يَعْزِضُهُ / 43190

4- Malına karşı insanların en cimrisi şerefine karşı en cömert olanıdır. /3190

.. أَبْخَلُ النَّاسِ مَنْ بَخَلَ عَلَى نَفْسِهِ بِمَالِهِ، وَخَلَّفَهُ لِوَرَاثِهِ / 53253

5- İnsanların en cimrisi malını kendisinden esirgeyen ve onu varislerine bırakandır. /3253

.. الْبَخِيلُ مَذْمُومٌ، الْحَسُودُ مَعْمُومٌ / 697

6- Cimri (herkesçe) kınanan, çekemez ise (daima) üzgün olan kimsedir. /97

.. الْبَخِيلُ خَازِنٌ لَوَرَّتِيهِ / 7464

7- Cimri, varisinin haznedarıdır. /464

.. الْبَخِيلُ مُتَعَجِّلُ الْفَقْرِ / 8692

8- Cimri, yoksulluğa doğru acele edendir. /692

.. الْبَخِيلُ أَبَدًا دَلِيلٌ / 9781

9- Cimri ebedî olarak zelildir. /781

.. الْبَخِيلُ مُتَحَجِّجٌ (مُتَبَجِّجٌ) بِالْمَعَاذِيرِ وَالتَّعَالِيلِ / 101275

10- Cimri (malından vermemek için) mâzeretlere ve bahanelere baş vurur. /1275

.. الْبَخِيلُ دَلِيلٌ بَيْنَ أَعْرَئِهِ / 111441

11- Cimri aziz saydığı kimseler arasında dahi zelildir. /1441

- عَجِبْتُ لِلشَّقِيِّ الْبَخِيلِ يَتَعَجَّلُ الْفَقْرَ الَّذِي مِنْهُ هَرَبَ وَيَقْوُهُ الْغِنَى الَّذِي إِنَاءُهُ طَلَبَ فَيَعِيشُ فِي الدُّنْيَا -
عَيْشَ الْفُقَرَاءِ وَيُحَاسِبُ فِي الْآخِرَةِ حِسَابَ الْأَغْنِيَاءِ / 6280

12- Fakirlikten kaçmak isteyip de ona yakalanan, zenginliği arzu edip de onu yitiren aşağılık cimriye şaşarım; dünyada fakir gibi yaşar, ahirette ise zenginlerin hesabıyla yargılanır. /6280

.. لَيْسَ لِشَحِيحٍ رَفِيقٌ / 137465

13- Cimrinin arkadaşı olmaz. /7465

.. لَيْسَ لِبَخِيلٍ حَبِيبٌ / 147473

14- Cimrinin dostu olmaz. /7473

.. لَمْ يُوقَفْ مَنْ بَخَلَ عَلَى نَفْسِهِ بِخَيْرِهِ وَخَلَفَ مَالَهُ لَعْنَتِهِ / 157535

15- Kendine karşı cimrilik eden, hayırda başarılı olmaz ve malını başkalarına bırakır. /7535

167877 -- مَنْ قَبِضَ يَدَهُ مَخَافَةَ الْفَقْرِ فَقَدْ تَعَجَّلَ الْفَقْرَ /

16- Fakirlik korkusuyla elini sıkın, fakirliğe koşmuştur. /7877

177921 -- مَنْ بَخَلَ بِمَالِهِ دَلَّ /

17- Maliyla cimrilik eden zelil olmuştur. /7921

188846 -- مَنْ بَخَلَ بِمَا لَا يَمْلِكُهُ فَقَدْ بَالَعَ فِي الرِّذِيلَةِ (بِالرِّذِيلَةِ) /

18- Sahip olmadığı şeylerle cimrilik eden, alçaklığın doruğuna ulaşmış demektir. /8846

198880 -- مَنْ يَقْبِضُ يَدَهُ عَنْ عَشِيرَتِهِ، فَإِنَّمَا يَقْبِضُ يَدًا وَاحِدًا عَنْهُمْ، وَيَقْبِضُ عَنْهُ أُيْدِي كَثِيرَةٌ مِنْهُمْ /

19- Elini yakınlarına karşı sıkı tutan, sadece bir elini onlara karşı sıkı tutmuştur; halbuki ona karşı çokları ellerini sıkı tutar. /8880

209088 -- مَنْ بَخَلَ بِمَالِهِ عَلَى نَفْسِهِ جَادَ بِهِ عَلَى بَعْلِ عَرْسِهِ /

20- Malını kendisinden esirgeyen kimse, onu, karısının kocasına bağışlar. /9088

219109 -- مَنْ بَخَلَ عَلَى الْمَحْتَاجِ بِمَا لَدَيْهِ كَثُرَ سَخَطُ اللَّهِ عَلَيْهِ /

21- Elindekiyle muhtaç kimseye cimrilik edene Allah'ın gazâbı çok olur. /9109

229570 -- مَا عَقَّدَ إِيمَانَهُ مَنْ بَخَلَ بِإِحْسَانِهِ /

22- İhsan etmeye kıyamayan, imanını sağlamlaştırmamıştır. /9570

239588 -- مَا عَقَلَ مَنْ بَخَلَ بِإِحْسَانِهِ /

23- İhsan etmeye kıyamayan aklını kullanmamıştır. /9588

- وَقَالَ (ع) وَقَدْ مَرَّ بِقَدْرِ عِلْمِ رَيْلَةٍ: هَذَا مَا كُنْتُمْ (عَلَيْهِ بِالْأَمْسِ تَنَافَسُونَ) تَنَافَسُونَ فِيهِ بِالْأَمْسِ [وَفِي 24 10023]. خَبِرَ آخَرًا أَنَّهُ قَالَ: هَذَا مَا بَخَلَ بِهِ الْبَاخِلُونَ /

24- İmam Ali (a.s) üzeri açılmış bir lağım kuyusunun kenarından geçerken şöyle buyurdu:

“Siz daha düne kadar ona rağbet etmede yarışmaktaydınız.”

Başka bir rivayete göre ise şöyle buyurmuştur:

“Bu (pislik), cimrilerin esirgedikleri şeylerdir.” /10023

2510098 -- وَبِحِجِّ الْبَخِيلِ الْمُتَعَجِّلِ الْفَقْرَ الَّذِي مِنْهُ هَرَبَ، وَالتَّارِكِ الْغِنَى الَّذِي إِتَاهَ طَلَبَ /

25- Fakirlikten kaçmak isteyip de ona yakalanan, zenginliği arzu edip de onu terk eden cimrinin vay haline! /10098

.. لَا تَبْخُلْ فَتُقْتَرَّ وَلَا تُسْرِفْ فَتُفْرَطَ / 2610310

26- Cimrilik etme, geçimini sıkıntıya sokarsın; israf etme, haddi aşarsın. /10310

.. لَا مُرُوءَةَ لِبَخِيلٍ / 2710438

27- Cimrinin mertliği olmaz. /10438

.. لَا يَبْقَى الْمَالُ إِلَّا الْبُخْلُ، وَالْبَخِيلُ مُعَاقَبٌ مَلُومٌ / 2810843

28- Malı ancak cimrilik geride bırakır; cimri ise cezalandırılmış ve kınanmıştır. /10843

.. الْبَاخِلُ فِي الدُّنْيَا مَذْمُومٌ، وَفِي الْآخِرَةِ مُعَذَّبٌ مَلُومٌ / 291733

29- Cimri dünyada kınanmış, ahirette ise azaplandırılmış ve azarlanmıştır. /1733

CİMRİLİK

.. الْبُخْلُ أَخَذُ الْفَقِيرِينَ / 11630

1- Cimrilik, iki fakirlikten biridir. /1630

.. الْبُخْلُ يَكْسِبُ الْعَارَ، وَيُدْخِلُ النَّارَ / 21706

2- Cimrilik utanç getirir ve ateşe sokar. /1706

.. الْبُخْلُ بِإِخْرَاجِ مَا افْتَرَصَهُ اللَّهُ سُبْحَانَهُ مِنَ الْأَمْوَالِ أَقْبَحُ الْبُخْلِ / 32038

3- Yüce Allah'ın ödenmesini farz kıldığı mallara karşı cimrilik etmek, en çirkin cimriliktir. /2038

.. اخْتَرِسُوا مِنْ سَوْرَةِ الْحَمْدِ (الْحَمْدِ)، وَالْحَقْدِ، وَالْعَصَبِ، وَالْحَسَدِ، وَاعِدُّوا لِكُلِّ شَيْءٍ مِنْ ذَلِكَ عُدَّةً 4

تُجَاهِدُونَهُ بِهَا مِنَ الْفِكْرِ فِي الْعَاقِبَةِ، وَمَنْعِ الرَّذِيلَةِ، وَطَلَبِ الْقُضِيلَةِ، وَصَلَاحِ الْآخِرَةِ، وَلُزُومِ الْجِلْمِ / 2565

4- Cimrilik,[29] kin, gazap ve çekemezliğin şiddetine karşı uyanık olun; bunlardan her birine karşı akıbeti düşünmek, rezil sıfatları men etmek, fazileti talep etmek, ahireti düzeltmek ve hilimden ayrılmamak çabasını göstererek hazırlıklı olun. /2565

.. إِحْذَرُوا الْبُخْلَ فَإِنَّهُ لُؤْمٌ وَمَسَبَّةٌ / 52583

5- Cimrilikten kaçının; çünkü o alçaklıktır ve (sahibine) kötü söz söylettirir. /2583

62626 .. إِحْذَرُوا الشُّحَّ، فَإِنَّهُ يُكْسِبُ الْمَقْتَّ، وَيَشِينُ الْمَحَاسِنَ، وَبُشِيعُ الْعُيُوبِ /

6- Cimrilikten kaçının; çünkü o düşmanlık kazandırır, güzellikleri çirkinleştirir ve ayıpları yayar. /2626

72651 .. إِيَّاكَ وَالتَّحْلِيَّ بِالْبُخْلِ، فَإِنَّهُ يُزْرِِي بِكَ عِنْدَ الْقَرِيبِ (الْعَرِيبِ)، وَيُثَقِّقُكَ إِلَى النَّسِيبِ /

7- Cimrilikle süslenmekten uzak dur; çünkü yakınının yanında (itibarını) düşürür, akrabayı ise düşman eder. /2651

82658 .. إِيَّاكَ وَالشُّحَّ فَإِنَّهُ جِلْبَابُ الْمَسْكَنَةِ، وَزِمَامٌ يُقَادُّ بِهِ إِلَى كُلِّ دِنَاءَةٍ /

8- Cimrilikten uzak dur; çünkü o yoksulluk gömleği ve her türlü alçaklığı çekebilen bir yulardır. /2658

92748 .. إِيَّاكُمْ وَالْبُخْلَ، فَإِنَّ الْبَخِيلَ يَمَقِّنُهُ الْعَرِيبُ، وَيَنْفُرُ مِنْهُ الْقَرِيبُ /

9- Cimrilikten uzak durun; çünkü cimriye yabancı düşman kesilir, yakını ise ondan nefret eder. /2748

1031 .. أَقْبِخِ الْبُخْلَ مَعَ الْأَمْوَالِ مِنْ مُسْتَحِقِّهَا /

10- En çirkin cimrilik, hak sahiplerinden mallarını esirgemektir. /31

11106 .. الْبُخْلُ فَقْرٌ /

11- Cimrilik fakirliktir. /106

12110 /- الشُّحُّ مَسَبَّةٌ /

12- Cimrilik küfredilmektir. /110

137090 .. كَثْرَةُ التَّعَلُّلِ آيَةُ الْبُخْلِ /

13- (Borç konusunda) çok oyalamak, cimriliğin belirtisidir. /7090

14307 .. الشُّحُّ يَكْسِبُ الْمَسَبَّةَ /

14- Cimrilik küfür (işitmeye) neden olur. /307

15426 .. الْبُخْلُ يُزْرِِي بِصَاحِبِهِ /

15- Cimrilik, sahibini(n itibarını) düşürür. /426

16474 .. الْبُخْلُ يَكْسِبُ الدَّمَ /

16- Cimrilik azar (işitmeye) neden olur. /474

.. الْبُخْلُ يُوجِبُ الْبَغْضَاءَ / 17780

17- Cimrilik, nefrete neden olur. /780

.. الْبُخْلُ بِالْمَوْجُودِ سُوءُ الظَّنِّ بِالْمَعْبُودِ / 181258

18- Var olan şeye karşı cimrilik etmek, Allah'a karşı kötü zanda bulunmaktır. /1258

.. الْبُخْلُ يُذِلُّ مُصَاحِبَهُ وَيُعِزُّ مُجَانِبَهُ / 191409

19- Cimrilik, ona eş olanı zelil eder; ondan kaçınana ise izzet kazandırır. /1409

.. بِالْبُخْلِ تَكْثُرُ الْمَسَبَّةُ / 204195

20- Küfür (işitmek), cimrilikle çoğalır. /4195

.. يَنْسَخُ الْخَلِيقَةُ الْبُخْلُ / 214418

21- Ne de kötü huydur cimrilik! /4418

.. زِيَادَةُ الشَّحِّ تَشِينُ الْقُوَّةَ وَتُفْسِدُ الْأُخُوَّةَ / 225508

22- Çok cimrilik mertliğı çirkinleştirir, kardeşliğı bozar. /5508

.. فِي الشَّحِّ الْمَسَبَّةُ (السَّبَّةُ) / 236480

23- Küfür cimriliktedir. /6480

.. كَثْرَةُ الشَّحِّ تُوجِبُ الْمَسَبَّةَ / 247102

24- Çok cimrilik küfre neden olur. /7102

.. لَوْ رَأَيْتُمْ الْبُخْلَ رَجُلًا لَرَأَيْتُمُوهُ شَخْصًا مُسَوَّهًا / 257573

25- Eğer cimriliğı bir insan şeklinde görseydiniz, kesinlikle çirkin bir insan kılığında görürdünüz. /7573

.. لَوْ رَأَيْتُمْ الْبُخْلَ رَجُلًا لَرَأَيْتُمُوهُ مُسَوَّهًا يُعَصُّ عَنْهُ كُلُّ بَصَرٍ، وَيَنْصَرِفُ عَنْهُ كُلُّ قَلْبٍ / 267598

26- Eğer cimriliğı bir insan şeklinde görseydiniz, şüphesiz kimsenin ona bakmadığı ve her kalbin ondan yüz çevirdiğı çirkin bir insan şeklinde görürdünüz. /7598

.. مَنْ لَزِمَ الشَّحَّ عَدِمَ النَّصِيحَ / 278105

27- Cimrilikten vazgeçmeyen, hayrını isteyen kişiyi kaybeder. /8105

289380 .. مِنْ أَفْتَحِ الْخَلَائِقِ السُّخَّ /

28- Cimrilik en çirkin huylardandır. /9380

299539 .. مَا أَفْتَحِ الْبُخْلَ مَعَ الْإِكْثَارِ /

29- Malın çokluğuna rağmen cimrilik etmek ne de çirkindir! /9539

309552 .. مَا أَفْتَحِ الْبُخْلَ بِدَوِي السُّبُلِ /

30- Soylu insanın cimrilik etmesi ne de çirkindir! /9552

319575 .. مَا اجْتُلِبَ سَخَطُ اللَّهِ بِمِثْلِ الْبُخْلِ /

31- Hiçbir şey Allah'ın gazâbını cimrilik gibi üzerine çekmez. /9575

329693 .. مَا فِرَارُ الْكِرَامِ مِنَ الْحِمَامِ كَفِرَارِهِمْ مِنَ الْبُخْلِ وَمُقَارَنَةِ النَّامِ /

32- Kerem sahibi insanların ölümden kaçması, onların cimrilikten ve alçaklara yaklaşmaktan kaçmaları kadar olmaz. /9693

3310475 .. لَا مَسَبَّةَ كَالسُّخِّ /

33- Cimrilik gibi küfre mâruz bırakan şey yoktur. /10475

3410505 .. لَا عُزْبَةَ كَالسُّخِّ /

34- Cimrilik gibi yalnızlık yoktur. /10505

3510521 .. لَا مُرْوَةَ مَعَ سُخِّ /

35- Cimrilik mertlikle beraber olmaz. /10521

3610623 .. لَا سَوَاءَ أَسْوَأُ مِنَ السُّخِّ /

36- Tamahkârlıktan daha kötü bir kötülük yoktur. /10623

3710764 .. لَا سَوَاءَ أَسْوَأُ مِنَ الْبُخْلِ /

37- Cimrilikten daha kötü bir kötülük yoktur. /10764

CİNSELLİK

- سُئِلَ (ع) عَنِ الْجِمَاعِ؟ فَقَالَ: حَيَاءٌ يُرْتَفَعُ، وَعَوْرَاتٌ تَجْتَمِعُ، أَشْبَهُ نَسِيٍّ بِالْجُنُونِ، الْإِصْرَارُ عَلَيْهِ هَرَمٌ، 1، 4943 وَالْإِفَاقَةُ مِنْهُ تَدَمُّ، تَمَرُّهُ خِلَالِهِ الْوَلَدُ، إِنْ عَاشَ قَتَنٌ، وَإِنْ مَاتَ حَرَنٌ /

1- İmam'a (a.s) cinsel ilişki hakkında sorulduğunda şöyle buyurdular:

“Hayâ kalkar, avretler birleşir; deliliğe en benzer şeydir. Onda aşırıya kaçmak yaşlılık, bitiminde kendine gelmek pişmanlıktır. Helal meyvesi evlattır; sağ kalırsa fitneye düşürür, ölürse üzer.” /4943

CÖMERT

.. الْجَوَادُ مَحْبُوبٌ، مَحْمُودٌ، وَإِنْ لَمْ يَصِلْ مِنْ جُودِهِ إِلَى مَادِحِهِ شَيْءٌ، وَالْبَخِيلُ صِدُّ ذَلِكَ / 11909

1- Cömert, kendisini övene cömertliğinden bir şey (fayda) yetişmese de, sevilen ve övülendir; cimri ise bunun zıddıdır. /1909

.. الْجَوَادُ فِي الدُّنْيَا مَحْمُودٌ، وَفِي الْآخِرَةِ مَسْعُودٌ / 22152

2- Cömert, dünyada övülen, ahirette ise mesut olandır. /2152

.. إِنَّمَا سَادَةُ أَهْلِ الدُّنْيَا (وَالْآخِرَةِ) الْأَجْوَادُ / 33869

3- Dünya (ve ahiret) ehlinin efendileri ancak cömertlerdir. /3869

.. كُنْ جَوَادًا بِالْحَقِّ، بَخِيلًا بِالْبَاطِلِ / 47149

4- Hakka karşı cömert, bâtıla karşı cimri ol. /7149

HZ.ALi'DEN (A.S) HİKMETLİ İNCİLER HZ.ALi'DEN (A.S) HİKMETLİ İNCİLER

.. كُنْ جَوَادًا مُؤَثِّرًا، أَوْ مُقْتَصِدًا مُقَدَّرًا، وَإِيَّاكَ أَنْ تَكُونَ الثَّالِثَ / 57156

5- Ya fedakâr bir cömert ol ya da tutumlu (ve) ölçülü ol; üçüncüsü olmaktan sakın. /7156

.. قَدْ يَكْبُو الْجَوَادُ / 66411

6- Bazen cömert de yüz üstü düşer. /6411

CÖMERTLİK

.. السَّخَاءُ يَكْسِبُ الْمَحَبَّةَ، وَيَزِينُ الْأَخْلَاقَ / 11600

1- Cömertlik muhabbet kazandırır ve ahlakı süsler. /1600

.. السَّخَاءُ أَحَدُ السَّعَادَتَيْنِ / 21644

2- Cömertlik iki saadetten biridir. /1644

.. السَّخَاءُ يُمَخِّصُ الدُّنُوبَ، وَيَجْلِبُ مَحَبَّةَ الْقُلُوبِ / 31738

3- Cömertlik günahları giderir, kalplerin sevgisini celp eder. /1783

.. أَلَسَّخَاءُ، وَالسَّجَاعَةُ، عَرَائِزُ شَرِيفَةٍ، يَصْعَقُهَا اللَّهُ سُبْحَانَهُ فَيَمْنُ أَحَبُّهُ، وَامْتَحَنَهُ / 41820

4- Cömertlik ve şecaat saygın iç güdülerdir; Allah onları sevip sınıdığı kimselerin içine yerleştirir. /1820

.. أَلَسَّخَاءُ أَنْ تَكُونَ بِمَالِكَ مُتَبَرِّعًا وَعَنْ مَالٍ غَيْرِكَ مُتَوَرِّعًا / 51928

5- Cömertlik kendi malına karşı bağışlayıcı, başkasının malına karşı da tutucu olmaktır. /1928

.. أَلَسَّخَاءُ مَا كَانَ ابْتِدَاءً فَإِنْ كَانَ عَنْ مَسْئَلَةٍ فَحَيَاءٌ وَتَذَمُّمٌ / 62039

6- Cömertlik, istenmeden vermektir; istedikten sonra bağışta bulunmak ise utançtır. /2039

.. أَلَسَّخَاءُ تَمَرُّهُ الْعَقْلِ، وَالْقَنَاعَةُ بُرْهَانُ النَّبْلِ / 72145

7- Cömertlik, aklın meyvesidir ve kanaat neciplik ve asaletin göstergesidir. /2145

.. أَلَسَّخَاءُ وَالْحَيَاءُ أَفْضَلُ الْخُلُقِ / 82169

8- Cömertlik ve hayâ, güzel ahlakın en iyileridir. /2169

.. أَشَجَعُ النَّاسِ أَسْحَاهُمْ / 92899

9- Halkın en cesuru en cömert olanıdır. /2899

.. أَكْرَمُ الْأَخْلَاقِ السَّخَاءُ، وَأَعْمُّهَا تَفْعَا الْعَدْلُ / 103219

10- En saygın ahlak cömertlik ve faydası en geniş olan ise adalettir. /3219

.. أَفْضَلُ السَّخَاءِ أَنْ تَكُونَ بِمَالِكَ مُتَبَرِّعًا، وَعَنْ مَالٍ غَيْرِكَ مُتَوَرِّعًا / 113229

11- En üstün cömertlik, kendi malına karşı bağışlayıcı olup başkasının malına karşı tutucu olmandır. /3229

.. إِنَّ سَخَاءَ النَّفْسِ عَمَّا فِي أَيْدِي النَّاسِ لَأَفْضَلُ مِنْ سَخَاءِ الْبَدَلِ / 123537

12- Halkın elinde olana karşı nefsin cömertliği (başkasının malına göz dikmeyip talep etmemek), başkasına bağış yaparak cömertlik etmekten üstündür. /3537

.. إِنَّ أَفْضَلَ مَا اسْتُجْلِبَ بِهِ التَّنَاءُ، أَلَسَّخَاءُ، وَإِنَّ أَجْزَلَ مَا اسْتُدِيرَتْ بِهِ الْأَرْبَاحُ الْبَاقِيَةُ، أَلَصَّدَقَةُ / 133654

13- Övgü çeken en güzel şey cömertlik ve ebedî menfaatleri kazanan en büyük şey ise sadakadır. /3654

148- .. أَلَسَّخَاءُ سَجِيَّةٌ، الشَّرَفُ مَرِيَّةٌ /

14- Cömertlik bir güzel karakter ve şeref bir fazilettir. /8

1561- .. أَلَسَّخَاءُ خُلُقٌ /

15- Cömertlik bir ahlaktır. /61

16258- .. أَلَسَّخَاءُ رَيْنُ الْإِنْسَانِ /

16- Cömertlik insanın ziynetidir. /258

17306- .. أَلَسَّخَاءُ يَزْرَعُ الْمَحَبَّةَ /

17- Cömertlik (kalplere) sevgi eker. /306

18389- .. أَلَسَّخَاءُ أَشْرَفُ عَادَةٍ /

18- Cömertlik en üstün alışkanlıktır. /389

19777- .. أَلَسَّخَاءُ خُلُقُ الْأَنْبِيَاءِ /

19- Cömertlik peygamberlerin ahlakıdır. /777

20779- .. أَلَسَّخَاءُ يُنَمِّرُ الصَّفَاءَ /

20- Cömertlik gönül temizliğini getirir. /779

21914- .. أَلَسَّخَاءُ سِنَّةُ الْعُيُوبِ /

21- Cömertlik ayıpların örtüsüdür. /914

221093- .. أَلَسَّخَاءُ يَكْسِبُ الْحَمْدَ /

22- Cömertlik övgü kazanır. /2093

231186- .. أَلَسَّخَاءُ عُتْوَانُ الْمُرُوءَةِ وَالنُّبْلِ /

23- Cömertlik mertlik ve asaletin unvanıdır. /1186

244258- .. بِالسَّخَاءِ تُزَانُ الْأَفْعَالُ /

24- Cömertlik ile işler süslenir. /4258

254299- .. بِالسَّخَاءِ تُسْتَرُّ الْعُيُوبُ /

25- Cömertlik ile ayıplar örtülür. /4299

.. تَحَلَّ بِالسَّخَاءِ وَالْوَرَعِ فَهُمَا جِلْيَةُ الْإِيمَانِ وَأَشْرَفُ خِلَالِكَ / 264511

26- Cömertlik ve takvayla süslen, çünkü bunlar imanın süsü ve huyların en üstünüdür. /4511

.. خَيْرُ السَّخَاءِ مَا صَادَفَ مَوْضِعَ الْحَاجَةِ / 274979

27- En hayırlı cömertlik, ihtiyaç durumuna denk gelen cömertliktir. /4979

.. سَبَبُ الْمَحَبَّةِ السَّخَاءُ / 285510

28- Muhabbetin sebebi cömertliktir. /5510

.. سَبَبُ السِّيَادَةِ السَّخَاءُ / 295523

29- Efendiliğin sebebi cömertliktir. /5523

.. شَيْنُ السَّخَاءِ السَّرْفُ / 305785

30- Cömertliğin çirkinliği (ortaya çıkabilecek) israftır. /5785

.. طَلَمَ السَّخَاءُ مَنْ مَعَ الْعَطَاءِ / 316058

31- Bağışta bulunmayı engelleyen, cömertliğe zulümde bulunmuştur. /6058

.. عَلَيْكَ بِالسَّخَاءِ فَإِنَّهُ تَمَرَةُ الْعَقْلِ / 326083

32- Cömert ol, çünkü cömertlik aklın meyvesidir. /6083

.. عَلَيْكُمْ بِالسَّخَاءِ وَحُسْنِ الْخُلُقِ، فَإِنَّهُمَا يَزِيدَانِ الرِّزْقَ، وَيُوجِبَانِ الْمَحَبَّةَ / 336161

33- Cömert ve güzel ahlaklı ol, çünkü bu ikisi rızkı çoğaltır ve sevgiye yol açar. /6161

.. عَلَى قَدْرِ الْمُرُوءَةِ تَكُونُ السَّخَاوَةُ / 346176

34- Cömertlik, mertlik miktarıncadır. /6176

.. عَطُّوا مَعَائِبَكُمْ بِالسَّخَاءِ فَإِنَّهُ سِرُّ الْغُيُوبِ / 356440

35- Ayıplarınızı cömertlikle örtünüz; çünkü cömertlik ayıpların örtüsüdür. /6440

.. فِي السَّخَاءِ أَلْمَحَبَّةُ / 366479

36- Cömertlikte sevgi vardır. /6479

.. كَثَرَةُ السَّخَاءِ تُكْثِرُ الْأَوْلِيَاءَ وَتَسْتَصْلِحُ الْأَعْدَاءَ / 377106

37- Cömertliğin çokluğu dostları çoğaltır ve düşmanları ıslah eder. /7106

.. لَوْ رَأَيْتُمُ السَّخَاءَ رَجُلًا، لَرَأَيْتُمُوهُ حَسَنًا يَسُرُّ النَّاطِرِينَ / 387600

38- Cömertliği bir insan şeklinde görecekseniz, onu, görenleri mesrur eden güzel biri olarak görürdünüz. /7600

.. مَنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ سَخَاءٌ وَلَا حَيَاءٌ، فَالْمَوْتُ خَيْرٌ لَهُ مِنَ الْحَيَاةِ / 398969

39- Cömertliği ve hayâsı olmayan bir kimse için ölüm yaşamdan daha iyidir. /8969

.. نِعَمَ السَّحِيَّةِ السَّخَاءُ / 409902

40- Ne güzel bir huydur cömertlik! /9903

.. لَا فَضِيلَةَ كَالسَّخَاءِ / 4110489

41- Cömertlik gibi fazilet yoktur. /10489

.. لَا سَخَاءَ مَعَ عَدَمٍ / 4210523

42- Yokluk durumunda cömertlik diye bir iş yoktur. /10523

.. أَلَسَّخَاءُ حُبُّ السَّائِلِ وَبَذْلُ النَّائِلِ / 431492

43- Cömertlik, istekte bulunanı sevmek ve bağış vermektir. /1492

CÖMERTLİK,BAĞIŞ

.. الْجُودُ فِي اللَّهِ عِبَادَةُ الْمُقَرَّبِينَ / 11756

1- Allah yolunda cömertlik etmek, (O'nun dergâhına) yakın olanların ibadetidir. /1756

.. الْجُودُ مِنْ غَيْرِ خَوْفٍ وَلَا رَجَاءٍ مُكَافَأَةٌ، حَقِيقَةُ الْجُودِ / 22073

2- Asıl cömertlik, çekinmeden ve karşılık beklemeden yapılan cömertliktir. /2073

.. اسْمَحْ تُكْرِمَ / 32224

3- Cömertlik et, değer kazan. /2224

.. أَسْمَحُكُمْ أَرْبَحُكُمْ / 43840

4- En cömerdiniz en kârlı olanınızdır. /3840

.. أَحْسَنُ الْمَكَارِمِ الْجُودُ / 52930

5- En güzel büyüklük cömertliktir. /2930

.. أَحْسَنُ الْجُودِ عَفْوٌ بَعْدَ مَقْدَرَةٍ / 62972

6- En güzel cömertlik, (intikam alma) kudreti varken affetmektir. /2972

.. أَفْضَلُ الْجُودِ بَذْلُ الْمَوْجُودِ / 73019

7- En üstün cömertlik, olanı bağışlamaktır. /3019

.. أَفْضَلُ الْجُودِ إِبْصَالُ الْحُقُوقِ إِلَى أَهْلِهَا / 83153

8- En üstün cömertlik, hak sahiplerine haklarını ulaştırmaktır. /3153

.. أَفْضَلُ الْجُودِ مَا كَانَ عَنْ عُسْرَةٍ / 93185

9- En üstün cömertlik, sıkıntıdayken yapılan cömertliktir. /3185

.. الْجُودُ رِبَاسَةٌ، الْمُلْكُ سِيَاسَةٌ / 1017

10- Cömertlik, liderlik; saltanat, siyasettir. /17

.. الْجُودُ عِزٌّ مَوْجُودٌ / 11330

11- Cömertlik, var olan izzettir. /330

.. الْجُودُ حَارِسُ الْأَعْرَاضِ / 12333

12- Cömertlik, onurların bekçisidir. /333

.. آفَةُ الْجُودِ الْفَقْرُ / 133951

13- Cömertliğin âfeti fakirliktir. /3951

.. آفَةُ الْجُودِ التَّبَذِيرُ / 143964

14- Cömertliğin âfeti israftır. /3964

.. بِالْجُودِ تَكُونُ السِّيَادَةُ / 154197

15- Efendilik cömertlikle olur. /4197

.. الْجُودُ مِنْ كَرَمِ الطَّبِيعَةِ / 16509

16- Cömertlik, (insan) tabiatının değerini gösterir. /509

.. بِالْجُودِ تَسْوَدُ الرِّجَالُ / 174260

17- Kişiler cömertlikle efendi olur. /4260

.. بِالْجُودِ يُبْتَنَى الْمَجْدُ وَبُجْتَلَبُ الْحَمْدُ / 184335

18- Cömertlikle büyüklük inşa edilir, övgü kazanılır. /4335

.. جُدْ بِمَا تَجِدُ تُحْمَدُ / 194716

19- Eline geçen şeyle cömertlik et ki övülesin. /4716

.. جُدْ تَسُدْ، وَاصْبِرْ تَطْفُرْ / 204724

20- Cömertlik et ki efendi olasın; sabret ki zafere ulaşasın. /4724

.. جُودُ الْفَقِيرِ أَفْضَلُ الْجُودِ / 214726

21- Fakirin cömertliği en üstün cömertliktir. /4726

.. جُودُوا بِالْمَوْجُودِ، وَأَنْجِرُوا الْوُعُودَ، وَأَوْفُوا بِالْعُهُودِ / 224727

22- Elinizde olanları bağışlayın; vaatlerinizi yerine getirin ve ahdinize karşı vefalı olun. 4722

.. جُودُ الْفَقِيرِ يُجَلُّهُ، وَتُخْلُ الْغَنِيِّ يُذِلُّهُ / 234728

23- Fakirin cömertliği onu yüceltir, zenginin cimriliği ise onu alçaltır. /4728

.. جُودُوا بِمَا يَفْنَى تَغْنَصُوا عَنْهُ بِمَا يَبْقَى / 244732

24- Fâni olan şeyleri bağışlayın ki karşılığında kalıcı şeyler alասınız. /4732

.. جُودُوا فِي اللَّهِ وَجَاهِدُوا أَنْفُسَكُمْ عَلَى طَاعَتِهِ يُعْظِمَ لَكُمْ الْجَزَاءَ وَيُحْسِنَ لَكُمْ الْحَبَاءَ / 254733

25- Allah yolunda bağış yapın ve Allah'a itaat uğrunda nefislerinizle mücadele edin ki ödülünüzü artırsın, mükâfatınızı güzel kılsın. /4733

.. سُنَّةُ الْكِرَامِ الْجُودُ / 265558

26- Cömertlik, büyük insanların âdetidir. /5558

.. غَايَةُ الْجُودِ بَذْلُ الْمَوْجُودِ / 276372

27- Asıl cömertlik, elde olanı bağışlamaktır. /6372

.. مَنْ جَادَ اصْطَبَعَ / 287725

28- Cömertlik eden iyilik etmiştir. /7725

297732 / مَن جَادَ سَادَ / ..

29- Cömertlik eden efendilik bulur. /7732

308212 / مَن لَّمْ يَجِدْ لَمْ يُحْمَدْ / ..

30- Cömertlik etmeyen övülmez. /8212

319538 / ما أَحْسَنَ الْجُودَ مَعَ الْإِعْسَارِ / ..

31- Darda olunduğu halde cömertlik etmek ne de güzeldir! /9538

328204 / مَن لَّمْ يَسْمَعْ وَهُوَ مَحْمُودٌ سَمِعَ وَهُوَ مَلُومٌ / ..

32- Övülürken cömertlik etmeyen, kınanırken cömertlik eder. /8204

338213 / مَن لَّمْ يَسْمَعْ لَمْ يَسُدْ / ..

33- Cömertlik etmeyen saygınlık kazanmaz. /8213

344729 / جُودُ الرَّجُلِ يُحِبُّهُ إِلَى أَصْدَادِهِ، وَبُخْلُهُ يُبْغِضُهُ إِلَى أَوْلَادِهِ / ..

34- Kişinin cömertliği onu düşmanlarına sevimli, cimriliği ise, evlatlarına düşman kılar. /4729

352170 / .. الْقُوَّةُ نَائِلٌ مَبْدُلٌ، وَ أَدْيٍ مَكْفُوفٌ /

35- Cömertlik inayet olunmuş bir bağış, önü alınmış bir eziyettir. /2170

369659 / .. مَا تَزَيَّنَ الْإِنْسَانُ بِرَبِّئَةٍ أَجْمَلَ مِنَ الْقُوَّةِ /

36- İnsan cömertlikten daha güzel bir süsle süslenmemiştir. /9659

379999 / .. نِظَامُ الْقُوَّةِ إِحْتِمَالُ عَنَرَاتِ الْإِخْوَانِ، وَ حُسْنُ تَعَهُدِ الْجِيرَانِ /

37- Gerçek cömertlik, (din) kardeşlerinin hatalarına tahammül etmek ve komşularla iyi geçinmektir. /9999

ÇABA / CİDDİYET

15000 / .. حَيْرُ الْإِجْتِهَادِ مَا قَارَنَهُ التَّوْفِيقُ /

1- En hayırlı çaba, başarıya yakın olandır. /5000

26149 / .. عَلَيْكَ بِالْجِدِّ وَإِنْ لَمْ يُسَاعِدِ الْجَدُّ /

2- Emeğin yardım etmese de ciddiyetle çalış, çaba göster. /6149

.. قَدْ سَعِدَ مَنْ جَدَّ / 36629

3- Ciddiyet gösteren saadete erer. /6629

.. قُرِنَ الاجْتِهَادُ بِالْوُجْدَانِ / 46715

4- Çaba, başarıya yakındır. /6715

.. مَنْ صَعَفَ جِدُّهُ قَوِيَ ضِدُّهُ / 58031

5- Çabası zayıf olanın düşmanı güçlü olur. /8031

.. مَنْ رَكِبَ جِدَّهُ قَهَرَ ضِدَّهُ / 68032

6- Çaba bineğine binen düşmanını alt eder. /8032

.. مَنْ أَعْمَلَ اجْتِهَادَهُ بَلَغَ مُرَادَهُ / 78058

7- Çalışıp çabalayan muradına erer. /8058

.. مَنْ بَدَلَ جُهْدَ طاقَتِهِ بَلَغَ كُنْهَ إِرَادَتِهِ / 88785

8- Gücü yettiğinde çalışıp çaba gösteren iradesinin künhüne varmıştır. /8785

.. لَا يَنْفَعُ اجْتِهَادُ بَعِيرٍ تَحْقِيقٍ / 910681

9- Araştırma yapmadan çaba göstermek fayda vermez. /10681

.. لَا يَنْفَعُ اجْتِهَادُ بَعِيرٍ تَوْفِيقٍ / 1010803

10- İlahî tevfik olmadıkça çalışıp çabalamak fayda etmez. /10803

ÇALIŞMAK

.. التَّسَمُّرُ لِلْجِدِّ مِنْ سَعَادَةِ الْجِدِّ / 12194

1- Çalışmak için kolları sıvamak saadettendir. /2194

.. أُطْلُبُ تَجِدُّ / 22258

2- İste ulaşırsın. /2258

.. عَلَيْكَ بِالسَّعْيِ وَلَيْسَ عَلَيْكَ بِالتُّجِّحِ / 36148

3- Vazifen çalışmaktır ama başarıya ulaşmak senin elinde değil. /6148

.. لَنْ يَضِيعَ مِنْ سَعْيِكَ مَا أَصْلَحَكَ وَأَكْسَبَكَ الْأَجْرَ / 47434

4- Çalışman sonucu ele gelen iyi şeyler ve kazancın zayi olmaz. /7434

.. مَنْ أَسْرَعَ الْمَسِيرَ أَذْرَكَ الْمَقِيلَ / 57954

5- Gittiği mesiri sūrat ile giden kimse rahat bir uykuya (ahiret rahatlığına) ulaşacaktır. /7954

.. مَنْ حَسُنَتْ مَسَاعِيهِ طَابَتْ مَرَاغِيهِ / 68309

6- Çalışması çaba ve gayreti iyi olan iyi bir yaşama (cennete) ulaşacaktır. /8309

.. إِسْعَوْا فِي فِكَائِكُمْ قَبْلَ أَنْ تُغْلَقَ رَهَائِئُهَا / 72518

7- Rehin alınmadan (köle edilmeden) önce boyunlarınızı kurtarmaya (özgür olmaya) çalışın. /2518

.. مَنْ أَسْرَعَ إِلَى النَّاسِ يَمَّا يَكْرَهُونَ قَالُوا فِيهِ مَا لَا يَعْلَمُونَ / 88839

8- Milletin hoşlanmadığı işleri yapan kimsenin hakkında millet bilmedikleri şeyleri söylerler. /8839

.. رَبِّ سَاعٍ فِيمَا يَصُورُهُ / 95288

9- Bazen insan kendisine zararlı olacak şeyler üzerine çalışır. /5288

.. رَبِّ سَاهِرٍ لِرَاقِدٍ / 105271

10- Bazen uyanık olan uyuyan kimse için çalışır. /5271

.. رَبِّ سَاعٍ لِقَاعِدٍ / 115270

11- Bazen çalışmak oturan kimse için olur. (Yani; bazen Allah oturan kimse için birilerini görevlendirir, onlar çalışıp oturanın rızkını getirirler.) /5270

ÇARE/TEDBİR

.. التَّلَطُّفُ فِي الْحِيلَةِ أَجْدَى مِنَ الْوَسِيلَةِ / 12025

1- Çare bulmakta şefkatli olmak, vesile etmekten iyidir. /2025

.. لِكُلِّ شَيْءٍ حِيلَةٌ / 27291

2- Her şeyin bir çaresi vardır. /7291

.. مَنْ قَعَدَ عَنْ حِيلَتِهِ (حِيلَتِهِ) أَقَامَتْهُ الشَّدَائِدُ / 38671

3- Çaresinin peşinde olmayıp gayret göstermeyi zorluklar ayağa kaldıracaktır.

/8671

ÇARESİZLİK

19405 .. مِنْ عَلامَاتِ الْخِذْلَانِ اسْتِخْسَانُ الْقَبِيحِ /

1- Çirkin bir şeyi güzel saymak, (ilahî yardımdan nasipsiz kalmanın) çaresizliğin belirtilerindendir. /9405

29412 .. مِنْ دَلَائِلِ الْخِذْلَانِ الاسْتِهْأَةُ بِحُقُوقِ الْإِخْوَانِ /

2- Kardeşlerinin haklarını hafife almak, (ilahî yardımdan) nasipsizliğin delillerindendir. /9412

3719 .. الْخِذْلَانُ مُمِدُّ الْجَهْلِ /

3- Çaresizlik, cahilliğin yardımcısıdır. /719

41541 .. الْمَخْذُولُ مَنْ لَهُ إِلَى اللَّهِ حَاجَةٌ /

4- Çaresiz olan, alçak kişilere ihtiyaç duyardır. /1541

ÇEKİNMEK

18187 .. مَنْ لَمْ تَرْتَدِعْ يَجْهَلْ /

1- (Günahtan) çekinmeyen cahildir. /8187

ÇEKİŞMEK

18074 .. مَنْ لَاحِيَ الرَّجَالِ كَثُرَ أَعْدَائُهُ /

1- İnsanlarla çekişip duranın düşmanları çoğalır. /8074

ÇİLEKEŞ

1 5276 .. رَبِّ دَائِبٍ مُصَيِّعٍ /

1- Nice çilekeş insanlar vardır ki (ömürlerini) zayi ederler. /5276

2 5289 .. رَبِّ كَادِحٍ لِمَنْ لَا يَشْكُرُهُ /

2- Nice çilekeş insanlar vardır ki uğruna çalışıp çabaladıkları kimse, ona teşekkür dahi etmez. /5289

ÇOCUKLAR

.. عَلِّمُوا صِبْيَانَكُمْ الصَّلَاةَ، وَخُذُوهُمْ بِهَا إِذَا بَلَغُوا الْحُلُمَ / 16305

1- Çocuklarınıza namazı öğretin. Buluğa erdikten sonra onları namazdan dolayı sorgulayın/ cezalandırın. /6305

ÇOK EVLİLİK

.. مَنْ أَكْثَرَ الْمَنَاحِ عَشِيَّتُهُ الْقَضَائُ / 19052

1- Çok evleneni rezillikler kuşatır. /9052

ÇOK HİLE YAPAN/HİLEKÂR

.. الْمَكُورُ شَيْطَانٌ / 1192

1- Çok hile yapan şeytandır. /192

.. الْمَكُورُ شَيْطَانٌ فِي صُورَةِ الْإِنْسَانِ / 21465

2- Çok hile yapan insan sûretindeki şeytandır. /1465

.. مَنْ مَكَرَ حَاقَ بِهِ مَكْرُهُ / 37834

3- Kim hile yaparsa hilesi kendisine döner. /7834

.. مَنْ مَكَرَ بِالنَّاسِ رَدَّ اللَّهُ سُبْحَانَهُ مَكْرَهُ فِي عُنُقِهِ / 48832

4- Kim insanlara hile yaparsa Allah da hilesini kendisine çevirir. /8832

.. لَا أَمَانَةَ لِمَكُورٍ / 510441

5- Çok hile yapana güvenilmez. /10441

.. لَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ / 610818

6- Kötü hile ehline döner. /10818

ÇOK KONUŞMAK

.. قُرِنَ الْإِكْثَارُ بِالْمَلَلِ / 16716

1- Çok konuşmak, bıkkınlık ile eştir. /6716

.. مَنْ أَكْثَرَ هَجَرَ / 27670

2- Çok konuşan saçmalar. /7670

37780 / مَن كَثُرَ مَقَالُهُ سُئِمَ /

3- Çok konuşanın sözünden bıılır. /7780

47822 / مَن كَثُرَ كَلَامُهُ رَلَّ /

4- Çok konuşan hata eder. /7849

57849 / مَن كَثُرَ كَلَامُهُ كَثُرَ مَلَامُهُ /

5- Çok konuşan çok azar ıştır. /7849

67860 / مَن أَكْثَرَ مِنْ شَيْءٍ عُرِفَ بِهِ /

6- Bir şeyi çok yapan onunla tanınır. /7860

ÇOKLUKLA ÖVÜNME

14576 / مَن تَكَبَّرَكَ (تَكَبَّرَكَ) يَمَا لَا يَبْقَى لَكَ وَ لَا تَبْقَى لَهُ مِنْ أَعْظَمِ الْجَهْلِ /

1- Sana kalmayacak ve senin de ona kalmayacağın şeylerin çokluğuyla övünmen en büyük cehalettedir. /4576

DAHİL OLMAK/GİRMEK

1 7778 / مَن دَخَلَ مَدَاحِلَ السُّوءِ أُتِّهِمَ /

1- Kötü yerlere girip çıkan töhmet altında kalır. /7778

2 7270 / مَن لِكُلِّ دَاخِلٍ دَهْشَةٌ وَ دُحُولٌ /

2- Her dahil olan için korku ve gaflet vardır.[30] /7270

3 7314 / مَن لِكُلِّ دَاخِلٍ دَهْشَةٌ فَابْدَأُوا بِالسَّلَامِ /

3- Her dahil olan için korku vardır, o halde (onunla söze) selamla başlayın. /7314

4 7315 / مَن لِكُلِّ قَادِمٍ حَيْرَةٌ فَابْسُطُوهُ بِالْكَلامِ /

4- Her gelip geçenin şaşkınlığı vardır, o halde onu (güzel) sözle genişletin/rahatlatın. /7315

DALKAVUKLUK

12696 / مَن إِتَاكَ وَ الْمَلَقَ، فَإِنَّ الْمَلَقَ لَيْسَ مِنْ خَلَائِقِ الْإِيمَانِ /

1- Dalkavukluktan kaçın! Çünkü dalkavukluk imanlı insanların karakterlerinden

değildir. /2696

.. لَيْسَ الْمَلَكُ مِنْ خُلُقِ الْأَنْبِيَاءِ / 27453

2- Dalkavukluk, peygamberlerin ahlakından değildir. /7453

.. مَنْ كَثُرَ مَلَقُهُ لَمْ يُعْرِفْ بَشَرُهُ / 37963

3- Çok dalkavukluk yapanın gerçek güler yüzü ortaya çıkmaz. /7963

.. إِنَّمَا يُحِبُّكَ مَنْ لَا يَتَمَلَّقُكَ وَيُنْفِي عَالِيكَ مَنْ لَا يَسْمَعُكَ / 43875

4- Sana dalkavukluk yapmayan senin dostundur ve seni öven (o övgüyü) sana duyurmaz. /3875

DARLIK/SIKINTI

.. لِكُلِّ ضَيْقٍ مَخْرَجٌ / 17266

1- Her darlığın bir genişliği/kurtuluşu vardır. /7266

.. مَا اسْتَدَّ ضَيْقٌ إِلَّا قَرَّبَ اللَّهُ فَرَجَهُ / 29566

2- Zorlaşan hiçbir darlık yoktur ki Allah ondan kurtuluşu yakınlaştırmamış olsun. /9566

DAVET

.. وَقَرَّ سَمْعٌ لَمْ تَسْمَعْ الدَّاعِيَةَ / 110105

1- Daveti işitmeyen kulak sağırlaşmıştır.[31] /10105

.. مَا اخْتَلَفَتْ دَعْوَتَانِ إِلَّا كَانَتْ إِحْدَاهُمَا ضَلَالَةً / 29592

2- Çelişen iki davetten biri şüphesiz bâtıldır. /9592

DEDİKODU / SÖZ DOLAŞTIRMA

1- Dedikodudan uzak dur. Çünkü bu iş, kin tohumu eker; insanı Allah'tan ve halktan uzaklaştırır. /2663

.. أَسْرَأُ الصِّدْقِ النَّيْمَةُ / 22939

2- En kötü doğru söz, dedikodudur. /2939

.. النَّيْمَةُ شَيْمَةُ الْمَارِقِ / 3900

5- Söz dolaştırmak ne de kötü sıfattır. /4387